ខុទ្ទកនិកាយគាថាធម្មបទ

វគ្គទី ២២-២៣-២៤

ប្រែ និងរៀបរៀងដោយ ភិក្ខុ សុវណ្ណថេរោ **លឹម ធន់**

ខេត្តបាត់ដំបង ព.ស ២៥៥០

សារបណ្ណ

ព្រះសុត្តន្តបិដក
ខុទ្ទកនិកាយគាថាធម្មបទ

គាថាធម្មបទ បកិណ្ណកវគ្គ ទី ២១ មាន ៩ រឿង

ល.រ		ទំព័រ
០១	អារម្ភកថា	ក
០២	ឧទ្ទិសកថា	គ
០៣	ព្រះពុទ្ធសាសនាមានអង្គ ៩	ឃ
០៤	សារបណ្ណ	១
០៥	គាថាធម្មបទ ក្នុង បកិណ្ណកវគ្គទី ២១	៤
០៦	រឿងបុព្វកម្មរបស់ព្រះអង្គ	១១
០៧	រឿងកុមារិកាអ្នកស៊ីស៊ុតមាន់	៣៧
០៨	រឿងភិក្ខុអ្នកនគរភទ្ទិយៈ	៤២
០៩	រឿងព្រះលកុណ្ដកភទ្ទិយត្ថេរ	៤៧
១០	រឿងនាយទារុសាកដិកៈ	៥៣
១១	រឿងភិក្ខុវជ្ជីបុត្ត	៦៥
១២	រឿងចិត្តគហបតី	៧២
១៣	រឿងនាងចូឡសុភទ្រា	៧៥
១៤	រឿងព្រះថេរៈឈ្មោះឯកវិហារី	៨៨

គាថាធម្មបទ និរយវគ្គ ទី ២២ មាន ៩ រឿង

១	គាថាធម្មបទ ក្នុងនិរយវគ្គទី ២២	៩១
២	រឿងនាងបរិព្វាជិកាឈ្មោះសុន្ទរី	៩៨
៣	រឿងសត្វដែលត្រូវទុក្ខបៀតបៀន	១០៨
៤	រឿងភិក្ខុអ្នកនៅក្បែរឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះវគ្គុមុទា	១១១
៥	រឿងសេដ្ឋីបុត្រឈ្មោះខេមកៈ	១១៤
៦	រឿងភិក្ខុអ្នកប្រដៅក្រ	១២០
៧	រឿងស្ត្រីដែលត្រូវសេចក្តីប្រចណ្ឌគ្របសង្កត់	១២៥
៨	រឿងអាគន្តុកភិក្ខុ	១២៩
៩	រឿងនិគ្រន្ថ	១៣៤
១០	រឿងសាវកតិរ្ថិយ	១៣៩

គាថាធម្មបទ នាគវគ្គ ទី ២៣ មាន ៨ រឿង

១	គាថាធម្មបទ ក្នុង នាគវគ្គទី ២៣	១៤៤
២	រឿងរបស់ព្រះអង្គ	១៥១
៣	រឿងភិក្ខុដែលធ្លាប់ជាហ្មដំរី	១៥៩
៤	រឿងបុត្ររបស់ព្រាហ្មណ៍ចាស់ទុរទ់	១៦២
៥	រឿងព្រះបាទបសេនទិកោសល	១៧៧
៦	រឿងសានុសាមណេរ	១៨២
៧	រឿងដំរីឈ្មោះបាវេរកៈ	១៩៣
៨	រឿងភិក្ខុច្រើនរូប	២៩៦
៩	រឿងមារ	២០៦

គាថាធម្មបទ តណ្ហាវគ្គ ទី ២៤ មាន ១២ រឿង

១	គាថាធម្មបទ ក្នុង តណ្ហាវគ្គទី ២៤	២១៦
២	រឿងត្រីឈ្មោះកបិលៈ	២២៩
៣	រឿងកូនជ្រូកញី	២៤៧
៤	រឿងភិក្ខុអ្នកសឹក	២៦១
៥	រឿងពន្ធនាគារ	២៦៦
៦	រឿងព្រះនាងខេមា	២៧៥
៧	រឿងបុត្តសេដ្ឋីឈ្មោះឧគ្គសេន	២៨១
៨	រឿងចូឡធនុគ្គហបណ្ឌិត	២៩៦
៩	រឿងមារ	៣០៦
១០	រឿងឧបកាជីវក	៣១២
១១	រឿងសក្កទេវរាជ	៣១៦
១២	រឿងសេដ្ឋីអ្នកមិនមានបុត្រ	៣២៦
១៣	រឿងអង្កុរទេវបុត្រ	៣៣៤

គាថាធម្មបទ

បកិណ្ណកវគ្គទី ២១

១. មត្តាសុខបរិច្ចាគា បស្សេ ចេ វិបុលំ សុខំ
ចជេ មត្តាសុខំ ធីរោ សម្បស្សំ វិបុលំ សុខំ ។
បើឃើញសេចក្តីសុខដ៏ធំទូលាយ ព្រោះលះបង់
សុខល្មមប្រមាណ អ្នកមានប្រាជ្ញា កាលឃើញ
សុខធំទូលាយ គប្បីលះសុខល្មមប្រមាណចេញ ។

២. បរទុក្ខូបធានេន យោ អត្តនោ សុខមិច្ឆតិ
វេរសំសគ្គសំសដ្ឋោ វេរា សោ ន បរិមុច្ចតិ ។
ជនប្រាថ្នាសេចក្តីសុខដើម្បីខ្លួន ដោយបន្តុំទុក្ខឲ្យ
អ្នកដទៃ ជននោះឈ្មោះថា ប្រឡូកប្រឡល់ហើយ
ដោយការជាប់ជំពាក់ គឺពៀរ រមែងមិនរួចចាក
ពៀរទេ ។

៣. យញ្ហិ កិច្ចំ តទបវិទ្ធំ អកិច្ចំ បន កយិរតិ
ឧន្នឡានំ បមត្តានំ តេសំ វឌ្ឍន្តិ អាសវា ។

យេសញ្ច សុសមារទ្ធា និច្ចំ កាយគតា សតិ
អកិច្ចន្តេ ន សេវន្តិ កិច្ចេ សាតច្ចការិនោ
សតានំ សម្បជានានំ អត្ថំ គច្ឆន្តិ អាសវា ។

របស់ណាដែលខ្លួនគួរធ្វើ របស់នោះពួកភិក្ខុណា លះបង់ចោលហើយ តែរបស់មិនគួរធ្វើ ត្រឡប់ជាធ្វើវិញ អាសវៈទាំងឡាយ តែងចម្រើនឡើងដល់ពួកភិក្ខុនោះ ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រមាទ មានមានះ ដូចជាដើមបបុសលើកឡើងហើយ ។

លុះតែសតិប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយជានិច្ច ដែលពួកភិក្ខុណាបានប្រារព្ធប្រពៃហើយ ភិក្ខុទាំងនោះរមែងជាអ្នកធ្វើការដែលគួរធ្វើរឿយៗ មិនធ្វើការដែលមិនគួរធ្វើ អាសវៈទាំងឡាយរបស់ពួកភិក្ខុនោះ ដែលជាអ្នកមានសតិ មានសម្បជញ្ញៈរមែងដល់នូវការអស់ទៅ ។

៤. មាតរំ បិតរំ ហន្ត្វា រាជានោ ទ្វេ ច ខត្តិយេ
រដ្ឋំ សានុចរំ ហន្ត្វា អនីឃោ យាតិ ព្រាហ្មណោ ។

បុគ្គលសម្លាប់តណ្ហាដូចមាតាផង សម្លាប់អស្មិ-

មានះដូចបិតាផង សម្លាប់សស្សតទិដ្ឋិ និងឧច្ឆេទ
ទិដ្ឋិដូចស្តេចជាក្សត្រពីរព្រះអង្គផង សម្លាប់
អាយតនៈដូចដែន ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយ
បុរសអ្នកដើរតាម គឺស្មៀនផង រមែងបានទៅ
ជាខីណាសវព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នកមិនមានទុក្ខ ។

៥. មាតរំ បិតរំ ហន្ត្វា រាជានោ ទ្វេ ច សោត្ថិយេ
វេយ្យគ្ឃបញ្ចមំ ហន្ត្វា អនីឃោ យាតិ ព្រាហ្មណោ ។

បុគ្គលសម្លាប់តណ្ហាដូចមាតាផង សម្លាប់អស្មិ-
មានះដូចបិតាផង សម្លាប់សស្សតទិដ្ឋិ និងឧច្ឆេទ
ទិដ្ឋិដូចជាស្តេច ជាព្រាហ្មណ៍ទាំងពីរផង សម្លាប់
វិចិកិច្ឆាដូចជាខ្លាធំជាគំរប់ប្រាំផង(ដែលនៅស្កាត់
ផ្លូវ) បានហើយ រមែងបានទៅជាខីណាសវ-
ព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នកមិនមានទុក្ខ ។

៦. សុប្បពុទ្ធំ បពុជ្ឈន្តិ សទា គោតមសាវកា
យេសំ ទិវា ច រត្តោ ច និច្ចំ ពុទ្ធគតា សតិ ។
សុប្បពុទ្ធំ បពុជ្ឈន្តិ សទា គោតមសាវកា
យេសំ ទិវា ច រត្តោ ច និច្ចំ ធម្មគតា សតិ ។

សុប្បពុទ្ធំ បពុជ្ឈន្តិ សទា គោតមសាវកា
យេសំ ទិវា ច រត្តោ ច និច្ចំ សង្ឃគតា សតិ ។
សុប្បពុទ្ធំ បពុជ្ឈន្តិ សទា គោតមសាវកា
យេសំ ទិវា ច រត្តោ ច និច្ចំ កាយគតា សតិ ។
សុប្បពុទ្ធំ បពុជ្ឈន្តិ សទា គោតមសាវកា
យេសំ ទិវា ច រត្តោ ច អហឹសាយ រតោ មនោ ។
សុប្បពុទ្ធំ បពុជ្ឈន្តិ យទា គោតមសាវកា
យេសំ ទិវា ច រត្តោ ច ភាវនាយ រតោ មនោ ។

សតិរបស់ជនពួកណា ដែលឋិតនៅក្នុងព្រះពុទ្ធគុណ អស់កាលជានិច្ច ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ជនពួកនោះឈ្មោះថា សាវករបស់ព្រះគោតម រមែងភ្ញាក់រឭកៗ ដោយប្រពៃ សព្វកាល ។

សតិរបស់ជនពួកណា ដែលឋិតនៅក្នុងព្រះធម្មគុណ អស់កាលជានិច្ច ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ជនពួកនោះឈ្មោះថា សាវករបស់ព្រះគោតម រមែងភ្ញាក់រឭកៗ ដោយប្រពៃ សព្វកាល ។

សតិរបស់ជនពួកណា ដែលឋិតនៅក្នុងព្រះសង្ឃ

គុណ អស់កាលជានិច្ច ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ជន
ពួកនោះឈ្មោះថា សាវករបស់ព្រះគោតម រមែង
ភ្ញាក់រឭកៗ ដោយប្រពៃ សព្វកាល ។
សតិរបស់ជនពួកណា ដែលឋិតនៅក្នុងកាយ
អស់កាលជានិច្ច ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ជនពួកនោះ
ឈ្មោះថា សាវករបស់ព្រះគោតម រមែងភ្ញាក់-
រឭកៗដោយប្រពៃ សព្វកាល ។
ចិត្តរបស់ជនពួកណា ត្រេកអរហើយ ក្នុងការមិន
បៀតបៀនគេ ទាំងថ្ងៃទាំងយប់ ជនពួកនោះឈ្មោះ
ថា សាវករបស់ព្រះគោតម រមែងភ្ញាក់រឭកៗ
ដោយប្រពៃ សព្វកាល ។
ចិត្តរបស់ជនពួកណា ត្រេកអរហើយ ក្នុងមេត្តា
ភាវនាទាំងថ្ងៃទាំងយប់ ជនពួកនោះឈ្មោះថា
សាវករបស់ព្រះគោតម រមែងភ្ញាក់រឭកៗ ដោយ
ប្រពៃ សព្វកាល ។

៧. ទុប្បព្វជ្ជំ ទុរភិរមំ ទុរាវាសា ឃរា ទុខា
ទុក្ខោសមានសំវាសោ ទុក្ខានុបតិតទ្ធគូ

តស្មា ន ចន្ទគូ សិយា ន ច ទុក្ខានុបតិតោ សិយា ។

ការចេញបួសបានដោយក្រ ការត្រេកអរត្រូវបាន ដោយក្រ ផ្ទះទាំងឡាយ មានការនៅគ្រប់គ្រង ដោយលំបាក ជាការក្រ ការនៅរួមដោយជន ស្មើគ្នា (ដែលមិនមានសេចក្ដីកោតក្រែង) ជាការក្រ ជនអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយគឺវដ្ដៈ តែងត្រូវសេចក្ដីទុក្ខធ្លាក់ជាប់តាម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលមិនគប្បីជាអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយផង មិនគប្បីជាអ្នកត្រូវសេចក្ដីទុក្ខធ្លាក់ជាប់តាមផង ។

៨. សទ្ធោ សីលេន សម្បន្នោ យសោភោគសមប្បិតោ
យំ យំ បទេសំ ភជតិ តត្ថ តត្ថេវ បូជិតោ ។

បុគ្គលអ្នកមានសទ្ធា បរិបូរណ៍ដោយសីល ស្កប់ស្កល់ដោយយសនិងភោគសម្បត្តិ គប់រកប្រទេសណាៗគេតែងបូជាក្នុងប្រទេសនោះៗ ។

៩. ទូរេ សន្តោ បកាសេន្តិ ហិមវន្តោវ បព្វតោ
អសន្តេត្ថ ន ទិស្សន្តិ រត្តឹ ខិត្តា យថា សរា ។

ពួកសប្បុរស រមែងប្រាកដក្នុងទីឆ្ងាយ ដូចភ្នំ

ហាមពាន្ធដូច្នោះ ពួកអសប្បុរស (ទុកជាឋិត
នៅ) ក្នុងទីជិត ក៏រមែងមិនប្រាកដ ដូចព្រួញ
ដែលបុគ្គលបាញ់ក្នុងវេលាយប់ ។

១០. ឯកាសនំ ឯកសេយ្យំ ឯកោ ចរមតន្ទិតោ
ឯកោ ទមយមត្តានំ វនន្តេ រមិតោ សិយា ។

បុគ្គលគួរគប់រកទីអង្គុយម្នាក់ឯង ទីដេកម្នាក់
ឯង ជាអ្នកត្រាច់ទៅម្នាក់ឯង មិនជាអ្នកខ្ជិល
ច្រអូស ជាអ្នកម្នាក់ឯងទូន្មានខ្លួន គួរជាអ្នក
ត្រេកអរក្នុងព្រៃស្ងាត់ ។

---

២១ បកិណ្ណកវគ្គវណ្ណនា

១ រឿងបុព្វកម្មរបស់ព្រះអង្គ

សេចក្តីខាងដើម

*ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន ទ្រង់ប្រារព្ធបុព្វកម្មរបស់ព្រះអង្គ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ **មត្តា-សុខបរិច្ចាគា** ” ជាដើម ។*

[កើតភ័យ ៣ យ៉ាងក្នុងក្រុងវេសាលី]

សេចក្តីពិស្តារថា សម័យមួយ ក្រុងវេសាលីនោះជាក្រុងស្តុកស្តម្ភ ជាក្រុងរីករាយ មានប្រជាជនច្រើន ជាក្រុងមានមនុស្សកុះករ ។ ក៏ក្នុងក្រុងវេសាលីនោះមានក្សត្រគ្រប់គ្រងរាជសម្បត្តិតាមវារៈ ៧៧០៧ ព្រះអង្គ ។ ប្រាសាទសម្រាប់ជាទីគង់នៅនៃក្សត្រទាំងនោះ ក៏មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ

ដែរ, ផ្ទះកំពូលក៏មានប្រមាណប៉ុណ្ណោះដែរ, ស្ងួន និងស្រះបោក្ខរណីសម្រាប់ជាទីគង់នៅក្នុងព្រះរាជឧទ្យាន ក៏មានប្រ-

មាណប៉ុណ្ណោះដែរ ។

សម័យខាងក្រោយមក ក្រុងវេសាលីនោះ ជាក្រុងមានកិច្ចារកបានដោយក្រ ជាក្រុងមានសន្ទូងខូចខាត ។ ដំបូងមនុស្សទុគ៌ិតក្នុងក្រុងវេសាលីនោះ ស្លាប់យ៉ាងច្រើន ដោយទោស គឺការអត់ឃ្លាន ។ ពួកអមនុស្សក៏ចូលទៅកាន់ព្រះនគរដោយសារក្លិនសាកសព របស់មនុស្សទាំងនោះ ដែលគេបោះបោលក្នុងទីនោះៗ, មនុស្សទាំងឡាយបានស្លាប់ច្រើនក្រៃលែង ដោយសារឧបទ្រពដែលកើតអំពីអមនុស្ស ។ អហិវាតករោគ (អាសន្នរោគ) កើតឡើងដល់សត្វទាំងឡាយព្រោះបដិកូលដោយក្លិនសាកសពនៃមនុស្សទាំងនោះ ។ ភ័យ ៣ យ៉ាង គឺ “ភ័យកើតអំពីកិច្ចារកបានដោយក្រ (ទុព្ភិក្ខភ័យ) ១ ភ័យកើតអំពីអមនុស្ស (អមនុស្សភ័យ) ១ ភ័យកើតអំពីរោគ (រោគភ័យ) ១” កើតឡើងហើយ ដោយប្រការដូច្នេះ ។

អ្នកនគរប្រជុំគ្នាហើយ ក្រាបទូលព្រះរាជាថា " បពិត្រមហារាជ ភ័យ ៣ យ៉ាងកើតឡើងហើយក្នុងព្រះនគរនេះ, ក្នុងកាលមុនអំពីកាលនេះ រហូតដល់ព្រះរាជា ៧ ជំនាន់

ឈ្មោះភ័យបែបនេះ មិនធ្លាប់កើតឡើងឡើយ, ព្រោះថា ក្នុងរាជកាលរបស់ព្រះរាជាអ្នកទ្រទ្រង់ធម៌ទាំងឡាយ ភ័យបែបនេះរមែងមិនកើតឡើង " ។

ព្រះរាជា បញ្ជារាជបុរសឲ្យធ្វើការប្រជុំជនទាំងឡាយក្នុងព្រះរាជសណ្ឋាគារ ហើយត្រាស់ថា " ប្រសិនបើការមិនទ្រទ្រង់ធម៌របស់យើងមានសោត , អ្នកទាំងឡាយ ចូរពិចារណារកមើលនូវហេតុនោះ " ។

អ្នកក្រុងវេសាលី ពិចារណារកមើលនូវប្រពៃណីទាំងពួង មិនឃើញទោសអ្វីៗ របស់ព្រះរាជា ទើបក្រាបទូលថា " បពិត្រមហារាជ ទោសរបស់ព្រះអង្គមិនមានទេ " ទើបព្រឹក្សាគ្នាថា " ភ័យរបស់ពួកយើងនេះ គប្បីដល់នូវការស្ងប់រម្ងាប់ទៅដោយប្រការដូចម្តេចហ្ន៎ ? " បណ្តាជនទាំងនោះ

កាលជនពួកខ្លះពោលថា “ ភ័យគប្បីដល់ការស្ងប់ ដោយពលិកម្ម ដោយការបួងសួង ដោយការធ្វើទូវមង្គល ” , ជនទាំងនោះធ្វើពិធីនោះទាំងអស់ហើយ ក៏មិនអាចកម្ចាត់ភ័យនោះបាន ។

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

គ្រានោះ ជនពួកដទៃពោលយ៉ាងនេះថា “ គ្រូទាំង ៦ មានអានុភាពច្រើន, កាលគ្រូទាំង ៦ នោះមកដល់ទីនេះភ្លាម, ភ័យនឹងស្ងប់រម្ងាប់ទៅ ” ។ មួយពួកទៀតពោលថា “ ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់កើតឡើងហើយក្នុងលោក, ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះមានឫទ្ធិច្រើន ទ្រង់មានអានុភាពច្រើន ទ្រង់សម្តែងធម៌ ដើម្បីប្រយោជន៍ដល់សព្វសត្វ, កាលព្រះអង្គ ស្តេចមកកាន់ទីនេះ , ភ័យទាំងនេះនឹងស្ងប់រម្ងាប់បាន ” ។ ជនសូម្បីទាំងអស់ ពេញចិត្តនឹងពាក្យរបស់ជនទាំងនោះហើយ ពោលថា “ឥឡូវនេះ ព្រះមានព្រះភាគអង្គនោះ ព្រះអង្គទ្រង់គង់នៅទីណាហ្ន៎ ?” ។

[អ្នកក្រុងវេសាលីឲ្យទៅអារាធនាព្រះសាស្តា]

ក៏ក្នុងកាលនោះ កាលតិថីជាទីចូលចាំវស្សាជិតមកដល់ហើយ , ព្រះសាស្តាទ្រង់ប្រទានការប្តេជ្ញាដល់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ហើយទ្រង់គង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន ។

ក៏ក្នុងសម័យនោះ ស្តេចលិច្ឆវីព្រះនាមមហាលិដែលជាសោតាបន្នបុគ្គលជាមួយនឹងព្រះរាជាព្រះនាមពិម្ពិសារ ក្នុង

សមាគមព្រះបាទពិម្ពិសារ ទ្រង់គង់នៅក្នុងទីជិតនៃបរិស័ទទាំងនោះ ។ អ្នកក្រុងវេសាលីចាត់ចែងបណ្ណាការដ៏ធំ ហើយបញ្ជូនទៅថ្វាយស្តេចលិច្ឆវីព្រះនាមមហាលិ និងបុត្ររបស់បុរោហិតដោយផ្តាំថា “ អ្នកទាំងឡាយ ចូរញុំាងព្រះបាទពិម្ពិសារ ឲ្យទ្រង់យល់ព្រមហើយ នាំព្រះសាស្តាមកកាន់នគរនេះ ” ។ ស្តេចលិច្ឆវីព្រះនាមមហាលិ និងបុត្ររបស់បុរោហិតនោះទៅហើយ ថ្វាយបណ្ណាការដល់ព្រះរាជា ក្រាបទូលព្រឹត្តិការណ៍នោះឲ្យទ្រង់ជ្រាបហើយទូលអង្វរថា “បពិត្រមហារាជ សូមព្រះអង្គទ្រង់បញ្ជូនព្រះសាស្តាទៅកាន់នគររបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ ” ។

ព្រះរាជាត្រាស់ថា “ អ្នកទាំងឡាយចូរដឹងខ្លួនឯងចុះ ” ហើយមិនទ្រង់ទទួល (បណ្ណាការនោះ) ។ ជនទាំងនោះចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគថ្វាយបង្គំហើយ ទូលអារាធនាថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក្នុងក្រុងវេសាលីកើតភ័យ ៣ យ៉ាង, កាលព្រះអង្គស្តេចទៅ, ភ័យទាំងនោះនឹងស្ងប់រម្ងាប់, សូមព្រះអង្គស្តេចយាងទៅកាន់នគរនោះចុះ ខ្ញុំព្រះអង្គទាំង-

ឡាយ នឹងទៅ ” ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ព្រះសណ្តាប់នូវពាក្យរបស់ជនទាំងនោះហើយ ទ្រង់រំពឹងមើលក៏ទ្រង់ជ្រាបថា “ ក្នុងក្រុងវេសាលី កាលតថាគតសូត្ររតនសូត្រ, អាជ្ញានឹងផ្សាយទៅកាន់សែនកោដិចក្រវាឡ, ក្នុងកាលចប់ព្រះសូត្រ ការសម្រេចធម៌នឹងមានដល់សត្វ ៨៤០០០, ភ័យទាំងនោះក៏នឹងស្ងប់រម្ងាប់ទៅ ” ហើយទ្រង់ទទួលការអារាធនារបស់ជនទាំងនោះ ។

[ព្រះសាស្តាស្តេចទៅកាន់ក្រុងវេសាលី]

ព្រះបាទពិម្ពិសារ ទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់ថា “ ព្រះសាស្ដា ទ្រង់ទទួលការអារាធនារបស់អ្នកក្រុងវេសាលីហើយ ” ហើយ បញ្ជាឲ្យធ្វើការឃោសនាក្នុងព្រះនគរ ចូលទៅគាល់ព្រះ-សាស្ដាទូលសួរថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គទ្រង់ ទទួលការអារាធនារបស់អ្នកក្រុងវេសាលីហើយឬ ?” កាល ព្រះសាស្ដាត្រាស់ថា “ ថ្វាយព្រះពរ មហាបពិត្រ ” ទូលថា “ បើដូច្នោះ សូមព្រះអង្គទ្រង់រង់ចាំសិន , ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងចាត់ ចែងផ្លូវសិន ” ហើយទ្រង់បញ្ជាឲ្យធ្វើផែនដីប្រមាណ ៥

យោជន៍ ក្នុងចន្លោះក្រុងរាជគ្រឹះ និងទន្លេគង្គាឲ្យរាបស្មើ ឲ្យ ចាត់ចែងវិហារទុកក្នុងទីមួយយោជន៍ៗ (មួយយោជន៍មួយ មួយយោជន៍មួយ) ហើយទើបក្រាបទូលកាលជាទីស្ដេចទៅ ចំពោះព្រះសាស្ដា ។

គ្រានោះ ព្រះសាស្ដា ស្ដេចយាងទៅកាន់ផ្លូវនោះជា មួយនឹងភិក្ខុ ៥០០ រូប ។ ព្រះរាជាទ្រង់បញ្ជាឲ្យរោយផ្កាឈើ ៥ ពណ៌ កម្ពស់ប្រមាណត្រឹមជង្គង់ ក្នុងចន្លោះមួយយោជន៍ៗ

ហើយត្រាស់ឲ្យលើកទង់ជ័យ ទង់ផ្កាំងសំពត់ និងដើមចេកជាដើមឡើង ត្រាស់ឲ្យបាំងស្វេតច្ឆត្រពីរជាន់ចំពោះព្រះមានព្រះភាគ ត្រាស់ឲ្យបាំងស្វេតច្ឆត្រមួយជាន់ដល់ភិក្ខុមួយរូបៗ ព្រមទាំងបរិវារ ទ្រង់បូជាផ្កា និងគ្រឿងក្រអូបជាដើម ទ្រង់អារាធនាព្រះសាស្តាឲ្យគង់ក្នុងវិហារនីមួយៗ ទ្រង់ថ្វាយមហាទានហើយ ញ៉ាំងព្រះសាស្តាឲ្យស្តេចដល់ឆ្នេរទន្លេគង្គាដោយ ៥ ថ្ងៃ ទ្រង់តាក់តែងទូកក្នុងទីនោះ ទ្រង់បញ្ជូនដំណឹងទៅប្រាប់អ្នកក្រុងវេសាលីថា " អ្នកក្រុងវេសាលីទាំងឡាយ ចូរតាក់តែងផ្លូវ ចូរធ្វើការក្រោកទទួលព្រះសាស្តាចុះ " ។

[អ្នកក្រុងវេសាលីចាត់ការទទួលព្រះសាស្តា]

អ្នកក្រុងវេសាលីទាំងនោះ គិតថា " យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើការបូជាជាទ្វេគុណ ហើយធ្វើផ្ទៃដីប្រមាណ ៣ យោជន៍ក្នុងចន្លោះក្រុងវេសាលី និងទន្លេគង្គាឲ្យរាបស្មើ ហើយចាត់ចែងឆត្រតម្រួតឆត្រ ៤ ជាន់ ដើម្បីព្រះមានព្រះភាគ ដើម្បីភិក្ខុមួយរូបៗ ២ ជាន់ ធ្វើការបូជាព្រះមានព្រះភាគ ហើយមកឈរនៅនាឆ្នេរទន្លេគង្គា ។

ព្រះបាទពិម្ពិសារ ទ្រង់ចាត់ឲ្យគាបទូកពីរ ឲ្យធ្វើមណ្ឌប ឲ្យប្រដាប់ដោយគ្រឿងប្រដាប់ទាំងឡាយមានចង្កោមផ្កាជាដើម ឲ្យក្រាលពុទ្ធាសនៈដែលសម្រេចដោយរតនៈទាំងពួង ។ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់គង់លើពុទ្ធាសនៈនោះ។ ចំណែកពួកភិក្ខុក៏ឡើងកាន់ទូក ហើយគង់ចោមរោមព្រះមានព្រះ-ភាគ ។ ព្រះរាជាកាលទ្រង់ជូនព្រះមានព្រះភាគទៅ ស្តេចចុះទៅកាន់ទឹកទន្លេប្រមាណត្រឹមព្រះសុរង (ក) ក្រាបទូលថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងនៅនាឆ្នេរទន្លេគង្គានេះដរាបដល់ព្រះមានព្រះភាគស្តេចត្រឡប់មក ” បញ្ជូនទូកទៅហើយក៏ស្តេចត្រឡប់មកវិញ ។ ព្រះសាស្តា ស្តេចទៅ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

តាមទន្លេគង្គាអស់ចម្ងាយផ្លូវប្រមាណ ១ យោជន៍ ទើបដល់ព្រំដែននៃអ្នកនគរវេសាលី ។

ស្តេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ ទ្រង់ទទួលព្រះសាស្តា ស្តេចចូលទៅកាន់ទឹកប្រមាណត្រឹមព្រះសុរង នាំទូកចូលទៅកាន់ឆ្នេរហើយ អារាធនាព្រះសាស្តាឲ្យស្តេចចុះចាកទូក ។ គ្រាន់

តែព្រះសាស្តា ស្តេចចុះចាកទូកជាន់លើឆ្នេរទន្លេគង្គាភ្លាម, មហាមេឃក៏តាំងឡើងហើយ បង្អុរចុះមកនូវភ្លៀងបោក្ខរព័ស្ស (ភ្លៀងមានអាការដូចជាទឹកធ្លាក់លើស្លឹកឈូក) ។ ទឹកមាន ប្រមាណត្រឹមជង្គង់ ត្រឹមភ្លៅ ត្រឹមចង្កេះជាដើមក្នុងទីទាំងពួង ហូរនាំយកសាកសពទាំងពួងចូលទៅកាន់ទន្លេគង្គា។ ប្រទេស ជាចំណែកនៃផែនដី ជាប្រទេសដ៏ស្អាត ។ ស្តេចលិច្ឆវីទាំង ឡាយ អារាធនាព្រះសាស្តា ឲ្យគង់នៅក្នុងទីមួយយោជន៍ៗ ថ្វាយមហាទានធ្វើការបូជាជាទ្វេគុណ នាំព្រះសាស្តាចូលទៅ កាន់ក្រុងវេសាលីដោយ ៣ ថ្ងៃ ។ សក្កទេវរាជដែលមានពួក ទេវតាចោមរោមហើយ ស្តេចបានទៅកាន់ទីនោះ ។ អមនុស្ស ទាំងឡាយរត់គេចចេញទៅយ៉ាងច្រើន ដោយសារទេវតាទាំង

ឡាយអ្នកមានសក្តិធំប្រជុំគ្នាហើយ ។

[ទឹកមន្តនៃព្រះបរិត្តមានអានុភាពខ្លាំង]

ព្រះសាស្តា ទ្រង់ឈរនៅជិតទ្វារព្រះនគរក្នុងវេលា ល្ងាច ត្រាស់ហៅព្រះអានន្ទមកហើយ ត្រាស់ថា “ ម្នាល

អានន្ទ អ្នកចូររៀនរតនសូត្រនេះហើយ ត្រាច់ទៅជាមួយនឹងលិច្ឆវីកុមារទាំងឡាយ ចូរធ្វើព្រះបរិត្តក្នុងចន្លោះនៃកំពែង ៣ ជាន់នៃក្រុងវេសាលី " ។

ព្រះថេរៈ រៀនរតនសូត្រដែលព្រះសាស្ដាប្រទានឲ្យហើយ យកបាត្រដែលសម្រេចអំពីថ្មរបស់ព្រះសាស្ដាដងទឹក ឈរនៅក្បែរទ្វារព្រះនគរហើយពិចារណាដល់ព្រះពុទ្ធ-គុណរបស់ព្រះតថាគតគ្រប់ទាំងអស់ ចាប់ដើមអំពីសេចក្ដីផ្ដើមតាំងប្រាថ្នាជាព្រះពុទ្ធមកថា " បារមី ៣០ គឺបារមី ១០ ឧបបារមី ១០ បរមត្ថបារមី ១០ មហាបរិច្ចាគ ៥ ចរិយា ៣ គឺលោកត្ថចរិយា ១ ញាតត្ថចរិយា ១ ពុទ្ធត្ថចរិយា ១ កិរិយាយាងចុះកាន់គភ៌នៃព្រះមាតាក្នុងបច្ឆិមភព កិរិយាប្រសូត កិរិយាយាងចេញសាងអភិនេស្រ្កម កិរិយាបំពេញ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

នូវទុក្ករកិរិយា កិរិយាផ្ចាញ់មារ កិរិយាត្រាស់ដឹងនូវសព្វញ្ញុ-តញ្ញាណលើពោធិបល្ល័ង្ក ការញុំាងព្រះធម្មចក្រឲ្យប្រព្រឹត្តទៅនិងលោកុត្តរធម៌ ៩ " ហើយចូលទៅកាន់ព្រះនគរធ្វើព្រះបរិត្ត

ក្នុងចន្លោះកំពែងទាំង ៣ អស់យាម ៣ នៃរាត្រី ។ ពាក្យត្រឹមតែថា " **យំ កិញ្ចិ** " ជាដើម គ្រាន់តែព្រះអានន្ទពោលហើយប៉ុណ្ណោះ ទឹកដែលព្រះអានន្ទបាចទៅខាងលើនោះធ្លាក់ចុះមកលើក្បាលអមនុស្សទាំងឡាយ ។

ចាប់ផ្តើមអំពីការពោលគាថាថា "**យានីធ ភូតានិ**" ជាដើម , តំណក់ទឹកដូចជាក្រវិលប្រាក់អណ្តែតឡើងទៅឰដ៏-អាកាស ហើយធ្លាក់ចុះមកលើក្បាលមនុស្សឈឺទាំងឡាយ ។ មនុស្សឈឺទាំងនោះ ជាសះស្បើយរោគក្នុងខណៈនោះភ្លាមហើយក្រោកឡើងចោមរោមព្រះថេរៈ ។

ចាប់ផ្តើមពីបទថា " **យំ កិញ្ចិ** " ជាដើម គ្រាន់តែព្រះអានន្ទពោលហើយប៉ុណ្ណោះ អមនុស្សទាំងឡាយដែលមិនទាន់រត់ទៅក្នុងកាលមុន ដែលអាស្រ័យនៅក្នុងទីទាំងឡាយមានគំនរសម្រាម និងជញ្ជាំងផ្ទះជាដើម ត្រូវតំណក់ទឹកពាល់

បកិណ្ណកវគ្គវណ្ណនា រឿងបុព្វកម្មរបស់ព្រះអង្គ

ត្រូវហើយ ក៏រត់ទៅតាមទ្វារនោះៗ ។ ទ្វារទាំងឡាយមិនមានឱកាស ។ អមនុស្សទាំងនោះកាលមិនបានឱកាស ក៏ទម្លាយ

កំពែងរត់ចេញទៅ ។ មហាជនរបស់ព្រំរោងទទួលភ្ញៀវដែលនៅកណ្ដាលព្រះនគរដោយគ្រឿងក្រអូបទាំងពួង ចងពិតានដែលវិចិត្រដោយផ្កាយមាសជាដើមខាងលើ តាក់តែងពុទ្ធាសនៈហើយ អារាធនាព្រះសាស្ដាមកកាន់រោងនោះ ។

ព្រះសាស្ដា ទ្រង់គង់លើអាសនៈដែលគេតាក់តែងហើយ ។ ទាំងភិក្ខុសង្ឃ ទាំងពួកស្ដេចលិច្ឆវីក៏គង់ចោមរោមព្រះសាស្ដា ចំណែកសក្កទេវរាជដែលមានពួកទេវតាចោមរោមហើយ បានប្រថាប់ឈរក្នុងឱកាសដ៏សមគួរ ។ ចំណែកព្រះអានន្ទ ក៏ត្រាច់ទៅកាន់ព្រះនគរទាំងមូលដោយលំដាប់ហើយ មកជាមួយនឹងមហាជនដែលមានរោគជាសះស្បើយហើយថ្វាយបង្គំព្រះសាស្ដា ព្រះសាស្ដាទ្រង់ទតមើលបរិស័ទហើយ បានទ្រង់ភាសិតរតនសូត្រនោះទៀត ។ ក្នុងកាលចប់ទេសនា ការត្រាស់ដឹងធម៌បានមានដល់សត្វ ៨៤០០០ ។

ព្រះសាស្ដា ទ្រង់សម្ដែងរតនសូត្រនោះអស់ ៧ ថ្ងៃ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ទ្រង់ជ្រាបថា ភ័យទាំងពួងស្ងប់រម្ងាប់ហើយ ទ្រង់ជាស់តឿនពួកស្ដេចលិច្ឆវី ហើយស្ដេចចេញចាកក្រុងវេសាលី ។

ស្ដេចលិច្ឆវីទាំងឡាយ បូជាព្រះសាស្ដាជាទ្វេគុណ ហើយនាំព្រះសាស្ដាទៅកាន់ឆ្នេរទន្លេគង្គាអស់ ៣ ថ្ងៃទៀត ។

[ពួកស្ដេចនាគធ្វើការបូជាព្រះសាស្ដា]

ស្ដេចនាគទាំងឡាយ ដែលកើតនៅក្នុងទន្លេគង្គានោះគិតថា " មនុស្សទាំងឡាយ រមែងធ្វើសក្ការបូជាចំពោះព្រះ-តថាគត, យើងទាំងឡាយនឹងធ្វើអ្វីហ្ន៎ ?" ស្ដេចនាគទាំងនោះនិម្មិតទូកមាស ទូកប្រាក់ និងទូកកែវមណី ហើយតាក់តែងបល្ល័ង្កមាស ប្រាក់ និងកែវមណី ធ្វើទឹកឲ្យដេរដាសទៅដោយផ្កាឈូក ៥ ពណ៌ ហើយទូលអារាធនាព្រះសាស្ដាដើម្បីប្រយោជន៍ដល់ការឡើងកាន់ទូករបស់ខ្លួនៗ ថា " បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គទ្រង់ធ្វើសេចក្ដីអនុគ្រោះដល់ពួកខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយចុះ " ។ មនុស្ស និងនាគទាំងឡាយរមែងធ្វើការបូជាព្រះតថាគត ។

ទេវតាទាំងឡាយ ចាប់តាំងពីកុម្មទេវតារហូតដល់

ព្រហ្មលោកឈ្មោះអកនិដ្ឋគិតថា “ ពួកយើងនឹងធ្វើអ្វីហ្ន៎ ?” ហើយធ្វើសក្ការបូជាព្រះតថាគត ។

បណ្ដាមនុស្ស និងអមនុស្សទាំងនោះ នាគទាំងឡាយលើកឆត្រតម្រួតឆត្រឡើងប្រមាណមួយយោជន៍ ។ ឆត្រដែលត្រួតគ្នា ដែលមនុស្ស និងអមនុស្សទាំងឡាយលើកនោះ គឺនាគលើកឡើងពួដ៏ខាងក្រោម មនុស្សទាំងឡាយលើកឡើងលើផ្ទៃផែនដី កុម្ភទេវតាលើកឡើងពួដ៏ប្រទេសទាំង-ឡាយ មានដើមឈើ គុម្ពឈើ និងភ្នំជាដើម ពួកទេវតាដែលឋិតនៅពួដ៏អាកាសលើកឡើងពួដ៏អាកាស មនុស្ស និងអមនុស្ស លើកឆត្រឡើងហើយ ចាប់តាំងពីពិភពនាគរហូតដល់ព្រហ្មលោកដោយជុំវិញចក្រវាឡ ដោយប្រការដូច្នេះ ។ ក្នុងចន្លោះឆត្រមានទង់ជ័យ, ក្នុងចន្លោះទង់ជ័យមានទង់ផ្ទាំងសំពត់, ក្នុងចន្លោះៗ នៃទង់ទាំងនោះ មានគ្រឿងសក្ការៈទាំង-ឡាយ មានភួងផ្កា លម្អិតនៃគ្រឿងអប់ និងធូបជាដើម ។ ទេវបុត្រទាំងឡាយប្រដាប់ដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង កាន់យកភេទជាអ្នកលេងមហោស្រព ត្រាច់ទៅក្នុងអាកាសញ៉ាំង

សំឡេងឲ្យគឹកកង ។ បានឮថា សមាគម ៣ គឺ “ សមាគមក្នុងវេលាសម្តែងយមកប្បាដិហារ្យ ១ សមាគមក្នុងវេលាស្តេចចុះចាកទេវលោក ១ សមាគមក្នុងវេលាស្តេចចុះកាន់ទន្លេគង្គានេះ ១ ” ជាសមាគមធំ ។

[ព្រះបាទពិម្ពិសារត្រាស់ឲ្យត្រៀមរៀបចំទទួលព្រះពុទ្ធម្តងទៀត]

ចំណែកព្រះបាទពិម្ពិសារ ទ្រង់ចាត់ចែងសក្ការៈជាទ្វេគុណ អំពីសក្ការៈដែលពួកស្តេចលិច្ឆវីធ្វើ កាលទ្រង់ទន្ទឹងរង់ចាំព្រះដំណើររបស់ព្រះមានព្រះភាគ ក៏បានយាងមកឈរនៅនាត្រើយខាងនាយ ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ទតមហាបរិច្ចាគរបស់ព្រះរាជាទាំងឡាយ ក្នុងចំណែកទាំងពីរនៃឆ្នេរទន្លេគង្គា ហើយទ្រង់ជ្រាបអធ្យាស្រ័យរបស់សត្វទាំងឡាយ មាននាគជាដើម ហើយទ្រង់និម្មិតព្រះពុទ្ធនិម្មិតមួយព្រះអង្គៗ មានភិក្ខុ ៥០០ ជាបរិវារក្នុងទូកមួយៗ ។ ព្រះពុទ្ធដែលព្រះអង្គទ្រង់និម្មិតនោះ ដែលមានពួកនាគចោមរោមហើយ ទ្រង់គង់នៅក្រោមស្វេតច្ឆត្រមួយដើមៗ និងដើមកប្បព្រឹក្សមួយដើមៗ

និងក្លួងផ្កាមួយដើមៗ ។ ទ្រង់និម្មិតព្រះពុទ្ធនិម្មិតមួយអង្គៗ មួយអន្ទើដោយបរិវារក្នុងឱកាសមួយៗ សូម្បីក្នុងទេវតាទាំងឡាយ មានកុម្មទេវតាជាដើម ។ កាលផ្ទៃចក្រវាឡទាំង-អស់ដូចជាមានរបាំំ និងមហោស្រពតែមួយ ដោយប្រការយ៉ាងនេះហើយ, ព្រះសាស្តា កាលនឹងទ្រង់ធ្វើសេចក្តីអនុ-គ្រោះដល់នាគទាំងឡាយ បានស្តេចឡើងកាន់ទូកកែវមួយ ។ បណ្តាភិក្ខុទាំងនោះ ភិក្ខុមួយរូបៗ ក៏ឡើងកាន់ទូកកែវនីមួយៗ ដែរ ។

ស្តេចនាគទាំងឡាយ និមន្តភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យចូលទៅកាន់នាគភព ស្តាប់ធម្មកថាក្នុងសម្នាក់ព្រះសាស្តារហូតមួយយប់ទល់ភ្លឺ ក្នុងថ្ងៃទី ២ អង្គាសភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដោយវត្ថុដែលគួរទំពាស៊ី និងវត្ថុដែលគួរបរិភោគដ៏ជាទិព្វ ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ធ្វើអនុមោទនាហើយចេញចាកនាគភព ដែលទេវតាក្នុងសកលចក្រវាឡបូជាហើយ ទ្រង់ចូងទន្លេគង្គាដោយទូក ៥០០ ។

ព្រះរាជា ទ្រង់ទទួលព្រះសាស្តាហើយ ទ្រង់អារាធនា

ឲ្យស្ដេចចុះចាកទូក ទ្រង់ធ្វើសក្ការៈជាទ្វេគុណ អំពីសក្ការៈដែលស្ដេចលិច្ឆវីទាំងឡាយធ្វើក្នុងវេលាស្ដេចមក ទ្រង់នាំព្រះសាស្ដាមកកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះអស់ ៥ ថ្ងៃ ដូចក្នុងកាលមុនដែរ ។

[ពួកភិក្ខុសរសើរពុទ្ធានុភាព]

ក្នុងថ្ងៃទី ២ ពួកភិក្ខុត្រឡប់មកពីបិណ្ឌបាតហើយ ក្នុងវេលារសៀលអង្គុយសន្ទនាគ្នាក្នុងធម្មសភាថា “ គួរឲ្យសរសើរពិតមែនហ្ន៎ ! អានុភាពរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ គួរឲ្យអស្ចារ្យពិតមែនហ្ន៎ ! ទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ នាំគ្នាជ្រះថ្លានឹងព្រះសាស្ដា , ព្រះរាជាទាំងឡាយទ្រង់ធ្វើផែនដីឲ្យមានផ្ទៃស្មើក្នុងផ្លូវ ៨ យោជន៍ ទាំងត្រើយខាងអាយ ទាំងត្រើយខាងនាយនៃទន្លេគង្គា ទ្រង់រោយដីខ្សាច់ ក្រាលផ្កាឈើដែលមានពណ៌ផ្សេងៗ ប្រមាណត្រឹមជង្គង់ ដោយសេចក្ដីជ្រះថ្លាដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងព្រះពុទ្ធ , ទឹកក្នុងទន្លេគង្គាក៏ដេរដាសដោយផ្កាឈូក ៥ ពណ៌ ដោយអានុភាពរបស់នាគ,

ទេវតាទាំងឡាយលើកឆត្រឡើងរហូតដល់អកនិដ្ឋភព, ផ្ទៃនៃចក្រវាឡទាំងមូល ហាក់ដូចជាមានគ្រឿងអលង្ការតែមួយ

បកិណ្ណកវគ្គវណ្ណនា រឿងបុព្វកម្មរបស់ព្រះអង្គ

និងដូចជាមានរបាំតែមួយ " ។

ព្រះសាស្តា ស្តេចមកហើយត្រាស់សួរថា " ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយអង្គុយប្រជុំគ្នាដោយកថាអ្វីហ្ន៎ ?" កាលភិក្ខុទាំងឡាយនោះ ក្រាបទូលថា " បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដោយកថាឈ្មោះនេះ ", ទើបត្រាស់ថា គ្រឿងបូជានិងសក្ការៈនេះ មិនមែនកើតឡើងដល់តថាគតដោយពុទ្ធានុភាពទេ, មិនមែនកើតឡើងដោយអានុភាពរបស់នាគ, ទេវតានិងព្រហ្មទេ, ប៉ុន្តែថា កើតឡើងដោយអានុភាពនៃការបរិច្ចាគដែលមានប្រមាណតិចក្នុងអតីត " កាលភិក្ខុទាំងឡាយទូលអារាធនាហើយ ប្រាថ្នានឹងប្រកាសសេចក្តីនោះ ទើបទ្រង់នាំនិទានមកត្រាស់ថា :-

[រឿងសុសិមមាណព]

ក្នុងអតីតកាល ក្នុងក្រុងតក្កសិលា មានព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ឈ្មោះសង្ខ: ។ ព្រាហ្មណ៍នោះ មានបុត្រម្នាក់ ជាមាណពឈ្មោះសុសិម: មានអាយុប្រហែលជា ១៦ ឆ្នាំ ។ ក្នុងថ្ងៃមួយ សុសិមមាណពនោះចូលទៅរកបិតាហើយ ពោលថា

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

" បពិត្របិតា ខ្ញុំចង់ចូលទៅកាន់ក្រុងពារាណសីដើម្បីរៀនមន្ត"។ គ្រានោះ បិតាពោលទៅកាន់បុត្រថា "ហៃបា ព្រាហ្មណ៍ឯណោះ ជាសម្លាញ់របស់បិតា ដូច្នោះ កូនឯងចូរទៅកាន់សម្នាក់របស់សម្លាញ់នោះ ហើយរៀនចុះ " ។ សុសិម: ទទួលពាក្យថា " ប្រពៃហើយបិតា " ហើយទៅដល់ក្រុងពារាណសីដោយលំដាប់ ចូលទៅរកព្រាហ្មណ៍នោះហើយប្រាប់ព្រាហ្មណ៍នោះថា កាលដែលខ្ញុំមកនេះដោយសារបិតាបញ្ជូនមក ។

គ្រានោះ ព្រាហ្មណ៍នោះទទួលសុសិម: ដោយគិតថា "បុត្រសម្លាញ់របស់យើង" ហើយផ្ដើមប្រាប់មន្តដល់សុសិម-មាណព អ្នកមានសេចក្ដីក្រវល់ក្រវាយស្ងប់ហើយដោយថ្ងៃ

ដ៏ចម្រើន (ជាថ្ងៃមង្គល) សុសិមមាណពនោះរៀនរហ័សផង រៀនបានច្រើនផង ទ្រទ្រង់ចាំនូវមន្តដែលរៀនហើយៗ មិនឲ្យវិនាសទៅ ដូចជាទ្រទ្រង់នូវប្រេង (ខ្លាញ់) សីហៈដែលគេដាក់នៅក្នុងភាជនៈមាស មិនយូរប៉ុន្មានបានរៀនមន្តទាំងអស់ ដែលខ្លួនគប្បីរៀនអំពីមាត់របស់អាចារ្យ ធ្វើការ

ស្វាធ្យាយ រមែងឃើញខាងដើម និងកណ្តាលនៃសិល្បៈដែលខ្លួនរៀនហើយប៉ុណ្ណោះ, (ប៉ុន្តែ) មិនឃើញទីបំផុត ។

សុសិមមាណពនោះ ចូលទៅរកអាចារ្យហើយពោលថា “ បពិត្រអាចារ្យ ខ្ញុំរមែងឃើញខាងដើម និងកណ្តាលនៃសិល្បៈនេះប៉ុណ្ណោះ, តែមិនឃើញទីបំផុត ”, កាលអាចារ្យពោលថា “ ម្នាលកូន សូម្បីខ្ញុំក៏មិនឃើញដែរ ”, ទើបសួរថា “ បពិត្រអាចារ្យ កាលបើដូច្នោះ នរណាទៅនឹងដឹងទីបំផុត ”, កាលអាចារ្យពោលថា “ ហៃកូន ឥសីទាំងឡាយ ដែលនៅក្នុងព្រៃឥសិបតនៈ រមែងដឹង , កូនឯងចូលទៅកាន់សម្នាក់របស់ឥសីទាំងនោះហើយសួរចុះ ” ក៏ចូលទៅរកព្រះបច្ចេក-

ពុទ្ធទាំងឡាយ ហើយសួរថា “ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន បានឮថា លោកម្ចាស់ទាំងឡាយរមែងដឹងនូវទីបំផុតឬ ?” ។

បច្ចេក. ចម្រើនពរ ឧបាសក ។

សុសិមៈ. បើដូច្នោះ សូមលោកម្ចាស់ទាំងឡាយប្រាប់ខ្ញុំព្រះករុណា ។

បច្ចេក. អាត្មាទាំងឡាយ រមែងមិនប្រាប់អ្នកដែលមិន

មែនជាបព្វជិត , ប្រសិនបើអ្នកត្រូវការដឹងនូវទីបំផុត , ចូរបួសចុះ ។

សុសិមមាណពនោះយល់ព្រមដោយពាក្យថា “ ប្រពៃហើយ លោកម្ចាស់ ” ហើយបួសក្នុងសម្នាក់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងនោះ ។ គ្រានោះ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងនោះប្រាប់សុសិមៈថា “ អ្នកចូរសិក្សាអភិសមាចារិកវត្ត (វត្តប្រកបដោយរបៀបដែលបព្វជិតគប្បីប្រព្រឹត្តឲ្យសមរម្យ) នេះជាមុន ” ហើយប្រាប់អភិសមាចារិកវត្តដោយន័យជាដើមថា “អ្នកគប្បីស្លៀកយ៉ាងនេះ គប្បីដណ្តប់យ៉ាងនេះ ” ។

សុសិមមាណពនោះ សិក្សាអភិសមាចារិកវត្តនោះ ព្រោះខ្លួនជាអ្នកមានឧបនិស្ស័យសំបូរណ៍ មិនយូរប៉ុន្មានក៏ជាក់ច្បាស់នូវបច្ចេកពោធិញ្ញាណ ល្បីល្បាញក្នុងក្រុងពារាណសីទាំងមូល ដូចជាព្រះចន្ទពេញវង់ក្នុងផ្ទៃពពក ជាអ្នកដល់ព្រមដោយលាភ និងយស ។ មិនយូរប៉ុន្មាន សុសិមបច្ចេកពុទ្ធនោះក៏បរិនិព្វានទៅ ព្រោះភាវៈនៃកម្មដែលប្រព្រឹត្តទៅ ដើម្បីភាពជាអ្នកមានអាយុតិចដែលលោកធ្វើហើយ ។

បកិណ្ណកវគ្គវណ្ណនា រឿងបុព្វកម្មរបស់ព្រះអង្គ

គ្រានោះ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធទាំងឡាយ និងមហាជន (ជួយគ្នា) ធ្វើសរីរកិច្ចរបស់លោកហើយកាន់យកធាតុទៅ តម្កល់ក្នុងព្រះស្តូប ដែលនៅជិតទ្វារព្រះនគរ ។

ចំណែកសង្ខព្រាហ្មណ៍ គិតថា “ បុត្ររបស់យើងទៅសិក្សាអស់កាលយូរហើយ , យើងនឹងដឹងនូវសុខទុក្ខរបស់គេ” ប្រាថ្នានឹងឃើញបុត្រនោះ ទើបចេញចាកក្រុងតក្កសិលាទៅដល់ក្រុងពារាណសីដោយលំដាប់ ឃើញពួកមហាជនដែលប្រជុំគ្នាហើយ គិតថា “បណ្តាមហាជនទាំងនោះ ប្រាកដ

ជាមានម្នាក់ដឹងនូវការប្រព្រឹត្តទៅនៃបុត្ររបស់យើង ដោយពិត ” ។ ក៏ចូលទៅរកហើយសួរថា “ មាណពឈ្មោះសុសិមៈមកកាន់ទីនេះ , អ្នកទាំងឡាយស្គាល់គេទេ ?” មហាជនតបថា “អើ ព្រាហ្មណ៍ យើងទាំងឡាយស្គាល់, សុសិមមាណពនោះស្វាធ្យាយត្រៃវេទ ក្នុងសម្នាក់ព្រាហ្មណ៍ឯណោះ បួសហើយធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវបច្ចេកពោធិបញ្ញា បរិនិព្វានហើយ, នេះស្តូបរបស់លោក ដែលយើងទាំងឡាយ បានចាត់ចែងប្រតិស្ឋានហើយ ” ។ សន្ធព្រាហ្មណ៍នោះ ប្រហារផែនដី

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ដោយដៃ យំកន្ទក់កន្ទេញហើយ ទៅកាន់លានព្រះចេតិយដកស្មៅ ហើយយកសំពត់ដណ្តប់នាំខ្សាច់មករោយរាយព្ធដ៏លានព្រះចេតិយ ប្រស់ព្រំដោយទឹកក្នុងឃ្មោក បូជាព្រះ-ចេតិយដោយផ្កាឈើព្រៃទាំងឡាយ លើកទង់ផ្ទាំងសំពត់ដោយសំពត់សាដក ចងឆត្ររបស់ខ្លួនខាងលើព្រះចេតិយហើយ ក៏ចៀសចេញទៅ ។

[អានិសង្សនៃការបរិច្ចាគសុខល្មមប្រមាណ]

ព្រះសាស្តា លុះទ្រង់នាំអតីតនិទាននោះមកហើយ ត្រាស់ថា “ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ក្នុងកាលនោះតថាគតជាសង្ខព្រាហ្មណ៍, តថាគតបានដកស្មៅក្នុងលានព្រះចេតិយរបស់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធឈ្មោះសុសិមៈ, ដោយផលនៃកម្មរបស់តថាគតនោះ ទើបជនទាំងឡាយធ្វើផ្លូវ ៨ យោជន៍ ឲ្យប្រាសចាកដង្គត់ និងបន្លា ធ្វើឲ្យស្អាត ឲ្យមានផ្ទៃរាបស្មើ, តថាគតបានរោយខ្សាច់ដាក់ក្នុងលានព្រះចេតិយនោះ , ដោយផលនៃកម្មនោះ ទើបជនទាំងឡាយរោយខ្សាច់ក្នុងផ្លូវ ៨ យោជន៍, តថាគតបូជាព្រះចេតិយនោះដោយផ្កាឈើព្រៃ , ដោយផល

នៃកម្មនោះ ទើបជនទាំងឡាយបាចផ្កាមានពណ៌ផ្សេងៗ ក្នុងផ្លូវ ៨ យោជន៍ , ទើបទឹកក្នុងទន្លេគង្គាដែលមានប្រមាណមួយយោជន៍ដេរដាសដោយផ្កាឈូក ៥ ពណ៌, តថាគតបានប្រស់ព្រំលានព្រះចេតិយនោះ ដោយទឹកក្នុងឃ្លោក , ដោយផលនៃកម្មនោះ ទើបភ្លៀងបោក្ខរព័ស្សធ្លាក់ចុះក្នុងក្រុងវេសាលី, តថាគតបានលើកទង់ផ្ទាំងសំពត់ឡើង និងបង់ឆត្រលើព្រះ

ចេតិយនោះ , ដោយផលនៃកម្មនោះ ទើបផ្ទៃចក្រវាឡទាំងមូល ហាក់ដូចជាមានមហោស្រពតែមួយ ដោយទង់ជ័យ ទង់ផ្កាំងសំពត់ និងឆត្រួតជាដើមរហូតដល់អកនិដ្ឋព្រហ្ម, ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយគ្រឿងបូជា និងសក្ការៈនោះកើតឡើងដល់តថាគតដោយពុទ្ធានុភាពក៏ទេ, កើតឡើងដោយអានុភាពនៃនាគទេវតា និងព្រហ្មក៏ទេ , ប៉ុន្តែថា កើតឡើងដោយអានុភាពនៃការបរិច្ចាគមានប្រមាណតិច ក្នុងអតីតកាលដូច្នេះហើយ កាលនឹងទ្រង់សម្តែងធម៌ ទើបត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

មត្តាសុខបរិច្ចាគា បស្សេ ចេ វិបុលំ សុខំ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ចជេ មត្តាសុខំ ធីរោ សម្បស្សំ វិបុលំ សុខំ ។

បើឃើញសេចក្តីសុខដ៏ធំទូលាយ ព្រោះលះបង់សុខល្មមប្រមាណ អ្នកមានប្រាជ្ញា កាលឃើញសុខធំទូលាយ គប្បីលះសុខល្មមប្រមាណចេញ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **មត្តាសុខបរិច្ចាគា** សេចក្ដីថា ព្រោះលះបង់សុខតិចតួចល្មមប្រមាណ ដែលព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា " **មត្តាសុខំ** " ។ សុខដ៏ទូលាយ បានដល់សុខក្នុងព្រះនិព្វាន ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា សុខដ៏ទូលាយ សេចក្ដីថា បើបុគ្គលឃើញសុខដ៏ទូលាយនោះ ។

លោកអធិប្បាយទុកដូច្នេះថា " ឈ្មោះថា សុខល្មមប្រមាណ រមែងកើតឡើងដល់បុគ្គល អ្នកប្រើគេឲ្យចាត់ចែងថាសភោជនមួយថាស ហើយបរិភោគ , ចំណែកនិព្វានសុខជាសុខដ៏ទូលាយ គឺដ៏ក្រៃលែង រមែងកើតឡើងដល់បុគ្គលអ្នកលះបង់សុខល្មមប្រមាណនោះចេញហើយ ធ្វើឧបោសថខ្លះ ឲ្យទានខ្លះ , ព្រោះហេតុនោះ បើបុគ្គលឃើញសុខដ៏

ទូលាយ ព្រោះលះបង់សុខល្មមប្រមាណនោះ យ៉ាងនោះ, កាលបើដូច្នោះ បណ្ឌិតកាលឃើញសុខដ៏ទូលាយនោះដោយប្រពៃហើយ គប្បីលះបង់សុខល្មមប្រមាណនោះ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ជនជាច្រើនបានសម្រេចអរិយ-
ផលទាំងឡាយ មានសោតាបត្តិផលជាដើម ។៚

(រឿងបុព្វកម្មរបស់ព្រះអង្គ ចប់)

២ រឿងកុមារិកាអ្នកស៊ីស៊ុតមាន់

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធកុមារិកា អ្នកស៊ីស៊ុតមាន់ម្នាក់ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **បរទុក្ខូបធានេន** " ជាដើម ។

[មេមាន់ចងអាឃាតនឹងកុមារិកា]

បានឮថា មានស្រុកមួយឈ្មោះបណ្ឌុរៈ នៅមិនឆ្ងាយអំពីក្រុងសាវត្ថី , ក្នុងស្រុកនោះ មានព្រានសន្ទូចម្នាក់ ។ ព្រានសន្ទូចនោះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ឃើញពងអណ្ដើកក្បែរស្ទឹងអចិរវតីហើយ កាន់យកពងអណ្ដើកទាំងនោះទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ប្រើគេឲ្យចំអិនក្នុងផ្ទះមួយហើយទំពាស៊ី បានឲ្យមួយពងដល់កុមារិកាដែលនៅផ្ទះនោះ ។ កុមារិកានោះទំពាស៊ីពងអណ្ដើកនោះហើយ ចាប់តាំងពីពេលនោះមក មិនព្រមបរិភោគរបស់ដទៃ ។ គ្រានោះ មាតារបស់នាងយកពងមាន់មួយពងអំពីមេមាន់ហើយ ឲ្យ (នាង) ។ នាងទំពាស៊ីពងមាន់នោះហើយ ជាប់ក្នុងរស ចាប់តាំងពីពេលនោះមក

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ក៏យកពងមាន់មកបរិភោគខ្លួនឯង ។ ក្នុងពេលផ្ចាក់ពង មេមាន់ឃើញកុមារិកានោះកាន់យកពងរបស់ខ្លួនស៊ី ត្រូវកុមារិកានោះបៀតបៀន ក៏ចងអាឃាតថា “ យើងឃ្លាតចាកអត្តភាពនេះហើយ គប្បីកើតជាយក្ខិនី ទំពាស៊ីកូនរបស់នាង ” ធ្វើកាលកិរិយាហើយ កើតជាមេឆ្មាក្នុងផ្ទះនោះឯង ។

(ការចងពៀរគ្នាជាហេតុឲ្យកើតទុក្ខ)

ចំណែកកុមារិកានោះ ធ្វើកាលកិរិយាហើយ កើតជាមេមាន់ក្នុងផ្ទះនោះដែរ ។ មេមាន់ពងហើយ ។ មេឆ្មាមកស៊ីពងអស់ សូម្បីលើកទីពីរ លើកទីបី ក៏ស៊ីអស់ដែរ ។ មេមាន់ចងអាឃាតនឹងមេឆ្មាថា “នាងឯងស៊ីពងទាំងឡាយរបស់យើងរហូតអស់ ៣ ដង ឥឡូវនេះ ថែមទាំងចង់ស៊ីយើងទៀត, យើងឃ្លាតចាកអត្តភាពនេះហើយ គប្បីបានស៊ីនាងព្រមទាំងកូន ”, ឆាប់អំពីអត្តភាពនោះហើយ កើតជាមេខ្លាដំបង ។

ចំណែកមេឆ្មា ឆាប់ទៅកើតទៅជាមេម្រឹគ ។ ក្នុងពេលមេម្រឹគកើតកូន មេខ្លាដំបងក៏មកស៊ីមេម្រឹគនោះព្រមទាំងកូន

ទាំងឡាយ ។ សត្វទាំងពីរប្រភេទនោះស៊ីគ្នាយ៉ាងនេះ ញុំាង ទុក្ខឲ្យកើតឡើងដល់គ្នានិងគ្នាអស់៥០០ អត្តភាព ក្នុងទីបំផុត នាងម្នាក់កើតជាយក្ខិនី នាងម្នាក់ទៀតកើតជាកុលធីតាក្នុង ក្រុងសាវត្ថី ។

ពាក្យដទៃអំពីនេះ គប្បីជ្រាបតាមន័យដូចដែលព្រះ មានព្រះភាគសម្តែងទុកហើយក្នុងព្រះគាថាថា “**ន ហិ វេរេន វេរានិ** ” ជាដើម ។

ប៉ុន្តែក្នុងរឿងនេះ ព្រះសាស្តាត្រាស់ថា “ ពៀររមែង រម្ងាប់ដោយការមិនមានពៀរ , រមែងមិនរម្ងាប់ដោយពៀរ ”, ដូច្នេះហើយ កាលទឹងទ្រង់សម្តែងធម៌ដល់ជនទាំងពីរនោះ ទើបត្រាស់ព្រះគាថានេះថា **:-**

បរទុក្ខូបធានេន យោ អត្តនោ សុខមិច្ឆតិ
វេរសំសគ្គសំសដ្ឋោ វេរា សោ ន បរិមុច្ចតិ ។

ជនប្រាថ្នាសេចក្តីសុខដើម្បីខ្លួន ដោយបន្តុំទុក្ខឲ្យ
អ្នកដទៃ ជននោះឈ្មោះថា ច្របូកច្របល់ហើយ
ដោយការជាប់ជំពាក់ គឺពៀរ រមែងមិនរួចចាក

ពៀរទេ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **បរទុក្ខូបធានេន** សេចក្ដីថា ដោយបន្ទុកទុក្ខឲ្យអ្នកដទៃ , អធិប្បាយថា ព្រោះញុំាងទុក្ខឲ្យកើតឡើងដល់អ្នកដទៃ ។

បាទព្រះគាថាថា **វេរសំសគ្គសំសដ្ឋោ** សេចក្ដីថា បុគ្គលនោះឈ្មោះថា ច្របូកច្របល់ហើយដោយគ្រឿងច្របូកច្របល់ គឺពៀរ ដែលខ្លួនធ្វើឲ្យដល់គ្នានិងគ្នា ដោយអំណាចនៃការជេរ និងការជេរតប ការប្រហារ និងការប្រហារតបជាដើម ។

បាទព្រះគាថាថា **វេរា សោ ន បរិមុច្ចតិ** សេចក្ដីថា រមែងដល់នូវសេចក្ដីទុក្ខតែម្យ៉ាង អស់កាលជានិច្ច ដោយអំណាចនៃពៀរ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា នាងយក្ខិនីតាំងនៅក្នុងសរណៈទាំងឡាយ សមាទានសីល ៥ ផុតហើយចាកពៀរ, ចំណែក

កុលធីតាតាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិផល, ទេសនាជាគុណជាតិប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្លើដោយប្រយោជន៍ សូម្បីដល់បរិស័ទអ្នកប្រជុំគ្នាហើយ ៕

(រឿងកុមារិកាស៊ីស៊ុតមាន់ ចប់)

៣ រឿងភិក្ខុអ្នកនគរកន្ទិយៈ

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលស្តេចអាស្រ័យនគរកន្ទិយៈ ទ្រង់គង់នៅក្នុងជាតិយាវ័ន ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុអ្នកនគរកន្ទិយៈ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ *យំ ហិ កិច្ចំ* ” ជាដើម ។

[ភិក្ខុលះបង់សមណកិច្ច]

បានឮថា ភិក្ខុអ្នកនគរកន្ទិយៈទាំងនោះ ជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយក្នុងការតាក់តែងទ្រនាប់ជើង ។

សមដូចព្រះឧបាលិត្ថេរពោលទុកថា “ ក្នុងសម័យនោះឯង ពួកភិក្ខុនគរកន្ទិយៈ តាមប្រកបសេចក្តីព្យាយាមក្នុងការតាក់តែងទ្រនាប់ជើងប្រភេទផ្សេងៗ គ្នា ធ្វើខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះ នូវទ្រនាប់ជើងស្មៅ ធ្វើខ្លួនឯងខ្លះ ប្រើគេឲ្យធ្វើខ្លះនូវទ្រនាប់ជើងស្មៅយាបូង ទ្រនាប់ជើងស្មៅជំណោកទន្សាយ ទ្រនាប់ជើងស្មៅគែលលក ទ្រនាប់ជើងសំពត់កម្ពល, រមែង

ព្រោះបង់បោលឧទ្ទេស (សិក្សារៀនសូត្រធម៌វិន័យ) បរិបុច្ឆា (ការសាកសួរ) អធិសីល អធិចិត្ត (សមថភាវនា)

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

អធិបញ្ញា (វិបស្សនាភាវនា) ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ តិះដៀល ការធ្វើដូច្នោះ របស់ភិក្ខុទាំងនោះហើយ ទើបក្រាបទូលព្រះ-សាស្ដា ។

[ព្រះសាស្ដាទ្រង់តិះដៀលហើយទ្រង់ទេសនា]

ព្រះសាស្ដា ទ្រង់តិះដៀលភិក្ខុទាំងនោះហើយ ត្រាស់ថា " ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមកដោយកិច្ចយ៉ាងដទៃហើយ ខ្វល់ខ្វាយក្នុងកិច្ចដទៃទៅវិញ " ដូច្នេះហើយ កាលនឹងទ្រង់សម្ដែងធម៌ បានត្រាស់ព្រះគាថាទាំងនេះថា :-

យញ្ហិ កិច្ចំ តទបវិទ្ធំ អកិច្ចំ បន កយិរតិ
ឧន្នឡានំ បមត្តានំ តេសំ វឌ្ឍន្តិ អាសវា ។
យេសញ្ច សុសមារទ្ធា និច្ចំ កាយគតា សតិ
អកិច្ចន្តេ ន សេវន្តិ កិច្ចេ សាតច្ចការិនោ
សតានំ សម្បជានានំ អត្ថំ គច្ឆន្តិ អាសវា ។

របស់ណាដែលខ្លួនគួរធ្វើ របស់នោះពួកភិក្ខុណា
លះបង់ចោលហើយ តែរបស់ដែលមិនគួរធ្វើ
ត្រឡប់ជាធ្វើវិញ អាសវៈទាំងឡាយ តែងចំរើន

បកិណ្ណកវគ្គវណ្ណនា រឿងភិក្ខុអ្នកនគរភទ្ទិយៈ

ឡើងដល់ពួកភិក្ខុនោះ ជាអ្នកមានសេចក្តីប្រមាទ
មានមានះដូចជាដើមបបុសលើកឡើងហើយ ។
លុះតែសតិប្រព្រឹត្តទៅក្នុងកាយជានិច្ច ដែលពួក
ភិក្ខុណាបានប្រារព្ធប្រពៃហើយ ភិក្ខុទាំងនោះ
រមែងជាអ្នកធ្វើការដែលគួររឿយៗ មិនធ្វើការ
ដែលមិនគួរ អាសវៈទាំងឡាយ របស់ពួកភិក្ខុ
នោះ ដែលជាមានសតិ មានសម្បជញ្ញៈ រមែង
ដល់នូវការអស់ទៅ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្តាបទទាំងនោះ ពីរបទថា **យំ ហិ កិច្ចំ** សេចក្តីថា ក៏កម្មមានជាអាទិយ៉ាងនេះ គឺការរក្សានូវសីលក្ខន្ធដែលប្រមាណមិនបាន ការនៅព្រៃជាវត្ត ការរក្សាធុតង្គ ភាពជាអ្នក

ត្រេកអរក្នុងភាវនា ឈ្មោះថា ជាកិច្ចដែលគួរធ្វើរបស់ភិក្ខុ ចាប់ដើមអំពីកាលដែលខ្លួនបួសហើយ ។ ប៉ុន្តែ ភិក្ខុទាំងនេះ លះលែង គឺបោះបង់នូវកិច្ចដែលគួរធ្វើរបស់ខ្លួនចោល ។

បទថា **អកិច្ចំ** ជាដើម សេចក្តីថា ក៏ការប្រដាប់ឆត្រ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ការតាក់តែងស្បែកជើង ការតាក់តែងទ្រនាប់ជើង បាត្រ កាជនៈ និងធម្មក្រក និងសំពត់សម្រាប់ចងកាយ និងសំពត់សម្រាប់ចងស្មា ឈ្មោះថា ជាកិច្ចមិនគួរធ្វើរបស់ភិក្ខុ, អធិប្បាយថា ភិក្ខុទាំងឡាយណាធ្វើនូវកិច្ចនោះ, អាសវៈទាំង ៤ រមែងចម្រើនដល់ភិក្ខុទាំងនោះ អ្នកឈ្មោះថា មានមានះ ដូចជាដើមបបុសលើកឡើងហើយ ព្រោះការប្រព្រឹត្តលើកសួយមានះដូចជាដើមបបុស ឈ្មោះថា ប្រមាទហើយ ព្រោះការបណ្តែតបណ្តោយសតិ ការនៅប្រាសចាកសតិ ។

បទថា **សុសមារទ្ធា** បានដល់ ផ្គងទុកល្អហើយ ។

ពីរបទថា **កាយគតា សតិ** បានដល់ ភាវនា គឺការពិចារណារឿយៗ នូវកាយក្នុងកាយ ។

បទថា **អកិច្ចំ** សេចក្តីថា ភិក្ខុទាំងនោះរមែងមិនសេព គឺមិនធ្វើនូវអំពើដែលគួរធ្វើនោះ មានការប្រដាប់តាក់តែង ឆត្រជាដើម ។

បទថា **កិច្ចេ** សេចក្តីថា ក្នុងកិច្ចដែលខ្លួនគប្បីធ្វើ គឺ ក្នុងករណីយ៍ មានការរក្សាសីលក្ខន្ធ ដែលប្រមាណមិនបាន

បកិណ្ណកវគ្គវណ្ណនា រឿងភិក្ខុអ្នកនគរភទ្ទិយៈ

ជាដើម ចាប់ដើមអំពីកាលដែលខ្លួនបួសហើយ ។

បទថា **សាតច្ចការិនោ** បានដល់ មានប្រក្រតីធ្វើរឿយៗ គឺធ្វើមិនឈប់, អធិប្បាយថា អាសវៈសូម្បីទាំង ៤ របស់ ភិក្ខុទាំងនោះ អ្នកឈ្មោះថាមានសតិ ព្រោះមិនទៅប្រាសចាក សតិ អ្នកឈ្មោះថា មានសម្បជញ្ញៈ ព្រោះសម្បជញ្ញៈ ៤ យ៉ាង គឺសាត្ថកសម្បជញ្ញៈ សប្បាយសម្បជញ្ញៈ គោចរ-សម្បជញ្ញៈ អសម្មោហសម្បជញ្ញៈ រមែងដល់ការតាំងនៅ មិនបាន គឺដល់ការវិនាសទៅ បានដល់ មិនមាន ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ភិក្ខុទាំងនោះតាំងនៅក្នុងព្រះ-អរហត្ត ។ ទេសនាបានជាគុណជាតិមានប្រយោជន៍ សូម្បីដល់បុគ្គលអ្នកប្រជុំគ្នាហើយ ។

(រឿងភិក្ខុអ្នកនគរកុទ្ទិយៈ ចប់)

៤ រឿងព្រះលកុណ្ឌកភទ្ទិយត្ថេរ

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធព្រះលកុណ្ឌកភទ្ទិយត្ថេរ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **មាតរំ បិតរំ ហន្ត្វា** " ជាដើម ។

[អាគន្តុកភិក្ខុចូលគាល់ព្រះសាស្តា]

បានឮថា ថ្ងៃមួយភិក្ខុអាគន្តុកៈច្រើនរូប ចូលទៅគាល់ព្រះសាស្តា ដែលគង់នៅក្នុងទីសម្រាកពេលថ្ងៃ ថ្វាយបង្គំហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរមួយ ។ គ្រានោះព្រះលកុណ្ដកភទ្ទិយត្ថេរដើរច្នៃកាត់ក្នុងទីមិនឆ្ងាយអំពីព្រះមានព្រះភាគ ។

ព្រះសាស្តា ទ្រង់ជ្រាបវារៈចិត្ត (គឺការគិត) របស់ភិក្ខុទាំងនោះហើយ ត្រាស់ថា “ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយឃើញភិក្ខុនោះឬ ? ភិក្ខុនោះសម្លាប់មាតាបិតាហើយ ជាអ្នកមិនមានទុក្ខ ” កាលភិក្ខុទាំងនោះ សម្លឹងមើលមុខគ្នាហើយ ស្ទុះទៅកាន់សេចក្ដីសង្ស័យថា “ ព្រះសាស្តាទ្រង់ត្រាស់ដូចម្ដេចហ្ន៎ ” ទើបក្រាបទូលថា “ បពិត្រព្រះអង្គ

ដ៏ចម្រើន ព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់នូវពាក្យនោះឈ្មោះអ្វី ?” កាលនឹងទ្រង់សម្ដែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ទើបត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

មាតរំ បិតរំ ហន្ត្វា រាជានោ ទ្វេ ច ខត្តិយេ
រដ្ឋំ សានុចរំ ហន្ត្វា អនីឃោ យាតិ ព្រាហ្មណោ។

បុគ្គលសម្លាប់តណ្ហាដូចជាមាតាផង សម្លាប់អស្មិ-

មានះដូចជាបិតាផង សម្រាប់សស្សតទិដ្ឋិនិងឧច្ឆេទ-
ទិដ្ឋិ ដូចស្តេចជាក្សត្រពីរព្រះអង្គផង សម្រាប់
អាយតនៈដូចជាដែន ប្រព្រឹត្តទៅមួយអន្ទើដោយ
បុរសអ្នកដើរតាមគឺស្មៀនផង រមែងបានទៅជា
ខីណាសវព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នកមិនមានទុក្ខ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **សានុចរំ** បានដល់ អ្នកដើរតាមបុរសអ្នកញ៉ាំងសេចក្តីចម្រើន (សួយ) ឲ្យសម្រេច គឺស្មៀន ។

ក្នុងព្រះគាថានេះ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបការវិនិច្ឆ័យដូច្នេះ

បកិណ្ណកវគ្គវណ្ណនា រឿងលកុណ្ឌកភទ្ទិយត្ថេរ

ថា តណ្ហា ឈ្មោះថាមាតា ព្រោះញ៉ាំងសត្វទាំងឡាយឲ្យកើតក្នុងភព ៣ ព្រោះក្នុងព្រះបាលីសម្តែងថា “ តណ្ហាញ៉ាំងបុរសឲ្យកើត ” ។

អស្មិមានះ (ការប្រកាន់ថាជាយើង) ឈ្មោះថា បិតា ព្រោះអស្មិមានះអាស្រ័យបិតាកើតឡើងដូច្នេះថា “ យើងជា

រាជឱរសរបស់ព្រះរាជាឈ្មោះឯណោះ ឬជាបុត្តរបស់មហា-អមាត្យរបស់ព្រះរាជាឈ្មោះឯណោះ ” ជាដើម ។

ទិដ្ឋិគ្រប់ប្រភេទ រមែងអាង រមែងគប់រកសស្សតទិដ្ឋិ និងឧច្ឆេទទិដ្ឋិទាំងពីរ ដូចអ្នកស្រុកអាស្រ័យព្រះរាជាដូច្នោះ, ព្រោះហេតុនោះ ទើបសស្សតទិដ្ឋិ និងឧច្ឆេទទិដ្ឋ ឈ្មោះថា ព្រះរាជាជាក្សត្រពីរព្រះអង្គ ។

អាយតនៈ ១២ ឈ្មោះថា ដែន ព្រោះជាធម្មជាតិប្រាជកស្មើនឹងដែន ដោយអត្ថថា ជាធម្មជាតិដ៏ទូលាយ ។ ការត្រេកត្រអាលដោយអំណាចនៃសេចក្តីស្រើបស្រាល ដែលអាស្រ័យអាយតនៈនោះ ដូចបុរសអ្នកយកសួយ ចាត់ចែងសួយឲ្យសម្រេច ឈ្មោះថា នាយស្មៀនអ្នកញ៉ាំងសួយឲ្យ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

សម្រេច ។

បទថា **អនីឃោ** បានដល់ មិនមានទុក្ខ ។ បទថា **ព្រាហ្មណោ** បានដល់ អ្នកមានអាសវៈអស់ហើយ ។

ក្នុងព្រះគាថានេះ មានអធិប្បាយ ដូច្នេះ “ ឈ្មោះថា ខីណាស្រព ដែលប្រែថា អ្នកមានអាសវៈអស់ហើយ ព្រោះ កិលេសទាំងឡាយ មានតណ្ហាជាដើម លោកកម្ចាត់បាន ដោយដាវ គឺអរហត្តមគ្គញាណហើយ ទើបជាអ្នកមិនមានទុក្ខ

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ភិក្ខុទាំងនោះ តាំងនៅក្នុងព្រះអរហត្ត ។

(ព្រះគាថាទី ២)

សូម្បីក្នុងព្រះគាថាទី ២ រឿងក៏ដូចរឿងមុននោះឯង ។

សូម្បីក្នុងកាលនោះ ព្រះសាស្តាក៏ទ្រង់ប្រារព្ធព្រះ-លកុណ្ដកភទ្ទិយត្ថេរដែរ កាលទឹងទ្រង់សម្តែងធម៌ដល់ភិក្ខុទាំងនោះ ទើបត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

មាតរំ បិតរំ ហន្ត្វា រាជានោ ទ្វេ ច សោត្ថិយេ
វេយគ្ឃបញ្ចមំ ហន្ត្វា អនីឃោ យាតិ ព្រាហ្មណោ ។

បកិណ្ណកវគ្គវណ្ណនា រឿងលកុណ្ដកភទ្ទិយត្ថេរ

បុគ្គលសម្លាប់តណ្ហាដូចមាតាផង សម្លាប់អស្មិមានះដូចបិតាផង សម្លាប់សស្សតទិដ្ឋិនិងឧច្ឆេទទិដ្ឋិដូចជាស្តេច ជាព្រាហ្មណ៍ទាំងពីរផង សម្លាប់វិចិកិច្ឆា ដូច

ជាខ្លាធំជាគំរប់ ៥ ផង (ដែលនៅស្កាត់ផ្លូវ) បាន
ហើយ រមែងបានទៅជាខីណាសវព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នក
មិនមានទុក្ខ ។

<u>អធិប្បាយគាថា</u>

បណ្ដាបទទាំងនោះ ពីរបទថា **ទេ្វ ច សោត្ថិយេ** គឺ
ជាព្រាហ្មណ៍ទាំងពីរផង ។

ក្នុងព្រះគាថានេះ ព្រះសាស្ដាត្រាស់សស្សតទិដ្ឋិ និង
ឧច្ឆេទទិដ្ឋិឲ្យជាព្រះរាជាអ្នកជាព្រាហ្មណ៍ទាំងពីរ ព្រោះព្រះ-
អង្គជាធំក្នុងព្រះធម៌ និងព្រោះព្រះអង្គជាអ្នកឈ្លាសក្នុងវិធី
ទេសនា ។

បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបវិគ្រោះក្នុងបទ **វេយគ្ឃបញ្ចមំ** នេះ
ថាជាផ្លូវជាទីត្រាច់ទៅរឿយៗ របស់ខ្លាធំ ជាផ្លូវដែលប្រកប
ដោយភ័យជាក់ស្ដែង ដើរទៅបានដោយលំបាក ឈ្មោះថាផ្លូវ

ដែលខ្លាធំត្រាច់ទៅហើយ ។ សូម្បីវិចិកិច្ឆានីវរណៈ ក៏ជាធម្ម-
ជាតិប្រាកដស្មើដោយផ្លូវជាទីត្រាច់ទៅរបស់ខ្លាធំដែរ ព្រោះ

វិចិកិច្ឆានីវរណៈនោះ ដូចជាផ្លូវជាទីត្រាច់ទៅរបស់ខ្លាធំនោះ, វិចិកិច្ឆានីវរណៈ ដូចជាផ្លូវជាទីត្រាច់ទៅរបស់ខ្លាធំហើយនោះ ជាទី ៥ នៃពួក ៥ នៃនីវរណៈនោះ ព្រោះហេតុនោះ ពួក ៥ នៃនីវរណៈ ទើបឈ្មោះថា មានវិចិកិច្ឆានីវរណៈ ដូចជាផ្លូវជាទីត្រាច់ទៅរបស់ខ្លាធំ ជាគម្រប់ ៥ ។

ក្នុងព្រះគាថាទី ២ នេះ មានអធិប្បាយដូច្នេះថា “ ក៏បុគ្គលអ្នកសម្លាប់ពួក ៥ នៃនីវរណៈមានវិចិកិច្ឆានីវរណៈដូចជាផ្លូវជាទីត្រាច់ទៅរបស់ខ្លាធំ ជាគម្រប់ ៥ នេះ មិនឲ្យសេសសល់ ដោយដាវ គឺអរហត្តមគ្គញាណ ជាព្រាហ្មណ៍ ជាអ្នកមិនមានទុក្ខ ត្រាច់ទៅ ។

បទដ៏សេស ដូចបទដែលមានមកក្នុងកាលមុន នោះឯង ៕៚

(រឿងលកុណ្ដកភទ្ទិយត្ថេរ ចប់)

8888888888888888888888

៥ រឿងនាយទារុសាកដិកៈ

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅវត្តវេឡុវ័ន ប្រារព្ធបុត្តរបស់នាយទារុសាកដិកៈ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **សុប្បពុទ្ធំ** " ជាដើម ។

[ក្មេងពីរនាក់លេងអង្គញ់]

សេចក្ដីពិស្ដារថា ក្មេងក្នុងព្រះនគររាជគ្រឹះពីរនាក់ គឺ "បុត្តរបស់បុគ្គលអ្នកជាសម្មាទិដ្ឋិម្នាក់ បុត្តរបស់បុគ្គលអ្នកជាមិច្ឆាទិដ្ឋិម្នាក់ " តែងតែលេងអង្គញ់ជាមួយគ្នារឿយៗ ។

បណ្ដាក្មេងទាំងពីរនាក់នោះ បុត្តរបស់បុគ្គលអ្នកជាសម្មាទិដ្ឋិ មុននឹងបោះអង្គញ់ទៅ បានរឭកដល់ពុទ្ធានុស្សតិ ហើយពោលថា "**នមោ ពុទ្ធស្ស** "ហើយទើបបោះអង្គញ់ទៅ។ ក្មេងក្រៅនេះរឭកដល់គុណទាំងឡាយ របស់ពួកតិរ្ថិយហើយពោលថា " **នមោ អរហន្តានំ** " ទើបបោះអង្គញ់ទៅ ។ ក្មេងទាំងពីរនាក់នោះ បុត្តរបស់បុគ្គលអ្នកជាសម្មាទិដ្ឋិ រមែងឈ្នះបុត្តរបស់បុគ្គលអ្នកជាមិច្ឆាទិដ្ឋិចាញ់ជានិច្ច ។ បុត្តរបស់បុគ្គល

អ្នកជាមិច្ឆាទិដ្ឋិនោះ ឃើញកិរិយានៃបុត្តរបស់អ្នកជាសម្មាទិដ្ឋិនោះហើយ គិតថា “ សម្លាញ់ម្នាក់នេះ រឭកហើយយ៉ាងនោះពោលហើយយ៉ាងនោះ បោះអង្គញ់ទៅទើបឈ្នះយើង, សូម្បីយើងក៏នឹងធ្វើយ៉ាងនោះដែរ ” លុះគិតដូច្នោះហើយ ក៏រឭកដល់ព្រះគុណរបស់ព្រះពុទ្ធដែរ ។

[ក្មេងអ្នកជាសម្មាទិដ្ឋិទៅព្រៃជាមួយបិតា]

ក្រោយមក នៅថ្ងៃមួយ បិតារបស់ក្មេងអ្នកជាសម្មា-ទិដ្ឋិនោះ ទឹមរទេះហើយ បរទៅកាន់ព្រៃដើម្បីត្រូវការឈើបាននាំក្មេងនោះទៅជាមួយ ទៅដល់ព្រៃហើយញុំាងរទេះឲ្យពេញដោយឈើក្នុងព្រៃហើយ បររទេះមក (ដល់) ខាងក្រៅក្រុង លែងគោទៅក្នុងទីដែលសប្បាយដោយទឹក ក្នុងទីជិតព្រៃស្មសាន ហើយបាត់បែងកត្ត ។

គ្រានោះ គោរបស់គាត់ចូលទៅកាន់ក្រុងជាមួយនឹងហ្វូងគោដែលចូលទៅកាន់ក្រុងក្នុងវេលារសៀល ។ ចំណែកនាយសាកដិកៈតាមរកគោ បានចូលទៅកាន់ក្រុងក្នុងវេលារសៀល ឃើញគោហើយដឹកចេញមក មិនទាន់ដល់ទ្វារព្រះ

នគរ ក៏កាលគាត់មិនទាន់មកដល់ទ្វារព្រះនគរនោះ, ទ្វារព្រះនគរនោះក៏បានបិទ ។ គ្រានោះ បុត្តរបស់គាត់ដេកនៅក្រោមរទេះតែម្នាក់ឯង ក្នុងចំណែកនៃរាត្រីកឈានចុះកាន់ការលង់លក់ ។

[ចម្រើនពុទ្ធានុស្សតិការពារអមនុស្សបាន]

ក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ តាមប្រក្រតីច្រើនទៅដោយអមនុស្ស, ម្យ៉ាងទៀត ក្មេងនេះ ក៏ដេកក្នុងទីជិតព្រៃស្មសាន ។ ពួកអមនុស្សដែលនៅក្នុងព្រៃស្មសាននោះ បានឃើញក្មេងនោះ ។ អមនុស្សម្នាក់   ជាមិច្ឆាទិដ្ឋិ   ជាបន្ទាចំពោះព្រះសាសនា, អមនុស្សម្នាក់ ជាសម្មាទិដ្ឋិ ។

បណ្ដាអមនុស្សទាំងពីរនាក់នោះ   អមនុស្សដែលជាមិច្ឆាទិដ្ឋិពោលថា “ ក្មេងនេះជាអាហាររបស់ពួកយើង , ពួកយើងចូរទំពាស៊ីក្មេងនេះ ” ។ អមនុស្សដែលជាសម្មាទិដ្ឋិក្រៅនេះ ហាមឃាត់អមនុស្សដែលជាមិច្ឆាទិដ្ឋិនោះ ដោយពាក្យថា “ កុំឡើយ , អ្នកកុំពេញចិត្តដូច្នោះឡើយ ” ។ អមនុស្សអ្នកជាមិច្ឆាទិដ្ឋិនោះ សូម្បីត្រូវអមនុស្សដែលជាសម្មាទិដ្ឋិនោះ

ហាមឃាត់យ៉ាងនោះក៏ដោយ ក៏នៅតែមិនអើពើនឹងពាក្យរបស់អមនុស្សអ្នកជាសម្មាទិដ្ឋិនោះ ចាប់ជើងក្មេងនោះទាញមក ។

ក្នុងខណៈនោះ ក្មេងនោះពោលថា " **នមោ ពុទ្ធស្ស** " ព្រោះភាវៈនៃខ្លួនជាអ្នកមានពុទ្ធានុស្សតិអប់រំហើយ (សន្សំ) ។ អមនុស្សនោះភ័យខ្លាចយ៉ាងខ្លាំង ទើបបានថយទៅឈរនៅក្នុងទីមួយ ។

[អមនុស្សរក្សាក្មេងដែលដេកក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯងនោះ]

គ្រានោះ អមនុស្សអ្នកជាសម្មាទិដ្ឋិក្រៅនេះ ពោលទៅកាន់អមនុស្សអ្នកជាមិច្ឆាទិដ្ឋិនោះថា " ពួកយើងបានធ្វើនូវអំពើដែលមិនគួរធ្វើហើយ , ពួកយើងចូរធ្វើទណ្ឌកម្មដើម្បីក្មេងនេះចុះ " ដូច្នេះហើយ បានឈររក្សាក្មេងនោះ ។ អមនុស្សអ្នកជាមិច្ឆាទិដ្ឋិចូលទៅកាន់ព្រះនគរ ញ៉ាំងថាសភោជនរបស់ព្រះរាជាឲ្យពេញហើយ នាំភោជនមក ។

ក្រោយមក   អមនុស្សសូម្បីទាំងពីរនាក់ដូចជាមាតា

និងបិតារបស់ក្មេងនោះ ដាស់ក្មេងនោះឲ្យក្រោកឡើងហើយ ឲ្យបរិភោគភោជននោះ ប្រកាសរឿងនោះហើយ ចារឹកអក្សរក្នុងថាសភោជនដោយអានុភាពរបស់យក្ស ដោយអធិដ្ឋានថា “ ព្រះរាជាប៉ុណ្ណោះ ចូរឃើញអក្សរទាំងនេះ , អ្នកដទៃចូរកុំឃើញ ” ដូច្នេះហើយ ទើបទៅ ។

ថ្ងៃស្អែកឡើង ពួករាជបុរសចលាចលថា “ ពួកចោរលួចយកកណ្ឌៈ គឺភាជនៈអំពីរាជត្រកូលហើយ ” ប្រើឲ្យបិទទ្វារទាំងឡាយហើយ ឆែកឆេររក កាលរកមិនឃើញក្នុងព្រះនគរ ក៏ចេញចាកព្រះនគរ រកមើលខាងនោះ និងនេះក៏ឃើញថាសមាសនៅលើរទេះដែលផ្ទុកឧសនោះ ក៏ចាប់ក្មេងនោះដោយសម្គាល់ថា “ ក្មេងនេះជាចោរ ” ដូច្នេះហើយ នាំក្មេងនោះទៅគាល់ព្រះរាជា ។

[ក្មេងត្រូវសួរចម្លើយ]

ព្រះរាជាទ្រង់ទតឃើញអក្សរទាំងឡាយហើយ ត្រាស់សួរថា " នែបា នេះជាអ្វី ?" ក្មេងនោះក្រាបទូលថា " បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ខ្ញុំព្រះអង្គមិនដឹងទេ , មាតាបិតារបស់ខ្ញុំព្រះ

អង្គយកអាហារមកឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គបរិភោគហើយ ឈរក្សាខ្ញុំព្រះអង្គ ។ ខ្ញុំព្រះអង្គគិតថា មាតាបិតារក្សាយើង " ទើបមិនមានការខ្លាច ចូលដល់ការលក់ , ខ្ញុំព្រះអង្គដឹងត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ " ។

គ្រានោះ មាតា និងបិតារបស់ក្មេងនោះ ក៏បានទៅកាន់ទីនោះដែរ ។ ព្រះរាជាទ្រង់ជ្រាបរឿងនោះហើយ ទ្រង់នាំជនទាំងបីនោះទៅកាន់សម្នាក់ព្រះសាស្ដា ក្រាបទូលរឿងទាំងនោះហើយ ទូលសួរថា " បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពុទ្ធានុស្សតិ ប៉ុណ្ណោះឬ ទើបជាគុណជាតិជាគ្រឿងរក្សា ? ឬថាអនុស្សតិដទៃ ក៏ជាគុណជាតិជាគ្រឿងរក្សាដែរ " ។

[ព្រះសាស្ដាទ្រង់សម្ដែងឋានៈ ៦]

គ្រានោះ ព្រះសាស្ដាត្រាស់ទៅកាន់ព្រះរាជាថា “ បពិត្រមហារាជ ពុទ្ធានុស្សតិតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ជាគុណជាតិជាគ្រឿងរក្សាក៏ទេ, ចិត្តដែលជនពួកណាបានអប់រំល្អហើយ ក្នុងឋានៈ ៦ កិច្ចដោយការរក្សា និងការការពារយ៉ាងដទៃ ឬដោយមន្ត និងឧសថ រមែងមិនមានដល់ជនទាំងនោះ ដូច្នេះហើយ

បកិណ្ណកវគ្គវណ្ណនា រឿងនាយទារុសាកដិកៈ

កាលទឹងទ្រង់សម្ដែងឋានៈ ៦ បានទ្រង់ភាសិតព្រះគាថាទាំងនេះថា :-

សុប្បពុទ្ធំ បពុជ្ឈន្តិ សទា គោតមសាវកា
យេសំ ទិវា ច រត្តោ ច និច្ចំ ពុទ្ធគតា សតិ ។
សុប្បពុទ្ធំ បពុជ្ឈន្តិ សទា គោតមសាវកា
យេសំ ទិវា ច រត្តោ ច និច្ចំ ធម្មគតា សតិ ។
សុប្បពុទ្ធំ បពុជ្ឈន្តិ សទា គោតមសាវកា
យេសំ ទិវា ច រត្តោ ច និច្ចំ សង្ឃគតា សតិ ។
សុប្បពុទ្ធំ បពុជ្ឈន្តិ សទា គោតមសាវកា
យេសំ ទិវា ច រត្តោ ច និច្ចំ កាយគតា សតិ ។

សុប្បពុទ្ធំ បពុជ្ឈន្តិ សទា គោតមសាវកា
យេសំ ទិវា ច រត្តោ ច អហឹសាយ រតោ មនោ ។
សុប្បពុទ្ធំ បពុជ្ឈន្តិ យទា គោតមសាវកា
យេសំ ទិវា ច រត្តោ ច ភាវនាយ រតោ មនោ ។
សតិរបស់ជនពួកណា ដែលឋិតនៅក្នុងព្រះពុទ្ធ
គុណ អស់កាលជានិច្ច ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ជន

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ពួកនោះឈ្មោះថា សាវករបស់ព្រះគោតម រមែង
ភ្ញាក់រឭកៗ ដោយប្រពៃ សព្វកាល ។
សតិរបស់ជនពួកណា ដែលឋិតនៅក្នុងព្រះធម្ម
គុណ អស់កាលជានិច្ច ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ជន
ពួកនោះឈ្មោះថា សាវករបស់ព្រះគោតម រមែង
ភ្ញាក់រឭកៗ ដោយប្រពៃ សព្វកាល ។
សតិរបស់ជនពួកណា ដែលឋិតនៅក្នុងព្រះសង្ឃ
គុណ អស់កាលជានិច្ច ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ជន
ពួកនោះឈ្មោះថា សាវករបស់ព្រះគោតម រមែង

ភ្ញាក់រឭកៗ ដោយប្រពៃ សព្វកាល ។

សតិរបស់ជនពួកណា ដែលឋិតនៅក្នុងកាយ អស់កាលជានិច្ច ទាំងយប់ទាំងថ្ងៃ ជនពួកនោះ ឈ្មោះថា សាវករបស់ព្រះគោតម រមែងភ្ញាក់ រឭកៗ ដោយប្រពៃ សព្វកាល ។

ចិត្តរបស់ជនពួកណា ត្រេកអរហើយ ក្នុងការមិន បៀតបៀនគេ ទាំងថ្ងៃទាំងយប់ ជនពួកនោះឈ្មោះ

ថា សាវករបស់ព្រះគោតម រមែងភ្ញាក់រឭកៗ ដោយប្រពៃ សព្វកាល ។

ចិត្តរបស់ជនពួកណា ត្រេកអរហើយ ក្នុងមេត្តា ភាវនាទាំងថ្ងៃទាំងយប់ ជនពួកនោះឈ្មោះថា សាវករបស់ព្រះគោតម រមែងភ្ញាក់រឭកៗ ដោយ ប្រពៃ សព្វកាល ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **សុប្បពុទ្ធំ បពុជ្ឈន្តិ** សេចក្ដីថា ជនទាំងនោះកាន់យកសតិ ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងព្រះពុទ្ធ ហើយលង់លក់ទៅ កាលភ្ញាក់ឡើង ឈ្មោះថាភ្ញាក់ដោយល្អ ។

បាទព្រះគាថាថា **សទា គោតមសាវកា** សេចក្ដីថា ឈ្មោះថា ជាសាវករបស់ព្រះគោតម ព្រោះកើតហើយក្នុងទីបំផុតនៃការស្ដាប់អំពីព្រះពុទ្ធអ្នកជាគោតម (និង) ព្រោះភាពជាអ្នកបានស្ដាប់អនុសាសនីរបស់ព្រះពុទ្ធអង្គនោះ ។

ពីរបទថា **ពុទ្ធគតា សតិ** សេចក្ដីថា សតិរបស់ជន

ពួកណា ប្រារព្ធព្រះពុទ្ធគុណទាំងឡាយ ដែលផ្សេងដោយគុណមានជាអាទិថា “ **ឥតិបិ សោ ភគវា** ” ជាដើមកើតឡើងហើយ អស់កាលជានិច្ច , ជនទាំងនោះ ឈ្មោះថា ភ្ញាក់ហើយដោយល្អគ្រប់កាលទាំងពួង ។ ក៏ជនទាំងនោះ កាលមិនអាច (ដើម្បីនឹងធ្វើ) យ៉ាងនោះបាន ធ្វើនូវពុទ្ធានុស្សតិ

ទុកក្នុងចិត្ត ក្នុងមួយថ្ងៃ ៣ ដង ២ ដង (ឬ) សូម្បីតែម្ដង ក៏ឈ្មោះថា ភ្ញាក់ហើយដោយល្អដែរ ។

ពីរបទថា **ធម្មគតា សតិ** សេចក្ដីថា សតិដែលប្រារព្ធ ព្រះធម្មគុណទាំងឡាយ ដែលផ្សេងដោយគុណ មានជាអាទិ ថា “ **ស្វាក្ខាតោ ភគវតា ធម្មោ** ” ជាដើមដែលកើតឡើង ។

ពីរបទថា “ **សង្ឃគតា សតិ** ” សេចក្ដីថា សតិដែល កើតឡើងប្រារព្ធសង្ឃគុណ ដែលផ្សេងដោយគុណ មានគុណ ថា “ **សុបដិបន្នោ សាវកសង្ឃោ** ” ជាដើម ។

ពីរបទថា **កាយគតា សតិ** សេចក្ដីថា សតិដែល កើតឡើង ដោយអំណាចនៃអាការ ៣២ ដោយអំណាចនៃ ការនៅក្នុងព្រៃស្មសាន ៩ ដោយអំណាចការកំណត់ធាតុ ៤

ដោយអំណាចនៃរូបជ្ឈានដែល មាននីលកសិណជាដើម ដែលប្រព្រឹត្តទៅខាងក្នុង ។

ពីរបទថា **អហឹសាយ រតោ** សេចក្ដីថា ត្រេកអរ ហើយក្នុងករុណាភាវនា (ការចម្រើនករុណា) ដែលព្រះមាន

ព្រះភាគត្រាស់ទុកយ៉ាងនេះថា “ ភិក្ខុនោះមានចិត្តសហគតៈដោយករុណា ផ្សាយទៅកាន់ទិសមួយ ” ។

បទថា **ភាវនាយ** បានដល់ មេត្តាភាវនា ។ ពិតណាស់ ភាវនាដ៏សេស សូម្បីទាំងអស់ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រាថ្នាយកក្នុងបទថា “ **ភាវនាយ** ” នេះ ព្រោះករុណាភាវនាព្រះអង្គត្រាស់ទុកហើយក្នុងបទមុនដោយពិត , សូម្បីដូច្នោះក៏ពិតមែនហើយ ប៉ុន្តែមេត្តាភាវនាប៉ុណ្ណោះ ព្រះអង្គទ្រង់ប្រាថ្នាយកក្នុងបទថា “ **ភាវនាយ** ” នេះ ពាក្យដ៏សេសអ្នកសិក្សាគប្បីជ្រាបតាមន័យដូចពោលហើយ ក្នុងគាថាដើមនោះចុះ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ទារកនោះព្រមទាំងមាតាបិតារបស់គេតាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិផល , ក្រោយមក ជនទាំងបី

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

នាក់នោះបួសហើយ បានសម្រេចព្រះអរហត្ត ។ ទេសនាបានជាកថាមានប្រយោជន៍ សូម្បីដល់បរិស័ទអ្នកប្រជុំគ្នាហើយនៅទីនោះ ៕

(រឿងនាយទារុសាកដិកៈ ចប់)

8888888888888888888888888888

៦ រឿងភិក្ខុវជ្ជីបុត្ត

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលទ្រង់អាស្រ័យក្រុងវេសាលី ទ្រង់នៅក្នុងព្រៃមហាវ័ន ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុដែលជាឱរសរបស់ព្រះបាទវជ្ជីមួយរូប ដែលព្រះធម្មសង្គាហកាចារ្យពោលសំដៅយកថា " ភិក្ខុអ្នកជាឱរសរបស់ព្រះបាទវជ្ជីមួយរូប នៅក្នុងព្រៃមួយ ជិតក្រុងវេសាលី ក៏ក្នុងសម័យនោះឯង នៅក្នុងក្រុងវេសាលីមានការលេងមហោស្រពមួយយប់ទល់ភ្លឺ ។ គ្រានោះ ភិក្ខុនោះបានឮសំឡេងគឹកកងនៃការវាយ និងការប្រគំតន្ត្រី ក៏ខ្សឹកខ្សួលពោលគាថានេះក្នុងវេលានោះថា :-

យើងមកនៅក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង ដូចជាកំណាត់ឈើ
ដែលគេបោលក្នុងព្រៃ ក្នុងរាត្រីប្រាកដដូច្នេះ មិន
មានអ្នកណាអន់ជាងយើងទៅទៀតទេ ។

ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **ទុប្បព្វជ្ជំ ទុរភិរមំ** " ជាដើម ។

សំឡេងគឹកកងជាសត្រូវនឹងសមណភេទ

បានឮថា ភិក្ខុនោះជារាជឱរសក្នុងដែនវជ្ជី លះបង់រាជសម្បត្តិដែលដល់ហើយតាមវារៈ បួសហើយ ក្នុងក្រុងវេសាលី, កាលទូទៅទាំងព្រះនគរដែលគេប្រដាប់ហើយ ដោយគ្រឿងប្រដាប់ទាំងឡាយ មានទង់ជ័យ និងទង់ផ្ទាំងសំពត់ជាដើម ធ្វើឲ្យជាប់នឹងឋានចាតុមហារាជ, កាលវារៈជាទីលេងមហោស្រពមួយយប់ទល់ភ្លឺ ក្នុងថ្ងៃពេញបូណ៌មី ដែលជាថ្ងៃរីកនៃផ្កាកុមុទ, បានឮសំឡេងគឹកកងនៃតន្ត្រី មានស្គរជាដើមដែលគេវាយហើយ និងសំឡេងតន្ត្រី មានពិណាជាដើម ដែលគេប្រគំហើយ , កាលព្រះរាជា ៧០៧៧ ព្រះអង្គ , និងមន្ត្រីទាំងឡាយ មានឧបរាជ និងសេនាបតីជាដើមរបស់ព្រះរាជាទាំងនោះ ក៏មានចំនួនប៉ុណ្ណោះដែរ ដែលមាននៅក្នុងក្រុងវេសាលី ប្រដាប់តុបតែងហើយ ឈានចុះកាន់ថ្នល់ដើម្បីនឹងលេងនក្ខត្តឫក្ស, ចង្ក្រម (ដើរទៅដើរមក) នៅលើទីចង្ក្រមធំប្រមាណ ៦០ ហត្ថ ឃើញព្រះចន្ទពេញវង់អណ្តែតនៅលើផ្ទៃមេឃ ឈរផ្អែកផ្ទាំងក្តារនៅក្នុងទីបំផុតនៃទីចង្ក្រមហើយ សម្លឹងមើលអត្តភាពដូចជាកំណាត់ឈើ ដែលបោះបោលក្នុងព្រៃ ព្រោះ

មិនមានសំពត់សម្រាប់ជូតក្បាល និងគ្រឿងអលង្ការ គិតថា " អ្នកដទៃដែលអន់ជាងយើង មានដែរឬហ្ន៎ ?" សូម្បីប្រកប ដោយគុណ មានការនៅព្រៃជាវត្តជាដើមតាមប្រក្រតី ក្នុង ខណៈនោះ ត្រូវសេចក្ដីមិនត្រេកអរបៀតបៀន ទើបពោល យ៉ាងនោះ ។

[ទេវតាពោលគាថាឲ្យកើតសេចក្ដីសង្វេគ]

លោកបានឮគាថានេះ ដែលទេវតាឋិតនៅក្នុងព្រៃ សណ្ឌនោះពោលហើយថា :-

លោកនៅក្នុងព្រៃតែម្នាក់ឯង ដូចជាកំណាត់ឈើ
ដែលគេចោលនៅក្នុងព្រៃមែន តែមានជនច្រើន
គ្នាស្រឡាញ់លោកនោះ ដូចពួកសត្វក្នុងឋាននរក
ស្រឡាញ់ពួកទេវតាក្នុងឋានសួគ៌ ។

ដោយសេចក្ដីប្រាថ្នាថា " យើងនឹងញុំាងភិក្ខុនេះឲ្យ សង្វេគ " ថ្ងៃស្អែកឡើងចូលទៅគាល់ព្រះសាស្ដា ថ្វាយបង្គំ ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរ ។

[ព្រះសាស្ដាទ្រង់សម្ដែងទុក្ខ ៥ យ៉ាង]

ព្រះសាស្តា ទ្រង់ជ្រាបរឿងនោះហើយ ប្រាថ្នានឹងប្រកាសឃរាវាសជាទុក្ខ ទើបទ្រង់រួបរួមទុក្ខ ៥ យ៉ាង ហើយត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

ទុប្បព្វជ្ជំ ទុរភិរមំ ទុរាវាសា ឃរា ទុក្ខា
ទុក្ខោសមានសំវាសោ ទុក្ខានុបតិតទ្ធគូ
តស្មា ន ចទ្ធគូ សិយា ន ច ទុក្ខានុបតិតោ សិយា ។

ការចេញបួសបានដោយក្រ ការត្រេកអរត្រូវបានដោយក្រ ផ្ទះទាំងឡាយមានការគ្រប់គ្រងដោយលំបាក ជាការក្រ ការនៅរួមដោយជនស្មើគ្នា (ដែលមិនមានសេចក្តីកោតក្រែង) ជាការក្រ ជនអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ គឺវដ្តៈ តែងត្រូវសេចក្តីទុក្ខធ្លាក់ជាប់តាម ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលមិនគប្បីជាអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយផង មិនគប្បីជាអ្នកត្រូវសេចក្តីទុក្ខជាប់តាមផង ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្តាបទទាំងនោះបទថា **ទុប្បព្វជ្ជំ** សេចក្តីថា ឈ្មោះ

ថា ការលះបង់គំនរភោគៈតិចក្តី ច្រើនក្តី និងញាតិបួស ប្រគល់ឱរៈ (ថ្វាយជីវិត) ចំពោះសាសនានេះ ជាការក្រ ។

បទថា **ទុរភិរមំ** សេចក្តីថា ការដែលកុលបុត្របួសហើយយ៉ាងនោះ ញុំាងការប្រព្រឹត្តទៅនៃជីវិតដោយការត្រាច់ទៅដើម្បីភិក្ខា ត្រេកអរយ៉ាងក្រៃលែងដោយអំណាចនៃការគ្រប់គ្រងគុណ គឺសីលដែលមិនមានប្រមាណ និងបំពេញការប្រតិបត្តិធម៌ដ៏សមគួរដល់ធម៌ឲ្យបរិបូរណ៍ ជាការក្រ ។

បទថា **ទុរាវាសា** សេចក្តីថា ក៏រាជកិច្ចរបស់ព្រះរាជា ឥស្សរកិច្ចរបស់ឥស្សរជនទាំងឡាយ ដែលអ្នកគ្រប់គ្រងផ្ទះត្រូវនាំទៅ, ជនដែលនៅជិតខាងគ្មានឹងសមណព្រាហ្មណ៍អ្នកប្រព្រឹត្តធម៌ ដែលអ្នកគ្រប់គ្រងផ្ទះត្រូវសង្គ្រោះ , សូម្បីយ៉ាងនេះក៏ដោយ ការគ្រប់គ្រងផ្ទះក៏បំពេញឲ្យពេញបានដោយក្រដូចធ្នាំងធ្លុះ និងដូចមហាសមុទ្រដូច្នេះ, ព្រោះហេតុដូច្នោះ ផ្ទះទាំងនោះ ដែលគ្រប់គ្រងមិនល្អ ទើបឈ្មោះថា ឲ្យកើតទុក្ខ គឺឲ្យលំបាកក្នុងការគ្រប់គ្រង ។

បាទព្រះគាថាថា **ទុក្ខោសមានសំវាសោ** សេចក្តីថា

ពិតណាស់ ជនពួកណា ជាគ្រហស្ថ សូម្បីស្មើគ្នាដោយជាតិ គោត្រ ត្រកូល និងភោគៈក្តី ជាបព្វជិត ស្មើគ្នាដោយគុណទាំងឡាយ មានសីល អាចារៈ និងពាហុសច្ចៈជាដើមក្តី (តែ) ពោលពាក្យជាដើមថា " អ្នកជានរណា ? យើងជានរណា?" ជាអ្នកខ្វល់ខ្វាយក្នុងអធិករណ៍ , ជនទាំងនោះ ឈ្មោះថា អ្នកមិនស្មើគ្នា, ឈ្មោះថា ការនៅរួមនឹងជនទាំងនោះជាទុក្ខ ។

បាទព្រះគាថាថា **ទុក្ខានុបតិតទ្ធគូ** សេចក្តីថា ជនទាំងឡាយណា ឈ្មោះថា អ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ ព្រោះជាអ្នកធ្វើដំណើរទៅកាន់ផ្លូវឆ្ងាយ ពោលគឺ វដ្តៈ ជនទាំងនោះត្រូវទុក្ខជាប់តាមដោយពិត ។

ពីរបទថា **តស្មា ន ចទ្ធគូ** សេចក្តីថា សូម្បីជនអ្នកដែលទុក្ខជាប់តាម ក៏ជាទុក្ខ សូម្បីជនអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ ក៏ជាទុក្ខ , ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលមិនគប្បីជាអ្នកដើរផ្លូវឆ្ងាយ ព្រោះការដើរផ្លូវឆ្ងាយពោលគឺវដ្តៈផង មិនគប្បីជាអ្នកត្រូវទុក្ខមានប្រការដូចពោលហើយជាប់តាមផង ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ភិក្ខុនោះនៀយណាយក្នុងទុក្ខ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ដែលព្រះអង្គទ្រង់ត្រាស់ក្នុងឋានៈ ៥ ហើយ ទម្លាយសំយោជនៈដែលជាចំណែកខាងក្រោម ៥ ដែលជាចំណែកខាងលើ ៥ តាំងនៅក្នុងព្រះអរហត្ត ៕៚

(រឿងភិក្ខុវជ្ជីបុត្រ ចប់)

8888888888888888

៧ រឿងចិត្តគហបតី

សេចក្តីខាងដើម

*ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធចិត្តគហបតី ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **សទ្ធោ សីលេន សម្បន្នោ** " ជាដើម ។*

[លាភសក្ការៈកើតឡើងដល់ចិត្តគហបតី]

*រឿងខ្ញុំម្ចាស់ឲ្យពិស្តាហើយ ក្នុងវណ្ណនានៃព្រះគាថាក្នុងពាលវគ្គថា " **អសន្តំ ភាវមិច្ឆេយ្យ** " ជាដើម ។ សូម្បីព្រះគាថា (នេះ) ក៏មកហើយក្នុងពាលវគ្គនោះដែរ ។ ពិតណាស់ ក្នុងពាលវគ្គនោះ ខ្ញុំម្ចាស់ពោលទុកថា :*

(ព្រះអានន្ទត្ថេរ ទូលសួរព្រះសាស្តាថា) " បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ក៏សក្ការៈនេះកើតឡើងដល់ចិត្តគហបតីអ្នកមកកាន់សម្នាក់ព្រះអង្គប៉ុណ្ណោះឬ ឬសូម្បីទៅកាន់ទីដទៃក៏កើតឡើងដែរ ?" ។

ព្រះសាស្តាត្រាស់ថា “ ម្នាលអានន្ទ កាលចិត្តគហបតី នោះមកកាន់សម្នាក់តថាគតក្តី ទៅកាន់ទីដទៃក្តី , សក្ការៈ

រមែងកើតឡើងទាំងអស់ , ព្រោះឧបាសកនេះ ជាអ្នកមាន សទ្ធា មានសេចក្តីជ្រះថ្លា បរិបូណ៌ដោយសីល, ឧបាសក បែបនេះ ទៅកាន់ប្រទេសណាៗ លាភសក្ការៈ រមែងកើត ឡើងដល់គេក្នុងប្រទេសនោះៗ ” ដូច្នេះហើយ ទើបត្រាស់ ព្រះគាថានេះថា :-

សទ្ធោ សីលេន សម្បន្នោ យសោភោគសមប្បិតោ
យំ យំ បទេសំ ភជតិ តត្ថ តត្ថេវ បូជិតោ ។

បុគ្គលអ្នកមានសទ្ធា បរិបូណ៌ដោយសីល
ស្កប់ស្កល់ដោយយស និងភោគសម្បត្តិ គប់រក
ប្រទេសណាៗ គេតែងបូជាក្នុងប្រទេសនោះៗ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **សទ្ធោ** បានដល់ អ្នក ប្រកបដោយសទ្ធា ដែលជាលោកិយ និងលោកុត្តរៈ ។

បទថា **សីលេន** សេចក្តីថា សីលមានពីរយ៉ាង គឺ សីលសម្រាប់អ្នកគ្រប់គ្រងផ្ទះ ១ សីលសម្រាប់អ្នកមិនគ្រប់គ្រងផ្ទះ ១ , សីលទាំងពីរយ៉ាងនោះ សីលសម្រាប់អ្នកគ្រប់

គ្រងផ្ទះ ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ប្រាថ្នាយកក្នុងបទនេះ, សេចក្តីថា អ្នកប្រកបដោយសីលសម្រាប់អ្នកគ្រប់គ្រងផ្ទះនោះ ។

បាទព្រះគាថាថា **យសោភោគសមប្បិតោ** សេចក្តីថា អ្នកស្កប់ស្កល់ដោយយសសម្រាប់អ្នកគ្រប់គ្រងផ្ទះ ពោលគឺការមានឧបាសក ៥០០ ជាបរិវារ ដូចរបស់ជនទាំងឡាយមានអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីជាដើម និងដោយភោគៈពីរយ៉ាង គឺ ភោគៈទាំងឡាយ មានទ្រព្យ និងស្រូវអង្ករជាដើម ១ ភោគៈគឺអរិយទ្រព្យ ៧ ប្រការ ១ ។

ពីរបទថា **យំ យំ** ជាដើម សេចក្តីថា កុលបុត្របែបនេះ ទៅកាន់ប្រទេសណាៗ ក្នុងទិសទាំងឡាយ មានទិសខាងកើតជាដើម, រមែងជាអ្នកដែលគេបូជាហើយក្នុងប្រទេសនោះៗ ដោយលាភ និងសក្ការៈបែបនោះ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ជនជាច្រើនបានសម្រេចអរិយ-ផលទាំងឡាយ មានសោតាបត្តិផលជាដើម ។

(រឿងចិត្តគហបតី ចប់)

៨ រឿងនាងចូឡសុភទ្រា

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធធីតារបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ឈ្មោះចូឡសុភទ្រា ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ ***ទូរេ សន្តោ បកាសេន្តិ*** ” ជាដើម។

សេដ្ឋីពីរនាក់ធ្វើកតិកាចំពោះគ្នា

បានឮថា សេដ្ឋីបុត្រឈ្មោះឧគ្គៈ អ្នកស្រុកឧគ្គនគរជាសម្លាញ់នឹងអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី តាំងតែពីនៅកំលោះ ។

សម្លាញ់ទាំងពីរនាក់នោះ រៀនសិល្បៈក្នុងសម្នាក់អាចារ្យជាមួយគ្នា ធ្វើកតិកាជាមួយគ្នាថា “ ក្នុងវេលាដែលយើងទាំងពីរនាក់ចម្រើនវ័យ កាលបុត្រ និងធីតាកើតហើយ, អ្នកណាសូមធីតាដើម្បីប្រយោជន៍ដល់បុត្រ អ្នកនោះត្រូវឲ្យ

ធីតាដល់អ្នកនោះ ” សម្លាញ់ទាំងពីរនាក់នោះចម្រើនវ័យហើយ តាំងនៅក្នុងតំណែងជាសេដ្ឋីក្នុងនគររបស់ខ្លួនៗ ។

សម័យមួយ ឧគ្គសេដ្ឋីប្រកបការជួញ បានទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីជាមួយនឹងរទេះ ៥០០ ។ អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ហៅនាងចូឡសុភទ្រាធីតារបស់ខ្លួនមកផ្តាំថា “ ម្នាលនាងដ៏ចម្រើន បិតារបស់កូនឯងឈ្មោះឧគ្គសេដ្ឋីមកហើយ , កិច្ចដែលគួរធ្វើចំពោះបិតារបស់កូនឯង ជាភាររបស់កូនឯង ” ។

[ឧគ្គសេដ្ឋីសូមនាងចូឡសុភទ្រាដើម្បីបុត្រ]

នាងយល់ព្រមដោយពាក្យថា “ ប្រពៃហើយ បិតា ” ទើបចាត់ចែងភោជនមានសម្ល និងម្ហូបគ្រៀមជាដើម ដោយដៃរបស់ខ្លួន ចាប់តាំងពីថ្ងៃដែលឧគ្គសេដ្ឋីមក, ត្រៀមវត្ថុផ្សេងៗមានកម្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូប និងគ្រឿងលាបជាដើមទុក , ក្នុងពេលបរិភោគ ក៏ចាត់ចែងទឹកសម្រាប់ងូតទុក (រង់ចាំ) សេដ្ឋីនោះ ចាប់តាំងអំពីពេលងូតទឹកទៅ រមែងធ្វើកិច្ចគ្រប់យ៉ាងសម្រេចដោយរៀបរយល្អ ។

ឧគ្គសេដ្ឋី ឃើញអាចារសម្បត្តិរបស់នាងចូឡសុភទ្រា នោះហើយ មានចិត្តជ្រះថ្លា ថ្ងៃមួយ អង្គុយជាមួយនឹងអនាថ-បិណ្ឌិកសេដ្ឋី ដោយកថាដែលប្រារព្ធអំពីសេចក្ដីសុខហើយ នឹកបានថា " ក្នុងកាលដែលយើងនៅកំលោះ យើងពីរនាក់ធ្វើកតិកាគ្នាយ៉ាងនេះទុកហើយ " ទើបសូមនាងចូឡសុភទ្រា

ឲ្យបុត្ររបស់ខ្លួន ។ ប៉ុន្តែ ឧគ្គសេដ្ឋីនោះ តាមប្រក្រតីជាមនុស្សមិច្ឆាទិដ្ឋិ , ព្រោះហេតុនោះ ទើបអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីក្រាបទូលរឿងនោះចំពោះព្រះទសពល ព្រះសាស្ដា ទ្រង់ឃើញឧបនិស្ស័យរបស់ឧគ្គសេដ្ឋីហើយ ទ្រង់អនុញ្ញាត្ត, ទើបប្រឹក្សានឹងភរិយា ហើយទទួលយកពាក្យរបស់ឧគ្គសេដ្ឋីនោះកំណត់ថ្ងៃ (អាពាហ៍ពិពាហ៍) ហើយ , ធ្វើសក្ការៈជាច្រើនដូចធនញ្ជ័យសេដ្ឋីធ្វើឲ្យនាងវិសាខាដែលជាធីតា ហើយបញ្ជូនទៅ ដូច្នោះ , ហៅនាងចូឡសុភទ្រាមកហើយ ឲ្យឱវាទ ១០ ប្រការជាដើមថា " ម្នាលកូនសម្លាញ់ ធម្មតាស្ត្រីដែលនៅក្នុងត្រកូលម្ដាយក្មេកពុកក្មេក មិនគួរនាំភ្លើងខាងក្នុងចេញទៅ

ខាងក្រៅទេ ” តាមន័យដូចដែលធនញ្ជ័យសេដ្ឋីឲ្យដល់នាងវិសាខាដូច្នោះ កាលនឹងបញ្ជូនទៅ ចាត់កុដុម្ពី ៨ នាក់ឲ្យជាអ្នកទទួលខុសត្រូវថា “ ប្រសិនបើទោសរបស់ធីតាខ្ញុំកើតឡើងក្នុងទីដែលទៅហើយ, ពួកលោកត្រូវជម្រះ ”, ក្នុងថ្ងៃដែលជាទីបញ្ជូនធីតានោះទៅ បានថ្វាយមហាទានចំពោះភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន, ហើយបញ្ជូនធីតាទៅដោយសក្ការៈជា

ច្រើន ដូចសម្តែងការចម្រើននៃផលសុចរិតទាំងឡាយ ដែលធីតារបស់ខ្លួនធ្វើទុកហើយក្នុងភពមុន ឲ្យប្រាកដដល់សត្វលោក ។ ក្នុងវេលាដែលនាងទៅដល់ឧត្តនគរ មហាជនព្រមទាំងត្រកូលខាងស្វាមី បានធ្វើការទទួលនាង ។

ចំណែកនាងចូលស្រុកទ្វារនោះ សម្តែងខ្លួនដល់អ្នកនគរទាំងអស់ ដូចនាងវិសាខា ដើម្បីធ្វើសិរីសម្បត្តិរបស់ខ្លួនឲ្យប្រាកដ បានឈរនៅលើរថចូលទៅកាន់នគរ ទទួលគ្រឿងបណ្ណាការដែលអ្នកនគរបញ្ជូនមកហើយ បញ្ជូនតបទៅជនទាំងនោះវិញ ដោយអំណាចនៃវត្តតាមសមគួរ បានធ្វើអ្នកនគរទាំងអស់ឲ្យជាប់នឹងគុណរបស់ខ្លួន ។

[ឪពុកក្មេកឲ្យនាងចូឡសុភទ្រា ថ្វាយបង្គំអ្នកបួសស្រោត]

ក្នុងថ្ងៃមង្គលជាដើម ឪពុកក្មេករបស់នាង កាលនឹងធ្វើគ្រឿងសក្ការបូជាអ្នកបួសស្រោតទាំងនោះ បានបញ្ជូនមនុស្សឲ្យទៅហៅនាងដោយពាក្យថា “ នាងចូរមកថ្វាយបង្គំព្រះសមណៈទាំងឡាយរបស់ពួកយើង ” នាងមិនអាចនឹង

មើលអ្នកបួសស្រោតទាំងឡាយបាន ព្រោះខ្មាសអៀន មិនប្រាថ្នានឹងទៅ , ឪពុកក្មេករបស់នាង ប្រើគេឲ្យទៅហៅនាងរឿយៗ នាងក៏ប្រកែករឿយៗ ដែរ ឪពុកក្មេករបស់នាងក្រោធហើយ ពោលពាក្យថា “ ពួកអ្នកចូរបណ្ដេញវាចេញអំពីផ្ទះរបស់យើង ” នាងគិតថា “ ឪពុកក្មេករបស់យើងមិនអាចដាក់ទោសយើង ដោយហេតុមិនសមគួរបានទេ ” ឲ្យគេទៅហៅកុដុម្ពីមកហើយ ប្រាប់សេចក្ដីនោះ, កុដុម្ពីទាំងនោះដឹងថានាងមិនមានទោស ទើបញ៉ាំងសេដ្ឋីឲ្យយល់ព្រម ។ សេដ្ឋីនោះប្រាប់កិរិយារបស់ខ្លួនថា “ កូនប្រសានេះមិនថ្វាយបង្គំ

ព្រះសមណៈទាំងឡាយរបស់យើង ដោយយល់ថា " ជាអ្នកមិនមានសេចក្ដីខ្មាសអៀន " ។

កិរិយាសេដ្ឋីនោះគិតថា " ពួកសមណៈរបស់កូនប្រសាយើងនោះ ដូចម្ដេចទៅហ្ន៎ ? នាងសរសើរសមណៈទាំងនោះខ្លាំងណាស់ " ឲ្យគេទៅហៅនាងមកហើយ សួរថា :-

" ពួកសមណៈរបស់នាង ប្រាកដយ៉ាងណា ? ហេតុដូចម្ដេច ទើបនាងសរសើរសមណៈទាំងនោះ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ខ្លាំងក្លាម៉្លេះ ? ព្រះសមណៈទាំងនោះ មានសីលយ៉ាងណា ? មានសមាចារយ៉ាងណា ? នាងដែលយើងសួរហើយ ចូរប្រាប់រឿងនោះដល់យើង " ។

គ្រានោះ នាងចូឡសុភទ្រាប្រកាសគុណទាំងឡាយរបស់ព្រះពុទ្ធ និងព្រះសាវករបស់ព្រះពុទ្ធ ដល់ម្ដាយក្មេករបស់នាង ហើយញ៉ាំងម្ដាយក្មេករបស់នាងឲ្យត្រេកអរដោយពាក្យទាំងឡាយ មានជាដើមយ៉ាងនេះថា :

[កូនប្រសាប្រាប់សមណភាពដល់ម្ដាយក្មេក]

“ លោកអ្នកមានឥន្ទ្រិយស្ងប់ មានចិត្តស្ងប់ លោកដើរ ឈរវៀបរយល្អ មានចក្ខុដាក់ចុះ និយាយល្មមប្រមាណ , ពួកសមណៈរបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ។ កាយកម្មរបស់លោកស្អាត , វចីកម្មមិនកករល្អក់, មនោកម្មស្អាតស្អំដោយប្រពៃ ពួកសមណៈរបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ។ លោកមិនមានមន្ទិល មានរស្មីដូចស័ង្ខ និងមុក្តា បរិសុទ្ធិទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ ពេញទៅដោយធម៌ដ៏បរិសុទ្ធិទាំងឡាយ ។

បកិណ្ណកវគ្គវណ្ណនា រឿងនាងចូឡសុភទ្ទា

ពួកសមណៈរបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ។ លោកខ្ពស់ឡើងដោយលាភផង ទាបចុះដោយសារការមិនមានលាភផង, លោកតាំងនៅដោយភាវៈតែម្យ៉ាងដោយសារលាភ និងការមិនមានលាភ, ពួកសមណៈរបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ។ លោកខ្ពស់ឡើងព្រោះយស ទាបចុះព្រោះមិនមានយស, លោកតាំងនៅដោយភាវៈតែម្យ៉ាង ព្រោះយស និងព្រោះមិនមានយស , ពួកសមណៈរបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ។ លោកខ្ពស់ឡើង

ព្រោះសរសើរ និងទាបចុះព្រោះនិន្ទា, លោកជាអ្នកស្មើព្រោះនិន្ទា និងសរសើរ , ពួកសមណៈរបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ ។ លោកខ្ពស់ឡើងព្រោះសុខ និងទាបចុះព្រោះទុក្ខ, លោកមិនញាប់ញ័រក្នុងសុខ និងទុក្ខ , ពួកសមណៈរបស់ខ្ញុំប្រាកដដូច្នោះ " ។

(នាងចូឡសុភទ្រានិមន្តភិក្ខុសង្ឃទទួលភត្ត)

គ្រានោះ ម្ដាយក្មេកពោលទៅកាន់នាងថា " នាងអាចសម្ដែងសមណៈទាំងឡាយរបស់នាងដល់ពួកយើងបានឬ"?

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

កាលនាងតបថា " អាច " ក៏ពោលថា " បើដូច្នោះ នាងចូរធ្វើយ៉ាងណា ឲ្យពួកយើងបានឃើញសមណៈទាំងនោះ " នាងយល់ព្រមថា "ប្រពៃហើយ" ត្រៀមមហាទានដើម្បីភិក្ខុសង្ឃមានព្រះពុទ្ធជាប្រធានហើយ ឈរនៅលើផ្ទៃប្រាសាទជាន់លើបែរមុខឆ្ពោះទៅរកវត្តជេតពន ថ្វាយបង្គំដោយគោរព ដោយបញ្ចង្គប្រតិស្ឋាន រឭកដល់ព្រះពុទ្ធគុណទាំងឡាយ ធ្វើការបូជាដោយគ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប ផ្កាឈើ និងធូប ពោល

(និមន្ត) ថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនិមន្តភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធាន ដើម្បីទទួលភត្តក្នុងថ្ងៃស្អែក ដោយសញ្ញាណរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គនេះ សូមព្រះសាស្តា ទ្រង់ជ្រាបថា ព្រះអង្គជាអ្នកដែលខ្ញុំព្រះអង្គនិមន្តហើយ ” ដូច្នេះហើយ ទើបបាចផ្កាម្លិះ ៨ ក្តាប់ ទៅក្នុងអាកាស ។

ផ្កាឈើទាំងឡាយ អណ្តែតទៅជាពិតានដែលសម្រេចដោយកម្រងផ្កា បានតាំងនៅខាងលើព្រះសាស្តា ដែលកំពុងសម្តែងធម៌កណ្តាលបរិស័ទទាំង ៤ ។

[សប្បុរសរមែងប្រាកដក្នុងទីឆ្ងាយ]

ក្នុងខណៈនោះ អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីស្តាប់ធម្មកថាហើយ និមន្តព្រះសាស្តាដើម្បីទទួលភត្តក្នុងថ្ងៃស្អែក ។ ព្រះសាស្តាត្រាស់ថា “ គហបតី តថាគតបានទទួលការនិមន្តន៍ហើយ ” កាលអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីក្រាបទូលថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្នកដទៃដែលមកមុនខ្ញុំព្រះអង្គមិនមាន, តើព្រះអង្គទ្រង់ទទួលការនិមន្តន៍របស់អ្នកណាហ្ន៎ ? ” ត្រាស់ថា “ ម្នាលគហបតី នាងចូឡសុភទ្រានិមន្តតថាគតទុកហើយ ” ។

កាលអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីពោលថា " នាងសុភទ្រានៅក្នុងទីឆ្ងាយប្រមាណ ១២០ យោជន៍អំពីទីនេះមិនមែនឬ ព្រះអង្គ ?" ត្រាស់ថា " អើ គហបតី ក៏សប្បុរសទាំងឡាយ សូម្បីនៅក្នុងទីឆ្ងាយ ក៏រមែងប្រាកដដូចឈរនៅចំពោះមុខ " ដូច្នេះហើយ ទើបត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

ទូរេ សន្តោ បកាសេន្តិ ហិមវន្តោវ បព្វតោ

អសន្តេត្ថ ន ទិស្សន្តិ រត្តឹ ខិត្តា យថា សរា ។

ពួកសប្បុរស រមែងប្រាកដក្នុងទីឆ្ងាយ ដូចភ្នំហិមពាន្តដូច្នោះ ពួកអសប្បុរស (ទុកជាឋិតនៅ) ក្នុង

បកិណ្ណកវគ្គវណ្ណនា រឿងនាងចូឡសុភទ្រា

ទីជិត ក៏រមែងមិនប្រាកដ ដូចព្រួញដែលបុគ្គលបាញ់ក្នុងវេលាយប់ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **សន្តោ** ជាដើម សេចក្តីថា អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយមានព្រះពុទ្ធជាដើម ឈ្មោះថា សប្បុរស ព្រោះកិលេសទាំងឡាយ មានរាគៈជាដើមស្ងប់ហើយ , ប៉ុន្តែ

ក្នុងទីនេះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ប្រាថ្នាយកសត្វអ្នកមាន អធិការ (បុណ្យ) ដែលបានធ្វើទុកហើយ ក្នុងព្រះពុទ្ធក្នុង កាលមុន មានកុសលមូលសន្សំទុកហើយ (និង) អប់រំ ភាវនាហើយថា “ សប្បុរស ” ។

បទថា **បកាសេន្តិ** សេចក្តីថា សូម្បីឈរនៅក្នុងទីឆ្ងាយ កាលមកកាន់គន្លងព្រះញាណរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ ឈ្មោះថា រមែងប្រាកដបាន ។

បទថា **ហិមវន្តោវ** សេចក្តីថា ដូចយ៉ាងថា ភ្នំហិម-ពាន្តទំហំ ៣០០០ យោជន៍ កំពស់ ៥០០ យោជន៍ ប្រកបដោយកំពូល ៨៤០០០ រមែងប្រាកដសូម្បីដល់ជនទាំងឡាយ

ដែលឈរនៅទីឆ្ងាយ ដូចប្រាកដនៅចំពោះមុខ យ៉ាងណា, សប្បុរសទាំងឡាយ រមែងប្រាកដ ដូច្នោះដែរ ។

បទថា **អសន្តេត្ថ** សេចក្តីថា បុគ្គលពាលធ្ងន់ក្នុងទិដ្ឋិធម៌ មានបរលោកកន្លងទៅហើយ ឃើញតែអាមិស បួសដើម្បីចិញ្ចឹមជីវិត ឈ្មោះថា អសប្បុរស , អសប្បុរសទាំង

នោះ សូម្បីអន្ធ័យនៅក្នុងទីជិត គឺក្នុងទីជិតមណ្ឌលនៃព្រះជានុខាងស្តាំរបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ រមែងមិនប្រាកដ គឺរមែងមិនជ្រាប ។

ពីរបទថា **រត្តឹ ខិត្តា** គឺដូចព្រួញដែលបុគ្គលបាញ់ទៅក្នុងវេលាយប់ គឺក្នុងទីងងឹតប្រកបដោយអង្គ ៤ (អង្គ ៤ គឺ ថ្ងៃ ១៤ , ១៥ រោច ១ ពាក់កណ្តាលយប់ ១ ព្រៃក្រាស់ ១ មេឃមានដុំពពកក្រាស់ ១) ។

អធិប្បាយថា អសប្បុរសទាំងនោះ រមែងមិនប្រាកដ ព្រោះមិនមានបុព្វហេតុ ដែលជាឧបនិស្ស័យបែបនោះ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ជនជាច្រើនបានសម្រេចអរិយ-ផលទាំងឡាយ មានសោតាបត្តិផលជាដើម ។

[វិស្សកម្មទេវបុត្រនិម្មិតផ្ទះកំពូល ៥០០ ខ្នង]

ចំណែកសក្កទេវរាជ ទ្រង់ជ្រាបថា “ ព្រះសាស្តាទ្រង់ទទួលការនិមន្តន៍របស់នាងចូឡសុភទ្រាហើយ ” ក៏ទ្រង់បញ្ជាវិស្សកម្មទេវបុត្រថា “ ម្នាលវិស្សកម្ម អ្នកចូរនិម្មិតផ្ទះកំពូល ៥០០ ខ្នង ហើយនាំភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានទៅកាន់ឧគ្គនគរក្នុងថ្ងៃស្អែក ” ។

ថ្ងៃស្អែកឡើង វិស្សកម្មទេវបុត្រនោះ និម្មិតផ្ទះកំពូល ៥០០ ខ្នងហើយ ឈរនៅក្បែរខ្លោងទ្វារវត្តជេតពន ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ជ្រើសរើសហើយ នាំកិក្ខុខីណាស្រពអ្នកបរិសុទ្ធិទាំងអស់ ៥០០ រូប មួយអន្លើដោយបរិវារគង់នៅក្នុងផ្ទះកំពូលនោះ ហើយស្ដេចទៅកាន់ឧគ្គនគរ ។

[ឧគ្គសេដ្ឋីត្រឡប់មកជ្រះថ្លានឹងព្រះពុទ្ធសាសនាវិញ]

ចំណែកឧគ្គសេដ្ឋីមួយអន្លើដោយបរិវារ ចាំមើលផ្លូវព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធ ដោយន័យដូចដែលនាងចូឡសុភទ្រាឲ្យហើយ ឃើញព្រះសាស្តា ស្ដេចមកដោយសិរីសម្បត្តិដ៏ធំ មានចិត្តជ្រះថ្លាហើយ ធ្វើសក្ការៈដោយវត្ថុទាំងឡាយ មាន

កម្រងផ្កាជាដើម ទទួលព្រះសាស្តាហើយ ថ្វាយបង្គំ ថ្វាយមហាទាន និមន្តព្រះសាស្តាម្តងទៀត ហើយថ្វាយមហាទានអស់ ៧ ថ្ងៃ ។

ចំណែកព្រះសាស្តា ទ្រង់កំណត់ធម៌ដែលជាទីសប្បាយរបស់សេដ្ឋីនោះហើយ ទ្រង់សម្តែងធម៌, សត្វ ៨៤០០០ ធ្វើសេដ្ឋីនោះឲ្យជាដើម ហើយបានត្រាស់ដឹងធម៌ ។

ព្រះសាស្តា ដើម្បីទ្រង់អនុគ្រោះនាងសុភទ្រា ទើបបញ្ជាឲ្យព្រះអនុរុទ្ធត្រួវត្រឡប់ ដោយព្រះតម្រាស់ថា " ម្នាលអនុរុទ្ធ អ្នកចូរសម្រាកនៅទីនេះចុះ " ហើយបានស្តេចទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី , ចាប់តាំងពីពេលនោះមក អ្នកនគរនោះមានសទ្ធាជ្រះថ្លារហូត ៕

(រឿងនាងចូឡសុភទ្រា ចប់)

8888888888888888888888

៩ រឿងព្រះថេរៈឈ្មោះឯកវិហារិ

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធព្រះថេរៈមួយព្រះអង្គឈ្មោះឯកវិហារី ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **ឯកាសនំ** " ជាដើម ។

[ពួកភិក្ខុក្រាបទូលរឿងព្រះថេរៈ ចំពោះព្រះសាស្តា]

បានឮថា ព្រះថេរៈអង្គនោះ បានជាអ្នកប្រាកដក្នុងចន្លោះបរិស័ទទាំង ៤ ថា " អង្គុយតែម្នាក់ឯង ដើរតែម្នាក់ឯង ឈរតែម្នាក់ឯង " គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនោះចំពោះព្រះសាស្តាថា " បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រះថេរៈអង្គនេះ មានគំរូយ៉ាងនេះ " ។

[ភិក្ខុគប្បីជាអ្នកស្ងាត់]

ព្រះសាស្តា ទ្រង់ប្រទានសាធុការថា " សាធុ សាធុ " ដូច្នេះហើយ ទ្រង់ទូន្មានថា " ធម្មតាភិក្ខុ គប្បីជាអ្នកស្ងាត់ " ហើយត្រាស់អានិសង្សក្នុងវិវេក ហើយទើបត្រាស់ព្រះគាថា

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

នេះថា :-

ឯកាសនំ ឯកសេយ្យំ   ឯកោ ចរមតន្ទិតោ

ឯកោ ទមយមត្តានំ   វនន្តេ រមិតោ សិយា ។

បុគ្គលគួរគប់រកទីអង្គុយម្នាក់ឯង ទីដេកម្នាក់ឯង ជាអ្នកត្រាច់ទៅម្នាក់ឯង មិនជាអ្នកខ្ជិលច្រអូស ជាអ្នកម្នាក់ឯងទូន្មានខ្លួន គួរជាអ្នកត្រេកអរក្នុងព្រៃស្ងាត់ ។

<u>អធិប្បាយគាថា</u>

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **ឯកាសនំ ឯកសេយ្យំ** សេចក្តីថា ទីអង្គុយរបស់ភិក្ខុអ្នកមិនលះបង់មូលកម្មដ្ឋាន សូម្បីអង្គុយក្នុងកណ្តាលភិក្ខុទាំងពាន់ ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តនោះឯង ឈ្មោះថា ទីអង្គុយតែម្នាក់ឯង ។ ក៏ទីដេករបស់ភិក្ខុអ្នកចូលទៅតាំងសតិទុកហើយ ដេកលើទីដេកដែលមានតម្លៃច្រើន មានវត្ថុជាគ្រឿងទ្រដ៏វិចិត្រ ដែលគេតាក់តែងហើយក្នុងប្រាសាទប្រាកដស្មើលោហប្រាសាទក្តី សូម្បីកណ្តាលភិក្ខុទាំងពាន់រូបក្តី ដោយការធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវមូលកម្មដ្ឋាន ឈ្មោះថា ទីដេកតែម្នាក់ឯង ។ ភិក្ខុគប្បីគប់រកទីអង្គុយតែម្នាក់ឯង

បកិណ្ណកវគ្គវណ្ណនា រឿងព្រះថេរៈឈ្មោះឯកវិហារី

និងទីដេកតែម្នាក់ឯងបែបនោះ ។

បទថា **អតន្ទិតោ** សេចក្តីថា ជាអ្នកមិនខ្ជិលច្រអូស ដោយការចិញ្ចឹមជីវិតអាស្រ័យកម្លាំងស្មង ជាអ្នកតែម្នាក់ឯង ក្នុងឥរិយាបថទាំង ៤ ។

បាទព្រះគាថាថា **ឯកោ ទមយមត្តានំ** សេចក្តីថា ជាអ្នកតែម្នាក់ឯងប៉ុណ្ណោះទូន្មានខ្លួន ដោយអំណាចនៃការតាមប្រកបកម្មដ្ឋានក្នុងទីទាំងឡាយ មានទីសម្រាកពេលថ្ងៃជាដើម ហើយសម្រេចមគ្គ និងផល ។

បាទព្រះគាថាថា **វនន្តេ រមិតោ សិយា** សេចក្តីថា ភិក្ខុកាលទូន្មានខ្លួនយ៉ាងនោះ ឈ្មោះថា គប្បីជាអ្នកត្រេកអរក្នុងព្រៃស្ងាត់ចាកសំឡេងទាំងឡាយ មានសំឡេងស្ត្រី និងបុរសជាដើម ។ ព្រោះភិក្ខុអ្នកមានប្រក្រតីនៅដោយច្រឡូកច្រឡំ មិនអាចទូន្មានខ្លួនបានទេ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ភិក្ខុជាច្រើនបានសម្រេចអរិយ-ផលទាំងឡាយ មានសោតាបត្តិផលជាដើម ។ តាំងពីពេលនោះមក មហាជនរមែងប្រាថ្នាការនៅតែម្នាក់ឯងប៉ុណ្ណោះ ៕

គាថាធម្មបទ

និរយវគ្គទី ២២

១. អភូតវាទី និរយំ ឧបេតិ
   យោ វាបិ កត្វា នករោមីតិ ចាហ
   ឧភោបិ តេ បេច្ច សមា ភវន្តិ
   និហីនកម្មា មនុជា បរត្ថ ។

អ្នកពោលពាក្យមិនពិត ឬបុគ្គលណាធ្វើ (អំពើអាក្រក់) ហើយ និយាយថា អញមិនធ្វើទេ (បុគ្គលនោះ) រមែងទៅកាន់នរក ជនទាំងពីរនាក់ ដែលមានអំពើទាបថោក (ស្មើគ្នា) នោះ លុះលះលោកនេះទៅហើយ រមែងជាអ្នកស្មើគ្នា (ដោយគតិ) ក្នុងលោកខាងមុខទៀត ។

២. កាសាវកណ្ឋា ពហវោ   បាបធម្មា អសញ្ញតា
   បាបា បាបេហិ កម្មេហិ   និរយន្តេ ឧបបជ្ជរេ ។

ពួកជនច្រើននាក់ ដែលមានកពន្ធព័ទ្ធ ដោយ
សំពត់កាសាវៈ តែ (ប្រព្រឹត្ត) ធម៌ដ៏លាមក មិន
បានសង្រួម ពួកជនលាមកទាំងនោះ រមែងទៅកើត
ក្នុងនរកដោយសារកម្មទាំងឡាយដ៏លាមកនោះ ។

៣. សេយ្យោ អយោគុឡោ ភុត្តោ តត្តោ អគ្គិសិខូបមោ
យញ្ចេ ភុញ្ជេយ្យ ទុស្សីលោ   រដ្ឋបិណ្ឌំ អសញ្ញតោ។

បព្វជិតទ្រុស្តសីល ស៊ូវបរិភោគដុំដែកដែលកំពុង
ក្តៅ មានពណ៌ដូចអណ្តាតភ្លើង ប្រសើរជាង បព្វជិត
ទ្រុស្តសីល មិនសង្រួម បរិភោគដុំបាយអ្នកដែន នឹង
ប្រសើរដូចម្តេចបាន ។

៤ ចត្តារិ ឋានានិ នរោ បមត្តោ
អាបជ្ជតី   បរទារូបសេវី
អបុញ្ញលាភំ ន និកាមសេយ្យំ
និន្ទំ តតិយំ និរយំ ចតុត្ថំ ។

អបុញ្ញលាភោ ច គតី ច បាបិកា
ភីតស្ស ភីតាយ រតី ច ថោកិកា
រាជា ច ទណ្ឌំ គរុកំ បណេតិ

តស្មា នរោ បរទារំ ន សេវេ ។

នរជនអ្នកប្រមាទហើយ សេពប្រពន្ធរបស់បុគ្គលដទៃ រមែងដល់នូវហេតុនៃសេចក្ដីទុក្ខ ៤ គឺ ទី ១ បានរបស់មិនមែនជាបុណ្យ ទី ២ ដេកមិនបានតាមប្រាថ្នា ទី ៣ ការតិះដៀល ទី ៤ ការធ្លាក់នរក ។ (ហេតុនៃសេចក្ដីទុក្ខ ៤ យ៉ាងផ្សេងទៀត) គឺបានរបស់មិនជាបុណ្យ ១ មានគតិអាក្រក់ ១ តម្រេករបស់បុរសអ្នកខ្លាច ជាមួយនឹងស្ត្រីដែលខ្លាចដែរមានប្រមាណតិច ១ ព្រះរាជានឹងដាក់អាជ្ញាយ៉ាងធ្ងន់ ១ ព្រោះហេតុនោះ បុរសមិនគួរសេពប្រពន្ធរបស់បុគ្គលដទៃឡើយ ។

៥. កុសោ យថា ទុគ្គហិតោ ហត្ថមេវានុកន្តតិ
សាមញ្ញំ ទុប្បរាមដ្ឋំ និរយាយូបកឌ្ឍតិ ។
យំ កិញ្ចិ សិថិលំ កម្មំ សង្កិលិដ្ឋញ្ច យំ វតំ
សង្កស្សរំ ព្រហ្មចរិយំ ន តំ ហោតិ មហប្ផលំ។
កយិរា ចេ កយិរាថេនំ ទឡ្ហមេនំ បរក្កមេ
សិថិលោ ហិ បរិព្វាជោ ភិយ្យោ អាកិរតេ រជំ។

ស្បូវក្លាំងដែលបុគ្គលកាន់មិនចំណាប់ រមែងលះដៃ យ៉ាងណាមិញ ភាពជាសមណៈដែលបព្វជិតកាន់មិនស៊ប់សួនហើយ រមែងទាញបព្វជិតនោះទៅនរក យ៉ាងនោះឯង ។

កម្មណាមួយ ដែលធូរថយក្តី វត្តណាមួយដែលសៅហ្មងក្តី ព្រហ្មចរិយៈដែលបុគ្គលរឭកដោយសេចក្តីរង្កៀសក្តី កម្មទាំង ៣ នោះ ជារបស់មិនមានផលច្រើនឡើយ ។

បើបុគ្គលធ្វើ គប្បីធ្វើកិច្ចនោះឲ្យមែនទែន គប្បីប្រឹងប្រែងធ្វើកិច្ចនោះឲ្យមាំមួន ព្រោះថា សមណធម៌ជាគ្រឿងវៀរចាកកិលេសធូរថយ រមែងរោយធូលីគឺរាគាទិក្កិលេសដល់បុគ្គលដោយក្រៃលែង ។

៦. **អកតំ ទុក្កតំ សេយ្យោ បច្ឆា តបតិ ទុក្កតំ**
កតញ្ច សុកតំ សេយ្យោ យំ កត្វា នានុតប្បតិ ។

អំពើអាក្រក់ ដែលបុគ្គលមិនធ្វើ ប្រសើរជាង (ព្រោះថា) អំពើអាក្រក់ រមែងធ្វើឲ្យក្តៅក្រហាយក្នុងកាលខាងក្រោយ បុគ្គលធ្វើអំពើណាហើយ

រមែងមិនក្តៅក្រហាយក្រោយ អំពើនោះ ជាអំពើ
ល្អ បើបុគ្គលធ្វើហើយ ឈ្មោះថា បុគ្គលប្រសើរ ។

៧. នគរំ យថា បច្ចន្តំ គុត្តំ សន្តរពាហិរំ
ឯវំ គោបេថ អត្តានំ ខណោ មា វោ ឧបច្ចគា
ខណាតីតា ហិ សោចន្តិ និរយម្ហិ សមប្បិតា ។

នគរនៅទីបំផុតដែន ដែលគេគ្រប់គ្រងហើយទាំង
ខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅយ៉ាងណា អ្នកទាំងឡាយ
គួររក្សាខ្លួនយ៉ាងនោះ កុំឲ្យខណៈកន្លងអ្នកទាំង
ឡាយបានឡើយ ព្រោះថាជនទាំងឡាយ ដែល
ឲ្យខណៈកន្លងហើយ រមែងសោកស្តាយក្នុងនរក
មីរដេរដាស ។

៨. អលជ្ជិតាយេ លជ្ជន្តិ លជ្ជិតាយេ ន លជ្ជរេ
មិច្ឆាទិដ្ឋិសមាទានា សត្តា គច្ឆន្តិ ទុគ្គតឹ ។
អភយេ ភយទស្សិនោ ភយេ ច អភយទស្សិនោ
មិច្ឆាទិដ្ឋិសមាទានា សត្តា គច្ឆន្តិ ទុគ្គតឹ ។

សត្វទាំងឡាយដែលប្រកាន់មិច្ឆាទិដ្ឋិ រមែង
ខ្មាស ក្នុងហេតុដែលគេមិនត្រូវខ្មាស រមែងមិន

ខ្មាស ក្នុងហេតុដែលគេត្រូវខ្មាស សត្វទាំងនោះ តែងទៅកាន់ទុគ្គតិ ។

សត្វទាំងឡាយ ដែលប្រកាន់មិច្ឆាទិដ្ឋិ រមែងយល់ឃើញក្នុងហេតុដែលគេមិនត្រូវខ្លាច ថាជាហេតុដែលគេត្រូវខ្លាចផង យល់ឃើញហេតុដែលគេត្រូវខ្លាច ថាជាហេតុដែលគេមិនត្រូវខ្លាចផង សត្វទាំងឡាយនោះ តែងទៅកាន់ទុគ្គតិ ។

៩. អវជ្ជេ វជ្ជមតិនោ វជ្ជេ ច អវជ្ជទស្សិនោ
មិច្ឆាទិដ្ឋិសមាទានា សត្តា គច្ឆន្តិ ទុគ្គតឹ ។
វជ្ជញ្ច វជ្ជតោ ញត្វា អវជ្ជញ្ច អវជ្ជតោ
សម្មាទិដ្ឋិសមាទានា សត្តា គច្ឆន្តិ សុគ្គតឹ ។

សត្វទាំងឡាយ ដែលប្រកាន់មិច្ឆាទិដ្ឋិ រមែងយល់ឃើញ ក្នុងហេតុដែលឥតទោស ថាជាហេតុមានទោសផង យល់ឃើញ ក្នុងហេតុដែលមានទោស ថាជាហេតុឥតទោសផង សត្វទាំងនោះ តែងទៅកាន់ទុគ្គតិ ។

សត្វទាំងឡាយ ដែលប្រកាន់សម្មាទិដ្ឋិ ដឹងរបស់

មានទោស ថាជារបស់មានទោសផង ដឹងរបស់
មិនមានទោស ថាជារបស់មិនមានទោសផង
សត្វទាំងនោះ តែងទៅកាន់សុគតិ ។

និរយវគ្គទី ២២ ចប់

8888888888888888

២២ និរយវគ្គវណ្ណនា

១ រឿងនាងបរិព្វាជិកាឈ្មោះសុន្ទរី

សេចក្ដីខាងដើម

*ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធនាងបរិព្វាជិកាឈ្មោះសុន្ទរី ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ **អភូតវាទី** ” ជាដើម ។*

[ពួកតិរ្ថិយគិតកាត់លាភសក្ការៈព្រះសាស្ដា]

រឿងមកដោយពិស្ដារក្នុងឧទាននោះថា “ ក៏ក្នុងសម័យនោះ ព្រះមានព្រះភាគ ជាអ្នកដែលមហាជនធ្វើសក្ការៈ ធ្វើសេចក្ដីគោរពរាប់អាន បូជាយ៉ាងច្រើន ” ជាដើម ៗ ចំណែកសេចក្ដីសង្ខេបក្នុងរឿងនេះ មានដូចតទៅនេះ :-

បានឮថា កាលលាភសក្ការៈដូចជ្រលងទឹកធំនៃបញ្ចមហានទី កើតឡើងចំពោះព្រះមានព្រះភាគនិងភិក្ខុសង្ឃនោះ, ពួកអន្យតិរ្ថិយក៏សាបសូន្យលាភសក្ការៈ ជាអ្នកអប្បពន្លឺរស្មី

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ដូចសត្វអំពិលអំពែកក្នុងវេលាព្រះអាទិត្យរះឡើងដូច្នោះ រួមប្រជុំប្រឹក្សាគ្នាថា “ ចាប់តាំងអំពីពេលព្រះសមណគោតមឧប្បត្តិឡើង ពួកយើងក៏សាបសូន្យលាភសក្ការៈ , អ្នកណាៗក៏មិនដឹងថាយើងទាំងឡាយមាន, ពួកយើងគប្បីរួមដៃនឹងអ្នកណាហ្ន៎ ? បង្កទោសឲ្យកើតឡើងដល់ព្រះសមណគោតម ហើយញុំាំងលាភសក្ការៈរបស់សមណគោតម ឲ្យសាបសូន្យ ” ។

[ពួកតិរ្ថិយឲ្យនាងសុន្ទរីទម្លាយ ព្រះកិត្តិយសព្រះសាស្តា]

គ្រានោះ ការគិតបានកើតឡើងដល់អញ្ញតិរ្ថិយទាំង-នោះថា “ ពួកយើងរួមដៃជាមួយនឹងនាងសុន្ទរីនឹងអាច (ធ្វើបាន) ” ។ ថ្ងៃមួយ ពួកគេ (ក្លែង) មិននិយាយជាមួយ

នឹងនាងសុន្ទរី ដែលចូលទៅកាន់អារាមតិរ្ថិយ ថ្វាយបង្គំ ហើយឈរនៅក្នុងទីដ៏សមគួរ ។ សូម្បីនាងនិយាយចរចាជាមួយនឹងពួកតិរ្ថិយយ៉ាងណាក៏ដោយ ក៏មិនបានការឆ្លើយតបដែរ ទើបនាងសួរថា “ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ត្រូវអ្នកណាបៀតបៀនឬ ?” ។

តិរ្ថិយ. ប្អូនស្រី នាងមិនឃើញព្រះសមណគោតមបៀតបៀនពួកយើង ធ្វើឲ្យសាបសូន្យលាភសក្ការៈទេឬ ?

នាងសុន្ទរី. បពិត្រលោកម្ចាស់ទាំងឡាយ តើខ្ញុំគួរធ្វើដូចម្តេច ក្នុងរឿងនេះ ?

តិរ្ថិយ. ម្នាលប្អូនស្រី នាងមានរូបល្អ ទ្រង់ទ្រាយល្អដល់នូវភាពជាអ្នកស្អាតលើសគេ ចូរលើកទោសឡើងដល់ព្រះសមណគោតម ញុំាងមហាជនឲ្យជឿពាក្យរបស់នាងហើយ ធ្វើឲ្យសាបសូន្យលាភសក្ការៈចុះ ។

នាងសុន្ទរីនោះយល់ព្រមដោយពាក្យថា “ ប្រពៃហើយ លោកម្ចាស់ទាំងឡាយ ” ហើយចៀសចេញទៅ

ចាប់តាំងពីពេលនោះមក នាងតែងតែកាន់វត្ថុទាំងឡាយមាន កម្រងផ្កា គ្រឿងក្រអូប គ្រឿងលាប និងវត្ថុក្តៅជាដើម ដើរសំដៅទៅវត្តជេតពន ក្នុងវេលាដែលមហាជនស្តាប់ព្រះធម្មទេសនារបស់ព្រះសាស្តាហើយ ត្រឡប់ចូលកាន់ព្រះនគរក្នុងវេលារសៀល , កាលមហាជនសួរថា “ ម្នាលនាងដ៏ចម្រើន

នាងទៅណា ?” ក៏ឆ្លើយតបថា “ ខ្ញុំទៅសម្នាក់ព្រះសមណ-គោតម, ខ្ញុំនៅក្នុងព្រះគន្ធកុដិជាមួយព្រះសមណគោតមនោះ ” ហើយនៅក្នុងអារាមរបស់ពួកតិត្ថិយ ដើរទៅកាន់ផ្លូវ (ទីទៅកាន់) វត្តជេតពនអំពីព្រលឹម ដើរសំដៅទៅកាន់ព្រះនគរ, នាងត្រូវមហាជនសួរថា ទៅណានាងសុន្ទរី ? ក៏ឆ្លើយតបថា “ ខ្ញុំនៅក្នុងព្រះគន្ធកុដិជាមួយព្រះសមណគោតម ឲ្យព្រះ-សមណគោតមត្រេកអរ ដោយសេចក្តីត្រេកអរព្រោះកិលេសហើយ ទើបត្រឡប់មកវិញ ” ។

[ពួកភិក្ខុត្រូវពួកតិត្ថិយចោទថាសម្លាប់នាងសុន្ទរី]

ចាប់តាំងពីពេលនោះមក កន្លងទៅបាន ២-៣ ថ្ងៃ ពួកតិរ្ថិយឲ្យកហាបណៈ ដល់ពួកអ្នកលេងហើយពោលថា " ពួកអ្នកចូរទៅសម្លាប់នាងសុន្ទរី ហើយកប់ក្នុងគំនរសំរាមនៃកម្រងផ្កាជិតព្រះគន្ធកុដិរបស់ព្រះសមណគោតម ហើយត្រឡប់មកវិញ " ពួកអ្នកលេងក៏បានធ្វើយ៉ាងនោះ ។

គ្រានោះ តិរ្ថិយទាំងឡាយបានធ្វើកោលាហលឡើងថា " ពួកយើងមិនឃើញនាងសុន្ទរី ", ហើយក្រាបទូលព្រះរាជា

និរយវគ្គវណ្ណនា រឿងនាងបរិព្វាជិកាឈ្មោះសុន្ទរី

ត្រូវព្រះរាជាត្រាស់សួរថា " ពួកអ្នកមានសេចក្ដីសង្ស័យក្នុងទីណា ?" ទូលថា " នាងសុន្ទរីនៅក្នុងវត្តជេតពនអស់មួយថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ , ពួកអាត្មាភាពមិនដឹងការប្រព្រឹត្តទៅរបស់នាងក្នុងវត្តជេតពននោះទេ " កាលព្រះរាជាទ្រង់អនុញ្ញាតថា " បើដូច្នោះ ពួកអ្នកចូរទៅរកក្នុងវត្តជេតពនចុះ " ក៏នាំឧបដ្ឋាករបស់ខ្លួនទៅកាន់វត្តជេតពន ស្វែងរកក៏ឃើញនាងសុន្ទរីនោះក្នុងគំនរសំរាមនៃកម្រងផ្កា ក៏លើកឡើងដាក់លើគ្រែនាំចូលទៅកាន់ព្រះនគរ ទូលព្រះរាជាថា " បពិត្រព្រះសម្មតិទេព

ព្រះសាវករបស់ព្រះសមណគោតម សម្លាប់នាងសុន្ទរី ហើយកប់ក្នុងគំនរសំរាមនៃកម្រងផ្កា ដោយគិតថា នឹងបិទបាំងកម្មដ៏លាមកដែលព្រះសាស្តាធ្វើ ។ ព្រះរាជាត្រាស់ថា “ បើដូច្នោះ ពួកអ្នកចូរទៅប្រកាសឲ្យពេញព្រះនគរចុះ ” ពួកតិរ្ថិយនាំគ្នាពោលពាក្យជាដើមថា “ សូមអ្នកទាំងឡាយមើលកម្មរបស់ពួកសមណសក្យបុត្តចុះ ” តាមថ្នល់នៃព្រះនគរហើយ បានទៅកាន់ទ្វារព្រះរាជនិវេសន៍ទៀត ។ ព្រះរាជា បញ្ជាឲ្យលើកសាកសពនាងសុន្ទរីឡើងដាក់គ្រែក្នុងព្រៃ

ស្មសានហើយឲ្យរក្សាទុក ។ អ្នកនគរសាវត្ថីរៀរព្រះអរិយ-សាវកចេញ ដោយច្រើននាំគ្នាពោលពាក្យជាដើមថា “ អ្នកទាំងឡាយ ចូរមើលកម្មរបស់ពួកសមណសក្យបុត្តចុះ ” ហើយដើរជេរពួកភិក្ខុ ខាងក្នុងព្រះនគរខ្លះ ក្រៅព្រះនគរខ្លះ ក្នុងព្រៃខ្លះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ក្រាបទូលរឿងនោះចំពោះព្រះតថាគត ។

ព្រះសាស្ដាទ្រង់ត្រាស់ថា " បើដូច្នោះ ពួកអ្នកចូរត្រ-
ឡប់ចោទមនុស្សទាំងនោះយ៉ាងនេះ " ដូច្នេះហើយ ត្រាស់
ព្រះគាថានេះថា :-

អភូតវាទី និរយំ ឧបេតិ

យោ វាបិ កត្វា ន ករោមីតិ ចាហ

ឧភោបិ តេ បេច្ច សមា ភវន្តិ

និហីនកម្មា មនុជា បរត្ថ ។

អ្នកពោលពាក្យមិនពិត ឬបុគ្គលណាធ្វើ (អំពើ
អាក្រក់) ហើយ និយាយថា អញមិនធ្វើទេ
(បុគ្គលនោះ) រមែងទៅកាន់នរក ជនទាំងពីរនាក់

និរយវគ្គវណ្ណនា រឿងនាងបរិព្វាជិកាឈ្មោះសុន្ទរី

ដែលមានអំពើថោកទាប (ស្មើគ្នា) នោះ លុះលះ
លោកនេះទៅហើយ រមែងជាអ្នកស្មើគ្នា (ដោយ
គតិ) ក្នុងលោកខាងមុខទៀត ។

<u>**អធិប្បាយគាថា**</u>

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **អភូតវាទី** បានដល់ អ្នកមិនឃើញទោសរបស់បុគ្គលដទៃហើយ ក្លែងពោលពាក្យកុហក បន្ទំអ្នកដទៃដោយពាក្យទទេ ។

បទថា **កត្វា** សេចក្ដីថា ឬបុគ្គលណាធ្វើកម្មលាមកហើយ ពោលពាក្យថា " ខ្ញុំមិនបានធ្វើកម្មនោះទេ " ។

ច្រើនបទថា **បេច្ច សមា ភវន្តិ** សេចក្ដីថា ជនសូម្បីទាំងពីរនោះទៅកាន់បរលោក រមែងជាអ្នកស្មើគ្នាដោយគតិ ព្រោះការចូលកាន់នរក , គតិរបស់ជនទាំងនោះប៉ុណ្ណោះ អ្នកប្រាជ្ញលោកកំណត់ទុកហើយ , ប៉ុន្តែអាយុរបស់គេលោកមិនបានកំណត់ទុកទេ , ព្រោះថា ជនទាំងឡាយធ្វើបាបកម្មទុកច្រើន រមែងឆេះក្នុងនរកយូរ ធ្វើបាបកម្មទុកតិច រមែងឆេះអស់កាលត្រឹមតែតិចតួចប៉ុណ្ណោះ , ក៏ព្រោះកម្មដ៏លាមក

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

របស់ជនទាំងពីរនោះឯង (ជាហេតុ) , ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា " **និហីនកម្មា មនុជា បរត្ថ** " ។

ក៏បទថា **បរត្ថ** សម្ពន្ធចូលនឹងបទថា **បេច្ច** ខាងមុខ, អធិប្បាយថា ជនអ្នកមានកម្មដ៏ថោកទាបទាំងនោះ លុះលះ

លោកនេះទៅកាន់លោកដទៃ គឺទៅអំពីលោកនេះ រមែងជាអ្នកស្មើគ្នាក្នុងបរលោក ។

ក្នុងវេលាចប់ទេសនា ជនជាច្រើនបានសម្រេចអរិយផលទាំងឡាយ មានសោតាបត្តិផលជាដើម ។

[ពួកអ្នកសម្លាប់នាងសុន្ទរីត្រូវប្រហារជីវិត]

ព្រះរាជា ទ្រង់បញ្ជូនរាជបុរសទៅដោយព្រះរាជតម្រាស់ថា “ ពួកអ្នកចូរដឹងការដែលអ្នកដទៃសម្លាប់នាងសុន្ទរី ” ។ គ្រានោះ អ្នកលេងទាំងនោះផឹកសុរា ដោយកហាបណៈទាំងនោះហើយ ឈ្លោះទាស់ទែងគ្នា ។ ម្នាក់ពោលនឹងម្នាក់ទៀតថា “ អញសម្លាប់នាងសុន្ទរីដោយការប្រហារត្រឹមតែម្តង ហើយកប់ក្នុងគំនរសំរាមនៃកម្រងផ្កាផឹកសុរាដោយកហាបណៈ ដែលបានមកអំពីការប្រហារ

នោះ, រឿងនោះលើកទុកសិនចុះ ” ។ ពួករាជបុរសក៏ចាប់អ្នកលេងទាំងនោះទៅបង្ហាញដល់ព្រះរាជា ។ គ្រានោះ ព្រះ

រាជាត្រាស់សួរអ្នកលេងទាំងនោះថា “ ពួកអ្នកឯងសម្លាប់នាងសុន្ទរីឬ ?” ។

ពួកអ្នកលេង. ព្រះករុណាថ្លៃវិសេស ។

ព្រះរាជា. អ្នកណាប្រើពួកអ្នកឲ្យសម្លាប់ ?

ពួកអ្នកលេង. បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ពួកតិរ្ថិយ ។

ព្រះរាជា បញ្ជាឲ្យហៅពួកតិរ្ថិយមកហើយ ទ្រង់បញ្ជាថា “ពួកអ្នកចូរទៅប្រកាសឲ្យពេញព្រះនគរយ៉ាងនេះថា នាងសុន្ទរីត្រូវពួកយើងអ្នកសម្លាប់ ប្រាថ្នាលើកទោសព្រះសមណគោតមឡើង, ទោសរបស់ព្រះសាវកនៃព្រះសមណគោតមមិនមានទេ , នេះជាទោសរបស់ពួកយើងតែប៉ុណ្ណោះ” ។ ពួកតិរ្ថិយបានធ្វើហើយដោយប្រការដូច្នោះ មហាជនអ្នកល្ងង់ខ្លៅជឿហើយក្នុងគ្រានោះ, ពួកតិរ្ថិយក្តី ពួកអ្នកលេងក្តី ដល់នូវអាជ្ញាព្រោះការសម្លាប់មនុស្ស ។ ចាប់តាំងពីពេលនោះ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

មក សក្ការៈបានកើតមានចំពោះព្រះពុទ្ធ និងសាវកទាំងឡាយយ៉ាងច្រើន ។៚

(រឿងនាងបរិព្វាជិកាឈ្មោះសុន្ទរី ចប់)

88888888888888888888888888888888888

២ រឿងសត្វដែលគ្រូខទុត្តបៀតបៀន

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធសត្វទាំងឡាយ ដែលត្រូវអានុភាពនៃផលទុច្ចរិតបៀតបៀន ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ **កាសាវកណ្ឋា** ” ជាដើម ។

[ព្រះមហាមោគ្គល្លានឃើញប្រេតមានតែកន្ទ្រឹង]

សេចក្តីពិស្តារថា ព្រះមហាមោគ្គល្លានចុះអំពីភ្នំគិជ្ឈកូដជាមួយនឹងព្រះលក្ខណត្ថេរ ឃើញប្រេតទាំងឡាយ មានប្រេតដែលមានតែកន្ទ្រឹងជាដើម ទើបធ្វើការញញឹម ត្រូវព្រះលក្ខណត្ថេរសួរដល់ការញញឹមនោះ ក៏ពោលថា “ នែអ្នកមានអាយុ កាលនេះ មិនមែនជាកាលនៃបញ្ហានេះទេ, អាវុសោចាំសួរខ្ញុំក្នុងសម្នាក់ព្រះតថាគតចុះ ” កាលព្រះថេរៈសួរក្នុងសម្នាក់ព្រះតថាគតហើយ ក៏ប្រាប់ការដែលខ្លួនឃើញអត្តភាពរបស់ប្រេតទាំងឡាយ មានប្រេតដែលមានតែកន្ទ្រឹងជាដើម ហើយទើបប្រាប់សហធម្មិកទាំង ៥ អ្នកដែលភ្លើងកំពុងឆេះជាមួយនឹងសមណបរិក្ខារ មានបាត្រ ចីវរ និង

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

វត្តពន្ធចង្កេះជាដើម ដោយន័យថា " អ្នកមានអាយុ កាលខ្ញុំចុះអំពីភ្នំគិជ្ឈកូដ បានឃើញភិក្ខុក្នុងពុទ្ធសាសនានេះទៅកាន់អាកាស, ចំណែកកាយរបស់ភិក្ខុនោះត្រូវភ្លើងឆេះ " ។

[អ្នកមានកម្មដ៏លាមករមែងចូលកាន់នរក]

ព្រះសាស្តា ត្រាស់ប្រាប់ថា សត្វទាំងនោះ បួសក្នុងសាសនាព្រះកស្សបទសពល ប៉ុន្តែមិនបដិបត្តិឲ្យសមគួរដល់បព្វជ្ជា ជាអ្នកលាមក កាលនឹងទ្រង់សម្តែងផលនៃទុច្ចរិតកម្មរបស់ភិក្ខុលាមកទាំងឡាយ ដែលអង្គុយនៅទីនោះ ទើបត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

កាសាវកណ្ឋា ពហវោ   បាបធម្មា អសញ្ញតា
បាបា បាបេហិ កម្មេហិ   និរយេន្តេ ឧបបជ្ជរេ ។

ពួកជនច្រើននាក់ ដែលមានកព័ន្ធព័ទ្ធដោយសំពត់កាសាវៈ តែ (ប្រព្រឹត្ត) ធម៌ដ៏លាមក មិនបានសង្រួម ពួកជនលាមកទាំងនោះ រមែងទៅកើតក្នុងនរក ដោយសារកម្មទាំងឡាយ ដ៏លាមកនោះ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **កាសាវកណ្ឋា** បានដល់ អ្នកមានកព័ន្ធព័ទ្ធដោយសំពត់កាសាវៈ ។

បទថា **បាបធម្មា** ប្រែថា អ្នកមានធម៌ដ៏លាមក ។

បទថា **អសញ្ញតា** បានដល់ អ្នកវៀរចាកការសង្រួមកាយជាដើម ។ អធិប្បាយថា បុគ្គលលាមកបែបនោះ រមែងចូលទៅកាន់នរក ព្រោះអកុសលកម្មទាំងឡាយដែលខ្លួនធ្វើទុកហើយ , ជនទាំងនោះ ឆេះក្នុងនរកនោះ ហើយចុតិចាកនរកនោះ រមែងឆេះក្នុងប្រេតវិស័យទាំងឡាយយ៉ាងនោះ ព្រោះកម្មដែលឲ្យផលនៅសល់ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ជនជាច្រើនបានសម្រេចអរិយ-ផលទាំងឡាយ មានសោតាបត្តិផលជាដើម ។៚

(រឿងសត្វដែលត្រូវទុក្ខបៀតបៀន ចប់)

888888888888888888888888888888888888

៣ រឿងភិក្ខុរូបនៅក្បែរឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះវគ្គុមុទា

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលស្ដេចអាស្រ័យក្រុងវេសាលី ទ្រង់គង់នៅក្នុងព្រៃមហាវ័ន ទ្រង់ប្រារព្ធពួកភិក្ខុដែលនៅក្បែរឆ្នេរស្ទឹងវគ្គុមុទា ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **សេយ្យោ អយោគុឡោ** " ជាដើម ។

[ព្រះសាស្ដាទ្រង់តិះដៀលភិក្ខុ ដែលឃើញតែអំពីផ្ទៃ]

រឿង (មាន) មកហើយក្នុងឧត្តរិមនុស្សធម្មបារាជិកសិក្ខាបទនោះឯង ។ ក៏ក្នុងកាលនោះ ព្រះសាស្ដាត្រាស់សួរភិក្ខុទាំងនោះថា " ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយនាំគ្នាពោលគុណនៃឧត្តរិមនុស្សធម្មនៃគ្នានិងគ្នា ដល់ពួកគ្រហស្ថដើម្បីផ្ទៃឬ ?" កាលភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា " ព្រះករុណាព្រះអង្គ " ដូច្នេះហើយ ទ្រង់តិះដៀលភិក្ខុទាំងនោះ ដោយអនេកបរិយាយ ហើយត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

សេយ្យោ អយោគុឡោ ភុត្តោ តត្តោ អគ្គិសិខូបមោ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

យញ្ចេ ភុញ្ជេយ្យ ទុស្សីលោ រដ្ឋបិណ្ឌំ អសញ្ញតោ ។

បព្វជិតទ្រុស្តសីល សូវបរិភោគដុំដែក ដែល
កំពុងក្តៅ មានពណ៌ដូចអណ្តាតភ្លើង ប្រសើរជាង
បព្វជិតទ្រុស្តសីល មិនសង្រួម បរិភោគដុំបាយ
អ្នកដែនដីប្រសើរដូចម្តេចបាន ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្តាបទទាំងនោះ ពីរបទថា **យញ្ចេ ភុញ្ជេយ្យ** សេចក្តីថា ភិក្ខុទ្រុស្តសីល គឺភិក្ខុអ្នកមិនមានសីលមិនសង្រួមកាយជាដើម បដិញ្ញាខ្លួនថា " យើងជាសមណៈ " ទទួលដុំបាយដែលអ្នកដែនប្រគេនដោយសទ្ធា ដែលឈ្មោះថារដ្ឋ-បិណ្ឌៈឯណា ហើយឆាន់ , ដុំដែកដ៏ក្តៅមានពណ៌ដូចអណ្តាតភ្លើង ដែលភិក្ខុបរិភោគហើយ ប្រសើរជាង គឺល្អជាងនោះ ។ សួរថា ព្រោះហេតុអ្វី ? " ឆ្លើយថា ព្រោះអត្តភាពតែមួយប៉ុណ្ណោះ ដែលភ្លើងគប្បីឆេះ ព្រោះការបរិភោគដុំដែកនោះជាបច្ច័យ , ប៉ុន្តែ ភិក្ខុទ្រុស្តសីលបរិភោគដុំបាយដែលអ្នកគេប្រគេនដោយសទ្ធា គប្បីឆេះក្នុងនរកអស់ច្រើនរយជាតិ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ជនជាច្រើនបានសម្រេចអរិយ-
ផលទាំងឡាយ មានសោតាបត្តិផលជាដើម ។៙

(រឿងភិក្ខុអ្នកក្បែរឆ្នេរស្ទឹងឈ្មោះវគ្គុមុទា ចប់)

៨ រឿងសេដ្ឋីបុត្រឈ្មោះខេមកៈ

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធបុត្រសេដ្ឋីឈ្មោះខេមកៈ ជាក្មួយរបស់អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ **ចត្តារិ ឋានានិ** ” ជាដើម ។

[ខេមកៈជាព្រានទារី ត្រូវចាប់ដល់ ៣ ដង]

បានឮថា សេដ្ឋីបុត្រឈ្មោះខេមកៈនោះ ជាអ្នកមានរូបល្អ មានរូបឆើត ដោយច្រើនស្រ្តីទាំងឡាយឃើញហើយ ត្រូវរាគៈគ្របសង្កត់ មិនអាចនឹងតាំងនៅតាមភាវៈរបស់ខ្លួនបាន ។ ចំណែកខេមកៈនោះ ក៏ជាអ្នកត្រេកអរក្នុងបរទារកម្ម (កម្ម គឺការគប់រកកិរិយារបស់អ្នកដទៃ) ដែរ ។

ក្រោយមក ក្នុងវេលារាត្រី ពួករាជបុរសចាប់គេនាំទៅបង្ហាញចំពោះព្រះរាជា ។ ព្រះរាជាមិនបានត្រាស់នូវព្រះតម្រាស់អ្វីៗ ទៅកាន់គេឡើយ ដោយទ្រង់តម្រិះថា “ យើងខ្មាសមហាសេដ្ឋី ” ហើយទ្រង់ត្រាស់ឲ្យលែងទៅ ។ ចំណែកខេមកៈនោះ មិនបានវៀរចាកនូវអំពើនោះឡើយ ។ ក្រោយ

មក (ទៀត) ពួករាជបុរសក៏ចាប់ខេមកៈនោះមកសម្ដែង ចំពោះព្រះរាជាលើកទី ២ ទី ៣ ។ ព្រះរាជាក៏ត្រាស់ឲ្យលែង ដូចមុនទៀត ។ មហាសេដ្ឋីជ្រាបរឿងនោះហើយ នាំខេមកៈ ទៅកាន់សម្នាក់ព្រះសាស្ដា ក្រាបទូលរឿងនោះចំពោះព្រះ-សាស្ដាថា " បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គមេត្តា សម្ដែងធម៌ដល់នាយខេមកៈនេះ " ។

[ព្រះសាស្ដាទ្រង់សម្ដែងទោសនៃបរទារកម្ម]

ព្រះសាស្ដា ត្រាស់សង្វេគកថា (កថានាំមកនូវសេចក្ដីតក់ស្លុត) ដល់គេហើយ កាលនឹងទ្រង់សម្ដែងទោសនៃការសេពកិរិយារបស់អ្នកដទៃ បានទ្រង់ភាសិតព្រះគាថាទាំងនេះថា :-

ចត្តារិ ឋានានិ នរោ បមត្តោ
អាបជ្ជតី បរទារូបសេវី
អបុញ្ញលាភំ ន និកាមសេយ្យំ
និន្ទំ តតិយំ និរយំ ចតុត្ថំ
អបុញ្ញលាភោ ច គតី ច បាបិកា

ភីតស្ស ភីតាយ រតី ច ថោកិកា

រាជា ច ទណ្ឌំ គរុកំ បណេតិ

តស្មា នរោ បរទារំ ន សេវេ ។

ជនអ្នកប្រមាទហើយ សេពប្រពន្ធរបស់បុគ្គលដទៃ រមែងដល់នូវហេតុនៃសេចក្ដីទុក្ខ ៤ យ៉ាងគឺ ទី ១ បានរបស់មិនមែនជាបុណ្យ ទី ២ ដេកមិនបានតាមប្រាថ្នា ទី ៣ ការតិះដៀល ទី ៤ ការធ្លាក់នរក ។

(ហេតុនៃសេចក្ដីទុក្ខ ៤ យ៉ាងផ្សេងទៀត) គឺ បានរបស់មិនជាបុណ្យ ១ មានគតិអាក្រក់ ១ តម្រេករបស់បុរសអ្នកខ្លាច ជាមួយនឹងស្ត្រីដែលខ្លាចដែរ មានប្រមាណតិច ១ ព្រះរាជានឹងដាក់អាជ្ញាយ៉ាងធ្ងន់ ១ ព្រោះហេតុនោះ បុរសមិនគួរសេពប្រពន្ធរបស់បុគ្គលដទៃឡើយ ។

<u>អធិប្បាយគាថា</u>

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **ឋានានិ** បានដល់ ហេតុនៃសេចក្ដីទុក្ខទាំងឡាយ ។ បទថា **បមត្តោ** បានដល់ ប្រកប

ដោយការបណ្ដែតបណ្ដោយសតិ ។ បទថា **អាបជ្ជតិ** គឺរមែងដល់ ។

បទថា **បរទារូបសេវី** សេចក្ដីថា អ្នកចូលទៅសេពកិរិយារបស់អ្នកដទៃ ឈ្មោះថា អ្នកប្រព្រឹត្តខុសផ្លូវ ។

បទថា **អបុញ្ញលាភំ** បានដល់ ការបានអកុសល ។

បទថា **ន និកាមសេយ្យំ** សេចក្ដីថា បុគ្គលនោះមិនបានការដេកដូចដែលខ្លួនប្រាថ្នា រមែងបានការដេកអស់កាលតែបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះ ដែលខ្លួនមិនប្រាថ្នា ។

បទថា **អបុញ្ញលាភោ ច** សេចក្ដីថា ការបាននូវអំពើមិនមែនជាបុណ្យនេះផង គតិដ៏លាមក ពោលគឺនរក ព្រោះអំពើដែលមិនមែនជាបុណ្យនោះ (ជាហេតុ) ផង រមែងមានដល់បុគ្គលនោះ យ៉ាងនេះ ។

ពីរបទថា **រតី ច ថោកិកា** សេចក្តីថា សូម្បីសេចក្តីត្រេកអររបស់បុរសអ្នកខ្លាចនោះ ជាមួយនឹងស្ត្រីអ្នកខ្លាចមានប្រមាណតិច គឺមានតិចតួច ។

បទថា **គរុកំ** សេចក្តីថា ម្យ៉ាងទៀត ព្រះរាជារមែង

ដាក់អាជ្ញាយ៉ាងធ្ងន់ មានការកាត់ដៃជាដើម ។

បទថា **តស្មា** ជាដើម សេចក្តីថា បុគ្គលអ្នកសេពកិរិយារបស់អ្នកដទៃ រមែងដល់នូវឋានៈទាំងឡាយ មានការបាននូវអំពើដែលមិនមែនជាបុណ្យជាដើមនោះ ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលមិនគួរគប់រកកិរិយារបស់អ្នកដទៃឡើយ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា នាយខេមកៈតាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិផល, ចាប់តាំងអំពីពេលនោះមក មហាជនញុំាងកាលឲ្យកន្លងទៅយ៉ាងសប្បាយ ។

[បុព្វកម្មរបស់ខេមកៈ]

សួរថា “ ក៏បុព្វរបស់នាយខេមកៈនោះ យ៉ាងណា ?”

ឆ្លើយថា “ បានឮថា ក្នុងសម័យនៃព្រះពុទ្ធព្រះនាមជាកស្សបៈ ខេមកៈនោះ ជាអ្នកចំបាប់យ៉ាងពូកែជាទីបំផុតលើកទង់មាសពីរផ្ទាំងឡើង ក្នុងកាលព្រះស្តូបរបស់ព្រះទសពលហើយ តាំងសេចក្តីប្រាថ្នាទុកថា “ រៀវស្ត្រីដែលជាញាតិសាលោហិតចេញ ស្ត្រីដ៏សេសឃើញយើងហើយ ចូរត្រេកអរ ” ។ នេះជាបុព្វកម្មរបស់គេដោយប្រការដូច្នេះ ។ ព្រោះហេតុនោះ ស្ត្រីរបស់ជនដទៃឃើញគេក្នុងទីដែលគេកើតហើយ ទើបមិនអាចតាំងនៅតាមការៈរបស់ខ្លួនបាន ៕

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

(រឿងបុត្តរបស់សេដ្ឋីឈ្មោះខេមកៈ ចប់)

8888888888888888888888888888888

៥ រឿងភិក្ខុអ្នកប្រដៅក្រ

សេចក្ដីខាងដើម

*ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុប្រដៅក្រមួយរូប ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ **កុសោយថា** ” ជាដើម ។*

[ភិក្ខុកាត់ស្មៅហើយសង្ស័យ]

បានឮថា ភិក្ខុមួយរូបមិនក្លែងកាត់ស្មៅមួយទង កាលសេចក្ដីសង្ស័យកើតឡើង , ក៏ចូលទៅរកភិក្ខុមួយរូប ប្រាប់នូវកម្មដែលខ្លួនធ្វើ ហើយសួរថា “ នែ អ្នកមានអាយុ ភិក្ខុណាកាត់ស្មៅ , ទោសអ្វី រមែងមានដល់ភិក្ខុនោះ ?” គ្រានោះ

ភិក្ខុក្រៅនេះ ឆ្លើយតបថា “ នែ អាវុសោ អ្នកសម្គាល់ទោសណាៗ រមែងមាន ព្រោះហេតុនៃស្មៅ ដែលអ្នកកាត់ហើយឬ , ទោសណាៗ រមែងមិនមានក្នុងទីនេះ , ប៉ុន្តែអ្នកសម្តែងអាបត្តិហើយ រមែងផុតបាន ” ចំណែកខ្លួនឯង ក៏បានយកដៃទាំងពីរដកស្មៅ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយក្រាបទូលរឿងនោះចំពោះព្រះសាស្តា ។

[កម្មដែលបុគ្គលធ្វើធូររមែងមិនមានផលច្រើន]

ព្រះសាស្តា ទ្រង់តិះដៀលភិក្ខុនោះ ដោយអនេកបរិយាយ កាលនឹងទ្រង់សម្តែងធម៌ បានទ្រង់ភាសិតព្រះគាថាទាំងនេះថា :-

កុសោ យថា ទុគ្គហិតោ   ហត្ថមេវានុកន្តតិ
សាមញ្ញំ ទុប្បរាមដ្ឋំ   និរយាយូបកឌ្ឍតិ
យំ កិញ្ចិ សិថិលំ កម្មំ   សង្កិលិដ្ឋញ្ច យំ វតំ
សង្កស្សរំ ព្រហ្មចរិយំ   ន តំ ហោតិ មហប្ផលំ ។
កយិរា ចេ កយិរាថេនំ   ទឡ្ហមេនំ បរក្កមេ
សិថិលោ ហិ បរិព្វាជោ   ភិយ្យោ អាកិរតេ រជំ ។

ស្បូវភ្លាំងដែលបុគ្គលកាន់មិនចំណាប់ រមែងលះដៃយ៉ាងណាមិញ ភាពជាសមណៈដែលបព្វជិតកាន់មិនស៊ប់សួនហើយ រមែងទាញបព្វជិតនោះទៅកាន់នរក យ៉ាងនោះឯង ។

កម្មណាមួយដែលធូរថយក្តី វត្តណាមួយដែលសៅហ្មងក្តី ព្រហ្មចរិយៈដែលបុគ្គលរឭកដោយសេចក្តីរង្កៀសក្តី កម្មទាំង ៣ នោះ ជារបស់មិនមានផល

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ច្រើនឡើយ ។

បើបុគ្គលធ្វើ គប្បីធ្វើកិច្ចនោះឲ្យមែនទែន គប្បីប្រឹងប្រែងធ្វើកិច្ចនោះឲ្យមាំមួន ព្រោះថា សមណធម៌ជាគ្រឿងវៀរចាកកិលេសធូរថយ រមែងរោយធូលី គឺរាគាទិក្កិលេសដល់បុគ្គលដោយក្រៃលែង ។

អធិប្បាយគាថា

ស្មៅមានមុខដ៏មុតឯណានីមួយ ដោយហោចទៅសូម្បីតែស្លឹកត្នោត ក៏ឈ្មោះថា **កុសោ** ក្នុងព្រះគាថានេះដែរ ។

ស្មៅនោះ បុគ្គលឯណាចាប់កាន់មិនល្អ រមែងលះ គឺរមែង
ញ៉ាំងដៃរបស់បុគ្គលនោះឲ្យរយេះ យ៉ាងណា សូម្បីគុណជាតិ
ជាសមណៈពោលគឺសមណធម៌ ក៏ដូច្នោះដែរ ដែលបុគ្គល
ពាល់ត្រូវមិនល្អ ព្រោះភាពជាអ្នកមានសីលដាច់ជាដើម ។

បាទព្រះគាថាថា **និរយាយូបកឌ្ឍតិ** សេចក្ដីថា រមែង
ឲ្យកើតក្នុងនរក ។

បទថា **សិថិលំ** បានដល់ កិច្ចការណាៗ ដែលបុគ្គល
ធ្វើនូវការចាប់កាន់ធូរៗ ហើយធ្វើ ធ្វើដោយមិនប្រុងប្រយត្ន

ធ្វើដោយមិនប្រពៃ ធ្វើដោយបង្អែបង្អង់ ។

បទថា **សង្កិលិដ្ឋំ** សេចក្ដីថា ឈ្មោះថាសៅហ្មងព្រោះ
ការត្រាច់ទៅក្នុងទីអគោចរ មានកន្លែងស្រីពេស្យាជាដើម ។

បទថា **សង្កស្សរំ** បានដល់ រឭកដោយសេចក្ដី
សង្ស័យ គឺឃើញសង្ឃដែលប្រជុំគ្នា ដោយកិច្ចឯណានីមួយ
មានឧបោសថកិច្ចជាដើម ហើយរឭកដោយសេចក្ដីសង្ស័យ
គឺរង្កៀស បានដល់ សង្ស័យយ៉ាងនេះថា “ ភិក្ខុទាំងនេះដឹង

នូវការប្រព្រឹត្តរបស់យើង បំណងនឹងលើកវត្តយើងឡើង ទើបប្រជុំគ្នាដោយពិត ” ។

ពីរបទថា **ន តំ ហោតិ** សេចក្តីថា ព្រហ្មចរិយៈ ពោលគឺ សមណធម៌នោះ គឺបែបនោះ រមែងមិនមានផល ច្រើនដល់បុគ្គលនោះ, ព្រោះមិនមានផលច្រើនដល់លោក ក៏ រមែងមិនមានផលច្រើន សូម្បីដល់ទាយកអ្នកថ្វាយកិច្ចា ចំពោះលោកដែរ ។

បទថា **កយិរា ចេ** សេចក្តីថា ព្រោះហេតុនោះ បើ បុគ្គលធ្វើនូវកិច្ចណា , គប្បីធ្វើនូវកិច្ចនោះឲ្យមែនទែន ។

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

បាទព្រះគាថាថា **ទឡ្ហមេនំ បរក្កមេ** សេចក្តីថា គួរ ធ្វើនូវកិច្ចនោះឲ្យជាកម្មដែលខ្លួនធ្វើហើយដោយខ្ជាប់ខ្ជួន គឺជា អ្នកមានការសមាទានដ៏ស្ថិតស្ថេរ ហើយធ្វើនូវកិច្ចនោះ ។

បទថា **បរិព្វាជោ** បានដល់ សមណធម៌ដែលបុគ្គល ធ្វើដោយការសមាទានធូរៗ ដែលដល់ការៈមានការដាច់ជា ដើម ។

បទថា **ភិយ្យោ** សេចក្ដីថា សមណធម៌បែបនោះ រមែងមិនអាចនឹងនាំចេញនូវធូលី មានធូលី គឺរាគៈជាដើម ដែលមាននៅខាងក្នុង, ដោយពិត រមែងរោយរាយធូលី មានធូលី គឺរាគៈជាដើម សូម្បីយ៉ាងជទៃខាងលើបុគ្គលនោះ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ជនជាច្រើនបានសម្រេចអរិយ-ផលទាំងឡាយ មានសោតាបត្តិផលជាដើម សូម្បីភិក្ខុនោះក៏តាំងនៅក្នុងការសង្រួម ខាងក្រោយមក ចម្រើនវិបស្សនាបានសម្រេចព្រះអរហត្ត ។៚

(រឿងភិក្ខុប្រជៅក្រ ចប់)

8888888888888888

៦ រឿងស្ត្រីដែលត្រូវសេចក្ដីប្រចណ្ឌគ្របសង្កត់

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធស្ត្រីដែលត្រូវសេចក្ដីប្រចណ្ឌគ្របសង្កត់មួយរូប ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ **អកតំ** ” ជាដើម ។

[ស្ត្រីប្រចណ្ឌធ្វើកម្មអាក្រក់ហើយគិតបិទបាំង]

បានឮថា ស្វាមីរបស់ស្ត្រីនោះ បានធ្វើសេចក្តីស្និទ្ធស្នាលនឹងស្ត្រីបម្រើម្នាក់ ។

ស្ត្រីដែលត្រូវសេចក្តីប្រចណ្ឌគ្របសង្កត់នោះ ចងដៃចងជើងស្ត្រីបម្រើនោះហើយ កាត់ត្រចៀក កាត់ច្រមុះរបស់ស្ត្រីបម្រើនោះ ហើយឃុំទុកក្នុងបន្ទប់ទទេមួយ បិទទ្វារហើយ ដើម្បីនឹងបិទបាំងអំពើដែលខ្លួនធ្វើហើយ (ក៏បានបបួលស្វាមី) ថា “ បពិត្រអ្នកម្ចាស់ សូមមក , យើងនឹងទៅវត្តស្តាប់ព្រះធម៌ ” នាំស្វាមីទៅវត្តអង្គុយស្តាប់ធម៌ ។ គ្រានោះ ពួកជនដែលជាញាតិរបស់នាងមកកាន់ផ្ទះ (របស់នាង) ហើយបើកទ្វារឃើញអាការដ៏ប្លែកនោះហើយ ដោះលែងស្ត្រី

បម្រើនោះ ។ ស្ត្រីបម្រើនោះទៅវត្ត ក្រាបទូលរឿងនោះចំពោះព្រះទសពលក្នុងកណ្តាលបរិស័ទទាំង ៤ ។

[កម្មអាក្រក់រមែងធ្វើឲ្យក្តៅក្រហាយ ក្នុងកាលខាងក្រោយ]

ព្រះសាស្ដា ទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់នូវពាក្យរបស់ស្ដ្រីបម្រើនោះហើយ ត្រាស់ថា “ ដែលឈ្មោះថា អំពើទុច្ចរិត សូម្បីមានប្រមាណតិច បុគ្គលមិនគួរធ្វើដោយការសម្គាល់ថា ពួកជនដទៃ រមែងមិនដឹងនូវអំពើរបស់យើង (ចំណែក) អំពើសុចរិតនោះ សូម្បីអ្នកដទៃមិនដឹង ក៏គួរធ្វើដែរ , ព្រោះថាដែលឈ្មោះថាអំពើទុច្ចរិត សូម្បីបុគ្គលធ្វើដោយការបិទបាំងក៏រមែងធ្វើឲ្យក្ដៅក្រហាយក្នុងកាលខាងក្រោយ, (ចំណែក) អំពើសុចរិត រមែងញ៉ាំងសេចក្ដីរីករាយតែម្យ៉ាងឲ្យកើតឡើង ដូច្នេះហើយ ទើបត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

អកតំ ទុក្កតំ សេយ្យោ បច្ឆា តប្បតិ ទុក្កតំ
កតញ្ច សុកតំ សេយ្យោ យំ កត្វា នានុតប្បតិ ។

អំពើអាក្រក់ ដែលបុគ្គលមិនធ្វើ ប្រសើរជាង

(ព្រោះថា) អំពើអាក្រក់ រមែងធ្វើឲ្យក្ដៅក្រហាយក្នុងកាលខាងក្រោយ បុគ្គលធ្វើអំពើណាហើយ រមែងមិនក្ដៅក្រហាយ អំពើនោះ ជាអំពើល្អ បើបុគ្គលធ្វើហើយ ឈ្មោះថា បុគ្គលប្រសើរ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **ទុក្កតំ** សេចក្តីថា កម្ម ប្រកបដោយទោស ជាកម្មញ៉ាំងសត្វឲ្យទៅកើតក្នុងអបាយ មិនធ្វើល្អជាង គឺប្រសើរជាង បានដល់ ខ្ពង់ខ្ពស់បំផុត ។

ពីរបទថា **បច្ឆា តប្បតិ** សេចក្តីថា ព្រោះកម្មនោះ រមែងធ្វើឲ្យក្តៅក្រហាយក្នុងកាលដែលខ្លួនរឭកដល់ ។

បទថា **សុកតំ** សេចក្តីថា ចំណែកកម្មដែលមិនមាន ទោស មានសុខជាផល ញ៉ាំងសត្វឲ្យប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសុគតិ តែម្យ៉ាង បុគ្គលធ្វើហើយ ប្រសើរជាង ។

ពីរបទថា **យំ កត្វា** សេចក្តីថា បុគ្គលធ្វើកម្មណា ហើយ រមែងមិនក្តៅក្រហាយក្នុងកាលខាងក្រោយ គឺក្នុង កាលដែលខ្លួនរឭកដល់ ឈ្មោះថា រមែងមិនតាមដុតឲ្យក្តៅ

ក្រហាយ គឺជាអ្នកមានសោមនស្សតែម្យ៉ាង , កម្មនោះដែល បុគ្គលធ្វើហើយ ប្រសើរ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ឧបាសក និងស្រ្តីនោះ តាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិផល ។ មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះសោត ជនទាំងឡាយធ្វើស្រ្តីបម្រើនោះឲ្យជាស្រ្តីជាក្នុងទីនោះហើយ ធ្វើឲ្យជាស្រ្តីមានប្រក្រតីប្រព្រឹត្តធម៌ ដូច្នេះឯង ។

(រឿងស្រ្តីដែលត្រូវសេចក្តីប្រចណ្ឌគ្របសង្កត់ ចប់)

៧ រឿងអានន្ទភិក្ខុ

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុអាគន្តុកច្រើនរូប ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **នគរំ យថា** " ជាដើម ។

[ពួកភិក្ខុទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីដើម្បីគាល់ព្រះសាស្តា]

បានឮថា ភិក្ខុទាំងនោះ ចាំវស្សានៅឯបច្ចន្តនគរមួយកន្លែង បាននៅជាសុខក្នុងខែដំបូង ។ ក្នុងខែកណ្តាល ពួកចោរបានមកប្លន់ស្រុក ដែលជាទីគោចររបស់ភិក្ខុទាំងនោះ ចាប់អ្នកស្រុកធ្វើឈ្លើយសឹក ។ ចាប់តាំងអំពីពេលនោះមក អ្នកស្រុកទាំងឡាយ នាំគ្នាមកជួសជុលបច្ចន្តនគរនោះ ដើម្បីការពារពួកចោរ ទើបមិនមានពេលឧបដ្ឋាកភិក្ខុទាំងនោះឲ្យបានជិតដល់ ។ ភិក្ខុទាំងនោះ ចាំវស្សាដោយមិនសប្បាយ (លុះ) ចេញវស្សាហើយ បានទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថី ដើម្បីគាល់ព្រះសាស្តា ថ្វាយបង្គំព្រះសាស្តាហើយ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរមួយ ។

[ព្រះសាស្តាត្រាស់សួរសុខទុក្ខភិក្ខុទាំងនោះ]

ព្រះសាស្តា ទ្រង់ធ្វើបដិសណ្ឋារៈភិក្ខុទាំងនោះហើយ ត្រាស់សួរថា “ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយនៅជាសុខឬ ? ” កាលភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ពួកខ្ញុំព្រះអង្គនៅជាសុខបានតែមួយខែដំបូងប៉ុណ្ណោះ, ក្នុងខែកណ្តាល ពួកចោរបានមកប្លន់អ្នកស្រុក , ចាប់តាំងពីពេលនោះមក អ្នកស្រុកទាំងឡាយនាំគ្នាជួសជុលនគរ មិនមានពេលទំនុកបម្រុងឲ្យបានជិតដល់, ព្រោះហេតុនោះ ទើបពួកខ្ញុំព្រះអង្គចាំវស្សាមិនបានសប្បាយ” ក៏ត្រាស់ថា “ណ្ហើយចុះ ភិក្ខុទាំងឡាយ , អ្នកទាំងឡាយកុំគិតឡើយ , ធម្មតាថាការនៅជាសុខអស់កាលជានិច្ច ជារបស់ដែលបុគ្គលរកបានដោយកម្រ , ធម្មតាថា ភិក្ខុគួរតែរក្សាខ្លួនឲ្យដូចជាអ្នកនគរគ្រប់គ្រងនគរដូច្នោះ ” ដូច្នេះហើយ ទើបត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

នគរំ យថា បច្ចន្តំ គុត្តំ សន្តរពាហិរំ
ឯវំ គោបេថ អត្តានំ ខណោ មា វោ ឧបច្ចគា
ខណាតីតា ហិ សោចន្តិ និរយម្ហិ សមប្បិតា ។

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

នគរនៅទីបំផុតដែន ដែលគេគ្រប់គ្រងហើយ ទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅយ៉ាងណា អ្នកទាំងឡាយ គួររក្សាខ្លួនយ៉ាងនោះ កុំឲ្យខណៈកន្លងអ្នកទាំងឡាយបានឡើយ ព្រោះថាជនទាំងឡាយ ដែលឲ្យខណៈកន្លងហើយ រមែងសោកស្តាយក្នុងនរកមីដេរដាស ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **សន្តរពាហិរំ** ជាដើម សេចក្តីថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ បច្ចន្តនគរនោះ ដែលអ្នកនគរទាំងនោះធ្វើនូវគ្រឿងការពារទីទាំងឡាយ មានទ្វារ និងកំពែងជាដើមយ៉ាងមាំ ឈ្មោះថា ធ្វើការគ្រប់គ្រងខាងក្នុង កាលធ្វើនូវគ្រឿងការពារទីទាំងឡាយ មានប៉ម និងគូជាដើមយ៉ាងមាំ ឈ្មោះថា ធ្វើនូវការគ្រប់គ្រងខាងក្រៅ ព្រោះហេតុនោះ បច្ចន្តនគរនោះ ទើបឈ្មោះថាជានគរដែលគេគ្រប់គ្រងល្អហើយទាំងខាងក្នុង ទាំងខាងក្រៅ យ៉ាងណា , ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចូរអ្នកទាំងឡាយចូលទៅតាំងសតិទុក ចូរបិទទ្វារ

ទាំង ៦ ដែលប្រព្រឹត្តទៅព្ធដ៏ខាងក្នុង ហើយមិនបោះបង់សតិ ដែលរក្សាទ្វារ ធ្វើអាយតនៈខាងក្នុងទាំង ៦ នោះឲ្យមាំ ដោយការមិនកាន់យក ដោយប្រការដែលអាយតនៈខាងក្រៅ ៦ កាន់យក និងប្រព្រឹត្តទៅដើម្បីកម្ចាត់អាយតនៈខាងក្នុងចេញ មិនលះបង់សតិដែលរក្សាទ្វារ ដើម្បីមិនឲ្យអាយតនៈខាងក្រៅទាំងនោះចូលទៅខាងក្នុង យ៉ាងនេះ ឈ្មោះថា រក្សាខ្លួនទុកដូច្នោះ ។

បាទព្រះគាថាថា **ខណោ មាវោ ឧបច្ចគា** សេចក្តីថា ក៏បុគ្គលណាមិនគ្រប់គ្រងខ្លួនយ៉ាងនោះ, ខណៈសព្ទនេះ ប្រែថា " ពេលល្អ " ចែកចេញជា ៤ យ៉ាង គឺ " ពេលដែលព្រះ ពុទ្ធបានត្រាស់ ១ ពេលដែលសត្វកើតឡើងក្នុងមជ្ឈិម-ប្រទេស ១ ពេលដែលត្រូវបានសម្មាទិដ្ឋិ ១ ពេលដែល មិនវិកលនៃអាយតនៈទាំង ៦ ប្រការ ១ រមែងឈានកន្លងនូវបុគ្គលនោះ , ខណៈនោះ ចូរកុំកន្លងអ្នកទាំងឡាយឡើយ ។

បទថា **ខណាតីតា** ជាដើម សេចក្តីថា ព្រោះថា បុគ្គលទាំងឡាយណា ឈានកន្លងនូវខណៈនោះ , ហើយ

ខណៈនោះ ឈានកន្ទុងបុគ្គលទាំងនោះ , ជនទាំងនោះ នឹងណែនណាន់ក្នុងនរក គឺកើតក្នុងនរកនោះ ហើយសោកសៅ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ភិក្ខុទាំងនោះកើតសេចក្ដីសង្វេគ តាំងនៅក្នុងព្រះអរហត្តផល ។៚

(រឿងអាគន្តុកភិក្ខុ ចប់)

៨ រឿងនិគ្រន្ថ

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធពួកនិគ្រន្ថ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ **អលជ្ជិតាយេ** ” ជាដើម ។

[ពួកនិគ្រន្ថឈ្លោះនឹងពួកភិក្ខុ]

សេចក្ដីពិស្ដារថា ថ្ងៃមួយ ភិក្ខុទាំងឡាយឃើញពួកនិគ្រន្ថហើយ សន្ទនាគ្នាថា “ នែ អាវុសោ ពួកនិគ្រន្ថទាំងនេះប្រសើរគ្រាន់បើជាងអចេលក៍ទាំងឡាយ , (ព្រោះថា) ពួកនិគ្រន្ថតែងបិទបាំងនូវចំហៀងខាងមុខ មួយចំហៀងតែប៉ុណ្ណោះប្រហែលជាប្រកបដោយសេចក្ដីអៀនខ្មាសខ្លះ ហើយមើលទៅ ” ។ ពួកនិគ្រន្ថស្ដាប់ពាក្យនោះហើយ ពោលថា “ ពួកយើងរមែងបិទបាំងព្រោះហេតុនោះក៏ទេ ពួកយើងបិទបាំងព្រោះហេតុនេះ ក៏គឺសការៈទាំងឡាយ មានអាចម៍ដី និងធូលី

ជាដើមនោះ ជារបស់ជាប់ទាក់ទងនឹងឥន្ទ្រិយ គឺជីវិត , កាល បើដូច្នោះ លំអងផ្សេងៗ មានអាចម៍ដី និងធូលីជាដើមនោះ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

កុំធ្លាក់ចុះក្នុងកាជនៈភិក្ខុទាំងឡាយរបស់ពួកយើង ” ដូច្នេះ ហើយ ធ្វើនូវពាក្យពោលដ៏ច្រើន ដោយអំណាចនៃការពោល ទៅ និងការពោលតបជាមួយនឹងភិក្ខុទាំងនោះ ។ ភិក្ខុទាំង-ឡាយចូលទៅគាល់ព្រះសាស្តា ក្រាបទូលរឿងនោះក្នុងកាល ដែលអន្ទុយហើយ ។

[អ្នកសមាទានខុសរមែងដល់ទុគ្គតិ]

ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា “ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ សត្វទាំងឡាយដែលប្រកាន់មិច្ឆាទិដ្ឋិ រមែងខ្មាសអំពើដែលគេមិនត្រូវខ្មាស មិនខ្មាសអំពើដែលគេត្រូវខ្មាស បុគ្គលនោះរមែងជាអ្នកមានទុគ្គតិ ជាទីទៅខាងមុខដោយពិត ” ដូច្នេះហើយ កាលនឹងទ្រង់សម្តែងធម៌ បានទ្រង់ភាសិតព្រះគាថាទាំងនេះ ថា :-

អលជ្ជិតាយេ លជ្ជន្តិ លជ្ជិតាយេ ន លជ្ជរេ

មិច្ឆាទិដ្ឋិសមាទានា   សត្តា គច្ឆន្តិ ទុគ្គតឹ ។
អភយេ ភយទស្សិនោ   ភយេ ច អភយទស្សិនោ
មិច្ឆាទិដ្ឋិសមាទានា   សត្តា គច្ឆន្តិ ទុគ្គតឹ ។

និរយវគ្គវណ្ណនា រឿងនិគ្រន្ថ

សត្វទាំងឡាយ ដែលប្រកាន់មិច្ឆាទិដ្ឋិ រមែងខ្មាស ក្នុងហេតុដែលគេមិនត្រូវខ្មាស រមែងមិនខ្មាសក្នុងហេតុដែលគេត្រូវខ្មាស សត្វទាំងឡាយនោះ តែងទៅកាន់ទុគ្គតិ ។

សត្វទាំងឡាយ ដែលប្រកាន់មិច្ឆាទិដ្ឋិ រមែងយល់ឃើញក្នុងហេតុដែលគេមិនត្រូវខ្លាច ថាជាហេតុដែលគេត្រូវខ្លាចផង យល់ឃើញក្នុងហេតុដែលគេត្រូវខ្លាច ថាជាហេតុដែលគេមិនត្រូវខ្លាចផង សត្វទាំងនោះ តែងទៅកាន់ទុគ្គតិ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **អលជ្ជិតាយេ** បានដល់ព្រោះភាជនកិច្ចាដែលមិនគួរខ្មាស ។ ពិតណាស់ ភាជនកិច្ចា

ឈ្មោះថា វត្ថុដែលមិនគួរខ្មាស ។ ក៏សត្វទាំងនោះ កាលបិទ
បាំងភាជនកិច្ចានោះហើយត្រាច់ទៅ ឈ្មោះថា រមែងខ្មាស
ព្រោះភាជនកិច្ចាដែលមិនគួរខ្មាសនោះ ។

បទថា **លជ្ជិតាយេ** សេចក្តីថា ព្រោះអវយវៈជា

គ្រឿងញុំាងហិរិឲ្យកម្រើក ដែលបុគ្គលមិនបិទបាំង ។ ពិត
ណាស់ អវយវៈដែលញុំាងហិរិឲ្យកម្រើក ឈ្មោះថា វត្ថុ
ដែលគួរខ្មាស ក៏សត្វទាំងនោះ កាលមិនបិទបាំងអវយវៈ
ដែលញុំាងហិរិឲ្យកម្រើកនោះត្រាច់ទៅ ឈ្មោះថា រមែងមិន
ខ្មាសហេតុដែលគួរខ្មាស ។ ព្រោះហេតុនោះ កាលសត្វទាំង
នោះខ្មាសហេតុដែលមិនគួរខ្មាស មិនលះបង់ហេតុដែលគួរ
ខ្មាស ឈ្មោះថា ជាមនុស្សមិច្ឆាទិដ្ឋិ ព្រោះភាវៈ គឺការកាន់
យកទទេផង ព្រោះភាវៈ គឺការកាន់យកដោយប្រការដទៃផង,
សត្វទាំងនោះសមាទានមិច្ឆាទិដ្ឋិនោះហើយ ត្រាច់ទៅ ឈ្មោះ
ថា សមាទានមិច្ឆាទិដ្ឋិ រមែងទៅកាន់ទុគ្គតិ ដែលផ្សេងដោយ
អបាយ មាននរកជាដើម ។

បទថា **អភយេ** ជាដើម សេចក្ដីថា ភាជនកិក្ខា ជាវត្ថុដែលមិនគួរខ្លាច ព្រោះកិលេស គឺរាគៈ ទោសៈ មោហៈ មានះ ទិដ្ឋិ និងភ័យ គឺទុច្ចរិតមិនកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យភាជនកិក្ខានោះទេ ។ ក៏សត្វទាំងឡាយ បិទបាំងភាជនៈនោះ ព្រោះការខ្លាច ឈ្មោះថា មានប្រក្រតីយល់ឃើញហេតុដែល

និរយវគ្គវណ្ណនា រឿងនិគ្រន្ថ

មិនគួរខ្លាច ថាជាហេតុដែលគួរខ្លាច ។ ក៏អវយវៈដែលញ៉ាំងហិរិឲ្យកម្រើកនោះ ឈ្មោះថា ហេតុដែលគួរខ្លាច ព្រោះកិលេសទាំងឡាយ មានរាគៈជាដើម រមែងកើតឡើងព្រោះអាស្រ័យអវយវៈដែលញ៉ាំងហិរិឲ្យកម្រើកផង ព្រោះមិនបិទបាំងអវយវៈដែលញ៉ាំងហិរិឲ្យកម្រើកនោះផង ទើបឈ្មោះថា អ្នកមានប្រក្រតីឃើញហេតុដែលគួរខ្លាចថាមិនគួរខ្លាច ។ សត្វទាំងឡាយឈ្មោះថា សមាទានមិច្ឆាទិដ្ឋិ ព្រោះការដែលខ្លួនសមាទានកាន់យកទទេនោះផង ព្រោះការកាន់យកដោយប្រការដទៃផង រមែងទៅកាន់ទុគ្គតិ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ពួកនិគ្រន្ថជាច្រើន មានចិត្តសង្វេគ ហើយបួស, ទេសនាបានជាកថាសម្រេចប្រយោជន៍ សូម្បីដល់បុគ្គលអ្នកប្រជុំគ្នាហើយ ។

(រឿងពួកនិគ្រន្ថ ចប់)

8888888888888888888

៩ រឿងសាវកតិរ្ថិយ

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធសាវករបស់ពួកតិរ្ថិយ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **អវជ្ជេ** " ជាដើម ។

[បុត្រពួកតិរ្ថិយទូន្មានកូនមិនឲ្យថ្វាយបង្គំសមណៈ]

សេចក្តីពិស្តារថា សម័យមួយពួកសាវកអញ្ញតិរ្ថិយ ឃើញពួកកូនៗ របស់ខ្លួនព្រមទាំងបរិវារកំពុងលេងជាមួយនឹងពួកកូនរបស់ឧបាសកទាំងឡាយដែលជាសម្មាទិដ្ឋិ ពេល

ដែលកូនទាំងនោះមកផ្ទះវិញ ក៏ឲ្យកូនៗ ទាំងនោះប្តេជ្ញាថា "ពួកឯងមិនគប្បីថ្វាយបង្គំពួកសមណសក្យបុត្រ, សូម្បីវិហាររបស់សមណៈទាំងនោះ ពួកឯងក៏មិនត្រូវចូលទៅដែរ " ។ ថ្ងៃមួយ កូនរបស់ពួកអញ្ញតិរ្ថិយទាំងនោះកំពុងលេងនៅជិតខ្លោងទ្វារក្រៅវត្តជេតពន ក៏ស្រេកទឹកស្រេកទឹក , ពេលនោះពួកគេក៏ប្រើក្មេងរបស់ឧបាសកម្នាក់ទៅកាន់វិហារ ដោយពាក្យថា " ពួកឯងទៅផឹកទឹកក្នុងវិហារនោះហើយ ចូរនាំមក

ឲ្យពួកយើងខ្លះផង " ។ ក្មេងនោះ ក៏ចូលទៅកាន់វិហារ ថ្វាយបង្គំព្រះសាស្តា ហើយក្រាបទូលសេចក្តីនោះ ។

[បុត្ររបស់ពួកតិរ្ថិយរាប់អានព្រះពុទ្ធសាសនា]

គ្រានោះ ព្រះសាស្តាត្រាស់ទៅកាន់ក្មេងនោះថា " ឯងផឹកទឹកហើយ ចូរទៅបញ្ជូនពួកក្មេងក្រៅនេះមក ដើម្បីផឹកទឹកនៅទីនេះ " ។ ក្មេងនោះបានធ្វើហើយដោយប្រការដូច្នោះ ពួកក្មេងទាំងនោះ បានមកផឹកទឹកនៅទីនោះ ។ ព្រះសាស្តាបញ្ជាឲ្យហៅក្មេងទាំងនោះមកហើយ ត្រាស់ធម្មកថាដ៏ជាទី

សប្បាយដល់ក្មេងទាំងនោះ ទ្រង់ធ្វើក្មេងទាំងនោះឲ្យមានសទ្ធាមិនកម្រើក ហើយឲ្យតាំងនៅក្នុងសរណៈ និងសីល ។ ក្មេងទាំងនោះទៅកាន់ផ្ទះរបស់ខ្លួនៗ ហើយ ប្រាប់រឿងនោះដល់មាតា និងបិតា ។ គ្រានោះមាតា និងបិតារបស់ពួកគេដល់នូវទោមនស្សប្បរិទេវនាថា “ កូនរបស់ពួកយើងទៅជាអ្នកមានទិដ្ឋិវិបត្តិហើយ ” គ្រានោះ អ្នកដែលស្និទ្ធស្នាលនឹងមាតាបិតារបស់ក្មេងទាំងនោះជាអ្នកឈ្លាសវៃ មកពោលធម៌ដល់មាតាបិតារបស់ក្មេងទាំងនោះដើម្បីញ៉ាំងទោមនស្សឲ្យស្ងប់ ។

និរយវគ្គវណ្ណនា រឿងសាវកតិរ្ថិយ

មាតា និងបិតារបស់ក្មេងទាំងនោះ ស្តាប់ធម៌របស់អ្នកនោះហើយ ក៏ពោលថា “ ពួកយើងនឹងប្រគល់ក្មេងៗ ទាំងនេះឲ្យព្រះសមណគោតម ” លុះពោលដូច្នេះហើយ ក៏នាំក្មេងទាំងនោះ ព្រមទាំងពួកញាតិជាច្រើនទៅកាន់វិហារ ។

(ការយល់ឃើញជាហេតុឲ្យសត្វទៅកាន់ទុគ្គតិ និងសុគតិ)

ព្រះសាស្តា ទ្រង់រមិលមើលនូវអធ្យាស្រ័យរបស់សាវកតិរ្ថិយទាំងនោះហើយ កាលនឹងទ្រង់សម្តែងធម៌ បានទ្រង់ភាសិតព្រះគាថាទាំងនេះថា :-

អវជ្ជេ វជ្ជមតិនោ វជ្ជេ ច អវជ្ជទស្សិនោ
មិច្ឆាទិដ្ឋិសមាទានា សត្តា គច្ឆន្តិ ទុគ្គតឹ ។
វជ្ជញ្ច វជ្ជតោ ញត្វា អវជ្ជញ្ច អវជ្ជតោ
សម្មាទិដ្ឋិសមាទានា សត្តា គច្ឆន្តិ សុគ្គតឹ ។

សត្វទាំងឡាយ ដែលប្រកាន់មិច្ឆាទិដ្ឋិ រមែងយល់ឃើញ ក្នុងហេតុដែលឥតទោស ថាជាហេតុមានទោសផង យល់ឃើញ ក្នុងហេតុ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ដែលមានទោស ថាជាហេតុឥតទោសផង សត្វទាំងនោះ តែងទៅកាន់ទុគ្គតិ ។

សត្វទាំងឡាយ ដែលប្រកាន់សម្មាទិដ្ឋិ ដឹងរបស់មានទោស ថាជារបស់មានទោសផង ដឹងរបស់មិនមានទោស ថាជារបស់មិនមានទោសផង សត្វទាំងនោះ តែងទៅកាន់សុគតិ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **អវជ្ជេ** គឺក្នុងសម្មាទិដ្ឋិដែលមានវត្ថុ ១០ និងក្នុងធម៌ដែលជាឧបនិស្ស័យនៃសម្មាទិដ្ឋិ ។

បទថា **វជ្ជមតិនោ** គឺមានមតិកើតឡើងថា “ នេះមានទោស ” ។ ប៉ុន្តែសត្វទាំងនោះ មានប្រក្រតីឃើញថាមិនមានទោស ក្នុងធម៌ដែលមានទោស គឺមិច្ឆាទិដ្ឋិដែលមានវត្ថុ ១០ និងធម៌ដែលជាឧបនិស្ស័យនៃមិច្ឆាទិដ្ឋិនោះ , អធិប្បាយថា សត្វទាំងឡាយ អ្នកមានការប្រកាន់មាំនូវមិច្ឆាទិដ្ឋិ ព្រោះខ្លួនជាអ្នកប្រកាន់មាំនូវមិច្ឆាទិដ្ឋិនោះ គឺការដឹងធម៌ដែលមិនមានទោស ថាជាធម៌មានទោស និងដឹងធម៌ដែលមានទោស ថាជា

ធម៌មិនមានទោស ហើយប្រកាន់មាំ រមែងទៅកាន់ទុគ្គតិ ។

សេចក្ដីនៃព្រះគាថាទី ២ បណ្ឌិតគប្បីជ្រាបដោយន័យផ្ទុយនឹងព្រះគាថាទី ១ ដូចដែលបានពោលហើយចុះ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា សាវករបស់ពួកតិរ្ថិយទាំងនោះ តាំងនៅក្នុងសរណៈ ៣ ហើយស្តាប់ធម៌ដទៃៗ ទៀត ក៏បាន តាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិផល ៕

(រឿងសាវករបស់ពួកតិរ្ថិយ ចប់)

និរយវគ្គវណ្ណនា ចប់

វគ្គទី ២២ ចប់

ធម្មបទគាថា

នាគវគ្គទី ២៣

១. អហំ នាគោវ សង្គាមេ ចាបាតោ បតិតំ សរំ

អតិវាក្យន្តិតិក្ខិស្សំ ទុស្សីលោ ហិ ពហុជ្ជនោ។
ទន្តំ នយន្តិ សមិតិំ ទន្តំ រាជាភិរូហតិ
ទន្តោ សេដ្ឋោ មនុស្សេសុ យោតិវាក្យន្តិតិក្ខតិ ។
វរមស្សតរា ទន្តា អាជានីយា វ សិន្ធវា
កុញ្ជរា វ មហានាគា អត្តទន្តោ តតោ វរំ ។
តថាគតនឹងអត់ទ្រាំពាក្យល្មើស ដូចដំរីកាលអត់ទ្រាំចំពោះព្រួញដែលរបូតចេញអំពីធ្នូក្នុងសង្គ្រាមដូច្នោះ ព្រោះថា ជនទ្រុស្តសីលមានច្រើននាក់ ។ ពួកជនតែងនាំវាហនៈ ដែលទូន្មានហើយទៅកាន់ទីប្រជុំ ព្រះរាជាតែងស្តេចឡើងកាន់វាហនៈដែលទូន្មានហើយ បណ្តាមនុស្សទាំងឡាយ មនុស្សណា អត់សង្កត់នឹងពាក្យល្មើសបាន មនុស្សនោះជាអ្នកមានខ្លួនទូន្មានហើយ ឈ្មោះថាជាបុគ្គលប្រសើរបំផុត ។ ពួកសេះអស្សតរក្តី សេះអាជានេយ្យក្តី សេះសិន្ធពក្តី ដំរីកុញ្ជរដ៏ប្រសើរក្តី ដែលបុគ្គលប្រៀនប្រដៅបានបទហើយ រាប់ថា ជាសត្វប្រសើរ បុគ្គលដែលមានខ្លួនទូន្មាន

បានបទហើយ ប្រសើរជាងសត្វទាំងអស់នោះ ។

២. ន ហិ ឯតេហិ យានេហិ   គច្ឆេយ្យ អគតំ ទិសំ
យថាត្តនា សុទន្តេន   ទន្តោ ទន្តេន គច្ឆតិ ។

បុគ្គលទូន្មានខ្លួនបានហើយ ទូន្មានខ្លួនល្អហើយ ឈ្មោះថាទូន្មានហើយ ទើបទៅកាន់ទិសដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ទៅគឺព្រះនិព្វានបាន ពុំមែនដូចបុគ្គលទៅកាន់ទិសដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ទៅ ដោយសារយានទាំងឡាយនោះឡើយ ។

៣. ធនបាលកោ នាម កុញ្ជរោ
កដុកប្បភេទនោ ទុន្និវារយោ
ពទ្ធោ កពឡំ ន កុញ្ជតិ
សុមរតិ នាគវនស្ស កុញ្ជរោ ។

ដំរីឈ្មោះធនបាល ជាសត្វចុះប្រេង ក្លៀវក្លា នាយហត្ថាចារ្យឃាត់បានដោយលំបាក បើនាយហត្ថាចារ្យចងភ្ជាប់ មិនស៊ីស្មៅទេ ព្រោះរឭកដល់ព្រៃខ្ទឹង ដែលដំរីនោះធ្លាប់នៅ ។

៤. មិទ្ធី យទា ហោតិ មហគ្ឃសោ ច

និទ្ធាយិតា សម្បរិវត្តសាយី
មហាវរាហោវ និវាបបុដ្ឋោ
បុនប្បុនំ គព្ភមុបេតិ មន្ទោ ។

កាលណា បុគ្គលអ្នកមានសេចក្តីងោកងុយផង អ្នកបរិភោគភោជនមានប្រមាណច្រើនផង អ្នកដេកលក់ផង អ្នកដេកបម្រះនទៀលផង ដូចជ្រូកស្រុក ដែលបុគ្គលចិញ្ចឹម ដោយស្លូករកត្ត កាលនោះ បុគ្គលនោះ ជាមនុស្សខ្លៅ រមែងចូលទៅកាន់គភ៌រឿយៗ ។

៥. ឥទំ បុរេ ចិត្តមចារិ ចារិកំ
យេនិច្ឆកំ យត្ថកាមំ យថាសុខំ
តទជ្ជហំ និគ្គហេស្សាមិ យោនិសោ
ហត្ថិប្បភិន្នំ វិយ អំកុសគ្គហោ ។

ក្នុងកាលមុនអំពីកាលនេះ ចិត្តនេះបានត្រាច់ទៅកាន់ចារិក តាមអាការដែលខ្លួនប្រាថ្នា តាមអារម្មណ៍ដែលខ្លួនប្រាថ្នា តាមសេចក្តីសប្បាយ ក្នុងថ្ងៃនេះ អញនឹងសង្កត់សង្កិនចិត្តនោះ ដោយឧបាយ ដូចហ្ម

ដំរីកាន់កន្ទើរសង្កត់សង្កិនដំរីចុះប្រេង ដូច្នោះដែរ ។

៦. អប្បមាទរតា ហោថ សចិត្តមនុរក្ខថ
ទុគ្គា ឧទ្ធរថត្តានំ បង្កេ សន្នោវ កុញ្ជរោ ។

អ្នកទាំងឡាយ ចូរត្រេកអរក្នុងសេចក្តីមិនប្រមាទ ចូររក្សាចិត្តរបស់ខ្លួន ចូររើខ្លួនចេញចាកភក់ គឺ កិលេស ដែលឆ្លងបានដោយកម្រ ដូចដំរីដែលជាប់នៅក្នុងភក់ រើខ្លួនឲ្យរួចបាន ។

៧. សចេ លភេថ និបកំ សហាយំ
សទ្ធឹ ចរំ សាធុវិហារិ ធីរំ
អភិភុយ្យ សព្វានិ បរិស្សយានិ
ចរេយ្យ តេនត្តមនោ សតីមា ។
នោ ចេ លភេថ និបកំ សហាយំ
សទ្ធឹ ចរំ សាធុវិហារិ ធីរំ
រាជាវ រដ្ឋំ វិជិតំ បហាយ
ឯកោ ចរេ មាតង្គរញ្ញេវ នាគោ ។
ឯកស្ស ចរិតំ សេយ្យោ នត្ថិ ពាលេ សហាយតា
ឯកោ ចរេ ន ច បាបានិ កយិរា

អប្បោស្សុក្កោ មាតង្គរញ្ញេវ នាគោ ។

បើបុគ្គលបានសម្លាញ់ ដែលមានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងរក្សាខ្លួន មានប្រាជ្ញាចងចាំ មានគុណធម៌ជាគ្រឿងញុំាងប្រយោជន៍ឲ្យសម្រេច ជាអ្នកត្រាច់ទៅជាមួយ គួរជាអ្នកមានចិត្តត្រេកអរ មានស្មារតីគ្របសង្កត់សេចក្តីអន្តរាយទាំងពួង ហើយត្រាច់ទៅជាមួយនឹងសម្លាញ់នោះឯង ។ បើស្វែងរកមិនបានសម្លាញ់ ដែលមានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងរក្សាខ្លួន មានប្រាជ្ញាចងចាំ មានគុណធម៌ជាគ្រឿងញុំាងប្រយោជន៍ឲ្យសម្រេច ជាអ្នកត្រាច់ទៅជាមួយទេ គួរត្រាច់ទៅតែឯងវិញ ដូចព្រះរាជាលះបង់រដ្ឋ ដែលទ្រង់ឈ្នះហើយស្តេចទៅតែឯកអង្គពុំនោះសោត ដូចដំរីឈ្មោះមាតង្គៈដែលលះហ្វូងត្រាច់ទៅតែឯកឯងក្នុងព្រៃ ដូច្នោះដែរ ។

ការត្រាច់ទៅរបស់បុគ្គលឯកឯង ជាគុណជាតិប្រសើរបំផុត (ព្រោះថា) សហាយតាគុណរមែងមិនមាន ក្នុងជនពាលឡើយ បុគ្គលនោះ

គប្បីជាអ្នកមិនមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ ត្រាច់ទៅ
តែម្នាក់ឯងផង មិនគប្បីធ្វើអំពើបាបទាំងឡាយ
ផង ដូចដំរីឈ្មោះមាតង្គៈ ជាសត្វមិនមាន
សេចក្តីខ្វល់ខ្វាយ លះបង់ហ្វូង ត្រាច់ទៅតែឯក
ឯងក្នុងព្រៃ ដូច្នោះដែរ ។

៨. អត្ថម្ហិ ជាតម្ហិ សុខា សហាយា
តុដ្ឋី សុខា យា ឥតរីតរេន
បុញ្ញំ សុខំ ជីវិតសង្ខយម្ហិ
សព្វស្ស ទុក្ខស្ស សុខំ បហានំ ។

សុខា មត្តេយ្យតា លោកេ អថោ បេត្តេយ្យតា សុខា
សុខា សាមញ្ញតា លោកេ អថោ ព្រហ្មញ្ញតា សុខា
សុខំ យាវ ជរា សីលំ សុខា សទ្ធា បតិដ្ឋិតា
សុខោ បញ្ញាបដិលាភោ បាបានំ អករណំ សុខំ ។

កាលបើសេចក្តីត្រូវការកើតឡើងហើយ សម្លាញ់
ទាំងឡាយនាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ សេចក្តីត្រេកអរ
ដោយបច្ច័យតាមមានតាមបាន ជាហេតុនាំសេចក្តី
សុខមកឲ្យ បុណ្យនាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ក្នុងកាល

ទៀបក្ស័យជីវិត ការលះបង់ទុក្ខទាំងអស់បាន ជាហេតុនាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ។

ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះមាតា នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យក្នុងលោក មួយទៀត ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះបិតា នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះសមណៈ នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យក្នុងលោក មួយទៀត ការប្រតិ-បត្តិល្អចំពោះព្រាហ្មណ៍ នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ សីល នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ដរាបដល់ចាស់ជរា សទ្ធា ដែលបុគ្គលតម្កល់ស៊ប់ហើយ នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ការបានប្រាជ្ញា នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ការមិនធ្វើបាបទាំងឡាយ នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ។

២៣ នាគវគ្គវណ្ណនា

១ រឿងរបស់ព្រះអានន្ទ

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងក្រុងកោសម្ពី ទ្រង់ប្រារព្ធព្រះអង្គ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ **អហំ នាគោវ** ” ជាដើម ។

[ព្រះសាស្ដាត្រូវពួកមិច្ឆាទិដ្ឋិជេរ]

រឿងខ្ញុំម្ចាស់ឲ្យពិស្ដារហើយ ក្នុងវណ្ណនានៃព្រះគាថាដំបូងនៃអប្បមាទវគ្គនោះឯង ។ ពិតណាស់ ក្នុងទីនោះ ខ្ញុំម្ចាស់ពោលទុកដូច្នេះថា “ ព្រះនាងមាគន្ទិយាមិនអាចធ្វើអ្វីៗស្ដ្រី ៥០០ មានព្រះនាងសាមាវតីជាប្រធានបាន ” ទើបទ្រង់ព្រះតម្រិះថា “ យើងនឹងធ្វើកិច្ចដែលគួរធ្វើចំពោះព្រះសមណ-គោតមឲ្យទាល់តែបាន ” លុះទ្រង់ព្រះតម្រិះដូច្នេះហើយ ក៏បានប្រាប់អ្នកនគរទាំងឡាយហើយ ពោលថា “ អ្នកទាំង

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ឡាយព្រមទាំងពួកបុរសដែលជាទាសៈ និងកម្មករ ចូរជេរព្រះសមណគោតមក្នុងកាលដែលស្ដេចចូលកាន់ព្រះនគរ ឲ្យបៀសចេញទៅ ” ។

ពួកមិច្ឆាទិដ្ឋិអ្នកមិនជ្រះថ្លាក្នុងព្រះរតនត្រ័យ បានជាប់តាមព្រះសាស្ដា ដែលស្ដេចចូលទៅខាងក្នុងព្រះនគរ ជេរបរិភាសដោយអក្កោសវត្ថុ ១០ យ៉ាងថា " ឯងជាចោរ ឯងជាបុគ្គលពាល ជាមនុស្សវង្វេង ឯងជាអូដ្ឋ ឯងជាគោ ឯងជាលា ឯងជាសត្វនរក ឯងជាសត្វតិរច្ឆាន , សុគតិមិនមានសម្រាប់ឯងទេ , ទុគ្គតិប៉ុណ្ណោះ ដែលឯងគប្បីសង្ឃឹម " ។

[ព្រះអានន្ទទូលឲ្យស្ដេចទៅកាន់នគរដទៃក៏ស្ដេចមិនទៅ]

ព្រះអានន្ទស្ដាប់ពាក្យនោះហើយ បានក្រាបទូលពាក្យនេះចំពោះព្រះសាស្ដាថា " បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្នកនគរទាំងនេះតែងតែជេរ តែងតែបរិភាសយើងទាំងឡាយ , យើងទាំងឡាយទៅកាន់ទីដទៃវិញចុះ " ។

ព្រះសាស្ដា. ម្នាលអានន្ទ តើយើងទៅកាន់ទីណា ?

ព្រះអានន្ទ. បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ទៅកាន់នគរដទៃ

ព្រះសាស្តា. ប្រសិនបើមនុស្សទាំងឡាយក្នុងទីនោះ ជេរបរិភាស , តើយើងនឹងទៅកាន់ទីណាទៀត ?

ព្រះអានន្ទ. ទៅកាន់នគរដទៃទៀត ព្រះអង្គ ។

ព្រះសាស្តា. កាលមនុស្សក្នុងទីនោះ ជេរ បរិភាស យើងទៀត តើយើងទាំងឡាយនឹងទៅកាន់ទីណាទៀត អានន្ទ

ព្រះអានន្ទ. ទៅកាន់នគរដទៃទៀត ព្រះអង្គ ។

ព្រះសាស្តា. ម្នាលអានន្ទ ការធ្វើយ៉ាងនោះមិនសមគួរទេ, អធិករណ៍កើតឡើងក្នុងទីណា, កាលវាស្ងប់ហើយក្នុងទីនោះ , ការទៅកាន់ទីដទៃទើបសមគួរ , ម្នាលអានន្ទ តើពួកណា ជាអ្នកជេរ ។

ព្រះអានន្ទ. បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ជនទាំងអស់តាំងអំពីទាសៈ និងកម្មករ រមែងជេរ ។

[ព្រះសាស្តាទ្រង់អត់ទ្រាំពាក្យល្មើសបាន]

ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា “ ម្នាលអានន្ទ តថាគតដូចជាដំរីដែលចូលកាន់សង្គ្រាម , ការអត់ទ្រាំចំពោះកូនសរទាំង-

ឡាយដែលមកអំពីទិសទាំង ៤ ជាភារៈរបស់ដំរីដែលចូល
កាន់សង្គ្រាម យ៉ាងណា , ឈ្មោះថា ការអត់ទ្រាំចំពោះពាក្យ
ដែលជនទ្រុស្តសីលដ៏ច្រើនពោលហើយ ជាភារៈរបស់តថា-
គត ដូច្នោះដែរ ” កាលទឹងប្រារព្ធព្រះអង្គ ដើម្បីសម្ដែងធម៌
បានទ្រង់ភាសិតព្រះគាថាទាំងនេះ ក្នុងនាគវគ្គថា :-

អហំ នាគោវ សង្គាមេ ចាបាតោ បតិតំ សរំ
អតិវាក្យន្តិតិក្ខិស្សំ ទុស្សីលោ ហិ ពហុជ្ជនោ ។
ទន្តំ នយន្តិ សមិតឹ ទន្តំ រាជាភិរូហតិ
ទន្តោ សេដ្ឋោ មនុស្សេសុ យោតិវាក្យន្តិតិក្ខតិ ។
វរមស្សតរា ទន្តា អាជានីយា វ សិន្ធវា
កុញ្ជរា វ មហានាគា អត្តទន្តោ តតោ វរំ ។

តថាគតទឹងអត់ទ្រាំពាក្យល្មើស ដូចដំរីកាលអត់
ទ្រាំចំពោះព្រួញដែលរបូតចេញអំពីធ្នូក្នុងសង្គ្រាម
ដូច្នោះ ព្រោះថា ជនទ្រុស្តសីលមានច្រើននាក់ ។
ពួកជនតែងនាំវាហនៈ ដែលទូន្មានហើយទៅកាន់
ទីប្រជុំ ព្រះរាជាតែងស្ដេចឡើងកាន់វាហនៈដែល

ទូន្មានហើយ បណ្ដាមនុស្សទាំងឡាយ មនុស្សណា អត់សង្កត់នឹងពាក្យល្មើសបាន មនុស្សនោះជាអ្នកមានខ្លួនទូន្មានហើយ ឈ្មោះថាជាបុគ្គលប្រសើរបំផុត ។ ពួកសេះអស្សតរក្តី សេះអាជានេយ្យក្តី សេះសិន្ធពក្តី ដំរីកុញ្ជរដ៏ប្រសើរក្តីដែលបុគ្គលបង្រៀនប្រដៅបានបទហើយ រាប់ថាជាសត្វប្រសើរ បុគ្គលដែលមានខ្លួនទូន្មានបានបទហើយ ប្រសើរជាងសត្វទាំងអស់នោះ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **នាគោវ** គឺដូចដំរី ។

ពីរបទថា **ចាបាតោ បតិតំ** សេចក្ដីថា របូតចេញអំពីធ្នូ ។

បទថា **អតិវាក្យំ** សេចក្ដីថា នូវពាក្យល្មើស ដែលប្រព្រឹត្តទៅហើយ ដោយអំណាចនៃអនរិយវោហារ ៨ ។

បទថា **តិតិក្ខិស្សំ** សេចក្ដីថា ដំរីធំដែលហត្ថាចារ្យហ្វឹកហាត់ល្អហើយ ចូលកាន់សង្គ្រាម ជាសត្វអត់ធន់ មិនរួញរា (មិនញញើត) ចំពោះកូនសរ ដែលរបូតចេញអំពីបំពង់

ហើយធ្លាក់មកលើខ្លួន ឈ្មោះថា រមែងអត់ទ្រាំចំពោះការប្រ-ហារទាំងឡាយ មានការប្រហារដោយលំពែងជាដើម យ៉ាងណា , តថាគតក៏នឹងអត់ទ្រាំ គឺនឹងអត់ធន់ចំពោះពាក្យល្មើលមានសភាពយ៉ាងនោះ ដូច្នោះដែរ ។

បទថា **ទុស្សីលោ ហិ** សេចក្តីថា ព្រោះលោកិយមហាជននេះ ភាគច្រើនជាអ្នកទ្រុស្តសីល ដើរបញ្ចេញវាចាស៊កសៀតដោយអំណាចនៃសេចក្តីគាប់ចិត្តរបស់ខ្លួន , ការអត់ធន់ គឺការព្រងើយកន្តើយចំពោះពាក្យនោះ ជាភារៈរបស់តថាគត ។

បទថា **សមិតី** សេចក្តីថា ក៏ជនទាំងឡាយ កាលនឹងទៅកាន់ទីប្រជុំជនក្នុងសមាគមទាំងឡាយ មានឧទ្យាន និងកីឡាឋានជាដើម ទឹមគោ ឬសេះដែលបង្វឹកហើយប៉ុណ្ណោះក្នុងយានហើយ រមែងនាំទៅ ។

បទថា **រាជា** សេចក្តីថា សូម្បីព្រះរាជា កាលនឹងស្តេចទៅកាន់ទីបែបនោះ រមែងទ្រង់សត្វពាហនៈដែលបង្វឹកហើយប៉ុណ្ណោះ ។

បទថា **មនុស្សេសុ** សេចក្តីថា សូម្បីក្នុងមនុស្សទាំងឡាយអ្នកទូន្មានខ្លួនហើយ គឺអ្នកមានការសេពខុសប្រាសចេញហើយ ដោយអរិយមគ្គទាំង ៤ ជាអ្នកប្រសើរ ។

បទថា **យោតិវាក្យំ** សេចក្តីថា បុគ្គលណាតែងអត់ធន់ គឺរមែងមិនតប.ត មិនក្រហល់ក្រហាយចំពោះពាក្យរំលោភបែបនោះ សូម្បីគេពោលរឿយៗ ។ បុគ្គលអ្នកមានខ្លួនទូន្មានហើយបែបនោះ ជាបុគ្គលប្រសើរ ។

សេះដែលកើតអំពីមេសេះជាមួយនឹងបាលា ឈ្មោះថា សេះអស្សតរ ។ បទថា **អាជានិយា** សេចក្តីថា សេះដែលដឹងនូវហេតុការណ៍ ដែលសារថីអ្នកបង្ហាត់សេះឲ្យធ្វើនូវការណ៍ឯណាយ៉ាងឆាប់រហ័ស ។

សេះដែលកើតក្នុងដែនឈ្មោះសិន្ធវៈ ឈ្មោះថា សេះសិន្ធព ។ ដំរីធំៗ ទាំងឡាយ ដែលហៅថាកុញ្ជរ ឈ្មោះថា មហានាគ ។

បទថា **អត្តទន្តោ** ជាដើម សេចក្តីថា សេះអស្សតរក្តី សេះសិន្ធពក្តី ដំរីកុញ្ជរក្តី ទាំងនោះ ដែលបុគ្គលបង្ហឹកហើយ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ឈ្មោះថាជាសត្វប្រសើរ, ដែលបុគ្គលមិនទាន់បានបង្ហឹក មិនប្រសើរ , ប៉ុន្តែបុគ្គលណា មានខ្លួនទូន្មានហើយ គឺអស់ការសេពហើយ ព្រោះបានទូន្មានខ្លួនដោយអរិយមគ្គទាំង ៤ បុគ្គលនោះ រមែងប្រសើរជាងសត្វពាហនៈ មានសេះអស្សតរជាដើមនោះ គឺជាអ្នកក្រៃលែងជាងសត្វពាហនៈ មានសេះអស្សតរជាដើមនោះ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា មហាជនអ្នកទទួលយកថ្ងៃឈ្នួលហើយ ឈរជេរក្នុងទីទាំងឡាយ មានថ្នល់ និងផ្លូវបែកជាបីជាដើមនោះ បានសម្រេចសោតាបត្តិផល ។

(រឿងរបស់ព្រះអង្គ ចប់)

88888888888888888888888

២ រឿងភិក្ខុដែលធ្លាប់ជាហ្មដំរី

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុមួយរូបដែលធ្លាប់ជាហ្មដំរី ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **ន ហិ ឯតេហិ** " ជាដើម ។

[ហត្ថាចារ្យបង្ហាត់ដំរីបានល្អព្រោះបានន័យអំពីភិក្ខុ]

បានឮថា ថ្ងៃមួយ ភិក្ខុនោះឃើញបុរសអ្នកបង្ហាត់ដំរីតាំងចិត្តថា " យើងនឹងបង្ហាត់ដំរីមួយ " ហើយមិនអាចនឹងញ៉ាំងដំរីឲ្យរៀននូវហេតុដែលខ្លួនប្រាថ្នាបាន នៅជិតច្នេរស្ទឹងអចិរវតី ក៏ហៅភិក្ខុទាំងឡាយដែលឈរនៅជិតមក ហើយពោលថា " អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ប្រសិនបើហត្ថាចារ្យនេះ គប្បីចាក់ដំរីនោះក្នុងទីឈ្មោះឯណោះសោត , គេនឹងអាចឲ្យវារៀនហេតុនេះបានដោយឆាប់រហ័ស " ។ ហត្ថាចារ្យ

នោះស្តាប់ពាក្យរបស់ភិក្ខុនោះហើយ ទើបធ្វើយ៉ាងនោះ ក៏បង្ហាត់ដំរីនោះឲ្យជាសត្វដែលបង្ហឹកល្អហើយ ។ ភិក្ខុទាំងនោះក៏ក្រាបទូលរឿងនោះចំពោះព្រះសាស្តា ។

[ទូន្មានខ្លួនល្អហើយរមែងទៅកាន់ទីដែលមិនធ្លាប់ទៅបាន]

ព្រះសាស្តា ត្រាស់ឲ្យហៅភិក្ខុនោះមកហើយ ត្រាស់សួរថា “ ម្នាលភិក្ខុ បានឮថា អ្នកនិយាយយ៉ាងនោះពិតមែនឬ ? ” កាលភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា “ ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ” ទ្រង់តិះដៀលភិក្ខុនោះហើយ ត្រាស់ថា “ ម្នាលមោឃបុរស ប្រយោជន៍អ្វីដោយយាន គឺដំរី ឬយានដទៃដែលបង្ហាត់ល្អហើយដល់អ្នក ? ព្រោះថា បុគ្គលអាចនឹងទៅកាន់ទិសដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ទៅបានដោយយានទាំងនេះក៏ទេ , ប៉ុន្តែបុគ្គលអ្នកមានខ្លួនទូន្មានល្អហើយ អាចទៅកាន់ទិសដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ទៅបាន , ព្រោះហេតុនោះ អ្នកចូរទូន្មានខ្លួនប៉ុណ្ណោះ , ការបង្ហាត់សត្វពាហនៈទាំងនោះ នឹងមានប្រយោជន៍អ្វីដល់អ្នក ” ហើយត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

ន ហិ ឯតេហិ យានេហិ   គច្ឆេយ្យ អគតំ ទិសំ
យថាត្តនា សុទន្តេន   ទន្តោ ទន្តេន គច្ឆតិ ។

បុគ្គលទូន្មានខ្លួនបានហើយ ទូន្មានខ្លួនល្អហើយ
ឈ្មោះថាទូន្មានហើយ ទើបទៅកាន់ទិសដែលខ្លួន

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

មិនធ្លាប់ទៅគឺព្រះនិព្វានបាន ពុំមែនដូចបុគ្គលទៅ
កាន់ទិសដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ទៅ ដោយសារយាន
ទាំងឡាយនោះឡើយ ។

អធិប្បាយគាថា

ព្រះគាថានោះ មានសេចក្តីថា ក៏បុគ្គលណាៗ គប្បីទៅកាន់ទិស គឺព្រះនិព្វានដែលខ្លួនមិនទាន់បានទៅ ព្រោះជាទិសដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ទៅ ដោយហោចទៅ សូម្បីតែយល់សប្តិ ដោយយានទាំងឡាយ មានយាន គឺដំរីជាដើមបាន, ដូចបុគ្គលអ្នកទូន្មានខ្លួនហើយ គឺអ្នកអស់ការយល់ខុស មានបញ្ញា ទៅកាន់ទិសដែលខ្លួនមិនធ្លាប់ទៅ គឺដល់ភូមិនៃអ្នកដែលទូន្មានខ្លួនហើយ ដោយខ្លួនដែលទូន្មានល្អហើយ ដោយ

ការទូន្មានឥន្ទ្រិយក្នុងចំណែកខាងដើម ទូន្មានល្អហើយដោយអរិយមគ្គការនោក្នុងចំណែកខាងចុងដូច្នេះ ក៏ទេ ព្រោះហេតុនោះ ការទូន្មានខ្លួនប៉ុណ្ណោះ ទើបប្រសើរសម្រាប់អ្នក ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ជនជាច្រើនបានសម្រេចអរិយ-ផលទាំងឡាយ មានសោតាបត្តិផលជាដើម ។

៣ រឿងបុត្ររបស់ព្រាហ្មណ៍ចាស់ទុរន់

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងក្រុងសាវត្ថី ទ្រង់ប្រារព្ធបុត្ររបស់ព្រាហ្មណ៍ចាស់ទុរន់ម្នាក់ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **ធនបាលកោ** " ជាដើម ។

[បុត្របម្រើបិតាព្រោះចង់បានសម្បត្តិ]

បានឮថា ព្រាហ្មណ៍ម្នាក់ដែលមានប្រក្រតីនៅក្នុងក្រុងសាវត្ថី មានសម្បត្តិប្រមាណ ៨ សែន រៀបអាវាហមង្គលឲ្យបុត្របួននាក់ ដែលចម្រើនវ័យ ហើយបានឲ្យទ្រព្យម្នាក់មួយសែន ។

គ្រានោះ កាលព្រាហ្មណីធ្វើកាលកិរិយាទៅ បុត្រទាំងបួននាក់នោះក៏ប្រឹក្សាគ្នាថា “ ប្រសិនបើបិតារបស់ពួកយើងនឹងនាំព្រាហ្មណីដទៃមកទៀតសោត , ត្រកូលនឹងបែកដោយអំណាចបុត្រទាំងឡាយដែលកើតក្នុងផ្ទៃរបស់នាង , ណ្ហើយចុះ ពួកយើងនឹងជួយគ្នាចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាគាត់ ” បុត្រទាំងបួននាក់នោះ ចិញ្ចឹមថែរក្សាព្រាហ្មណ៍ចាស់ជរានោះ ដោយ

បច្ច័យមានអាហារ និងគ្រឿងស្លៀកដណ្តប់ជាដើមដ៏ប្រណីត ធ្វើកិច្ចទាំងឡាយ មានការគក់ប្រចាប់ដៃជើងជាដើម លុះចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាហើយ ថ្ងៃមួយ កាលព្រាហ្មណ៍ចាស់ជរានោះដេកលក់ពេលថ្ងៃហើយក្រោកឡើង ក៏នាំគ្នាគក់ប្រចាប់ដៃជើងរបស់បិតាបណ្តើរ និយាយទោសក្នុងការនៅគ្រប់គ្រងផ្ទះប្លែកៗ គ្នា (ដោយឡែកៗ អំពីគ្នា) ហើយអង្វរលួងលោមថា “ ពួកខ្ញុំនឹងចិញ្ចឹមបីបាច់ពុកបែបនេះរហូតជីវិត, សូមពុកមេត្តាឲ្យទ្រព្យដែលនៅសល់ដល់ពួកខ្ញុំចុះ ” ។ ព្រាហ្មណ៍នោះ បានឲ្យទ្រព្យដល់បុត្រម្នាក់មួយសែនទៀត បែងគ្រឿងឧបភោគទាំងអស់ឲ្យទៅជាបួនចំណែកហើយ ប្រគល់ឲ្យបុត្រ

ទាំងបួននាក់នោះ បន្សល់ទុកតែសំពត់ស្លៀកដណ្តប់របស់ខ្លួនប៉ុណ្ណោះ, បុត្រច្បងចិញ្ចឹមបីបាច់ថែរក្សាព្រាហ្មណ៍នោះបាន ២-៣ ថ្ងៃ ។

(ព្រាហ្មណ៍ដើរសូមទានគេស៊ី)

ក្រោយមក នៅថ្ងៃមួយ កូនប្រសាស្រីឈរនៅត្រង់ខ្លោងទ្វារ និយាយនឹងព្រាហ្មណ៍ចាស់ដែលងូតទឹកហើយដើរ

មកនោះយ៉ាងនេះថា “ ទ្រព្យ ១០០ ឬ ១០០០ ដែលពុកឲ្យដល់បុត្រច្បងក្រៃលែងជាងបុត្រទាំងឡាយមានឬ , ពុកបានបែងចែកទ្រព្យឲ្យបុត្រម្នាក់មួយសែនមិនមែនឬ ? ហេតុដូចម្តេច ទើបពុកមិនស្គាល់ផ្លូវទៅកាន់ផ្ទះកូនៗ ដទៃ ?” ។

ចំណែកព្រាហ្មណ៍នោះ ខឹងនឹងកូនប្រសាស្រីនោះ ហើយជេរថា “ នែ មេចង្រៃ នាងឯងចូរវិនាសទៅ ” ដូច្នេះហើយ ក៏ចៀសចេញទៅកាន់ផ្ទះកូនដទៃ , ដោយកាលកន្លងបាន ២-៣ ថ្ងៃ ព្រាហ្មណ៍នោះ ក៏ត្រូវកូនប្រសាដទៃធ្វើឲ្យរត់ចេញអំពីផ្ទះនោះ ដោយឧបាយនេះដដែល (បានទៅកាន់ផ្ទះ

កូនដទៃទៀត) កាលមិនបានចូលផ្ទះរបស់កូនណាមួយ ក៏បួសជាអ្នកស្លៀកសពាក់ស ដើរសូមភិក្ខា ដោយកាលកន្លងទៅគាត់ក៏គ្រាំគ្រាដោយជរា មានសរីរៈសៅហ្មងព្រោះភោជនមិនល្អ និងទីដេកដ៏លំបាក ត្រាច់ទៅដើម្បីភិក្ខា (ត្រឡប់មក) វិញ ដាក់ខ្នងលើតាំងតូចមួយហើយក៏ដេកលក់ទៅ ក្រោកឡើងអង្គុយមើលខ្លួន ដែលមានសេចក្ដីក្រវល់ក្រវាយស្ងប់រម្ងាប់ហើយ មិនឃើញទីពឹងរបស់ខ្លួនក្នុងបុត្រទាំងឡាយ ក៏

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

គិតថា " បានឮថា ព្រះសមណគោតមជាមនុស្សមិនក្រញឹងក្រញូវ មានព្រះភក្ត្រីកកាយ (ញញឹម) ទ្រង់មានព្រះវាចាពីរោះ នាំមកនូវសេចក្ដីសុខ ទ្រង់ឈ្លាសវៃក្នុងបដិសណ្ឋារៈ, យើងអាចចូលទៅគាល់ព្រះសមណគោតមហើយ បានទទួលបដិសណ្ឋារៈ " ។ ព្រាហ្មណ៍នោះស្លៀកដណ្ដប់រៀបរយហើយចាប់យកភាជនៈភិក្ខា កាន់ឈើច្រត់ទៅកាន់សម្នាក់ព្រះមានព្រះភាគ ។

សមដូចព្រះធម្មសង្គាហកាចារ្យទាំងឡាយ សម្តែងទុកថា “ គ្រានោះ ព្រាហ្មណ៍មហាសាលមួយរូប ជាអ្នកសៅហ្មង មានសំពត់ដណ្តប់ដ៏សៅហ្មង ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគ ដល់កន្លែងដែលព្រះអង្គគង់ ” ។

ព្រះសាស្តា ទ្រង់ធ្វើបដិសណ្ឋារៈនឹងព្រាហ្មណ៍នោះ ហើយ បានត្រាស់ពាក្យនេះថា “ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ព្រោះហេតុអ្វីហ្ន៎ ទើបអ្នកជាមនុស្សសៅហ្មង មានសំពត់ដណ្តប់ដ៏សៅហ្មងបែបនេះ ?” ។

ព្រាហ្មណ៍នោះក្រាបទូលថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន

ខ្ញុំព្រះអង្គមានបុត្រ ៤ នាក់ក្នុងលោកនេះ, បុត្រទាំងនោះត្រូវកិរិយាញុះញង់ បណ្តេញខ្ញុំព្រះអង្គចេញអំពីផ្ទះ ” ។

[ព្រះសាស្តាឲ្យព្រាហ្មណ៍រៀនគាថា]

ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា “ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ បើដូច្នោះ អ្នកចូររៀនគាថាទាំងនេះ ហើយសូត្រក្នុងរោងជាទីប្រជុំ នៅ

វេលាដែលពួកមហាជនប្រជុំគ្នាផង នៅវេលាដែលកូនទាំង-ឡាយរបស់អ្នកអន្តរាយហើយផងថា :-

ខ្ញុំត្រេកអរដោយកូនទាំងឡាយណា ដែលកើតហើយផង ប្រាថ្នានូវសេចក្តីចម្រើនដល់កូនទាំងឡាយណាផង កូនទាំងនោះ ក៏សមគំនិតគ្នាជាមួយនឹងប្រពន្ធទាំងឡាយ ហើយបណ្តេញខ្ញុំ ដូចជាឆ្កែដេញជ្រូក ក៏កូនទាំងឡាយ ជាអសប្បុរសលាមក គ្រាន់តែហៅខ្ញុំថា បិតា បិតាប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែកូនទាំងនោះ ដូចអារក្សទឹកដែលមកដោយរូបជាកូន លះបង់នូវខ្ញុំដែលមានអាយុ ចូលដល់បច្ឆិមវ័យហើយ បិតាចាស់របស់បុគ្គលពាល

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ទាំងឡាយ តែងសូមទានប្របផ្ទះនៃជនដទៃដូចជាសេះចាស់ប្រើប្រាស់មិនបាន គេនាំចេញចាកចំណីឈើច្រត់របស់ខ្ញុំប្រសើរ កូនទាំងឡាយដែលមិនស្តាប់បង្គាប់ មិនប្រសើរដូចឈើច្រត់ឡើយព្រោះឈើច្រត់ រមែងការពារគោកាចក៏បាន ការ-

ពារក្តែកាចក៏បាន ប្រត់ក្នុងខាងមុខ ក្នុងទីងងឹតក៏បាន ស្នូងក្នុងទឹកជ្រៅក៏បាន បុគ្គលភ្ជាត់រអិលគង់ទប់វិញបាន ដោយអានុភាពនៃឈើប្រត់ ។

[ព្រាហ្មណ៍បានឧបាយល្អ]

ព្រាហ្មណ៍រៀនគាថាទាំងនោះ ក្នុងសម្នាក់ព្រះមានព្រះភាគហើយ កាលពួកបុត្រប្រដាប់ដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងឡាយហើយ ចូលទៅកាន់រោងជាទីប្រជុំនោះ អង្គុយលើអាសនៈដែលមានតម្លៃច្រើន ក្នុងកណ្តាលពួកព្រាហ្មណ៍ ក្នុងថ្ងៃប្រជុំពួកព្រាហ្មណ៍បែបនោះ , សម្រេចចិត្តថា " កាលនេះជាកាលរបស់យើងហើយ " ចូលទៅកាន់រោងជាទីប្រជុំលើកដៃឡើងហើយពោលថា " នែ លោកអ្នកដ៏ចម្រើនទាំង

ឡាយ ខ្ញុំប្រាថ្នានឹងពោលគាថាចំពោះអ្នកទាំងឡាយ , តើអ្នកទាំងឡាយចង់ស្តាប់ទេ ? " កាលព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ តបថា " ម្នាលព្រាហ្មណ៍ អ្នកចូរពោលចុះ ពួកយើងនឹងស្តាប់ " , ក៏បានឈរពោលនៅកណ្តាលពួកព្រាហ្មណ៍នោះឯង ។

ក៏ក្នុងសម័យនោះ មនុស្សទាំងឡាយមានវត្តយ៉ាងនេះថា “ បុត្រទាំងឡាយណា ទទួលយកទ្រព្យដែលជារបស់មាតាបិតាហើយ (ប៉ុន្តែ) មិនចិញ្ចឹមមាតាបិតា បុត្រទាំងនោះត្រូវសម្លាប់ ” ។ ព្រោះហេតុនោះ បុត្ររបស់ព្រាហ្មណ៍ទាំងនោះ ក៏ក្រាបចុះក្បែរជើងរបស់បិតាហើយ អង្វរថា “ បពិត្របិតា សូមបិតាមេត្តាឲ្យជីវិតដល់ពួកខ្ញុំផងចុះ ” ។

ព្រោះភាវៈនៃហឫទ័យបិតា ជាធម្មជាតិដ៏ទន់ ទើបព្រាហ្មណ៍នោះពោលថា “ នែ លោកអ្នកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ សូមអ្នកទាំងឡាយ កុំឲ្យបុត្រតូចទាំងឡាយរបស់ខ្ញុំវិនាសឡើយ ពួកគេនឹងចិញ្ចឹមមើលថែខ្ញុំហើយ ” ។

គ្រានោះ មនុស្សទាំងឡាយ ក៏ពោលទៅកាន់ពួកបុត្ររបស់ព្រាហ្មណ៍នោះថា “នែអ្នកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ ចាប់អំពី

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ថ្ងៃនេះទៅ ប្រសិនបើអ្នកទាំងឡាយមិនចិញ្ចឹម មិនថែទាំបិតារបស់អ្នកទាំងឡាយឲ្យបានល្អទេ ពួកយើងសម្លាប់ពួកឯងចោល ” ។ បុត្រទាំងនោះខ្លាចហើយ អញ្ជើញបិតាឲ្យអង្គុយលើតាំង លើកឡើងនាំទៅកាន់ផ្ទះដោយខ្លួនឯង លាបសរីរៈ

ដោយប្រេង ជុសខាត់ (ឲ្យស្អាត) ផ្ទូតដោយវត្ថុទាំងឡាយ មានលម្អិត និងគ្រឿងក្រអូបជាដើមហើយ ឲ្យហៅព្រាហ្មណី ទាំងឡាយមកហើយ ផ្ដាំថា “ចាប់តាំងពីថ្ងៃនេះទៅ នាងទាំងឡាយ ត្រូវថែទាំបិតារបស់ពួកយើងឲ្យបានល្អ , ប្រសិនបើនាងទាំងឡាយ ធ្វេសប្រហែសមិនយកចិត្តទុកដាក់ក្នុងការថែទាំទេនោះ, ពួកយើងនឹងផ្ចាញ់ផ្ចាលនាងទាំងឡាយ ” លុះផ្ដាំកិរិយាទាំងឡាយរបស់ខ្លួនយ៉ាងនោះ ក៏ញ៉ាំងបិតារបស់ខ្លួនឲ្យបរិភោគភោជនដ៏ប្រណីត ។

[ព្រាហ្មណ៍គិតដល់ឧបការគុណ
របស់ព្រះមានព្រះភាគ]

ព្រាហ្មណ៍អាស្រ័យភោជនដ៏ល្អផង ការដេកដ៏ជាសុខផង ដោយកាលកន្លងទៅ ២-៣ ថ្ងៃ ក៏ក្លាយទៅជាអ្នកមាន

កម្លាំងបរិបូណ៌ មានឥន្ទ្រិយផូរផង់ សម្លឹងមើលអត្តភាពរបស់ខ្លួនហើយគិតថា “សម្បត្តិនេះ យើងបានព្រោះអាស្រ័យព្រះសមណគោតម” កាន់យកសំពត់មួយគូដើម្បីប្រយោជន៍

ដល់កាពជាបណ្ណាការ ទៅកាន់សម្នាក់ព្រះមានព្រះភាគ មានបដិសណ្ឋារៈដែលព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ធ្វើហើយ អង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរមួយ ដាក់សំពត់នោះក្បែរបាទមូលរបស់ព្រះមានព្រះភាគហើយ ក្រាបទូលថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គជាព្រាហ្មណ៍ រមែងស្វែងរកទ្រព្យជាចំណែកនៃអាចារ្យ ដើម្បីអាចារ្យ , សូមព្រះគោតមដ៏ចម្រើន ដែលជាអាចារ្យរបស់ខ្ញុំព្រះអង្គ មេត្តាទទួលយកទ្រព្យជាចំណែកនៃអាចារ្យ ” ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ទទួលយកសំពត់មួយគូនោះ ដើម្បីអនុគ្រោះព្រាហ្មណ៍នោះហើយ ទ្រង់សម្តែងធម៌ ។

កាលចប់ទេសនា ព្រាហ្មណ៍នោះតាំងនៅក្នុងសរណៈហើយ ទើបក្រាបទូលយ៉ាងនេះថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គថ្វាយធុរភត្ត (ភត្តដ៏ទៀងទាត់) ២ អំពីភត្តដ៏ទៀតទាត់ដែលបុត្រទាំងឡាយឲ្យខ្ញុំព្រះអង្គនោះចំពោះព្រះអង្គ ” ។

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

គ្រានោះ ព្រះសាស្តាត្រាស់ថា “ ម្នាលព្រាហ្មណ៍ ជាការល្អណាស់ , ក៏ប៉ុន្តែថា តថាគតនឹងទៅកាន់ទីជាទីគាប់ចិត្តប៉ុណ្ណោះ ” ហើយទ្រង់បញ្ជូនព្រាហ្មណ៍នោះទៅ ។

ព្រាហ្មណ៍ទៅដល់ផ្ទះហើយ ប្រាប់ពួកបុត្រថា “ នែកូនទាំងឡាយ ព្រះសមណគោតមជាសម្លាញ់របស់ពុក , ពុកថ្វាយធុរកត្ត ២ ចំពោះព្រះអង្គ , ពួកឯងកុំប្រមាទក្នុងកាលព្រះអង្គស្ដេចមកដល់ណា៎ ” , បុត្រទាំងឡាយ ទទួលថា “ ប្រពៃហើយ លោកពុក ” ។

[ព្រះសាស្ដាប្រោសបុត្ររបស់ព្រាហ្មណ៍]

ថ្ងៃស្អែកឡើង ព្រះសាស្ដាស្ដេចយាងទៅបិណ្ឌបាត បានស្ដេចទៅដល់ទ្វារផ្ទះនៃបុត្រច្បង (របស់ព្រាហ្មណ៍) គេឃើញព្រះសាស្ដាហើយ ទទួលបាត្រ អារាធនាស្ដេចឲ្យចូលកាន់ផ្ទះ អារាធនាឲ្យស្ដេចគង់លើបល្ល័ង្កដែលមានតម្លៃច្រើន ហើយបានថ្វាយភោជនដ៏ប្រណីត , ព្រះសាស្ដាបានស្ដេចទៅកាន់ផ្ទះរបស់បុត្រព្រាហ្មណ៍ទាំងអស់តាមលំដាប់ គឺថ្ងៃស្អែកឡើង របស់បុត្រក្រៅនេះ, ថ្ងៃស្អែកឡើង របស់បុត្រក្រៅនេះ

ពួកគេគ្រប់គ្នាបានធ្វើសក្ការៈយ៉ាងនោះដូចគ្នា ។

ក្រោយមក នៅថ្ងៃមួយ បុត្រច្បង កាលមង្គលប្រាកដ ចំពោះហើយ ក៏សួរបិតាថា “ បពិត្របិតា តើពួកខ្ញុំនឹងឲ្យមង្គលដល់អ្នកណា ?” ។

ព្រាហ្មណ៍. ពុកមិនស្គាល់អ្នកដទៃទេ, ព្រះសមណគោតមជាសម្លាញ់របស់ពុកមិនមែនឬ ?

បុត្រច្បង. បើដូច្នោះ សូមបិតាអារាធនានិមន្តព្រះអង្គព្រមទាំងភិក្ខុ ៥០០ រូប ដើម្បីទទួលភត្តក្នុងថ្ងៃស្អែក ។

ព្រាហ្មណ៍បានធ្វើយ៉ាងនោះ , ស្អែកឡើង ព្រះសាស្ដាមួយអន្លើដោយបរិវារ បានស្ដេចទៅកាន់ផ្ទះបុត្រច្បងរបស់ព្រាហ្មណ៍នោះ ។ គេនិមន្តភិក្ខុសង្ឃ មានព្រះពុទ្ធជាប្រធានឲ្យគង់ក្នុងផ្ទះដែលលាបដោយវត្ថុ មានពណ៌ខៀវស្រស់ ប្រដាប់ដោយគ្រឿងអលង្ការទាំងពួង ហើយអង្គាសដោយមធុបាយាសខាប់ និងដោយខាទនីយៈដ៏ប្រណីត ។

ក៏ក្នុងចន្លោះនៃភត្តនោះ បុត្រ ៤ នាក់របស់ព្រាហ្មណ៍អង្គុយក្នុងសម្នាក់ព្រះសាស្ដា ក្រាបទូលថា “ បពិត្រគោតម

ដ៏ចំរើន ខ្ញុំព្រះអង្គទាំងឡាយប្រតិបត្តិបិតារបស់ពួកខ្ញុំព្រះអង្គដោយមិនប្រមាទ , សូមព្រះអង្គទ្រង់ទតមើលអត្តភាពរបស់គាត់ចុះ ។

[ការបម្រើមាតាបិតាជាមង្គល]

ព្រះសាស្តាត្រាស់ថា " អ្នកទាំងឡាយបានធ្វើកម្មដ៏ល្អ, ព្រោះថា ការចិញ្ចឹមមាតាបិតា បុរាណបណ្ឌិតទាំងឡាយធ្លាប់បានប្រព្រឹត្តមកហើយដែរ " ហើយត្រាស់មាតុបោសកនាគ-ជាតកក្នុងឯកាទសនិបាតនេះដោយពិស្តារថា " ព្រោះដំរីនោះចៀសចេញទៅ ទើបដើមអំពៅព្រៃ និងដើមក្រៀងគង់លូតលាស់ឡើង " ដូច្នេះជាដើម ហើយបានទ្រង់ភាសិតព្រះគាថានេះថា :-

ធនបាលកោ នាម កុញ្ជរោ
កដុកប្បភេទនោ ទុន្និវារយោ
ពទ្ធោ កពឡំ ន ភុញ្ជតិ
សុមរតិ នាគវនស្ស កុញ្ជរោ ។

ដំរីឈ្មោះធនបាល ជាសត្វចុះប្រេង ក្រៀវក្លា

នាយហត្ថាចារ្យឃាត់បានដោយលំបាក បើនាយ
ហត្ថាចារ្យចងភ្ជាប់ មិនស៊ីស្មៅទេ ព្រោះរឭកដល់
ព្រៃខ្លឹង ដែលដំរីនោះធ្លាប់នៅ ។

<u>អធិប្បាយគាថា</u>

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **ធនបាលកោ នាម** នោះជា ឈ្មោះរបស់ដំរីដែលព្រះបាទកាសិករាជ ទ្រង់បញ្ជូនហត្ថាចារ្យ ឲ្យទៅចាប់ក្នុងនាគវនដ៏មនោរម្យក្នុងកាលនោះ ។

បទថា **កដុកប្បភេទនោ** សេចក្តីថា ចុះប្រេងខ្លាំង ។ ក្នុងកាលជាទីចុះប្រេងរបស់ដំរីទាំងឡាយ គុម្ពត្រចៀកទាំងពីរ រមែងបែកទឹករងៃ , សូម្បីតាមប្រក្រតីក្នុងកាលនោះ ដំរីទាំងឡាយ រមែងមិនយកចិត្តទុកដាក់នឹងទំពក់ ជន្ទញ ឬលំពែង រមែងជាសត្វកាច , ប៉ុន្តែធនបាលកៈនោះ កាចខ្លាំងណាស់ , ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា **កដុកប្បភេទនោ ទុន្និវារយោ** ។

បាទព្រះគាថាថា **ពទ្ធោ កពលំ ន ភុញ្ជតិ** សេចក្តីថា ដំរីធនបាលកៈនោះ មិនមែនត្រូវចងទេ , ប៉ុន្តែត្រូវគេនាំទៅ

កាន់រោងដំរី ព្រះរាជាត្រាស់ឲ្យហ៊ុមព័ទ្ធដោយវាំងននដ៏វិចិត្រ ហើយ ដាក់លើផែនដីដែលប្រស់ព្រំដោយគ្រឿងក្រអូប មាន ពិតានដ៏វិចិត្រនៅខាងលើ សូម្បីព្រះរាជាត្រាស់ឲ្យផ្គត់ផ្គង់ ដោយភោជនៈដែលមានរសដ៏ប្រសើរផ្សេងៗ ដែលគួរដល់ ព្រះរាជា ក៏មិនព្រមបរិភោគអ្វីទាំងអស់ ។ ត្រង់ពាក្យថា " **ពន្ធោ កពឡំ ន ភុញ្ជតិ** " (នេះ) ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ សំដៅយកអាការដែលដំរីត្រូវបញ្ជូនទៅកាន់រោងដំរី ។

ពីរបទថា **សុមរតិ នាគវនស្ស** សេចក្តីថា ដំរី ធនបាលកៈនោះរឭកដល់ព្រៃឈ្មោះនាគវ័ន ដែលជាទីនៅដ៏ មនោរម ដែលបុគ្គលគប្បីត្រេកអរប៉ុណ្ណោះក៏ទេ , ក៏មាតា របស់ដំរីនោះ បានជាសត្វដល់នូវសេចក្តីទុក្ខ ព្រោះព្រាត់ ប្រាសចាកបុត្រក្នុងព្រៃ , ដំរីឈ្មោះធនបាលកៈនោះជាសត្វ បំពេញមាតុបិតុឧបដ្ឋានធម៌ , ទើបត្រិះរិះថា " ប្រយោជន៍អ្វី ដល់យើងដោយភោជននេះ " រឭកដល់មាតាបិតុបដ្ឋានធម៌

ដែលប្រកបដោយធម៌ប៉ុណ្ណោះ , ក៏ដំរីនោះនៅក្នុងព្រៃនាគវ័ននោះ អាចបំពេញមាតាបិតុបដ្ឋានធម៌នោះបាន , ព្រោះហេតុ

នោះ ទើបព្រះសាស្តាត្រាស់ថា " **សុមរតិ នាគវនស្ស កុញ្ជរោ** " ។

កាលព្រះសាស្តា ទ្រង់នាំបុព្វចរិយារបស់ព្រះអង្គមកត្រាស់យ៉ាងនោះហើយ បុត្ររបស់ព្រាហ្មណ៍សូម្បីទាំងអស់ ញុំាងទនៃទឹកភ្នែកឲ្យហូរចេញមក មានហឫទ័យដ៏ទន់ មានសោតប្បសាទដាក់ចុះដើម្បីស្តាប់ព្រះធម៌ ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ជ្រាបនូវធម៌ដែលជាទីសប្បាយរបស់ពួកគេហើយ ទើបទ្រង់សម្តែងធម៌ប្រកាសសច្ចៈទាំងឡាយ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ព្រាហ្មណ៍នោះ ព្រមទាំងបុត្រ និងកូនប្រសាស្រីទាំងឡាយ តាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិផល ៕

(រឿងបុត្ររបស់ព្រាហ្មណ៍ចាស់ ចប់)

៨ រឿងព្រះបាទបសេនទិកោសល

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធព្រះបាទបសេនទិកោសល បានត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **មិទ្ធី យទា** " ជាដើម ។

[ព្រះបាទបសេនទិកោសលងោកងក់ ព្រោះសោយច្រើនពេក]

សេចក្ដីពិស្ដារថា សម័យមួយ ព្រះរាជាទ្រង់សោយបាយនៃអង្ករមួយទោណ ជាមួយនឹងម្ហូបទឹក និងម្ហូបគោកដែលគួរដល់បាយនោះ ។

ថ្ងៃមួយ ព្រះរាជាទ្រង់សោយព្រះក្រយាហារពេលព្រឹកហើយ ទ្រង់មិនទាន់បន្ទោបង់នូវសេចក្ដីស្រវឹងដោយអាហារនៅឡើយ ក៏ស្ដេចទៅកាន់សម្នាក់ព្រះមានព្រះភាគ

មានព្រះរូបដ៏លំបាក ប្រែប្រួលទៅខាងនេះ ខាងនោះ សូម្បីត្រូវកាពង់ងុយគ្របសង្កត់ កាលមិនអាចនឹងទ្រង់ផ្ទំឲ្យត្រង់បាន ទើបគង់ក្នុងចំណែកម្ខាង ។

[ព្រះសាស្តាទ្រង់តិះដៀលការបរិភោគច្រើន]

គ្រានោះ ព្រះសាស្តា ត្រាស់ទៅកាន់ព្រះរាជាថា " បពិត្រមហារាជ ព្រះអង្គស្តេចមកកាន់ទីនេះដោយមិនទាន់បានទ្រង់សម្រាកព្រះកាយទេដឹង ?" ។

ព្រះរាជា. " ព្រះករុណា ព្រះអង្គ , ចាប់តាំងពីកាលដែលខ្ញុំព្រះអង្គបរិភោគហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គមានទុក្ខធំ " ។

គ្រានោះ ព្រះសាស្តា ត្រាស់ទៅកាន់ព្រះរាជាថា " បពិត្រមហារាជ បុគ្គលបរិភោគច្រើនហួសប្រមាណ រមែងមានសេចក្តីទុក្ខយ៉ាងនេះ " ហើយត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

មិទ្ធី យទា ហោតិ មហគ្ឃសោ ច
និទ្ទាយិតា សម្បរិវត្តសាយី
មហាវរាហោវ និវាបបុដ្ឋោ
បុនប្បុនំ គព្ភមុបេតិ មន្ទោ ។

កាលណា បុគ្គលអ្នកមានសេចក្ដីងោកងុយផង អ្នកបរិភោគភោជនមានប្រមាណច្រើនផង អ្នកដេកលក់ផង អ្នកដេកបម្រះនទៀលផង ដូចជ្រូកស្រុក ដែលបុគ្គលចិញ្ចឹម ដោយសុករកត្ត កាល

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

នោះ បុគ្គលនោះ ជាមនុស្សខ្លៅ រមែងចូលទៅកាន់គភ៌រឿយៗ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **មិទ្ធី** សេចក្ដីថា អ្នកដែលត្រូវថីនៈ និងមិទ្ធៈគ្របសង្កត់ ។

បទថា **មហគ្ឃសោ** សេចក្ដីថា អ្នកបរិភោគច្រើន ដូចអាហរហត្ថកព្រាហ្មណ៍ អលំសាដកព្រាហ្មណ៍ តត្ថវដ្ដកព្រាហ្មណ៍ កាកមាសកព្រាហ្មណ៍ និងភុត្តវម្មិកព្រាហ្មណ៍ណាមួយ ។

បទថា **និវាបបុដ្ឋោ** សេចក្ដីថា ដែលត្រូវគេបំប៉នហើយដោយបាយសម្រាប់ជ្រូក មានបន្លែជាដើម ។ ពិត

ណាស់ ជ្រូកស្រុកគេចិញ្ចឹមកាលពីវានៅតូច ក្នុងពេលដែលមានសរីរៈធំធាត់ មិនបានដើម្បីនឹងចេញទៅខាងក្រៅ បម្រះនទៀលទៅមកក្នុងទីផ្សេងៗ មានក្រោមគ្រែ និងក្រោមតាំងជាដើមហើយ រមែងដេកដកដង្ហើមចេញ ដកដង្ហើមចូលប៉ុណ្ណោះ ។ លោកអធិប្បាយពាក្យនេះថា " បុគ្គលអ្នកមាន

ការរង្គោកស៊ុយជាប្រក្រតីផង ជាអ្នកបរិភោគច្រើនផង ហើយកាលមិនអាចញុំាងអត្តភាពឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ដោយឥរិយាបថដទៃ ជាអ្នកមានការលក់ជាប្រក្រតីផង ជាអ្នកមានការដេកនទៀលជាប្រក្រតី ដូចជាជ្រូកស្រុកដ៏ធំដែលគេបំប៉នដោយបាយបន្ទៃដូច្នោះផង ក្នុងខណៈណា , ក្នុងខណៈនោះ គេរមែងមិនអាចធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវត្រៃលក្ខណ៍ គឺ " **អនិច្ចំ ទុក្ខំ អនត្តា** " បាន , ព្រោះមិនអាចធ្វើទុកក្នុងចិត្តនូវត្រៃលក្ខណ៍ទាំងនោះបាន ទើបឈ្មោះថាមានបញ្ញាទន់ រមែងចូលទៅកាន់គភ៌រឿយៗ គឺមិនផុតអំពីការនៅក្នុងគភ៌ ។

(ព្រះសាស្តាទ្រង់ប្រាប់ឧបាយ

ដើម្បីបន្ថយការបរិភោគច្រើន)

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ព្រះសាស្ដាបានត្រាស់ព្រះគាថានេះដើម្បីអនុគ្រោះព្រះរាជាថា :-

“ វេទនារបស់បុគ្គលអ្នកមានសតិសព្វកាល ដឹង
ប្រមាណក្នុងភោជនដែលខ្លួនបានហើយ រមែង
ជាវេទនាដ៏ស្រាលស្តើង អាហារដែលបរិភោគ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ហើយ រមែងរក្សាអាយុជីវិតរបស់បុគ្គលនោះ
ហើយរមែងរលួយទៅសន្សឹមៗ ។

ដូច្នេះហើយ ត្រាស់ឲ្យឧត្តរមាណពរៀនយកហើយទ្រង់ប្រាប់ឧបាយថា “ ម្នាលឧត្តរមាណព អ្នកគប្បីពោលគាថានេះ ក្នុងវេលាដែលព្រះរាជាសោយព្រះក្រយាហារ, រួចហើយ គប្បីពោលឲ្យព្រះរាជាទ្រង់បន្ថយភោជនដោយឧបាយនេះ ” ឧត្តរមាណពក៏បានធ្វើហើយ ដោយប្រការដូច្នោះ ។

សម័យក្រោយមក ព្រះរាជាទ្រង់មានភាពរហ័សរហួនទ្រង់មានព្រះសរីរៈស្រាល ទ្រង់ដល់នូវសេចក្ដីសុខ ព្រោះ

ការដែលទ្រង់មានព្រះក្រយាហារមួយនាឡិ ជាយ៉ាងក្រៃលែង ទ្រង់មានសេចក្ដីស្និទ្ធស្នាល កើតឡើងហើយក្នុងព្រះសាស្ដា ញ៉ាំងអសទិសទានឲ្យប្រព្រឹត្តទៅអស់ប្រាំពីរថ្ងៃ ។

មហាជនដែលមកប្រជុំក្នុងទីនោះ បានសម្រេចគុណវិសេសដ៏ធំ ព្រោះអាស្រ័យការអនុមោទនាទាន ។៚

(រឿងព្រះបាទបសេនទិកោសល ចប់)

៥ រឿងសានុសាមណេរ

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធសាមណេរឈ្មោះ សានុ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ ***ឥទំ បុរេ*** ” ជាដើម ។

[សានុសាមណេរប្រកាសធម៌]

បានឮថា សាមណេរនោះ ជាបុត្រតូចតែមួយរបស់ឧបាសិកាមួយរូប ។ គ្រានោះ នាងឲ្យបុត្ររបស់នាងបួសក្នុងកាលដែលបុត្រនោះនៅក្មេងខ្ចី ។ សាមណេរនោះជាអ្នកមាន

សីល សម្បូរណ៍ដោយវត្ត ចាប់តាំងអំពីកាលដែលខ្លួនបួសមក ។ លោកបានធ្វើកិច្ចចំពោះអាចារ្យ ឧបជ្ឈាយ៍ និងអាគន្តុកៈទាំងឡាយ ។ អស់ថ្ងៃទាំងឡាយ ៨ នៃខែ លោកក្រោកឡើងអំពីព្រលឹម ចូលទៅតាំងទឹកក្នុងរោងទឹក បោសសម្អាតរោងសម្រាប់ស្តាប់ធម៌ អុជប្រទីប ប្រកាសការស្តាប់ធម៌ដោយសំឡេងដ៏ពីរោះ ។ ភិក្ខុទាំងឡាយ ដឹងនូវកម្លាំងរបស់លោកហើយ រមែងពោលថា “ នៃសាមណេរ អ្នកចូរ

ពោលបទសរភញ្ញចុះ ” ។

សាមណេរនោះមិនបានប្រកែកថា “ ខ្យល់ចាក់ដោតហឫទ័យរបស់ខ្ញុំព្រះករុណា , ឬថា រោគក្អកបៀតបៀនខ្ញុំព្រះករុណា ” ឡើងកាន់ធម្មាសនៈ ពោលបទសរភញ្ញ ដូចញុំាងគង្គាពួដ៏អាកាសឲ្យបង្អុរទឹកចុះមកដូច្នោះ ពេលចុះមកតែងតែពោលថា ខ្ញុំឲ្យចំណែកបុណ្យក្នុងការពោលបទសរភញ្ញនេះដល់មាតាបិតារបស់ខ្ញុំ ” មនុស្សទាំងឡាយ មិនបានដឹងថាលោកឲ្យចំណែកបុណ្យដល់មាតាបិតាណាទេ ។

[យក្ខិនីធ្លាប់ជាមាតារបស់សានុសាមណេរ]

ក៏មាតារបស់សាមណេរនោះ ធ្លាប់កើតជាយក្ខិនីក្នុងអត្តភាពជាលំដាប់ នាងយក្ខិនីនោះមកជាមួយនឹងទេវតាទាំងឡាយ ស្ដាប់ធម៌ហើយ (កាលនឹងអនុមោទនា) ចំណែកបុណ្យដែលសាមណេរឲ្យដោយពាក្យថា “ ខ្ញុំព្រះករុណាសូមអនុមោទនា លោកម្ចាស់ ” ក៏ធម្មតាភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកបរិបូណ៌ដោយសីល តែងតែជាទីស្រឡាញ់នៃទេវតា និងមនុស្សទាំងឡាយ , ព្រោះហេតុនោះ ពួកទេវតាដែលមាន

សេចក្ដីខ្មាសបាប មានការគោរពសាមណេរ រមែងសម្គាល់លោកដូចជាមហាព្រហ្ម និងដូចគំនរភ្លើង ។ ហើយរមែងឃើញនាងយក្ខិនីនោះថាគួរឲ្យគោរព ព្រោះគារវៈសាមណេរក្នុងសម័យទាំងឡាយ មានសម័យស្ដាប់ធម៌ និងសម័យដែលយក្ខប្រជុំគ្នាជាដើម អមនុស្សទាំងឡាយតែងតែឲ្យអាសនៈទឹក អាហារដល់នាងយក្ខិនីនោះ ដោយគិតថា “ នាងយក្ខិនីនេះ ជាមាតារបស់សានុសាមណេរ ” យក្ខទាំងឡាយសូម្បី

មានសក្តិធំ ឃើញនាងយក្ខិនីនោះហើយ រមែងចៀសផ្លូវឲ្យ, រមែងក្រោកចាកអាសនៈ ។

[យក្ខិនីចូលក្នុងកាយសានុសាមណេរ]

លុះសាមណេរនោះចម្រើនវ័យ មានឥន្ទ្រិយចាស់ក្លា ត្រូវសេចក្តីអផ្សុកយ៉ាងខ្លាំងគ្របសង្កត់បៀតបៀន មិនអាចនឹងបន្ទោបង់សេចក្តីអផ្សុកដ៏មានកម្លាំងនោះបាន ក៏ទុកសក់និងក្រចកឲ្យវែង មានសំពត់ស្មៀក និងសំពត់ដណ្តប់ស្អុយកខ្វក់ មិនប្រាប់អ្នកណាៗ ទាំងអស់ ចាប់យកបាត្រ ចីវរហើយ ដើរទៅកាន់ផ្ទះរបស់មាតាតែម្នាក់ឯង ។ ឧបាសិកា

ឃើញហើយមកថ្វាយបង្គំសួរថា “ នែលោកកូន កាលពីមុន លោកកូនមកកាន់ទីនេះជាមួយនឹងអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍ ព្រមទាំងភិក្ខុកំលោះ និងសាមណេរទាំងឡាយ, ហេតុដូចម្តេចថ្ងៃនេះ លោកកូនមកតែម្នាក់ឯងយ៉ាងដូច្នេះ ?” សាមណេរប្រាប់ការដែលខ្វល់អផ្សុក (ឲ្យមាតារបស់លោកជ្រាប) ។ ឧបាសិកានោះ ជាអ្នកមានសទ្ធា សូម្បីសម្តែងទោសរបស់

យកវាសដោយប្រការផ្សេងៗ ដើម្បីដាស់តឿនបុត្រ ក៏មិនអាចឲ្យសាមណេរត្រេកអរបាន (ប៉ុន្តែ) ក៏មិនបណ្តេញចេញ ដោយគិតថា " ទោះជាយ៉ាងណា លោកក៏កំណត់ដឹងបានសូម្បីតាមធម្មតារបស់ខ្លួន " ពោលថា " បពិត្រលោកកូន សូមលោកកូនរង់ចាំខ្ញុំព្រះករុណាចាត់ចែងយាគូ និងភត្តដើម្បីលោកកូនហើយសិន , ខ្ញុំព្រះករុណានឹងនាំសំពត់ដ៏ជាទីពេញចិត្តមកប្រគេនលោកម្ចាស់អ្នកបរិភោគយាគូ ធ្វើភត្តកិច្ចហើយ ។ ឧបាសិកាចាត់ចែងយាគូ និងរបស់គួរទំពាស៊ីស្រេចដោយពេលមួយរំពេចប៉ុណ្ណោះ រួចហើយ បានប្រគេនសានុសាមណេរ ។ គ្រានោះ ឧបាសិកាគិតថា " យើងនឹង

ចាត់ចែងភត្ត " អង្គុយក្នុងទីមិនឆ្ងាយអំពីអង្ករ ។

សម័យនោះ នាងយក្ខិនីនោះពិចារណាមើលថា " តើសាមណេរនៅទីណាហ្ន៎ ? លោកបានភិក្ខាហារហើយ ឬក៏មិនទាន់បានទេ ?" ដឹងថា លោកអង្គុយហើយដោយភាពជាអ្នកប្រាថ្នានឹងសឹក ក៏គិតថា " សូមកុំឲ្យលោកញុំាងសេចក្តីខ្មាសឲ្យកើតឡើងដល់យើង ក្នុងចំណោមទេវតាទាំងឡាយ

ឡើយ , យើងនឹងទៅ នឹងធ្វើឲ្យអន្តរាយក្នុងការសើករបស់លោក ” លុះគិតដូច្នេះហើយ ក៏មកសណ្ឋិតក្នុងសរីរៈរបស់សាមណេរនោះ មួល.កឲ្យដួលលើផែនដី ។ ភ្នែកទាំងពីររបស់លោកឡើងលឿង មានទឹកភ្នែកហូរចេញបម្រះនទៀលនៅលើផែនដី ។ ឧបាសិកាឃើញអាការៈដូច្នោះ ក៏ប្រញាប់មកលើកសាមណេរ ឲ្យដេកនៅលើគ្រែ ។ អ្នកស្រុកទាំង-អស់មកធ្វើការបួងសួង មានពលីកម្មជាដើម ។

[ឧបាសិកាខ្សឹកខ្សួល]

គ្រានោះឯង ឧបាសិកានោះខ្សឹកខ្សួល បានពោលគាថានេះ ក្នុងវេលានោះថា :-

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ខ្ញុំបានឮព្រះអរហន្តទាំងឡាយថា បុគ្គលទាំងឡាយណា រក្សាឧបោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ថ្ងៃទី ១៥ និងថ្ងៃទី ៨ នៃបក្ស ទាំងបាដិហារិក-បក្ខផង ឈ្មោះថាប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈ ពួកយក្សមិនយាយីបុគ្គលនោះឡើយ ឥឡូវនេះ ថ្ងៃនេះ ខ្ញុំ

នេះឯងឃើញពួកយក្សយាយីសានុសាមណេរ ។

នាងយក្ខិនីស្តាប់ពាក្យរបស់ឧបាសិកានោះហើយ តបថា នាងបានឮពាក្យព្រះអរហន្តទាំងឡាយ ដោយប្រពៃថា បុគ្គលទាំងឡាយណា រក្សាឧបោសថប្រកបដោយអង្គ ៨ ក្នុងថ្ងៃទី ១៤ ថ្ងៃទី ១៥ ថ្ងៃទី ៨ នៃបក្ស ព្រមទាំងបាដិហារិកបក្ខផង ឈ្មោះថា ប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈ ពួកយក្សមិនយាយីបុគ្គលទាំងនោះទេ នាងគប្បីនិយាយប្រាប់សានុសាមណេរ ដែលភ្ញាក់ឡើងថា នេះជាពាក្យរបស់ពួកយក្ស (ប្រាប់) ថា លោកកុំធ្វើអំពើអាក្រក់ក្នុងទីចំពោះមុខ ឬទីកំបាំងមុខឡើយ បើ

លោកនឹងធ្វើ ឬកំពុងធ្វើ នូវអំពើលាមក លោកទុកជាហោះរត់ទៅ ក៏មិនរួចអំពីសេចក្តីទុក្ខដែរ ។

សានុសាមណេរភ្ញាក់ឡើង និយាយថា ញោមពួកជនតែងយំរកបុគ្គលដែលស្លាប់បាត់ទៅហើយ

ឬបុគ្គលដែលរស់នៅ ប៉ុន្តែគេមិនឃើញ ញោម ឃើញអាត្មានៅរស់នៅឡើយ ញោម ហេតុអ្វីក៏ ញោមយំរកអាត្មា ។

ឧបាសិកាតបថា លោកកូន ជនទាំងឡាយតែង យំរកបុគ្គល ដែលស្លាប់បាត់ទៅហើយ ឬបុគ្គល ដែលរស់នៅ តែគេមិនឃើញ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គល ណា លះបង់កាមទាំងឡាយហើយ បែរជាត្រឡប់ មករកកាម ក្នុងលោកនេះវិញ លោកកូន សូម្បី តែបុគ្គលនោះ ក៏ពួកជនយំរកដែរ ព្រោះថា បុគ្គល នោះរស់នៅមែន តែទុកដូចជាមនុស្សស្លាប់ហើយ លោកកូន ខ្ញុំបានស្រង់លោកអំពីផេះក្តៅគឺឃរាវាស ហើយ លោកចង់ធ្លាក់ទៅក្នុងផេះក្តៅវិញ លោកកូន

ខ្ញុំបានស្រង់លោកអំពីរណ្តៅហើយ លោកចង់ធ្លាក់ ទៅ ក្នុងរណ្តៅវិញ លោកចូរស្ទុះចេញទៅ សេចក្តី ចម្រើនចូរមានដល់លោក ខ្ញុំនឹងប្រាប់អ្នកណាកើត

លោក (ចេញអំពីយកវាសទៅបួសហើយ) ដូច
ជាគ្រឿងកណ្ឌៈ ដែលគេនាំចេញអំពីផ្ទះភ្លើងឆេះ
ហើយចង់ឆេះ (ក្នុងយកវាស) វិញ ។

សានុសាមណេរនោះ កំណត់ពាក្យរបស់ឧបាសិកាបានហើយ ទើបពោលថា “ អាត្មាភាពមិនត្រូវការភាពជាគ្រហស្ថទេ ” គ្រានោះ មាតារបស់លោកពោលថា “ សាធុ សាធុ លោកកូន ” ត្រេកអរហើយ ញុំាងសានុសាមណេរឲ្យឆាន់ភោជនដ៏ប្រណីតហើយ សួរថា “ នែលោកកូន លោកកូនមានវស្សាប៉ុន្មានហើយ ?” ដឹងថា លោកកូនមានវស្សាគ្រប់ឧបសម្បទាហើយ ក៏ចាត់ចែងត្រៃចីវរប្រគេន , សានុ-សាមណេរនោះ កាលមានត្រៃចីវរគ្រប់គ្រាន់ហើយ ក៏បានឧបសម្បទា ។

ក្រោយមក ព្រះសាស្តា កាលនឹងទ្រង់ញុំាងឧស្សាហៈ

នាគវគ្គវណ្ណនា រឿងសានុសាមណេរ

ក្នុងការសង្កត់សង្កិនចិត្តឲ្យកើតឡើង ដល់សានុសាមណេរដែលទើបតែឧបសម្បទាថ្មីៗ ទើបត្រាស់ថា “ ធម្មតាថា ចិត្ត

នេះតែងតែត្រាច់ទៅកាន់អារម្មណ៍ផ្សេងៗ អស់កាលដ៏យូរមកហើយ , ឈ្មោះថា សិរីសួស្តី រមែងមិនមានដល់បុគ្គលដែលមិនបានសង្កត់សង្កិនចិត្តនោះ , ព្រោះហេតុនោះ បុគ្គលគួរធ្វើសេចក្តីព្យាយាមក្នុងការសង្កត់សង្កិនចិត្ត ដូចជានាយហត្ថាចារ្យធ្វើសេចក្តីព្យាយាមក្នុងការសង្កត់សង្កិនដំរីដែលចុះប្រេងដោយកង្វេរដូច្នោះ ” ហើយត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

ឥទំ បុរេ ចិត្តមចារិ ចារិកំ
យេនិច្ឆកំ យត្ថកាមំ យថាសុខំ
តទជ្ជហំ និគ្គហេស្សាមិ យោនិសោ
ហត្ថិប្បភិន្នំ វិយ អំកុសគ្គហោ ។

ក្នុងកាលមុនអំពីកាលនេះ ចិត្តនេះបានត្រាច់ទៅកាន់ចារិក តាមអាការដែលខ្លួនប្រាថ្នា តាមអារម្មណ៍ដែលខ្លួនប្រាថ្នា តាមសេចក្តីសប្បាយ ក្នុងថ្ងៃនេះអញនឹងសង្កត់សង្កិនចិត្តនោះ ដោយឧបាយ ដូចហ្ម

ដំរីកាន់កង្វេរសង្កត់សង្កិនដំរីចុះប្រេង ដូច្នោះដែរ ។

អធិប្បាយគាថា

សេចក្ដីនៃព្រះគាថានោះថា ក្នុងកាលមុនអំពីកាលនេះ ចិត្តនេះបានត្រាច់ទៅកាន់អារម្មណ៍ទាំងឡាយ មានរូបារម្មណ៍ជាដើមអស់កាលដ៏យូរ , តាមអាការដែលខ្លួនប្រាថ្នាដោយអំណាចនៃអាការរបស់កិលេសទាំងឡាយ មានរាគៈជាដើមដែលជាហេតុនៃសេចក្ដីប្រាថ្នា, ឈ្មោះថា (ត្រាច់ទៅ) តាមអារម្មណ៍ដែលជាទីប្រាថ្នា ដោយអំណាចនៃអារម្មណ៍ជាទីកើតសេចក្ដីប្រាថ្នារបស់ចិត្តនោះឯង , ឈ្មោះថា តាមសេចក្ដីសប្បាយ ព្រោះកាលវាត្រាច់ទៅដោយអាការណា សេចក្ដីសុខកើតមាន ក៏ត្រាច់ទៅដោយអាការនោះ , ថ្ងៃនេះ យើងនឹងសង្កត់សង្កិនចិត្តនោះ ដោយយោនិសោមនសិការ គឺមិនព្រមឲ្យវាឈានកន្លងបាន ដូចបុរសអ្នកកាន់កង្វេរដ៏ឈ្លាសវៃ គឺហត្ថាចារ្យសង្កត់សង្កិនដំរីដែលចុះប្រេងដោយកង្វេរដូច្នោះៗ

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ធម្មាភិសម័យបានកើតមានដល់ទេវតាជាច្រើនដែលចូលទៅដើម្បីស្ដាប់ធម៌ជាមួយនឹងសានុ-

សាមណេរនោះ ។ ចំណែកសានុសាមណេរនោះ រៀនព្រះពុទ្ធវចនៈ គឺព្រះត្រៃបិដកអំពីព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធហើយ បានក្លាយជាព្រះធម្មកថិកដ៏ជំនាញមួយរូប ។ លោកមានអាយុ ១២០ ឆ្នាំ ញុំាងជម្ពូទ្វីបទាំងមូលឲ្យក្ដូកក្តីកហើយ បរិនិព្វានដោយបការៈដូច្នេះ ។៚

(រឿងសានុសាមណេរ ចប់)

88888888888888888888888

៦ រឿងស្រីឈ្មោះបដាចារា

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធដំរីឈ្មោះបាវេរកៈរបស់ព្រះបាទកោសល ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **អប្បមាទរតា** " ជាដើម ។

[ដំរីរបស់ព្រះបាទកោសលជាប់ភក់]

បានឮថា ដំរីនោះជាសត្វមានកម្លាំងខ្លាំង ក្នុងកាលដែលខ្លួននៅពេញជំទង់ សម័យក្រោយមក ត្រូវកម្លាំងខ្យល់ដែលកើតអំពីជរាខ្ទាំងខ្ទប់ ចុះទៅកាន់ស្រះធំមួយ ជាប់នៅក្នុងភក់ ហើយមិនអាចឡើងមកបាន ។ មហាជនឃើញដំរីនោះហើយ ក៏សន្ទនាគ្នាថា " អម្បាលដំរីបែបនេះ គង់ដល់នូវភាវៈជាសត្វមានកម្លាំងថយបែបនេះ " ។

ព្រះរាជា ទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់នូវរឿងនោះហើយ ត្រាស់បញ្ជានាយហត្ថាចារ្យដោយព្រះតម្រាស់ថា " ម្នាលហត្ថាចារ្យ អ្នកចូរទៅ ចូរលើកដំរីនោះចាកភក់ " នាយហត្ថាចារ្យទៅដល់ទីនោះហើយ សម្ដែងនូវទង់ជ័យដែលជាក្បាលនៃសង្គ្រាម

ប្រើគេឲ្យវាយស្គរសម្រាប់វាយដើម្បីសង្គ្រាម ។

ដំរីដែលប្រកបដោយជាតិជាសត្វមានមានះ ក្រោកឡើងដោយរហ័ស ឈរនៅលើគោកបាន ។ ភិក្ខុទាំងឡាយឃើញហេតុនោះហើយ ក៏ក្រាបទូលព្រះសាស្តា ។

ព្រះសាស្តាត្រាស់ថា " ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ដំរីនោះរើខ្លួនឡើងចាកទីដ៏លំបាក គឺភក់តាមប្រក្រតី , ចំណែកអ្នកទាំងឡាយ ស្ទុះចុះទៅកាន់ភក់ គឺកិលេស, ព្រោះហេតុនោះ សូម្បីអ្នកទាំងឡាយក៏ចូរធ្វើ (សេចក្តីព្យាយាម) ដោយឧបាយដ៏ប្រពៃហើយ រើខ្លួនឡើងចាកភក់ គឺកិលេសនោះចុះ " ហើយត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

អប្បមាទរតា ហោថ សចិត្តមនុរក្ខថ
ទុគ្គា ឧទ្ធរថត្តានំ បង្កេ សន្នោវ កុញ្ជរោ ។

អ្នកទាំងឡាយ ចូរត្រេកអរក្នុងសេចក្តីមិនប្រមាទចូររក្សាចិត្តរបស់ខ្លួន ចូររើខ្លួនចេញចាកភក់ គឺកិលេស ដែលធ្លងបានដោយកម្រ ដូចដំរីនៅក្នុងភក់ រើខ្លួនឲ្យរួចបាន ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **អប្បមាទរតា** សេចក្ដីថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរត្រេកអរក្នុងសេចក្ដីមិនប្រមាទ គឺការមិននៅប្រាសចាកសតិ ។

បទថា **សចិត្តំ** សេចក្ដីថា ចូររក្សាចិត្តរបស់ខ្លួនក្នុងអារម្មណ៍ទាំងឡាយ មានរូបារម្មណ៍ជាដើម ដោយអាការដែលវាឈានកន្លងមិនបាន ។

បទថា **សន្នោ** សេចក្ដីថា ដំរីដែលលិចចុះទៅក្នុងភក់ ហើយ ធ្វើសេចក្ដីព្យាយាមដោយជើងមុខ និងជើងក្រោយ រើខ្លួនឡើងផុតអំពីភក់ តាំងនៅលើគោកបាន យ៉ាងណា, សូម្បីអ្នកទាំងឡាយក៏ចូររើខ្លួនឡើងចាកភក់ គឺកិលេស គឺញុំាងខ្លួនឲ្យតាំងនៅលើគោក គឺព្រះនិព្វាន ដូច្នោះចុះ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ភិក្ខុទាំងនោះតាំងនៅក្នុងព្រះ-អរហត្តផល ។

(រឿងដំរីឈ្មោះបាវេរកៈ ចប់)

8888888888888888888888888888

៧ រឿងភិក្ខុច្រើនរូប

សេចក្ដីខាងដើម

*ព្រះសាស្ដា ទ្រង់គង់នៅក្នុងដងព្រៃឈ្មោះរក្ខិតៈដែលអាស្រ័យព្រៃឈ្មោះបាលិលេយ្យកៈ ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុច្រើនរូប ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ **សចេ លភេថ** ” ជាដើម ។*

[ភិក្ខុ ៥០០ រូបចង់ចូលទៅគាល់ព្រះសាស្ដា]

*រឿងមានមកក្នុងអដ្ឋកថានៃព្រះគាថាថា “ **បរេ ច ន វិជានន្តិ** ” ជាដើម ក្នុងយមកវគ្គហើយ ។*

ពិតណាស់ រឿងនេះខ្ញុំម្ចាស់បានពោលហើយថា “ ការគង់នៅរបស់ព្រះមានព្រះភាគ អ្នកដែលស្ដេចដើរក្នុងដងព្រៃឈ្មោះរក្ខិតៈបម្រើនោះ បានប្រាកដក្នុងជម្ពូទ្វីបទាំងមូលហើយ ត្រកូលធំៗ មានជាអាទិយ៉ាងនេះ គឺ “ អនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋី នាងវិសាខាមហាឧបាសិកា ” បញ្ជូនដំណឹងទៅអំពីព្រះនគរសាវត្ថីប្រាប់ព្រះអានន្ទត្ថេរថា “ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន

សូមលោកម្ចាស់សម្តែងព្រះសាស្តា ដល់ខ្ញុំម្ចាស់ទាំងឡាយចុះ ” ។ សូម្បីភិក្ខុប្រមាណ ៥០០ រូបដែលមានប្រក្រតីនៅ

ក្នុងទិស ចេញវស្សាហើយ បានចូលទៅរកព្រះអានន្ទ អង្វរថា “ អានន្ទដ៏មានអាយុ យើងទាំងឡាយខានបានស្តាប់ធម្មកថាចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះមានព្រះភាគ អស់កាលយូរហើយ, ដូច្នេះ អានន្ទដ៏មានអាយុ សូមឲ្យយើងទាំងឡាយគប្បីបានស្តាប់ធម្មកថានៅចំពោះព្រះភក្ត្រព្រះមានព្រះភាគ ” ។

[ដំរីបាលិលេយ្យកៈចាប់ឈើបំណាង នឹងប្រហារព្រះអានន្ទ]

ព្រះថេរៈ នាំភិក្ខុទាំងនោះទៅកាន់ដងព្រៃឈ្មោះរក្ខិតៈនោះហើយ ត្រិះរិះថា “ ការដែលយើងចូលទៅកាន់សម្នាក់ព្រះតថាគត អ្នកមានប្រក្រតីគង់នៅតែមួយព្រះអង្គឯងអស់ត្រៃមាស ព្រមជាមួយនឹងភិក្ខុមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ មិនសមគួរឡើយ ” លុះគិតដូច្នេះហើយ ក៏បានចូលទៅគាល់ព្រះ-

សាស្តាតែមួយអង្គឯង ។ ដំរីឈ្មោះបាលិលេយ្យកៈឃើញព្រះអានន្ទហើយ ចាប់កំណាត់ឈើស្ទុះចូលទៅរក ។

ព្រះសាស្តាទ្រង់ទតឃើញព្រះអានន្ទហើយ ត្រាស់ថា "នៃបាលិលេយ្យកៈ អ្នកចូរចៀសចេញ កុំឃាត់ឡើយ, នុ៎ះ

នាគវគ្គវណ្ណនា រឿងភិក្ខុច្រើនរូប

ជាពុទ្ធុប្បដ្ឋាក "។ ដំរីឈ្មោះបាលិលេយ្យកៈនោះបោះកំណាត់ឈើនោះចោលក្នុងទីនោះឯង សួរដោយអើពើដល់ការទទួលបាត្រ និងចីវរ ។ ព្រះថេរៈមិនឲ្យ ។ ដំរីគិតថា " ប្រសិនបើភិក្ខុនេះ ជាអ្នកមានវត្តដែលបានរៀនហើយនោះ, លោកនឹងមិនដាក់បរិក្ខាររបស់ខ្លួនលើផែនថ្ម ដែលជាទីគង់នៃព្រះសាស្តាទេ "។ ព្រះថេរៈដាក់បាត្រ និងចីវរលើដី ។ ពិតណាស់ភិក្ខុអ្នកបរិបូណ៌ដោយវត្តទាំងឡាយ រមែងមិនដាក់បរិក្ខាររបស់ខ្លួនលើទីដេក ឬទីអង្គុយរបស់គ្រូឡើយ ។ ព្រះថេរៈថ្វាយបង្គំព្រះសាស្តា ហើយអង្គុយក្នុងទីដ៏សមគួរមួយ ។ ព្រះសាស្តាត្រាស់សួរថា "ម្នាលអានន្ទ អ្នកមកតែម្នាក់ឯងទេឬ?" ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ថា ព្រះអានន្ទមកជាមួយនឹងភិក្ខុប្រមាណ

៥០០ រូប ក៏ទ្រង់ត្រាស់ថា “ ម្នាលអានន្ទ តើភិក្ខុទាំងនោះនៅទីណា ?” កាលព្រះថេរៈក្រាបទូលថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គ កាលមិនជ្រាបព្រះទ័យរបស់ព្រះអង្គ ទើបបញ្ឈប់ភិក្ខុទាំងនោះនៅខាងក្រៅ ហើយចូលមកគាល់ព្រះ-អង្គ តែមួយអង្គឯង ” , ក៏ទ្រង់ត្រាស់ថា “ ម្នាលអានន្ទ អ្នក

ចូរទៅហៅភិក្ខុទាំងនោះចូលមកចុះ ” ។ ព្រះថេរៈក៏បានធ្វើដូច្នោះ ។

[ត្រាច់ទៅតែម្នាក់ឯងប្រសើរជាង ទៅជាមួយមិត្តអាក្រក់]

ព្រះសាស្ដាទ្រង់ធ្វើបដិសណ្ឋារៈនឹងភិក្ខុទាំងនោះហើយ កាលភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន ព្រះអង្គជាព្រះពុទ្ធដ៏សុខុមាល និងជាក្សត្រដ៏សុខុមាល , ព្រះអង្គទ្រង់ឈរផង ទ្រង់គង់ផង តែមួយព្រះអង្គឯងអស់ត្រៃមាស ទ្រង់ធ្វើកម្មដែលបុគ្គលធ្វើបានដោយកម្រ, អ្នកធ្វើវត្តធំ និងវត្តតូចក្ដី អ្នកថ្វាយវត្តទាំងឡាយ មានទឹកសម្រាប់លាងព្រះភក្ត្រ

ជាដើមក្តី ប្រហែលជាមិនមានហើយមើលទៅ ” ទើបទ្រង់ត្រាស់ថា “ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ កិច្ចទាំងពួង ដំរីបាលិលេយ្យកៈជាអ្នកធ្វើ , ពិតណាស់ ការដែលបុគ្គលកាលបានសម្លាញ់បែបនេះនៅរួមជាមួយ ប្រសើរពិតៗ , កាលបុគ្គលមិនបានការត្រាច់ទៅតែម្នាក់ឯងប៉ុណ្ណោះ ប្រសើរជាង ” ហើយបានទ្រង់ភាសិតព្រះគាថាទាំងនេះទុកក្នុងនាគវគ្គថា :-

នាគវគ្គវណ្ណនា រឿងភិក្ខុច្រើនរូប

សចេ លភេថ និបកំ សហាយំ
សទ្ធឹ ចរំ សាធុវិហារិ ធីរំ
អភិភុយ្យ សព្វានិ បរិស្សយានិ
ចរេយ្យ តេនត្តមនោ សតិមា ។
នោ ចេ លភេថ និបកំ សហាយំ
សទ្ធឹ ចរំ សាធុវិហារិ ធីរំ
រាជាវ រដ្ឋំ វិជិតំ បហាយ
ឯកោ ចរេ មាតង្គរញ្ញេវ នាគោ ។
ឯកស្ស ចរិតំ សេយ្យោ នត្ថិ ពាលេ សហាយតា

ឯកោ ចរេ ន ច បាបានិ កយិរា
អប្បោស្សុក្កោ មាតង្គរញ្ញេវ នាគោ ។

បើបុគ្គលបានសម្លាញ់ ដែលមានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងរក្សាខ្លួន មានប្រាជ្ញាចងចាំ មានគុណធម៌ជាគ្រឿងញុំាងប្រយោជន៍ឲ្យសម្រេច ជាអ្នកត្រាច់ទៅជាមួយ គួរជាអ្នកមានចិត្តត្រេកអរ មានស្មារតីគ្របសង្កត់សេចក្តីអន្តរាយទាំងពួង ហើយត្រាច់

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ទៅជាមួយនឹងសម្លាញ់នោះឯង ។ បើស្វែងរកមិនបានសម្លាញ់ ដែលមានប្រាជ្ញាជាគ្រឿងរក្សាខ្លួន មានប្រាជ្ញាចងចាំ មានគុណធម៌ជាគ្រឿងញុំាងប្រយោជន៍ឲ្យសម្រេច ជាអ្នកត្រាច់ទៅជាមួយទេ គួរត្រាច់ទៅតែឯងវិញ ដូចព្រះរាជាលះបង់រដ្ឋ ដែលទ្រង់ឈ្នះហើយស្តេចទៅតែឯកអង្គ ពុំនោះសោត ដូចដំរីឈ្មោះមាតង្គៈដែលលះហ្វូងត្រាច់ទៅតែឯកឯងក្នុងព្រៃ ដូច្នោះដែរ ។

ការត្រាច់ទៅរបស់បុគ្គលឯកឯង ជាគុណជាតិប្រសើរបំផុត (ព្រោះថា) សហាយតាគុណរមែងមិនមាន ក្នុងជនពាលឡើយ បុគ្គលនោះគប្បីជាអ្នកមិនមានសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយ ត្រាច់ទៅតែម្នាក់ឯងផង មិនគប្បីធ្វើអំពើបាបទាំងឡាយផង ដូចដំរីឈ្មោះមាតង្គៈ ជាសត្វមិនមានសេចក្ដីខ្វល់ខ្វាយ លះបង់ហ្វូង ត្រាច់ទៅតែឯកឯងក្នុងព្រៃ ដូច្នោះដែរ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **និបកំ** គឺអ្នកប្រកបដោយបញ្ញាជាគ្រឿងរក្សាខ្លួន ។

បទថា **សាធុវិហារិ ធីរំ** គឺអ្នកមានធម៌ជាគ្រឿងនៅដ៏ចម្រើន ជាបណ្ឌិត ។

បទថា **បរិស្សយានិ** ជាដើម សេចក្ដីថា អ្នកកាលបានសម្លាញ់ដែលមានមេត្តាជាវិហារធម៌ដូច្នោះ អាចគ្របសង្កត់អន្តរាយទាំងឡាយ គឺ “ អន្តរាយដែលប្រាកដ មានសីហៈ

និងខ្លាធំជាដើម និងអន្តរាយខាងក្នុង មានរាគៈ និងទោសៈជាដើម ” ទាំងអស់ហើយ គប្បីជាអ្នកមានចិត្តត្រេកអរ មានសតិតាំងមាំ ត្រាច់ទៅ គឺនៅជាមួយនឹងសម្លាញ់នោះ ។

ពីរបទថា **រាជាវ រដ្ឋំ** សេចក្តីថា ដូចជាព្រះរាជា ទ្រង់លះបង់ដែនហើយបួសជាឥសី ដូច្នោះ ។ លោកអធិប្បាយពាក្យនេះទុកថា “ ព្រះរាជាអ្នកមានភូមិប្រទេសដែលព្រះអង្គទ្រង់ឈ្នះវិសេសហើយ ទ្រង់លះបង់ដែនដែលទ្រង់ឈ្នះវិសេសហើយនោះ ដោយទ្រង់ព្រះតម្រិះថា “ ឈ្មោះថា ភាពជាព្រះរាជានេះ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទដ៏ធំ, ប្រយោជន៍អ្វី

នាគវគ្គវណ្ណនា វៀរភិក្ខុច្រើនរូប

របស់យើងដោយរាជសម្បត្តិ ដែលយើងគ្រប់សង្កត់ហើយនោះ លំដាប់នោះឯងស្តេចចូលទៅកាន់ព្រៃធំ បួសជាតាបសហើយស្តេចត្រាច់ទៅតែមួយព្រះអង្គឯងក្នុងឥរិយាបថទាំង ៤ យ៉ាងណា , បុគ្គលគប្បីត្រាច់ទៅតែម្នាក់ឯងដូច្នោះដែរ ” ។

ពីរបទថា **មាតង្គរញ្ញេវ នាគោ** សេចក្តីថា ដូចយ៉ាងថា ស្តេចដំរីនេះមានឈ្មោះថា “ មាតង្គៈ ” ព្រោះពិចារណា

ឃើញច្បាស់យ៉ាងនេះថា អញជាអ្នកប្រឡូកប្រឡំដោយហ្វូងដំរីឈ្មោលទាំងឡាយ ដំរីញីទាំងឡាយ ដំរីស្ទាវទាំងឡាយ និងកូនដំរីទាំងឡាយ , យើងតែងតែទំពាស៊ីស្មៅដែលដំរីទាំងនោះច្រិបចុងហើយផង , យើងតែងតែទំពាស៊ីកំណាត់ឈើដែលគេបំបាក់ហើយផង , យើងតែងតែផឹកទឹកល្អក់ផង, កាលយើងចុះកាន់កំពង់ទឹក និងឡើងអំពីកំពង់ទឹកមកវិញ ដំរីញីទាំងឡាយ តែងតែចូលមកត្រដុសយើង , បើដូច្នោះមានតែយើងម្នាក់ឯងប៉ុណ្ណោះ ចៀសចេញចាកហ្វូង" លុះគិតដូច្នេះហើយ ក៏ធ្វើដំណើរទៅតាមការយល់ឃើញ លះបង់ហ្វូងហើយ រមែងត្រាច់ទៅក្នុងព្រៃតាមសប្បាយតែឯងប៉ុណ្ណោះ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ក្នុងឥរិយាបថទាំងបួន យ៉ាងណា , បុគ្គលគប្បីត្រាច់ទៅតែម្នាក់ឯងប៉ុណ្ណោះ ដូច្នោះដែរ ។

បទថា **ឯកស្ស** សេចក្តីថា ការត្រាច់ទៅនៃបព្វជិតអ្នកត្រេកអរដ៏ក្រៃលែងហើយ ក្នុងភាវៈតែម្នាក់ឯង ចាប់តាំងអំពីកាលដែលខ្លួនបួសហើយមក អ្នកតែម្នាក់ឯងគាប់ប្រសើរ ។

បាទព្រះគាថាថា **នត្ថិ ពាលេ សហាយតា** សេចក្តីថា ព្រោះគុណធម៌ទាំងនេះ គឺ " ចុល្លសីល មជ្ឈិមសីល មហាសីល កថាវត្ថុ ១០ ធុតង្គគុណ ១៣ វិបស្សនាញាណ មគ្គ ៤ ផល ៤ វិជ្ជា ៣ អភិញ្ញា ៦ អមតមហានិព្វាន " ឈ្មោះថា សហាយតាគុណ , បុគ្គលមិនអាចបាននូវសហាយតាគុណ អំពីជនពាលទាំងឡាយឡើយ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគសម្តែងថា សហាយតាគុណមិនមានក្នុងជនពាល ។

បទថា **ឯកោ** ជាដើម សេចក្តីថា ព្រោះហេតុនេះ បុគ្គលគប្បីជាអ្នកតែម្នាក់ឯងប៉ុណ្ណោះ ត្រាច់ទៅក្នុងឥរិយាបថទាំងបួន ហើយមិនគប្បីធ្វើបាបទាំងឡាយសូម្បីមានប្រមាណតិច ។ អធិប្បាយថា " បុគ្គលនោះ គប្បីជាអ្នកតែម្នាក់ឯង

នាគវគ្គវណ្ណនា រឿងភិក្ខុច្រើនរូប

ប៉ុណ្ណោះ ត្រាច់ទៅដូចដំរីឈ្មោះមាតង្គៈ អ្នកមានសេចក្តីខ្វល់ខ្វាយតិច គឺមិនមានសេចក្តីអាល័យ ត្រាច់ទៅជាសុខក្នុងទីដែលខ្លួនប្រាថ្នាហើយៗ ក្នុងព្រៃ ដូច្នោះ , ហើយមិនគប្បីធ្វើបាបទាំងឡាយ សូម្បីមានប្រមាណតិច ។

ព្រោះហេតុនោះ ព្រះសាស្តា កាលនឹងទ្រង់សម្តែងសេចក្តីនេះថា “ សូម្បីអ្នកទាំងឡាយ កាលមិនបានសម្លាញ់បែបនោះ គប្បីជាអ្នកត្រាច់ទៅតែម្នាក់ឯងប៉ុណ្ណោះ ” ទើបទ្រង់សម្តែងព្រះធម្មទេសនានេះចំពោះភិក្ខុទាំងនោះ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ភិក្ខុទាំងនោះ សូម្បីទាំង ៥០០ រូបតាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិផល ។l៙

(រឿងភិក្ខុច្រើនរូប ចប់)

៨ រឿងមារ

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងកុដិដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃហិមពាន្ត ទ្រង់ប្រារព្ធមារ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ **អត្ថម្ហិ** ” ជាដើម ។

[មារអារាធនាព្រះសាស្តា ឲ្យទ្រង់គ្រប់គ្រងរាជសម្បត្តិ]

បានឮថា ក្នុងកាលនោះ ព្រះរាជាទាំងឡាយទ្រង់គ្រប់គ្រងរាជសម្បត្តិមិនប្រកបដោយធម៌ បៀតបៀនប្រជាជន ។ គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ទតមើលមនុស្សទាំងឡាយត្រូវព្រះរាជាបៀតបៀនដោយការដាក់អាជ្ញា ក្នុងរាជសម័យនៃព្រះរាជាអ្នកមិនបានតាំងនៅក្នុងធម៌ ទ្រង់ព្រះតម្រិះដោយសេចក្តីករុណាយ៉ាងនេះថា " កាលបើតថាគតមិនសម្លាប់ដោយខ្លួនឯង មិនប្រើអ្នកដទៃឲ្យសម្លាប់ មិនបំផ្លាញសត្វដោយខ្លួនឯង មិនប្រើអ្នកដទៃឲ្យបំផ្លាញ មិនញុំាងសត្វឲ្យសោយសោកដោយខ្លួនឯង មិនប្រើអ្នកដទៃឲ្យញុំាងសត្វឲ្យ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

សោយសោក អាចនឹងសោយរាជ្យដោយធម៌បានឬហ្ន៎ ?" ។

គ្រានោះឯង មារមានចិត្តបាបដឹងនូវបរិវិតក្កក្នុងព្រះទ័យរបស់ព្រះមានព្រះភាគ ដោយចិត្តរបស់ខ្លួនហើយ ក៏ត្រិះរិះថា "ព្រះសមណគោតមទ្រង់ត្រិះរិះថា កាលបើតថាគត

មិនសម្លាប់ដោយខ្លួនឯង មិនប្រើអ្នកដទៃឲ្យសម្លាប់ មិនបំផ្លាញ ប្រើអ្នកដទៃឲ្យបំផ្លាញ មិនសោកសៅ មិនធ្វើគេឲ្យសោកសៅ អាចនឹងសោយរាជ្យដោយធម៌បានដែរឬហ្ន៎ ? ឥឡូវនេះ ព្រះសមណគោតមនោះ នឹងជាអ្នកប្រាថ្នាដើម្បីគ្រប់គ្រងរាជសម្បត្តិ , ក៏ភាវៈនៃរាជសម្បត្តិនេះ ជាទីតាំងនៃសេចក្តីប្រមាទ , កាលបើព្រះសមណគោតមសោយរាជ្យនោះ, យើងនឹងបានឱកាស, យើងនឹងទៅ, នឹងញ៉ាំងឆន្ទៈឲ្យកើតដល់ព្រះអង្គ ” ។ លុះត្រិះរិះដូច្នេះហើយ ក៏ចូលទៅរកព្រះមានព្រះភាគក្រាបទូលថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចំរើន សូមព្រះមានព្រះភាគទ្រង់សោយរាជ្យ , សូមព្រះសុគតទ្រង់គ្រប់គ្រងរាជសម្បត្តិដោយធម៌ មិនសម្លាប់ដោយខ្លួនឯង មិនប្រើអ្នកដទៃឲ្យសម្លាប់ មិនបំផ្លាញ មិនប្រើអ្នកដទៃឲ្យបំផ្លាញ

មិនសោកសៅ មិនធ្វើគេឲ្យសោកសៅចុះ ” ។

[ព្រះសាស្តាត្រាស់សួរហេតុដែលមារទូល]

គ្រានោះ ព្រះសាស្ដាត្រាស់សួរមារថា “ម្នាលមារមានចិត្តបាប ចុះអ្នកឯងឃើញហេតុដូចម្ដេច របស់តថាគត បានជាអ្នកឯងពោលនឹងតថាគតយ៉ាងនេះ ?” កាលមារក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ព្រោះឥទ្ធិបាទ ៤ ព្រះមានព្រះ-ភាគបានចម្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យច្រើនហើយ បានធ្វើឲ្យដូចជាយានហើយ បានធ្វើឲ្យជាទីតាំងហើយ បានឲ្យឋិតនៅរឿយៗ ហើយ បានសន្សំហើយ បានប្រារព្ធដោយប្រពៃហើយ បពិត្រព្រះអង្គចម្រើន ប្រសិនបើព្រះមានព្រះភាគ ប៉ុនប៉ងនឹងអធិដ្ឋានស្ដេចភ្នំឈ្មោះហិមវន្ត ឲ្យទៅជាមាស ភ្នំនោះ ក៏ក្លាយទៅជាភ្នំមាសបាន សូម្បីខ្ញុំព្រះអង្គ ក៏នឹងធ្វើកិច្ចដែលគួរធ្វើដោយទ្រព្យដើម្បីព្រះអង្គដែរ , ព្រោះហេតុនេះ ព្រះអង្គនឹងសោយរាជ្យដោយធម៌បាន , ដូច្នេះហើយ ទើបទ្រង់ញុំាងមារឲ្យតក់ស្លុតដោយគាថាទាំងនេះថា :-

ភ្នំមាសសុទ្ធមានសម្បុរល្អ ទោះបីភ្នំពីរក៏មិនល្មម

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

គ្រាន់ដល់បុគ្គលម្នាក់ឡើយ បុគ្គលដឹងដូច្នេះ គួរ

ប្រព្រឹត្តស្មើ សត្វណា បានឃើញសេចក្ដីទុក្ខដែល
មានកាមជាហេតុ សត្វនោះនឹងបង្អោនចិត្តទៅរក
កាមដូចម្ដេចកើត លុះសត្វបានដឹងច្បាស់នូវឧបធិ
ក្នុងលោកថាជាគ្រឿងចំពាក់ដូច្នេះហើយ គួរសិក្សា
ដើម្បីកម្ចាត់បង់នូវឧបធិនោះចេញ ។

ហើយត្រាស់ថា " ម្នាលមារមានចិត្តបាប ឱវាទរបស់អ្នកផ្សេង ឱវាទរបស់តថាគតផ្សេង (ម្យ៉ាងម្នាក់), ឈ្មោះថាការប្រឹក្សាធម៌ជាមួយនឹងអ្នករមែងមិនមាន ព្រោះថា តថាគតយ៉ាងនេះ" ហើយបានទ្រង់ភាសិតព្រះគាថាទាំងនេះថា :-

អត្ថម្ហិ ជាតម្ហិ សុខា សហាយា
តុដ្ឋី សុខា យា ឥតរីតរេន
បុញ្ញំ សុខំ ជីវិតសង្ខយម្ហិ
សព្វស្ស ទុក្ខស្ស សុខំ បហានំ ។

សុខា មត្តេយ្យតា លោកេ អថោ បេត្តេយ្យតា សុខា
សុខា សាមញ្ញតា លោកេ អថោ ព្រហ្មញ្ញតា សុខា

នាគវគ្គវណ្ណនា រឿមារ

សុខំ យាវ ជរា សីលំ   សុខា សទ្ធា បតិដ្ឋិតា
សុខោ បញ្ញាបដិលាភោ   បាបានំ អករណំ សុខំ ។

កាលបើសេចក្តីត្រូវការកើតឡើងហើយ សម្លាញ់ទាំងឡាយនាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ សេចក្តីត្រេកអរដោយបច្ច័យតាមមានតាមបាន ជាហេតុនាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ បុណ្យនាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ក្នុងកាលទៀបក្ស័យជីវិត ការលះបង់ទុក្ខទាំងអស់បាន ជាហេតុនាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ។

ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះមាតា នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យក្នុងលោក មួយទៀត ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះបិតា នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះសមណៈ នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យក្នុងលោក មួយទៀត ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះព្រាហ្មណ៍ នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ សីល នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ដរាបដល់ចាស់ជរា សទ្ធាដែលបុគ្គលតម្កល់ស៊ប់ហើយ នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ការបានប្រាជ្ញា នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ការមិនធ្វើបាប

ទាំងឡាយ នាំសេចក្ដីសុខមកឲ្យ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **អត្ថម្ហិ** សេចក្ដីថា ក៏កាលកិច្ចរបស់បព្វជិត មានការធ្វើចីវរជាដើមក្ដី មានការរម្ងាប់អធិករណ៍ជាដើមក្ដី កើតឡើងហើយ (ឬ) កាលកិច្ចរបស់គ្រហស្ថ មានកិច្ច គឺកសិកម្មជាដើមក្ដី ឬថាមានកិច្ច គឺការគ្របសង្កត់ជាដើមដោយជនទាំងឡាយ ដែលអាស្រ័យពួកបក្ខដ៏មានកម្លាំង កើតឡើងហើយ , សម្លាញ់ណាដែលអាចញ៉ាំងកិច្ចនោះឲ្យសម្រេច ឬញ៉ាំងកិច្ចនោះឲ្យស្ងប់រម្ងាប់បាន, សម្លាញ់បែបនោះ ជាសម្លាញ់នាំសេចក្ដីសុខមកឲ្យ ។

ពីរបទថា **តុដ្ឋី សុខា** គ្រហស្ថទាំងឡាយ អ្នកមិនត្រេកអរ មិនសន្ដោសចំពោះទ្រព្យរបស់ខ្លួន រមែងប្រារព្ធនូវចោរកម្មទាំងឡាយ មានការកាត់នូវទីតជាដើម , សូម្បីបព្វជិតទាំងឡាយ អ្នកមិនសន្ដោសចំពោះបច្ច័យរបស់ខ្លួន ទើបប្រារព្ធនូវអនេសនៈ (ការស្វែងរកមិនប្រពៃតាមធម៌) មានប្រការផ្សេងៗ, ព្រោះហេតុនេះ ទើបគ្រហស្ថ និងបព្វជិត

ទាំងពីរពួកនោះ មិនជួបប្រសព្វនូវសេចក្ដីសុខ , ព្រោះហេតុនោះ សេចក្ដីសន្ដោសចំពោះទ្រព្យរបស់ខ្លួនក្រៅនេះ គឺតិចឬច្រើន នុ៎ះឯង ជាគុណជាតិនាំសេចក្ដីសុខមកឲ្យ ។

បទថា **បុញ្ញំ** សេចក្ដីថា ក៏បុញ្ញកម្មដែលបុគ្គលផ្ដើមធ្វើហើយ តាមសមគួរដល់អធ្យាស្រ័យរបស់ខ្លួន ជាគុណ-ជាតិនាំសេចក្ដីសុខមកឲ្យក្នុងពេលជិតស្លាប់ ។

បទថា **សព្វស្ស** សេចក្ដីថា ម្យ៉ាងទៀត ព្រះអរហត្តគឺការលះបង់វដ្ដទុក្ខទាំងអស់បាននោះឯង ឈ្មោះថា ជាគុណ-ជាតិនាំសុខមកឲ្យក្នុងលោកនេះ ។

ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះមាតា ឈ្មោះថា **មត្តេយ្យតា** ។ ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះបិតា ឈ្មោះថា **បេត្តេយ្យតា** ។ ការប្រតិបត្តិដោយប្រពៃចំពោះមាតាបិតានេះឯង ព្រះមានព្រះ-ភាគត្រាស់ហើយ ដោយបទសូម្បីទាំងពីរ ។ ពិតណាស់ មាតា និងបិតាដឹងថា បុត្តទាំងឡាយមិនគោរពប្រតិបត្តិហើយ រមែងកប់ទ្រព្យរបស់ខ្លួនដែលមានក្នុងផែនដីខ្លះ លះបង់ឲ្យអ្នកដទៃខ្លះ , មិនតែប៉ុណ្ណោះ ការនិន្ទារមែងប្រព្រឹត្តទៅដល់

បុត្តទាំងនោះថា " បុគ្គលនេះមិនទំនុកបម្រុងមាតាបិតា " បុត្តទាំងនោះ រមែងកើតក្នុងគូថនរក (នរកពេញដោយលាមក) បន្ទាប់អំពីសេចក្តីស្លាប់ , ចំណែកបុត្តទាំងឡាយណា ទំនុកបម្រុងមាតាបិតាដោយគោរព បុត្តទាំងនោះ រមែងបានទទួលទ្រព្យដែលជាទ្រព្យរបស់មាតាបិតាទាំងនោះ ថែមទាំងបានទទួលការសរសើរទៀតផង, ក្រោយអំពីបែកធ្លាយរាងកាយស្លាប់ទៅ រមែងទៅកើតក្នុងសុគតិទេវលោក , ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ត្រាស់ថា ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះមាតា និងបិតា " នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ " ដូច្នេះ ។

ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះបព្វជិតទាំងឡាយ ឈ្មោះថា **សាមញ្ញតា** ។ ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ និងព្រះសាវករបស់ព្រះពុទ្ធទាំងឡាយ អ្នកមានបាបបណ្តេតចោលហើយប៉ុណ្ណោះ ឈ្មោះថា **ព្រហ្មញ្ញតា** ។ ការប្រតិបត្តិល្អចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ និងព្រះពុទ្ធសាវកទាំងឡាយ

ដោយបច្ច័យ ៤ ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ហើយ សូម្បីដោយបទទាំងពីរ ។ សូម្បីសេចក្តីនេះ ក៏ព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា

នាគវគ្គវណ្ណនា រឿមារ

" ជាហេតុនាំសេចក្តីសុខមកឲ្យក្នុងលោក " (នេះ) ។

បទថា **សីលំ** ជាដើម សេចក្តីថា ពិតណាស់ គ្រឿងអលង្ការទាំងឡាយ មានទុំហូដែលវិចិត្រដោយកែវមណី និងសំពត់ពណ៌ក្រហមជាដើម រមែងល្អសម្រាប់ជនទាំងឡាយអ្នកតាំងនៅក្នុងវ័យនោះៗ ប៉ុណ្ណោះ , គ្រឿងអលង្ការរបស់មនុស្សកំលោះ នឹងលម្អក្នុងកាលដែលខ្លួនចាស់ ឬគ្រឿងរបស់មនុស្សចាស់ នឹងលម្អសម្រាប់កំលោះៗ ទាំងឡាយ ក៏ទេ , មិនតែប៉ុណ្ណោះ (គ្រឿងអលង្ការដែលប្រដាប់មិនត្រូវកាលនេះ) រមែងបង្កឲ្យកើតសេចក្តីវិនាសតែម្យ៉ាង ព្រោះឲ្យកើតការនិន្ទាឡើងថា " បុគ្គលនោះប្រហែលជាឆ្កួតទេដឹង " ចំណែកប្រភេទនៃសីល មានសីល ៥ និងសីល ១០ ជាដើម រមែងល្អបានគ្រប់វ័យ ទាំងចាស់ទាំងក្មេង , រមែងនាំមកតែសេចក្តីរីករាយប៉ុណ្ណោះ ព្រោះឲ្យកើតសេចក្តីសរសើរ

ឡើងថា “ ឱ ! បុគ្គលនេះមានសីលហ្ន៎ ” ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា “**សុខំ យាវ ជរា សីលំ**”។

ពីរបទថា **សទ្ធា បតិដ្ឋិតា** សេចក្តីថា សទ្ធាដែលជា

លោកិយ និងលោកុត្តរៈសូម្បីទាំងពីរយ៉ាង ជាគុណជាតិមិនញាប់ញ័រ តាំងមាំហើយ នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យ ។

បាទព្រះគាថាថា **សុខោ បញ្ញាបដិលាភោ** សេចក្តីថា ការបានចំពោះនូវបញ្ញាដែលជាលោកិយ និងលោកុត្តរៈ នាំសុខមកឲ្យ ។

ពីរបទថា **បាបានំ អករណំ** សេចក្តីថា ម្យ៉ាងទៀត ការមិនធ្វើបាបទាំងពួង ដោយអំណាចនៃសេតុឃាតៈ គឺ អរិយមគ្គ នាំសេចក្តីសុខមកឲ្យក្នុងលោកនេះ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ធម្មាភិសម័យបានកើតមានដល់ទេវតាជាច្រើន ៕

(រឿងមារ ចប់)

នាគវគ្គវណ្ណនា ចប់

វគ្គទី ២៣ ចប់

ធម្មបទគាថា

តណ្ហាវគ្គទី ២៤

១ មនុជស្ស បមត្តចារិនោ
តណ្ហា វឌ្ឍតិ មាលុវា វិយ
សោ បលវតី ហុរាហុរំ
ផលមិច្ឆំវ វនស្មឹ វានរោ ។
យំ ឯសា សហតី ជម្មី តណ្ហា លោកេ វិសត្តិកា
សោកា តស្ស បវឌ្ឍន្តិ អភិវឌ្ឍំវ វីរណំ ។
យោ វេ តំ សហតី ជម្មឹ តណ្ហំ លោកេ ទុរច្ចយំ
សោកា តម្ហា បបតន្តិ ឧទពិន្ទុវ បោក្ខរា ។
តំ វោ វទាមិ ភទ្ទំ វោ យាវន្តេត្ថ សមាគតា

តណ្ហាយ មូលំ ខណថ ឧសីរត្ថោវ វីរណំ ។
មា វោ នឡំ វ សោតោវ មារោ ភញ្ជិ បុនប្បុនំ ។

តណ្ហា តែងចំរើនដល់មនុស្សអ្នកមានការប្រព្រឹត្ត ដោយសេចក្ដីប្រមាទជាប្រក្រតី ដូចវល្លិ៍របរឹតដើមឈើហើយ ចំរើនឡើង បុគ្គលនោះ តែងស្ទុះទៅកាន់ភពតូចភពធំ ដូចស្វា កាលប្រាថ្នាផ្លែឈើលោតទៅក្នុងព្រៃ ដូច្នោះដែរ ។

តណ្ហានុ៎ះ ជាទោសជាតិដ៏លាមក ផ្សាយទៅក្នុងអារម្មណ៍ផ្សេងៗ ក្នុងលោក គ្របសង្កត់បុគ្គលណា សេចក្ដីសោកស្ដាយ តែងចម្រើនឡើងដល់បុគ្គលនោះ ដូចស្បូវវណ្ដាស ដែលត្រូវភ្លៀងធ្លាក់ចុះជញ្ជ្រាំហើយពន្លកលូតលេចឡើង ដូច្នោះដែរ ។

ចំណែកជនណា គ្របសង្កត់តណ្ហាដ៏លាមក ក្នុងលោក ដែលគេឆ្លងបានដោយកម្រនោះ សេចក្ដីសោកស្ដាយ តែងធ្លាក់ចេញចាកជននោះឯង ដូចដំណក់ទឹកដែលធ្លាក់ចុះចាកស្លឹកឈូក ដូច្នោះដែរ ។

ព្រោះហេតុនោះ បានជាតថាគតប្រាប់អ្នកទាំង

ឡាយ អ្នកទាំងឡាយមានប៉ុន្មានរូប ដែលមកប្រជុំគ្នាក្នុងទីនេះ សេចក្តីចម្រើនចូរមានដល់អ្នកទាំងឡាយទាំងប៉ុណ្ណោះចុះ អ្នកទាំងឡាយ ចូររំលើងឫសតណ្ហាចោលចេញ ដូចបុគ្គលត្រូវការស្បូវភ្លាំង គាស់ស្បូវរណ្តាសចោលចេញ ដូច្នោះ ។ មារកុំរុករានអ្នកទាំងឡាយរឿយៗ ដូចខ្សែទឹកកាច់បំបាក់ដើមបបុស ដូច្នោះឡើយ ។

២. យថាបិ មូលេ អនុបទ្ទវេ ទឡ្ហេ
ឆិន្នោបិ រុក្ខោ បុនរេវ រូហតិ
ឯវម្បិ តណ្ហានុសយេ អនូហតេ
និព្វត្តតី ទុក្ខមិទំ បុនប្បុនំ ។

យស្ស ឆត្តឹសតី សោតា មនាបស្សវនា ភុសា
មហា វហន្តិ ទុទ្ទិដ្ឋឹ សង្កប្បា រាគនិស្សិតា ។
សវន្តិ សព្វធី សោតា លតា ឧព្ភិជ្ជ តិដ្ឋតិ
តញ្ច ទិស្វា លតំ ជាតំ មូលំ បញ្ញាយ ឆិន្ទថ ។

សរិតានិ សិនេហិតានិ ច
សោមនស្សានិ ភវន្តិ ជន្តុនោ

តេ សាតសិតា សុខេសិនោ
តេ វេ ជាតិជរូបគា នរា ។
តសិណាយ បុរក្ខតា បជា
បរិសប្បន្តិ សសោវ ពាធិតោ
សញ្ញោជនសង្គសត្តា
ទុក្ខមុបេន្តិ បុនប្បុនំ ចិរាយ ។
តសិណាយ បុរក្ខតា បជា
បរិសប្បន្តិ សសោវ ពាធិតោ
តស្មា តសិណំ វិនោទយេ
ភិក្ខុ អាកង្ខី វិរាគមត្តនោ ។

កាលបើឫសឈើ មិនមានសេចក្តីអន្តរាយ នៅមាំមួនទេ ដើមឈើទុកជាកាប់ចោលហើយ ក៏តែងដុះឡើងទៀតបាន មានឧបមាដូចម្តេចមិញ កាលបើតណ្ហានុស័យ បុគ្គលកំចាត់មិនទាន់បានហើយ ទុក្ខ (មានជាតិទុក្ខជាដើម) នេះ ក៏តែងកើតរឿយៗ មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

ខ្សែតណ្ហា ៣៦ ជាធម្មជាតិហូរទៅក្នុងអារម្មណ៍ជា

ទីគាប់ចិត្ត ជាធម្មជាតិក្លៀវក្លា មានដល់បុគ្គលណា តម្រិះទាំងឡាយដ៏ធំ ដែលអាស្រ័យនូវរាគៈ តែង នាំនូវទិដ្ឋិអាក្រក់ របស់បុគ្គលនោះ ។

ខ្សែតណ្ហាទាំងឡាយ តែងហូរទៅក្នុងអារម្មណ៍ទាំង ពួង ដូចជាវល្លិដែលបែកខ្នែងឡើង តាំងនៅដូច្នោះ បើអ្នកទាំងឡាយ ឃើញតណ្ហាដូចជាវល្លិនោះកើត ឡើងហើយ ចូរកាត់ឫសចោលចេញ ដោយកាំបិត គឺបញ្ញា ។

សោមនស្សទាំងឡាយ ដែលផ្សាយទៅហើយផង ដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយសេចក្ដីស្រឡាញ់ផង រមែង មានដល់សត្វ ពួកសត្វនោះ ជាអ្នកអាស្រ័យនូវ សេចក្ដីរីករាយ អ្នកស្វែងរកសេចក្ដីសុខ នរជន ទាំងឡាយនោះឯង តែងឈមទៅរកជាតិ និងជរា ។

ពួកសត្វដែលតណ្ហាជាទីញ៉ាំងសត្វឲ្យតក់ស្លុត ក្រុង ទុកហើយ តែងរន្ធត់ដូចទន្សាយដែលព្រានទាក់បាន ហើយដូច្នោះ ពួកសត្វដែលជាប់ក្នុងសំយោជនៈ និងសង្គធម៌ (ធម៌ជាគ្រឿងជំពាក់) តែងដល់នូវ

សេចក្ដីទុក្ខរឿយៗ អស់កាលអង្វែង ។
ពួកសត្វដែលតណ្ហា ជាទីញ៉ាំងសត្វឲ្យតក់ស្លុតក្រែង ទុកហើយ តែងវន្ធត់ដូចទន្សាយដែលនាយព្រានទាក់បានហើយដូច្នោះ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុកាលប្រាថ្នាធម៌ ជាគ្រឿងប្រាសចាករាគៈ ដើម្បីខ្លួន គប្បីបន្ទោបង់តណ្ហា ដែលជាគ្រឿងតក់ស្លុតចោលចេញ ។

៣. យោ និព្វនថោ វនាធិមុត្តោ
វនមុត្តោ វនមេវ ធាវតិ
តំ បុគ្គលមេវ បស្សថ
មុត្តោ ពន្ធនមេវ ធាវតិ ។

បុគ្គលណាមិនអាល័យក្នុងគិហិភាព ដូចដើមឈើតាំងនៅក្នុងព្រៃ មានចិត្តចុះស៊ប់ក្នុងព្រៃ គឺតបធម៌ ជាអ្នករួចស្រឡះចាកព្រៃគឺតណ្ហា ហើយស្ទុះទៅរកព្រៃគឺតណ្ហាវិញ អ្នកទាំងឡាយចូរមើលបុគ្គលនោះឯង បុគ្គលនោះរួចចាកចំណង គឺឃរាវាសហើយ ស្ទុះទៅរកចំណង គឺឃរាវាសវិញ ។

៤. ន តំ ទឡ្ហំ ពន្ធនមាហុ ធីរា

យទាយសំ ទារុជំ បព្វជញ្ច

សារត្តរត្តា មណិកុណ្ឌលេសុ

បុត្តេសុ ទារេសុ ច យា អបេក្ខា

ឯតំ ទឡ្ហំ ពន្ធនមាហុ ធីរា

ឱហារិនំ សិថិលំ ទុប្បមុញ្ចំ

ឯតំបិ ឆេត្វាន បរិព្វជន្តិ

អនបេក្ខិនោ កាមសុខំ បហាយ ។

ចំណងណា ដែលកើតអំពីដែកក្តី កើតអំពីឈើក្តី កើតអំពីស្មៅយាប្ចងក្តី អ្នកប្រាជ្ញមិនហៅចំណងនោះ ថាជាចំណងមាំមួនឡើយ ។

ពួកជនណា ត្រេកអរក្រៃពេក ក្នុងកែវមណី និងកុណ្ឌលទាំងឡាយក្តី សេចក្តីអាឡោះអាល័យកូន និងប្រពន្ធទាំងឡាយក្តី អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ហៅសេចក្តីត្រេកអរ និងសេចក្តីអាឡោះអាល័យនោះ ថាជាចំណងមាំមួន ជាចំណងនាំចុះ (ទាញសត្វទម្លាក់ទៅក្នុងអបាយ) ជាចំណងធូរទេ ប៉ុន្តែសត្វស្រាយបានដោយកម្រ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយកាត់

ចំណងនោះចេញ ជាអ្នកមិនមានសេចក្ដីអាឡោះអាល័យ លះបង់កាមសុខ ហើយចេញបួស ។

៥. យេ រាគរត្តានុបតន្តិ សោតំ
សយំ កតំ មក្កដកោវ ជាលំ
ឯតម្បិ ឆេត្វាន វជន្តិ ធីរា
អនបេក្ខិនោ សព្វទុក្ខំ បហាយ ។

ពួកជនណា ត្រេកអរដោយអំណាចរាគៈ ពួកជននោះ តែងធ្លាក់ចុះកាន់ខ្សែតណ្ហា ដូចពីងពាងទម្លាក់ខ្លួនចុះកាន់សំណាញ់ ដែលធ្វើហើយដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ តែងកាត់ខ្សែតណ្ហានោះ ជាអ្នកមិនមានសេចក្ដីអាឡោះអាល័យ លះបង់ទុក្ខទាំងពួងចេញទៅ ។

៦. មុញ្ច បុរេ មុញ្ច បច្ឆតោ
មជ្ឈេ មុញ្ច ភវស្ស បារគូ
សព្វត្ថ វិមុត្តមានសោ
ន បុន ជាតិជរំ ឧបេហិសិ ។

អ្នកចូរដោះ (សេចក្ដីអាល័យ) ក្នុងកាល

មុនចេញ ចូរដោះ (សេចក្តីអាល័យ) ក្នុងកាល
ខាងក្រោយចេញ ចូរដោះ (សេចក្តីអាល័យ)
ក្នុងកាលជាកណ្តាលចេញ (កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះ)
អ្នកនឹងដល់ត្រើយនៃភព នឹងមានចិត្តរួចស្រឡះ
ចាកសង្ខតធម៌ទាំងពួង មិនត្រូវទៅកាន់ជាតិ និង
ជរាទៀតឡើយ ។

៧ វិតក្កមថិតស្ស ជន្តុនោ
តិព្វរាគស្ស សុភានុបស្សិនោ
ភិយ្យោ តណ្ហា បវឌ្ឍតិ
ឯស ខោ ទឡ្ហំ ករោតិ ពន្ធនំ ។
វិតក្កូបសមេ ច យោ រតោ
អសុភំ ភាវយតី សទា សតោ
ឯស ខោ ព្យន្តិកាហតិ
ឯសច្ឆេច្ឆតិ មារពន្ធនំ ។

តណ្ហា រមែងចម្រើនក្រៃលែង ដល់ជនដែល
វិតក្កញាំញី មានតម្រេកក្លៀវក្លា យល់ឃើញអា-
រម្មណ៍ថាល្អ បុគ្គលនោះឯង ឈ្មោះថា ធ្វើចំណង

ឲ្យមាំមួន ។ លុះតែបុគ្គលណា ត្រេកអរក្នុងអសុភជ្ឈាន ដែលជាហេតុឲ្យស្ងប់រម្ងាប់នូវវិតក្ក មានស្មារតីសព្វកាល តែងចម្រើនអសុភជ្ឈាន បុគ្គលនោះឯង នឹងធ្វើតណ្ហាឲ្យអស់ទៅបាន បុគ្គលនោះឯង ទើបឈ្មោះថា កាត់ចំណងមារបាន ។

៨ និដ្ឋង្គតោ អសន្តាសី វីតតណ្ហោ អនង្គណោ
អច្ឆិន្ទិ ភវសល្លានិ អន្តិមោយំ សមុស្សយោ ។
វីតតណ្ហោ អនាទានោ និរុត្តិបទកោវិទោ
អក្ខរានំ សន្និបាតំ ជញ្ញា បុព្វាបរានិ ច
ស វេ អន្តិមសារីរោ មហាបញ្ញោ មហាបុរិសោតិ វុច្ចតិ ។

បុគ្គលណាដល់សេចក្តីសម្រេច គឺអរហត្ត ជាអ្នកមិនតក់ស្លុត មិនមានតណ្ហា មិនមានកិលេសដូចទីទួល បានកាត់កូនសរ គឺកិលេស ជាហេតុញាំងសត្វឲ្យទៅកាន់ភពបានហើយ កាយដែលឆ្អឹង ៣០០ កំណាត់ផ្គុំគ្នាហើយនេះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា តាំងនៅក្នុងទីបំផុត ។

បុគ្គលណា មិនមានតណ្ហា មិនមានសេចក្តី

ប្រកាន់មាំ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងនិរុត្តិ (វាចាជាគ្រឿងសម្ដែងចេញ) និងបទដ៏សេស ដឹងច្បាស់នូវប្រជុំនៃអក្ខរៈទាំងឡាយផង នូវខាងដើម និងខាងចុងនៃអក្ខរៈទាំងឡាយផង បុគ្គលនោះឯង តថាគតហៅថា អ្នកមានសរីរៈស្ថិតនៅក្នុងទីបំផុត មានបញ្ញាច្រើន ជាមហាបុរស ។

៩ សព្វាភិភូ សព្វវិទូហមស្មិ

សព្វេសុ ធម្មេសុ អនូបលិត្តោ

សព្វញ្ជហោ តណ្ហក្ខយេ វិមុត្តោ

សយំ អភិញ្ញាយ កមុទ្ទិសេយ្យំ ។

តថាគត ជាអ្នកគ្របសង្កត់តេភូមិកធម៌ទាំងអស់ ដឹងច្បាស់ចតុភូមិកធម៌ទាំងអស់ មានចិត្តមិនបានជាប់នៅ ក្នុងតេមិកធម៌ទាំងអស់ លះបង់តេភូមិក-ធម៌ទាំងអស់ មានចិត្តរួចស្រឡះ ព្រោះអស់តណ្ហា បើតថាគតត្រាស់ដឹងធម៌ ដោយខ្លួនឯងហើយ ចាំបាច់យកអ្នកណាជាគ្រូអាចារ្យទៀត ។

១០ សព្វទានំ ធម្មទានំ ជិនាតិ

សព្វសំ ធម្មរសោ ជនាតិ
សព្វរតឹ ធម្មរតិ ជិនាតិ
តណ្ហក្ខយោ សព្វទុក្ខំ ជិនាតិ ។

ធម្មទានឈ្មោះអាមិសទានទាំងពួង ធម្មរស ឈ្មោះរសទាំងពួង សេចក្តីត្រេកអរក្នុងធម៌ ឈ្មោះ សេចក្តីត្រេកអរទាំងពួង ការអស់តណ្ហាឈ្មោះទុក្ខ ទាំងពួង ។

១១ ហនន្តិ ភោគា ទុម្មេធំ នោ ច បារគវេសិនោ
ភោគតណ្ហាយ ទុម្មេធោ ហន្តិ អញ្ញេវ អត្តនំ ។

ភោគៈទាំងឡាយ រមែងសម្លាប់បុគ្គលអប្ប ប្រាជ្ញ ប៉ុន្តែមិនសម្លាប់បុគ្គលអ្នកស្វែងរកត្រើយ គឺព្រះនិព្វានទេ ឯបុគ្គលអប្បប្រាជ្ញ រមែងសម្លាប់ ខ្លួនឯង ដូចជាសម្លាប់បុគ្គលដទៃ ព្រោះចំណង់ក្នុង ភោគៈ ។

១២ តិណទោសានិ ខេត្តានិ រាគទោសា អយំ បជា
តស្មា ហិ វីតរាគេសុ ទិន្នំ ហោតិ មហប្ផលំ ។
តិណទោសានិ ខេត្តានិ ទោសទោសា អយំ បជា

តស្មា ហិ វីតទោសេសុ ទិន្នំ ហោតិ មហប្ផលំ ។
តិណទោសានិ ខេត្តានិ មោហទោសា អយំ បជា
តស្មា ហិ វីតមោហេសុ ទិន្នំ ហោតិ មហប្ផលំ ។
តិណទោសានិ ខេត្តានិ ឥច្ឆាទោសា អយំ បជា
តស្មា ហិ វិគតិច្ឆេសុ ទិន្នំ ហោតិ មហប្ផលំ ។

ស្រែទាំងឡាយ មានស្មៅជាទោស ពួកសត្វលោកនេះមានរាគៈជាទោស ព្រោះហេតុនោះ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ដល់អ្នកមានរាគៈអស់ហើយ រមែងជាទានមានផលច្រើន ។ ស្រែទាំងឡាយ មានស្មៅជាទោស ពួកសត្វលោកនេះ មានទោសៈជាទោស ព្រោះហេតុនោះ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ដល់អ្នកមានទោសៈអស់ហើយ រមែងជាទានមានផលច្រើន ។ ស្រែទាំងឡាយ មានស្មៅជាទោស ពួកសត្វលោកនេះ មានមោហៈជាទោស ព្រោះហេតុនោះ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ដល់អ្នកមានមោហៈអស់ហើយ រមែងជាទានមានផលច្រើន ។ ស្រែទាំងឡាយ មានស្មៅជាទោស ពួក

សត្វលោកនេះ មានសេចក្ដីប្រាថ្នាជាទោស ព្រោះហេតុនោះ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ដល់អ្នកមានសេចក្ដីប្រាថ្នាអស់ហើយ រមែងជាទានមានផលច្រើន ។

២៤ តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា

១ រឿងត្រីឈ្មោះកបិលៈ

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធត្រីឈ្មោះកបិលៈ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “**មនុជស្ស** ” ជាដើម ។

[ពីរនាក់បងប្អូនចេញបួស]

បានឮថា ក្នុងអតីតកាល ក្នុងកាលនៃព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ព្រះនាមថាកស្សបៈបរិនិព្វានហើយ កុលបុត្តពីរនាក់បងប្អូនចេញបួសក្នុងសម្នាក់នៃព្រះសាវកទាំងឡាយ ។

បណ្តាកុលបុត្តពីរនាក់បងប្អូននោះ បងមានឈ្មោះថា សោធនៈ , ប្អូនមានឈ្មោះថា កបិលៈ , ចំណែកមាតារបស់កុលបុត្តទាំងពីរនោះ មានឈ្មោះថា សាធនី , ប្អូនស្រីឈ្មោះថា តាបនា ។ សូម្បីមាតា និងប្អូនស្រីរបស់បុត្តទាំងនោះ ក៏

បួសក្នុងសម្នាក់ភិក្ខុនីដែរ ។ កាលមនុស្សទាំងនោះបួសហើយយ៉ាងនោះ ភិក្ខុជាបងប្អូនទាំងពីររូបនោះធ្វើវត្តធំ និងវត្តតូចចំពោះអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍ ថ្ងៃមួយបានសួរអាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍ថា “បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ធុរៈក្នុងសាសនានេះមានប៉ុន្មាន ?” បានឮថា “ ធុរៈក្នុងព្រះសាសនានេះមាន ២ យ៉ាងគឺគន្ថធុរៈ ១ វិបស្សនាធុរៈ ១ ” ភិក្ខុជាបងគិតថា “ យើងនឹងបំពេញវិបស្សនាធុរៈ ” នៅក្នុងសម្នាក់អាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍ប្រាំវស្សាហើយ រៀនកម្មដ្ឋានរហូតដល់ព្រះអរហត្តចូលទៅកាន់ព្រៃព្យាយាម ក៏បានសម្រេចព្រះអរហត្តផល ។

[ប្អូនប្រុសស្រវឹងនឹងគន្ថធុរៈ]

ភិក្ខុជាប្អូនគិតថា “ យើងនៅក្មេងនៅឡើយ យើងមិនទាន់បំពេញវិបស្សនាធុរៈទេ , ចាំដល់ពេលចាស់ សឹមយើងបំពេញវិបស្សនាធុរៈ ” ទើបតាំងគន្ថធុរៈ រៀនព្រះត្រៃបិដក, បរិវារជាច្រើនបានកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យព្រះបរិយត្តិរបស់លោក, លាភក៏កើតឡើងព្រោះអាស្រ័យបរិវារ, លោកស្រវឹងហើយដោយការស្រវឹងក្នុងភាពជាអ្នកស្ដាប់ច្រើន ត្រូវ

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងត្រីឈ្មោះកបិលៈ

តណ្ហាក្នុងលាភគ្របសង្កត់ ព្រោះជាអ្នកមានមានះថា ខ្លួនជាបណ្ឌិតដ៏ក្រៃលែង រមែងពោលចំពោះវត្ថុដែលគួរ ដែលអ្នកដទៃពោលហើយថា “ ជាវត្ថុដែលមិនគួរ ”, ពោលចំពោះវត្ថុដែលមិនគួរថា “ ជាវត្ថុគួរ ” វត្ថុដែលមានទោស ពោលថា “ មិនមិនទោស ” វត្ថុដែលមិនមានទោស ពោលថា “ មានទោស ” ។ សូម្បីត្រូវភិក្ខុអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ទាំង-ឡាយហាមឃាត់ថា “ នែ កបិលៈ អ្នកកុំពោលយ៉ាងនេះឡើយ ” ហើយសម្ដែងធម៌ និងវិន័យទូន្មានប្រៀនប្រដៅជា

ច្រើន ក៏ពោលថា " ពួកលោកចេះអ្វី ? ពួកលោកនេះប្រាកដស្មើដោយបាតដៃទទេ " ជាដើមហើយ ក៏ដើរជេរ គំរាមភិក្ខុទាំងឡាយ ។

[ប្អូនប្រុសមិនជឿបងប្រុស]

គ្រានោះ ភិក្ខុទាំងឡាយ ប្រាប់រឿងនោះចំពោះព្រះសោធនត្ថេរ ដែលជាបងប្រុសរបស់លោក ។ ចំណែកព្រះសោធនត្ថេរចូលទៅរកលោកហើយ ទូន្មានលោកថា " ម្នាលអាវុសោកបិលៈ ក៏សម្មាបដិបត្តិ គឺការប្រតិបត្តិដ៏ប្រពៃរបស់

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ភិក្ខុទាំងឡាយ ដូចជាអ្នកឈ្មោះថាទ្រទ្រង់អាយុព្រះសាសនា, ព្រោះហេតុនោះ អ្នកកុំលះបង់សម្មាបដិបត្តិ ហើយពោលឃាត់វត្តទាំងឡាយ មានវត្តកប្បិយៈជាដើមយ៉ាងនោះឡើយ" លោកមិនអើពើនឹងពាក្យរបស់បងប្រុសលោក , ព្រះថេរៈទូន្មានលោកអស់ ២-៣ ដង ដឹងថាលោកមិនទទួលយកការទូន្មានរបស់ខ្លួនថា " ភិក្ខុនេះមិនធ្វើតាមពាក្យរបស់យើង " ក៏

ពោលថា “ ម្នាលអាវុសោ បើដូច្នោះ អ្នកនឹងប្រាកដតាមកម្ម របស់អ្នកចុះ ” លុះពោលដូច្នេះហើយ ក៏ចៀសចេញទៅ ។

ចាប់អំពីពេលនោះមក ភិក្ខុទាំងឡាយអ្នកមានសីល ជាទីស្រឡាញ់ហើយ ក៏បោះបង់ ឈប់ទូន្មានប្រៀនប្រដៅ លោកតទៅទៀត , លោកក៏ជាអ្នកមានការប្រព្រឹត្តអាក្រក់ មានភិក្ខុដែលជាអ្នកប្រព្រឹត្តអាក្រក់ចោមរោមហែហម ។

ថ្ងៃមួយ លោកគិតថា “ យើងនឹងសូត្របាតិមោក្ខ ” ទើបកាន់យកផ្លិតទៅគង់លើធម្មាសនៈ ក្នុងរោងឧបោសថ ហើយ សួរថា “ អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ បាតិមោក្ខរមែង ប្រព្រឹត្តដើម្បីភិក្ខុទាំងឡាយដែលប្រជុំគ្នាហើយក្នុងទីនេះឬ ?”

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងត្រីឈ្មោះកបិលៈ

ឃើញភិក្ខុទាំងឡាយគង់ស្ងៀមដោយគិតថា “ ប្រយោជន៍អ្វី ដោយពាក្យឆ្លើយដែលយើងឲ្យដល់ភិក្ខុនេះ ” ក៏ពោលថា “ អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ធម៌ក្តី វិន័យក្តី រមែងមិនមាន, ប្រយោជន៍អ្វីដោយបាតិមោក្ខ ដែលពួកអ្នកនឹងស្តាប់ ឬមិន ស្តាប់នោះ ” លុះពោលដូច្នេះហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈ ចៀសចេញទៅ លោកញុំាងសាសនាគឺព្រះបរិយត្តិរបស់ព្រះ

មានព្រះភាគទ្រង់ព្រះនាមថា កស្សបៈ ឲ្យវិនាសសាបសូន្យដោយអាការយ៉ាងនេះ ។ ចំណែកព្រះសោធនត្ថេរក៏បរិនិព្វានក្នុងថ្ងៃនោះដែរ ។

ក្នុងកាលអស់អាយុ លោកកើតក្នុងអវីចិមហានរក ។ មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ មាតា និងប្អូនស្រីរបស់លោក ដែលដល់នូវទិដ្ឋានុគតិរបស់លោក ជេរបរិភាសភិក្ខុទាំងឡាយ ដែលជាអ្នកមានសីលជាទីស្រឡាញ់ហើយ ក្រោយអំពីអស់អាយុជីវិត ក៏កើតក្នុងអវីចិមហានរកដែរ ។

[ចោរកើតក្នុងទេវលោកដោយអំណាចសីល]

ក៏ក្នុងកាលនោះ បុរស ៥០០ នាក់ធ្វើចោរកម្មមានការ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ប្លន់អ្នកស្រុកជាដើម ចិញ្ចឹមជីវិតដោយការធ្វើចោរកម្ម ត្រូវពួកអ្នកស្រុកដែលនៅក្នុងជនបទដេញតាមចាប់ ក៏រត់ចូលកាន់ព្រៃ មិនឃើញទីពឹងណាៗ ក្នុងព្រៃនោះ ឃើញភិក្ខុដែលនៅក្នុងព្រៃជាវត្តមួយរូប ថ្វាយបង្គំហើយ ពោលថា “ បពិត្រ

លោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន សូមលោកម្ចាស់ជាទីពឹងរបស់ខ្ញុំព្រះករុណាទាំងឡាយចុះ ” ។

ព្រះថេរៈពោលថា “ ទីពឹងដទៃក្រៅអំពីសីល រមែងមិនមានដល់អ្នកទាំងឡាយ , ដូច្នេះ អ្នកទាំងឡាយចូរសមាទានសីល ៥ ចុះ ” ។

ចោរទាំងនោះយល់ព្រមដោយពាក្យថា “ ប្រពៃហើយលោកម្ចាស់ ” ដូច្នេះហើយ សមាទានសីលទាំងឡាយ ។

គ្រានោះ ព្រះថេរៈទូន្មានចោរទាំងនោះថា “ ឥឡូវនេះអ្នកទាំងឡាយជាអ្នកមានសីលហើយ អ្នកទាំងឡាយមិនគួរគប្បីប្រព្រឹត្តកន្លងសីលសូម្បីព្រោះហេតុនៃជីវិតឡើយ , ការប្រទូស្តក្នុងចិត្ត ក៏មិនគប្បីធ្វើដែរ ” ចោរទាំងនោះយល់ព្រមថា “ ប្រពៃហើយ លោកម្ចាស់ ” ។

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងត្រីឈ្មោះកបិលៈ

គ្រានោះ អ្នកស្រុកទាំងនោះមកដល់ទីនោះហើយ រកមើលខាងនេះខាងនោះ ឃើញចោរទាំងនោះហើយ ក៏ជួយគ្នាផ្តាច់ជីវិតទាំងអស់ , ចោរទាំងនោះធ្វើកាលកិរិយាទៅ ក៏កើតក្នុងទេវលោក ។ ប្រធានចោរបានទៅជាប្រធានទេវបុត្រ ។

[ទេវបុត្តបដិសន្ធិក្នុងត្រកូលអ្នកនេសាទ]

ទេវបុត្តទាំងនោះ អន្ទោលទៅក្នុងទេវលោកអស់មួយចន្លោះព្រះពុទ្ធ ដោយអំណាចអនុលោម និងបដិលោម ក្នុងពុទ្ធុប្បាទកាលនេះ កើតក្នុងត្រកូលអ្នកនេសាទ ៥០០ ត្រកូលដែលនៅជិតខ្លោងទ្វារព្រះនគរសាវត្ថី ។ ប្រធានទេវបុត្តបដិសន្ធិក្នុងត្រកូលដែលជាប្រធានអ្នកនេសាទ, ពួកទេវបុត្តក្រៅនេះ បដិសន្ធិក្នុងត្រកូលអ្នកនេសាទក្រៅនេះ ។ ការបដិសន្ធិនិងប្រសូតចាកផ្ទៃមាតានៃជនទាំងនោះ បានមានហើយក្នុងថ្ងៃជាមួយគ្នា ដោយប្រការដូច្នេះ ។

ប្រធានអ្នកនេសាទ ប្រើឲ្យគេដើរស្វែងរកទារកដទៃដែលកើតក្នុងថ្ងៃជាមួយនឹងកូនរបស់ខ្លួនដោយពាក្យថា “ ពួកទារកសូម្បីដទៃក្នុងស្រុកនេះ កើតហើយក្នុងថ្ងៃនេះមានដែរឬ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ទេ ?” បានដឹងថាទារកទាំងនោះកើតហើយ ក៏ញុំាងបុគ្គលឲ្យៗនូវទ្រព្យដែលជាតម្លៃនៃវត្ថុ ជាគ្រឿងចិញ្ចឹមដល់អ្នកនេសាទទាំងនោះ ដោយតាំងចិត្តថា “ ទារកទាំងនោះ នឹងជាសម្លាញ់

របស់កូនយើង " ។ ទារកទាំងនោះសុទ្ធទាំងអស់ បានជាសម្លាញ់លេងដីជាមួយគ្នា ចម្រើនវ័យហើយដោយលំដាប់ បណ្ដាក្មេងទាំងនោះ បុត្ររបស់ប្រធានអ្នកនេសាទ បានជាអ្នកខ្ពង់ខ្ពស់ដោយយស និងអំណាច ។

[កបិលៈកើតជាត្រីធំ]

ចំណែកភិក្ខុកបិលៈនោះ ឆេះក្នុងនរកអស់មួយចន្លោះព្រះពុទ្ធហើយ ក្នុងកាលនោះ កើតជាត្រីធំក្នុងស្ទឹងអចិរវតី មានពណ៌សម្បុរដូចមាស មានមាត់ស្អុយ ដោយអំណាចវិបាកដ៏សេស ។

ក្រោយមក សម្លាញ់ទាំងនោះប្រឹក្សាគ្នាថា " យើងនឹងចាប់ត្រី " ទើបកាន់យកឧបករណ៍ចាប់ត្រីទាំងឡាយ មានសំណាញ់ជាដើមបង់ទៅក្នុងស្ទឹង , ពេលនោះត្រីនោះបានមកជាប់ក្នុងសំណាញ់ របស់សម្លាញ់ទាំងនោះ ។ អ្នកនេសាទ

ដែលមានប្រក្រតីនៅកេវដ្តគ្រាមទាំងអស់ បានឃើញត្រីនោះហើយ បានធ្វើសំឡេងដ៏ខ្លាំងថា " កូនរបស់ពួកយើងចាប់ត្រី

ជាលើកដំបូង ចាប់បានត្រីមាស , គ្រានេះ ព្រះរាជានឹងព្រះរាជទានទ្រព្យដ៏ច្រើនដល់ពួកយើង ” សម្លាញ់ទាំងនោះចាប់ត្រីដាក់ទូក លើកត្រីពីទូកឡើងហើយ ក៏នាំទៅកាន់ព្រះរាជ-ដំណាក់ ។

ចំណែកព្រះរាជាកាលទ្រង់ទតឃើញត្រីនោះភ្លាម ក៏ទ្រង់សួរថា “ នុ៎ះជាអ្វី ?” ពួកគេបានក្រាបទូលព្រះរាជាថា “ បពិត្រព្រះសម្មតិទេព ត្រី ” ព្រះរាជាទ្រង់ទតឃើញត្រីមានពណ៌សម្បុរដូចមាស ក៏ទ្រង់ព្រះតម្រិះថា “ ព្រះសាស្ដានឹងទ្រង់ជ្រាបនូវហេតុ ដែលត្រីនោះមានពណ៌សម្បុរដូចមាស ” ដូច្នេះហើយ ទ្រង់បញ្ជារាជបុរសឲ្យកាន់យកត្រីនោះ ស្ដេចយាងទៅកាន់សម្នាក់ព្រះមានព្រះភាគ ។ កាលត្រីនោះហាមាត់ភ្លាម ក្លិនស្អុយពេញវត្ដជេតពន ។

ព្រះរាជាទ្រង់ទូលសួរព្រះសាស្ដាថា “ បពិត្រព្រះមានព្រះភាគ ព្រោះហេតុអ្វី ទើបត្រីនេះមានពណ៌សម្បុរដូច

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

មាស ? ហើយព្រោះអ្វី ទើបក្លិនស្អុយផ្សាយចេញអំពីមាត់របស់វា ?" ។

ព្រះសាស្តា. បពិត្រមហារាជ ត្រីនេះបានជាភិក្ខុឈ្មោះកបិលៈ ជាពហុស្សូត មានបរិវារច្រើន ក្នុងធម្មវិន័យរបស់ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ព្រះនាមថាកស្សបៈ , ត្រូវតណ្ហាដែលអាស្រ័យលាភគ្របសង្កត់ ហើយជេរបរិភាសភិក្ខុដែលមិនកាន់យកនូវទិដ្ឋានុគតិរបស់ខ្លួន ញុំាងព្រះសាសនារបស់ព្រះមានព្រះភាគទ្រង់ព្រះនាមថាកស្សបៈឲ្យវិនាសសាបសូន្យ ។

ត្រីនេះកើតក្នុងអវីចីដោយកម្មនោះហើយ ឥឡូវនេះកើតជាត្រីដោយកម្មដ៏សេស , ក៏ព្រោះត្រីនេះពីជាតិមុនជាភិក្ខុហើយបានបង្រៀនព្រះពុទ្ធវចនៈ ពោលសរសើរគុណព្រះ-ពុទ្ធអស់កាលដ៏យូរ ទើបបានអត្តភាពមានពណ៌សម្បុរដូចជាមាស ដោយផលនៃកម្មនោះ , ប៉ុន្តែបានជេរបរិភាសភិក្ខុទាំងឡាយ ទើបមានក្លិនស្អុយផ្សាយចេញអំពីមាត់ ដោយផលនៃកម្មនោះ , មហាបពិត្រ តថាគតនឹងឲ្យត្រីនេះនិយាយ ។

ព្រះរាជា. ឲ្យវានិយាយចុះ ព្រះអង្គ ។

គ្រានោះ ព្រះសាស្ដាត្រាស់សួរត្រីនោះថា "ឯងឈ្មោះកបិលៈឬ ?" ។

ត្រី. ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ខ្ញុំព្រះអង្គឈ្មោះកបិលៈ ។

ព្រះសាស្ដា. ឯងមកអំពីទីណា ?

ត្រី. បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គមកអំពីអវីចិ-មហានរក ។

ព្រះសាស្ដា. សោធនៈបងប្រុសរបស់ឯងទៅណា ?

ត្រី. បរិនិព្វានហើយ ព្រះអង្គ ។

ព្រះសាស្ដា. ចុះនាងសាធនី ជាមាតារបស់ឯងនោះទៅណា ?

ត្រី. កើតក្នុងនរក ព្រះអង្គ ។

ព្រះសាស្ដា. នាងតាបនាប្អូនស្រីរបស់ឯងទៅណា ?

ត្រី. កើតក្នុងមហានរក ព្រះអង្គ ។

ព្រះសាស្ដា. ឥឡូវនេះ ឯងនឹងទៅកាន់ទីណាទៀត ?

ត្រីឈ្មោះកបិលៈក្រាបទូលព្រះសាស្ដាថា "បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គនឹងទៅកាន់អវីចិមហានរកដដែល "

លុះក្រាបទូលព្រះសាស្ដាដូច្នេះហើយ ត្រូវសេចក្ដីក្ដៅក្រហាយគ្របសង្កត់ ក៏បោកក្បាលនឹងទូក ធ្លាប់ទៅកើតក្នុងនរក, មហាជនកើតការតក់ស្លុត មានរោមព្រឺព្រួចឡើង ។

[ព្រះសាស្ដាត្រាស់កបិលសូត្រ]

គ្រានោះ ព្រះមានព្រះភាគ ទ្រង់ពិចារណាមើលវារៈចិត្តរបស់បរិស័ទដែលមកប្រជុំគ្នាក្នុងខណៈនោះ ដើម្បីនឹងទ្រង់សម្ដែងធម៌ឲ្យសមគួរដល់ខណៈនោះ ទើបត្រាស់កបិលសូត្រក្នុងសុត្តនិបាតថា " អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ បានពោលការប្រព្រឹត្តធម៌ ១ ការប្រព្រឹត្តព្រហ្មចរិយៈ ១ ថាជាកែវដ៏ឧត្ដម " ដូច្នេះជាដើមហើយ បានត្រាស់ព្រះគាថាទាំងនោះថា :-

មនុជស្ស បមត្តចារិនោ
តណ្ហា វឌ្ឍតិ មាលុវា វិយ
សោ បលវតី ហុរាហុរំ
ផលមិច្ឆំវ វនស្មឹ វានរោ ។

យំ ឯសា សហតី ជម្មី តណ្ហា លោកេ វិសត្តិកា

សោកា តស្ស បវឌ្ឍន្តិ   អភិវឌ្ឍំវ វីរណំ ។

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងត្រីឈ្មោះកបិលៈ

យោ វេ តំ សហតី ជម្មឹ   តណ្ហំ លោកេ ទុរច្ចយំ
សោកា តម្ហា បបតន្តិ   ឧទពិន្ទុវ បោក្ខរា ។
តំ វោ វទាមិ ភទ្ទំ វោ   យាវន្តេត្ថ សមាគតា
តណ្ហាយ មូលំ ខណថ   ឧសីរត្ថោវ វីរណំ ។
មា វោ នឡំ វ សោតោវ   មារោ ភញ្ជិ បុនប្បុនំ ។

តណ្ហា តែងចម្រើនដល់មនុស្សអ្នកមានការប្រព្រឹត្ត ដោយសេចក្តីប្រមាទជាប្រក្រតី ដូចវល្លិរួបរឹតដើមឈើហើយ ចម្រើនឡើង បុគ្គលនោះ តែងស្ទុះទៅកាន់ភពតូចភពធំ   ដូចស្វា កាលប្រាថ្នាផ្លែឈើ លោតទៅក្នុងព្រៃ ដូច្នោះដែរ ។

តណ្ហានុ៎ះ ជាទោសជាតិដ៏លាមក ផ្សាយទៅក្នុងអារម្មណ៍ផ្សេងៗ ក្នុងលោក គ្របសង្កត់បុគ្គលណា សេចក្តីសោកស្តាយ តែងចម្រើនឡើងដល់បុគ្គលនោះ ដូចស្បូវវណ្តាស ដែលត្រូវភ្លៀងធ្លាក់

ចុះជ្រញ្ជំហើយពន្លកលូតលេចឡើង ដូច្នោះដែរ ។ ចំណែកជនណា គ្របសង្កត់តណ្ហាដ៏លាមក ក្នុង

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

លោក ដែលគេឆ្លងបានដោយកម្រនោះ សេចក្ដីសោកស្ដាយ តែងធ្លាក់ចេញចាកជននោះឯង ដូចដំណក់ទឹកដែលធ្លាក់ចុះចាកស្លឹកឈូក ដូច្នោះដែរ ។ ព្រោះហេតុនោះ បានជាតថាគតប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយមានប៉ុន្មានរូប ដែលមកប្រជុំគ្នាក្នុងទីនេះ សេចក្ដីចម្រើន ចូរមានដល់អ្នកទាំងឡាយទាំងប៉ុណ្ណោះចុះ អ្នកទាំងឡាយ ចូររំលើងឫសតណ្ហាចោលចេញ ដូចបុគ្គលត្រូវការស្បូវភ្លាំង គាស់ស្បូវរណ្ដាសចោលចេញ ដូច្នោះ ។ មារកុំរុករានអ្នកទាំងឡាយរឿយៗ ដូចខ្សែទឹកកាច់បំបាក់ដើមបបុស ដូច្នោះឡើយ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **បមត្តចារិនោ** សេចក្ដីថា ឈានមិនចម្រើន វិបស្សនា មគ្គ និងផល ក៏មិនចម្រើនដល់បុគ្គលអ្នកមានការប្រព្រឹត្ត ដោយសេចក្ដីប្រមាទជាប្រក្រតី ដោយសេចក្ដីប្រមាទ ដែលមានការបណ្ដែតបណ្ដោយសតិ

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងត្រីឈ្មោះកបិលៈ

ជាលក្ខណៈ ។ អធិប្បាយថា ដូចវល្លិ៍រួបរឹតដើមឈើហើយ រមែងចម្រើនឡើង ដើម្បីសេចក្ដីវិនាសទៅនៃដើមឈើ យ៉ាងណា , តណ្ហាក៏ដូច្នោះដែរ ឈ្មោះថា ចម្រើនដល់បុគ្គលនោះ ព្រោះអាស្រ័យទ្វារទាំង ៦ កើតឡើងរឿយៗ ។

បាទព្រះគាថាថា **សោ បលវតី ហុរាហុរំ** សេចក្ដីថា បុគ្គលនោះ គឺអ្នកប្រព្រឹត្តទៅក្នុងគតិនៃតណ្ហា តែងត្រាច់ គឺស្ទុះទៅកាន់ភពតូចភពធំ ។ សួរថា “ បុគ្គលនោះតែងស្ទុះដូចអ្វី ?” ឆ្លើយថា “ ដូចស្វាកាលប្រាថ្នាផ្លែឈើ តែងលោតទៅក្នុងព្រៃ , វាចាប់មែកឈើនោះៗ លែងមែកនោះហើយ ចាប់មែកផ្សេងទៀត , លែងមែកសូម្បីនោះហើយ ចាប់មែកដទៃទៀត រមែងមិនដល់ភាពជាសត្វដែលបុគ្គលគួរពោលបានថា

“ វាមិនបានមែកឈើហើយអន្ទុយស្មៀម ” យ៉ាងណា , បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តទៅក្នុងគតិនៃតណ្ហា ដូច្នោះដែរ តែងតែស្ទុះទៅកាន់ភពតូចភពធំ រមែងមិនដល់ភាពជាអ្នក ដែលនរណាពោលបានថា “ គេមិនបានអារម្មណ៍ ទើបមិនប្រព្រឹត្តទៅតាមតណ្ហា ” ។

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

បទថា **យំ** ជាដើម សេចក្តីថា តណ្ហាដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមទ្វារទាំង ៦ ឈ្មោះថា លាមក ព្រោះជារបស់អាក្រក់ដល់នូវការរាប់ថា **វិសត្តិកា** ព្រោះតណ្ហានោះ ជាធម្មជាតិផ្សាយទៅ គឺជាប់នៅក្នុងអារម្មណ៍ទាំងឡាយ មានរូបជាដើមដូចជាអាហារលាយដោយថ្នាំពិស ដូចផ្កាឈើលាយដោយថ្នាំពិស ដូចផ្លែឈើលាយដោយថ្នាំពិស ដូចជាគ្រឿងបរិភោគលាយដោយថ្នាំពិស គ្របសង្កត់បុគ្គលណាហើយ សេចក្តីសោកទាំងឡាយដែលមានវដ្តៈជាមូល តែងចម្រើនឡើងដល់បុគ្គលនោះ ដូចស្បូវរណ្តាសដែលត្រូវភ្លៀងធ្លាក់ចុះរឿយៗរមែងមានពន្លកលូតលាស់ឡើងក្នុងព្រៃដូច្នោះដែរ ។

បទថា **ទុរច្ចយំ** ជាដើម សេចក្តីថា ចំណែកបុគ្គល ណា គ្របសង្កត់តណ្ហាដ៏លាមកនោះ គឺមានប្រការដូចដែល ខ្ញុំបានពោលហើយ ឈ្មោះថាដែលគេច្នងបានដោយកម្រនោះ ព្រោះជារបស់លំបាកនឹងឈ្នះកន្លង គឺលំបាកនឹងលះបង់បាន, សេចក្តីសោកដែលមានវដ្តៈជាមូល រមែងធ្លាក់ចេញចាក បុគ្គលនោះ គឺតាំងនៅមិនបាន ដូចតំណក់ទឹកដែលធ្លាក់ចុះ

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងត្រីឈ្មោះកបិលៈ

ចាកស្លឹកឈូក គឺមិនជាប់នៅដូច្នោះដែរ ។

ត្រើនបទថា **តំ វោ វទាមិ** គឺព្រោះហេតុនោះ បានជា តថាគតប្រាប់អ្នកទាំងឡាយ ។

ពីរបទថា **ភទ្ទំ វោ** សេចក្តីថា សេចក្តីចម្រើនចូរមាន ដល់អ្នកទាំងឡាយ , អធិប្បាយថា អ្នកទាំងឡាយ កុំបាន ដល់នូវសេចក្តីវិនាស ដូចកបិលភិក្ខុនេះឡើយ ។

បទថា **មូលំ** ជាដើម សេចក្តីថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរ រំលើងឫសតណ្ហា ដែលប្រព្រឹត្តទៅតាមទ្វារទាំង ៦ ដោយ ញាណដែលសម្បយុត្តជាមួយនឹងអរហត្តមគ្គចោលចេញ ។

សួរថា “រំលើងឫសតណ្ហានោះ ដូចអ្វី ? ឆ្លើយថា ដូចបុគ្គលអ្នកត្រូវការដោយស្បូវភ្លាំង គាស់ស្បូវរណ្ដាសចោលចេញដូច្នោះ ” ។ អធិប្បាយថា បុរសអ្នកត្រូវការស្បូវភ្លាំង រមែងគាស់ស្បូវភ្លាំងនោះដោយចបធំ យ៉ាងណា , អ្នកទាំងឡាយចូរគាស់រំលើងឫសតណ្ហានោះចេញដូច្នោះដែរ ។

ពីរបាទគាថាថា **មា វោ នឡំ វ សោតោវ មារោ ភញ្ជិ បុនប្បុនំ** សេចក្ដីថា កិលេសមារ មរណមារ និងទេវ-

បុត្តមារ ចូរកុំរុករានអ្នកទាំងឡាយរឿយៗ ដូចខ្សែទឹកកាច់បំបាក់ដើមបបុសដែលដុះនៅក្បែរមាត់ស្ទឹងដូច្នោះឡើយ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា បុត្តរបស់អ្នកនេសាទទាំង ៥០០ នាក់នោះកើតសេចក្ដីសង្វេគ ប្រាថ្នានឹងធ្វើនូវទីបំផុតនៃសេចក្ដីទុក្ខ ក៏បួសក្នុងសម្នាក់ព្រះមានព្រះភាគ ធ្វើទីបំផុតនៃសេចក្ដីទុក្ខអស់កាលមិនយូរ បានជាអ្នកមានការបរិភោគជាមួយគ្នាដោយធម៌ជាគ្រឿងបរិភោគ គឺអានេញ្ជវិហារធម៌ និងសមាបត្តិធម៌ រួមនឹងព្រះសាស្ដា ។៚

(រឿងត្រីឈ្មោះកបិលៈ ចប់)

8888888888888888888

២ រឿងកូនជ្រូកញី

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន ទ្រង់ប្រារព្ធកូនជ្រូកស៊ីលាមកមួយ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " ***យថាបិ មូលេ*** " ជាដើម ។

[ព្រះសាស្តាត្រាស់បុព្វកម្មរបស់កូនជ្រូក]

បានឮថា ថ្ងៃមួយ ព្រះសាស្តាស្តេចចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ទ្រង់ទតឃើញកូនជ្រូកមួយ ទើបទ្រង់ធ្វើការញញឹមឲ្យប្រាកដ ។ កាលព្រះអង្គទ្រង់ធ្វើការ

ញញឹម ព្រះអានន្ទបានឃើញមណ្ឌលទស្សនោកាស ដែលផ្សាយចេញអំពីព្រះឱស្ឋរបស់ព្រះអង្គ ទើបទូលសួរហេតុនៃការញញឹមនោះថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន អ្វីជាហេតុ អ្វីជាបច្ច័យ នៃការញញឹមរបស់ព្រះអង្គ ? ” ។

គ្រានោះ ព្រះសាស្ដាត្រាស់ប្រាប់ព្រះអានន្ទថា “ ម្នាលអានន្ទ អ្នកឃើញកូនជ្រូកញីនោះទេ ?” ។

ព្រះអានន្ទ.បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះអង្គឃើញ ។

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ព្រះសាស្ដា. កូនជ្រូកញីនោះ ធ្លាប់កើតជាមេមាន់ នៅក្បែររោងឆាន់មួយ ក្នុងសាសនានៃព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាមថាកកុសន្ធៈ , មេមាន់នោះ ស្ដាប់សំឡេងប្រកាសធម៌របស់ភិក្ខុអ្នកជាយោគាវចរមួយរូប ស្វាធ្យាយវិបស្សនាកម្មដ្ឋាន ចុតិចាកអត្តភាពនោះហើយ កើតក្នុងរាជត្រកូល ជារាជធីតាព្រះនាមថាឧព្វរី , ក្នុងកាលតមក ព្រះនាងស្ដេចចូលទៅកាន់ទីជាទីបន្ទោបង់ឧច្ចារៈ ទតឃើញហ្វូងដង្កូវហើយញ៉ាំងសញ្ញាថាដង្កូវៗ ដូច្នេះឲ្យកើតឡើងក្នុងទីនោះ បានបឋមជ្ឈាន, ព្រះនាង

តាំងនៅក្នុងអត្តភាពនោះរហូតអស់អាយុ ចុតិចាកអត្តភាព នោះហើយ បដិសន្ធិក្នុងព្រហ្មលោក លុះចុតិចាកព្រហ្មលោក កករល្អក់ដោយអំណាចគតិ ទើបកើតក្នុងកំណើតជ្រូកក្នុង កាលឥឡូវនេះ, តថាគតឃើញហេតុនេះ ទើបតថាគតធ្វើការ ញញឹមឲ្យប្រាកដ ។

ភិក្ខុទាំងឡាយ មានព្រះអានន្ទជាប្រធាន ស្ដាប់រឿង នោះហើយ កើតសេចក្ដីសង្វេគយ៉ាងខ្លាំង ។

[រាគៈតណ្ហាឲ្យទោសច្រើន]

ព្រះសាស្ដា ទ្រង់ញ៉ាំងសេចក្ដីសង្វេគឲ្យកើតដល់ភិក្ខុ ទាំងនោះហើយ កាលនឹងទ្រង់ប្រកាសទោសរបស់រាគតណ្ហា ទ្រង់ប្រថាប់ឈរចន្លោះថ្នល់នោះឯង ទ្រង់ភាសិតព្រះគាថា ទាំងនោះថា :-

យថាបិ មូលេ អនុបទ្ទវេ ទឡ្ហេ
ឆិន្នោបិ រុក្ខោ បុនរេវ រូហតិ
ឯវម្បិ តណ្ហានុសយេ អនូហតេ
និព្វត្តតី ទុក្ខមិទំ បុនប្បុនំ ។

យស្ស ឆត្តឹសតី សោតា   មនាបស្សវនា ភុសា
មហា វហន្តិ ទុទ្ទិដ្ឋឹ   សង្កប្បា រាគនិស្សិតា ។
សវន្តិ សព្វធី សោតា   លតា ឧព្ភិជ្ជ តិដ្ឋតិ
តញ្ច ទិស្វា លតំ ជាតំ   មូលំ បញ្ញាយ ឆិន្ទថ ។

សរិតានិ សិនេហិតានិ ច
សោមនស្សានិ ភវន្តិ ជន្តុនោ
តេ សាតសិតា សុខេសិនោ
តេ វេ ជាតិជរូបគា នរា ។

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងកូនជ្រូកញី

តសិណាយ បុរក្ខតា បជា
បរិសប្បន្តិ សសោវ ពាធិតោ
សញ្ញោជនសង្គសត្តា
ទុក្ខមុបេន្តិ បុនប្បុនំ ចិរាយ ។
តសិណាយ បុរក្ខតា បជា
បរិសប្បន្តិ សសោវ ពាធិតោ
តស្មា តសិណំ វិនោទយេ

ភិក្ខុ អាកន្ទំ វិរាគមត្តនោ ។

កាលបើឫសឈើ មិនមានសេចក្តីអន្តរាយ នៅមាំមួនទេ ដើមឈើទុកជាកាប់ចោលហើយ ក៏តែងដុះឡើងទៀតបាន មានឧបមាដូចម្តេចមិញ កាលបើតណ្ហានុស័យ បុគ្គលកម្ចាត់មិនទាន់បានហើយ ទុក្ខ (មានជាតិទុក្ខជាដើម) នេះ ក៏តែងកើតរឿយៗ មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

ខ្សែតណ្ហា ៣៦ ជាធម្មជាតិហូរទៅក្នុងអារម្មណ៍ជាទីគាប់ចិត្ត ជាធម្មជាតិក្លៀវក្លា មានដល់បុគ្គលណា

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

តម្រិះទាំងឡាយដ៏ធំ ដែលអាស្រ័យនូវរាគៈ តែងនាំនូវទិដ្ឋិអាក្រក់ របស់បុគ្គលនោះ ។

ខ្សែតណ្ហាទាំងឡាយ តែងហូរទៅក្នុងអារម្មណ៍ទាំងពួង ដូចជាវល្លិដែលបែកខ្នែងឡើង តាំងនៅដូច្នោះ បើអ្នកទាំងឡាយ ឃើញតណ្ហាដូចជាវល្លិនោះកើតឡើងហើយ ចូរកាត់ឫសចោលចេញ ដោយកាំបិត

គឺបញ្ញា ។

សោមនស្សទាំងឡាយ ដែលផ្សាយទៅហើយផង ដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយសេចក្តីស្រឡាញ់ផង រមែងមានដល់សត្វ ពួកសត្វនោះ ជាអ្នកអាស្រ័យនូវសេចក្តីរីករាយ អ្នកស្វែងរកសេចក្តីសុខ នរជនទាំងឡាយនោះឯង តែងឈមទៅរកជាតិនិងជរា ។

ពួកសត្វដែលតណ្ហាជាទីញ៉ាំងសត្វឲ្យតក់ស្លុត ក្រុងទុកហើយ តែងវន្ទត់ដូចទន្សាយដែលព្រានទាក់បានហើយដូច្នោះ ពួកសត្វដែលជាប់ក្នុងសំយោជនៈ និងសង្គធម៌ (ធម៌ជាគ្រឿងជំពាក់) តែងដល់នូវ

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងកូនជ្រូកញី

សេចក្តីទុក្ខរឿយៗ អស់កាលអង្វែង ។

ពួកសត្វដែលតណ្ហា ជាទីញ៉ាំងសត្វឲ្យតក់ស្លុតក្រុងទុកហើយ តែងវន្ទត់ដូចទន្សាយដែលនាយព្រានទាក់បានហើយដូច្នោះ ព្រោះហេតុនោះ ភិក្ខុកាលប្រាថ្នាធម៌ ជាគ្រឿងប្រាសចាករាគៈ ដើម្បីខ្លួន គប្បីបន្ទោបង់តណ្ហា ដែលជាគ្រឿងតក់ស្លុតចោលចេញ ។

<u>អធិប្បាយគាថា</u>

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **មូលេ** ជាដើម សេចក្តីថា កាលឫសទាំង ៥ នៃដើមឈើណា ដែលចាក់ទៅក្នុងទិសទាំងបួន និងចាក់ទៅខាងក្រោម ឈ្មោះថា មិនមានអន្តរាយ ព្រោះអន្តរាយប្រភេទណាមួយ មានការកាត់ ការកាប់ ការពុះ និងការបោះជាដើម ឈ្មោះថា នៅមាំមួន ព្រោះការដែលឫសនៅមាំមួននោះ ដើមឈើនោះ សូម្បីត្រូវកាប់ខាងលើហើយក៏ដោយ ក៏តែងដុះឡើងទៀតបាន ដោយអំណាចមែកធំ និងមែកតូច យ៉ាងណា, ទុក្ខទាំងឡាយមានជាតិទុក្ខជាដើម កាលអនុស័យ គឺការដេកត្រាំនៃតណ្ហា ដែលប្រព្រឹត្តទៅតាម

ទ្វារទាំង ៦ ដែលព្រះអរហត្តមគ្គញាណមិនទាន់កម្ចាត់ គឺមិនទាន់កាត់ផ្តាច់ តែងកើតឡើងរឿយៗ ក្នុងភពនោះៗ មានឧបមេយ្យដូច្នោះដែរ ។

បទថា **យស្ស** ជាដើម សេចក្តីថា តណ្ហាប្រកបដោយខ្សែ ៣៦ ដោយអំណាចនៃតណ្ហាវិចរិតទាំងនេះ គឺ

តណ្ហាវិចរិតដែលអាស្រ័យអាយតនៈខាងក្នុង ១៨ តណ្ហា-វិចរិតដែលអាស្រ័យអាយតនៈខាងក្រៅ ១៨ ដោយប្រការដូច្នេះ ឈ្មោះថា ជាធម្មជាតិហូរទៅរកអារម្មណ៍ជាទីគាប់ចិត្ត ព្រោះអត្ថវិគ្រោះថា រមែងហូរទៅ គឺប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអារម្មណ៍ មានរូបារម្មណ៍ជាដើម ដែលជាទីគាប់ចិត្ត ជាធម្មជាតិក្លៀវក្លា គឺមានកម្លាំង មានដល់បុគ្គលណា, តម្រិះទាំងឡាយឈ្មោះថា ជាធម្មជាតិដ៏ធំ ព្រោះភាវៈជារបស់ធំ ដោយការកើតឡើងរឿយៗ មិនអាស្រ័យឈាន ឬវិបស្សនា អាស្រ័យរាគៈតែងនាំបុគ្គលអ្នកមានទិដ្ឋិអាក្រក់ ព្រោះជាអ្នកមានញាណវិបត្តិនោះទៅ ។

បាទព្រះគាថាថា **សវន្តិ សព្វធី សោតា** សេចក្តីថា

តណ្ហាវត្ថុវណ្ណនា រឿងកូនជ្រូកញី

ខ្សែតណ្ហាទាំងនេះ ឈ្មោះថាតែងហូរទៅរកអារម្មណ៍ទាំងពួង ព្រោះហូរទៅរកអារម្មណ៍ទាំងពួង មានរូបារម្មណ៍ជាដើម ដោយអំណាចនៃទ្វារ មានចក្ខុទ្វារជាដើម ឬព្រោះតណ្ហាទាំង

អស់ គឺរូបតណ្ហា សទ្ទតណ្ហា គន្ធតណ្ហា រសតណ្ហា ផោដ្ឋព្វ-
តណ្ហា ធម្មតណ្ហា តែងហូរទៅកាន់ភពទាំងពួង ។

បទថា **លតា** សេចក្តីថា តណ្ហាដែលមានឈ្មោះថា **លតា** ព្រោះអត្ថវិគ្រោះថា ប្រៀបដូចជាវល្លិ ព្រោះអត្ថថា ជាគ្រឿងចង និងដោយអត្ថថា ជាគ្រឿងរួបរឹត ។

ពីរបទថា **ឧព្ភិជ្ជ តិដ្ឋតិ** សេចក្តីថា តណ្ហាដែលដូចជាវល្លិកើតឡើងតាមទ្វារទាំង ៦ ហើយ រមែងតាំងនៅក្នុងអារម្មណ៍ទាំងឡាយ មានរូបារម្មណ៍ជាដើម ។

ពីរបទថា **តញ្ច ទិស្វា** សេចក្តីថា ក៏បុគ្គលអ្នកឃើញតណ្ហាដូចជាវល្លិនោះ ដោយអំណាចនៃឫសដែលកើតហើយថា “ តណ្ហានេះ កាលនឹងកើតឡើង តែងកើតឡើងក្នុងបិយរូប និងសាតរូបនេះ ” ។

បទថា **បញ្ញាយ** សេចក្តីថា អ្នកទាំងឡាយចូរកាត់ឫស

ចោលចេញ ដោយមគ្គប្បញ្ញា ដូចបុគ្គលកាត់នូវវល្លិដែលដុះក្នុងព្រៃដោយកាំបិតដូច្នោះចុះ ។

បទថា **សរិតានិ** គឺផ្សាយទៅ បានដល់ផ្សព្វផ្សាយទៅ

បទថា **សិនេហិតានិ ច** សេចក្ដីថា ដែលប្រព្រឹត្តទៅដោយសេចក្ដីស្រឡាញ់ផង ដោយអំណាចនៃសេចក្ដីស្នេហាដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងបរិក្ខារទាំងឡាយ មានចីវរជាដើមផង អធិប្បាយថា ដែលប្រឡាក់ដោយសេចក្ដីស្រឡាញ់ គឺតណ្ហា

បទថា **សោមនស្សានិ** សេចក្ដីថា សោមនស្សទាំងឡាយបែបនោះ រមែងមានដល់បុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចនៃតណ្ហា ។

ពីរបទថា **តេ សាតសិតា** សេចក្ដីថា បុគ្គលទាំងនោះគឺបុគ្គលអ្នកប្រព្រឹត្តទៅក្នុងអំណាចនៃតណ្ហា ជាអ្នកអាស្រ័យសេចក្ដីរីករាយ គឺអាស្រ័យសេចក្ដីសុខនោះឯង ទើបជាអ្នកស្វែងរកសេចក្ដីសុខ គឺជាអ្នកស្វះស្វែងរកសេចក្ដីសុខ ។

បទថា **តេ វេ** ជាដើម សេចក្ដីថា នរជនទាំងឡាយនោះឯង រមែងចូលដល់ការកើត ការចាស់ ការឈឺ និង

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងកូនជ្រូកញី

សេចក្ដីស្លាប់ដោយពិតប្រាកដ ព្រោះហេតុនោះ ទើបទរជន ទាំងនោះមានឈ្មោះថា ចូលដល់ជាតិ និងជរា ។

បទថា **បជា** ជាដើម សេចក្ដីថា សត្វទាំងនេះជាអ្នក ដែលតណ្ហាដែលចូលដល់ការរាប់ថា "**តសិណា**" (ក្រងទុក) ព្រោះធ្វើនូវសេចក្ដីតក់ស្លុតដោយជុំវិញ គឺព័ទ្ធជុំវិញហើយ ។

បទថា **ពាធិតោ** សេចក្ដីថា (សត្វទាំងនោះ) តែងរន្ធត់ គឺភ័យខ្លាច ដូចទន្សាយដែលព្រានទាក់បានហើយក្នុងព្រៃ ដូច្នោះ ។

បទថា **សំយោជនសង្គសត្តា** សេចក្ដីថា សត្វទាំងឡាយជាអ្នកដែលសំយោជនៈ ១០ យ៉ាង និងធម៌ជាគ្រឿងជំពាក់ គឺរាគៈជាដើមចងទុកហើយ ឬជាអ្នកជាប់ក្នុងសំយោជនៈជាដើមនោះ ។

បទថា **ចិរាយ** សេចក្ដីថា សត្វទាំងឡាយនោះតែងចូលដល់សេចក្ដីទុក្ខ មានជាតិទុក្ខជាដើមរឿយៗ អស់កាលយូរ ។

បទថា **តស្មា** ជាដើម សេចក្ដីថា ព្រោះពួកសត្វដែល

តណ្ហា ជាទីញុំាងសត្វឲ្យតក់ស្លុតឡោមព័ទ្ធ ក្រុងទុកហើយ គឺរួបរឹតទុកហើយ ។ ដូច្នោះ ភិក្ខុកាលប្រាថ្នាធម៌ជាគ្រឿងប្រាសចាករាគៈ គឺព្រះនិព្វាន ដែលជាទីប្រាសចាកកិលេសមានរាគៈជាដើមដើម្បីខ្លួន គប្បីបន្ទោបង់ គឺគប្បីនាំចេញនូវតណ្ហា ជាគ្រឿងតក់ស្លុតនោះដោយព្រះអរហត្តមគ្គ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ជនជាច្រើនបានសម្រេចអរិយ-ផលទាំងឡាយ មានសោតាបត្តិផលជាដើម ។

កូនជ្រូកញីនោះ ឆាប់អំពីអត្តភាពនោះហើយ កើតក្នុងរាជត្រកូលក្នុងសុវណ្ណភូមិ, ចុតិចាកអត្តភាពនោះហើយ កើតក្នុងក្រុងពារាណសីដូច្នោះដដែល , លុះចុតិចាកអត្តភាពនោះហើយ កើតក្នុងត្រកូលឈ្មួញសេះ ដែលនៅក្បែរកំពង់ផែឈ្មោះសុប្បារកៈ , ចុតិចាកអត្តភាពនោះហើយ បដិសន្ធិក្នុងត្រកូលនាយសំពៅដែលនៅក្បែរកំពង់ផែឈ្មោះគាវិរៈ , ចុតិចាកអត្តភាពនោះហើយ បដិសន្ធិក្នុងត្រកូលឥស្សរជន ក្នុងក្រុងអនុរាធបុរី, ចុតិចាកអត្តភាពនោះហើយ បដិសន្ធិជាធីតាក្នុងត្រកូលកុដុម្ពិកឈ្មោះសុមនៈ ក្នុងភេក្កន្តគ្រាម ខាងទិស

ទក្សិណានៃក្រុងនោះ ឈ្មោះសុមនាតាមឈ្មោះ (របស់កុដុម្ពិកនោះ) ។ ក្រោយមក បិតារបស់នាង កាលជនទាំងឡាយបោះបង់ស្រុកនោះហើយ បានទៅកាន់ដែនឈ្មោះទីឃវាបិដែលនៅក្នុងស្រុកឈ្មោះមហាមុនីគ្រាម ។ អាមាត្យរបស់ព្រះបាទទុដ្ឋគាមណី នាមថាលកុណ្ឌកអតិម្ពរៈ ទៅកាន់ស្រុកនោះដោយកិច្ចឯណានីមួយ ឃើញនាងហើយ ធ្វើនូវមង្គលដ៏ធំ នាំនាងទៅកាន់ស្រុកមហាបុណ្ណគ្រាម ។ គ្រានោះព្រះមហាអតុលត្ថេរ អ្នកមានប្រក្រតីនៅក្នុងមហាវិហារឈ្មោះកោដិបពត៌ ត្រាច់ទៅកាន់ស្រុកនោះ ដើម្បីបិណ្ឌបាតឈរនៅក្បែរទ្វារផ្ទះរបស់នាង ឃើញនាងហើយ ក៏ប្រាប់ភិក្ខុទាំងឡាយថា “ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ កូនជ្រូកញីក្នុងកាលមុននោះ ឥឡូវនេះ បានមកជាភរិយារបស់អាមាត្យឈ្មោះលកុណ្ឌកអតិម្ពរៈហើយ ឱ ! គួរឲ្យអស្ចារ្យពិតមែនហ្ន៎ ” នាងស្តាប់ពាក្យនោះហើយ ស្រាវជ្រាវកពដែលកន្លង

ទៅហើយបាន ត្រឡប់បានញាណដែលជាហេតុរឭកជាតិ ។ ក្នុងខណៈនោះឯង នាងមានសេចក្ដីសង្វេគកើតហើយ សូម

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ស្វាមីបួសក្នុងសម្នាក់ព្រះថេរី អ្នកប្រកបដោយពលៈប្រាំ ដោយឥស្សរិយយសដ៏ធំ បានស្ដាប់ធម្មកថាដែលពណ៌នា អំពីមហាសតិប្បដ្ឋានសូត្រ ក្នុងតិស្សមហាវិហារហើយ បាន សម្រេចសោតាបត្តិផល, ក្រោយមក កាលព្រះបាទទុដ្ឋគាមណី ទ្រង់បង្ក្រាបពួកទមិឡបានហើយ ព្រះនាងសុមនាថេរីទៅកាន់ ស្រុកភេក្កន្ដគ្រាម ដែលជាទីនៅនៃមាតាបិតានោះ នៅក្នុងទី នោះ បានស្ដាប់អាសីវិសូបមសូត្រក្នុងកល្លកមហាវិហារ បាន សម្រេចជាព្រះអរហន្ដី ។

ក្នុងថ្ងៃបរិនិព្វាន នាងត្រូវពួកភិក្ខុនីសាកសួរ ក៏ពោល ប្រវត្តិទាំងពួងដែលមិនមានចន្លោះប្រាប់ពួកភិក្ខុនីសង្ឃ ហើយ សន្ទនានឹងព្រះមហាតិស្សត្ថេរ ដែលជាអ្នកពោលបទនៃធម៌ ដែលមានប្រក្រតីនៅក្នុងមណ្ឌលារាម កណ្ដាលភិក្ខុសង្ឃ ដែលប្រជុំគ្នាហើយ ពោលថា “ ក្នុងកាលមុន ខ្ញុំចុតិអំពី

កំណើតមនុស្សហើយ កើតជាមេមាន់ ដល់នូវការដាច់ក្បាល អំពីសម្នាក់សត្វខ្លែងក្នុងអត្តភាពនោះហើយ (ទៅ) កើតក្នុងក្រុងរាជគ្រឹះ ហើយបួសក្នុងសម្នាក់នាងបរិព្វាជិកាទាំង-

ឡាយ ហើយកើតក្នុងបឋមជ្ឈានភូមិ ចុតិចាកអត្តភាពនោះហើយ កើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី មិនយូរប៉ុន្មាន ចុតិហើយទៅកាន់កំណើតជ្រូក ចុតិចាកអត្តភាពនោះហើយ ទៅកាន់សុវណ្ណភូមិ ចុតិចាកអត្តភាពនោះហើយ ទៅបដិសន្ធិក្នុងក្រុងពារាណសី ចុតិចាកអត្តភាពនោះហើយ ទៅកាន់កំពង់ផែឈ្មោះសុប្បារកៈ ចុតិចាកអត្តភាពនោះហើយទៅបដិសន្ធិនៅក្បែរកំពង់ឈ្មោះគាវិរៈ ចុតិចាកអត្តភាពនោះហើយទៅកាន់ក្រុងអនុរាធបុរី ចុតិចាកអត្តភាពនោះហើយ ទៅបដិសន្ធិក្នុងស្រុកភេក្កន្តគ្រាម, ខ្ញុំបានដល់អត្តភាព ១៣ ដែលសមខ្វះមិនសមខ្វះ ដោយប្រការយ៉ាងនេះ ឥឡូវនេះ កើតក្នុងអត្តភាពដ៏ឧក្រិដ្ឋហើយ សូមអ្នកទាំងឡាយសូម្បីទាំងអស់ ញុំាងធម៌ដែលជាកុសលទាំងឡាយឲ្យដល់ព្រម ដោយការមិន

ប្រមាទចុះ " ដូច្នេះហើយ ញុំាងបរិស័ទទាំង ៤ ឲ្យ សង្វេគ ហើយបរិនិព្វានទៅក្នុងពេលនោះឯង ៕

(រឿងកូនជ្រូកញី ចប់)

888888888888888

៣ រឿងភិក្ខុអ្នកសឹក

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន ទ្រង់ប្រារព្ធ ភិក្ខុអ្នកសឹកមួយរូប ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **យោ និព្វនដ្ឋោ** " ជាដើម ។

[អ្នកសឹកចេញទៅធ្វើចោរកម្មចិញ្ចឹមជីវិត]

បានឮថា ភិក្ខុជាសទ្ធិវិហារិករបស់ព្រះមហាកស្សបៈ មួយរូប សូម្បីញុំាងឈានទាំង ៤ ឲ្យកើតឡើងហើយ ឃើញរូបារម្មណ៍ដែលវិសភាគៈ (សត្រូវ) ក្នុងផ្ទះជាង មាសដែលជាឪពុកធំរបស់ខ្លួន មានចិត្តជាប់ជំពាក់នឹងរូបនោះ ក៏លាចាកសិក្ខាបទទៅ ។

គ្រាក្រោយមក ព្រោះខ្លួនជាអ្នកខ្ជិលច្រអូស មិនជួយធ្វើការងារទាំងឡាយ ទើបពួកមនុស្សបណ្ដេញគេចេញអំពីផ្ទះ ។ ក្រោយអំពីត្រូវគេដេញចេញចាកផ្ទះ ក៏ចិញ្ចឹមជីវិតដោយការធ្វើចោរកម្ម ព្រោះការសេពគប់មិត្រអាក្រក់ ។

ក្រោយមក នៅថ្ងៃមួយ ពួករាជបុរសចាប់គេបាន ក៏

ចងក្រពាត់ដៃទៅខាងក្រោយយ៉ាងមាំ វាយដោយរំពាត់ផ្ដៅគ្រប់ៗ ផ្លូវបែកជាបួន ហើយនាំទៅកាន់ទីសម្លាប់ ។

ព្រះថេរៈ ចូលទៅដើម្បីបិណ្ឌបាត ឃើញបុរសនោះត្រូវពួករាជបុរសនាំចេញទៅតាមខ្លោងទ្វារទិសទក្សិណ ក៏សូមឲ្យពួករាជបុរសបន្ធូរចំណងឲ្យធូរបន្តិចហើយ ពោលថា “ នែអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នករឭកដល់កម្មដ្ឋានដែលអ្នកធ្លាប់សន្សំមកហើយក្នុងកាលមុនទៀតចុះ ” ។ បុរសនោះក៏កើតសតិស្មារតីដោយសារឱវាទនោះហើយ បានញុំាងចតុត្ថជ្ឈានឲ្យកើតឡើងម្ដងទៀត ។

គ្រានោះ ពួករាជបុរសនាំគេទៅកាន់ទីពិឃាត ឲ្យគេដេកផ្ងារលើឈើអណ្តោត ដោយគិតថា “ ពួកយើងនឹងសម្លាប់ ” ។ បុរសនោះមិនខ្លាច មិនតក់ស្លុត ។

[ពួកមនុស្សអស្ចារ្យក្នុងចិត្តដោយសារ ឃើញបុរសនោះមិនខ្លាចស្លាប់]

គ្រានោះ មនុស្សទាំងឡាយ ដែលឈរនៅក្នុងទិសនោះៗ បានលើកឡើងនូវអាវុធផ្សេងៗ មានដាវ , លំពែង

និងច្បូក (លំពែងស្នែងក្របី) ជាដើមចំពោះបុរសនោះ កាលឃើញបុរសនោះមិនតក់ស្លុត មិនភ័យខ្លាច ម្នាក់ៗ ក៏ពោលថា “នៃអ្នកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយចូរមើលបុរសនេះចុះ គេមិនខ្លាច មិនរន្ធត់ មិនញាប់ញ័រក្នុងកណ្តាលនៃអ្នកមានអាវុធក្នុងដៃ សូម្បីច្រើនរយនាក់ , ឱ ! គួរឲ្យអស្ចារ្យណាស់ហ្ន៎ ?” ដូច្នេះហើយ កើតការអស្ចារ្យ និងចម្លែកក្នុងចិត្ត បន្លឺឡើងនូវសីហនាទដ៏ខ្លាំង (ទៅ) ក្រាបទូលរឿងនោះចំពោះព្រះរាជា ។

ព្រះរាជាទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់នូវរឿងនោះហើយ ត្រាស់ថា “ អ្នកទាំងឡាយ ចូរលែងបុរសនោះចុះ ” ដូច្នេះហើយ ស្ដេចទៅកាន់សម្នាក់ព្រះសាស្ដាក្រាបទូលរឿងនោះ ។

ព្រះសាស្ដា ទ្រង់ផ្សាយព្រះរស្មីទៅហើយ កាលនឹងទ្រង់សម្ដែងធម៌ដល់បុរសនោះ ទើបទ្រង់ត្រាស់ព្រះគាថាទាំងនេះថា :-

យោ និព្វនថោ វនាធិមុត្តោ

វនមុត្តោ វនមេវ ធាវតិ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

តំ បុគ្គលមេវ បស្សថ

មុត្តោ ពន្ធនមេវ ធាវតិ ។

បុគ្គលណាមិនអាល័យក្នុងគិហិភាព ដូចដើមឈើតាំងនៅក្នុងព្រៃ មានចិត្តចុះស៊ប់ក្នុងព្រៃ គឺតបធម៌ជាអ្នករួចស្រឡះចាកព្រៃគឺតណ្ហា ហើយស្ទុះទៅរកព្រៃគឺតណ្ហាវិញ អ្នកទាំងឡាយចូរមើលបុគ្គលនោះឯង បុគ្គលនោះរួចចាកចំណង គឺឃរាវាសហើយស្ទុះទៅរកចំណង គឺឃរាវាសវិញ ។

<u>អធិប្បាយគាថា</u>

សេចក្តីនៃព្រះគាថាទាំងនោះថា “ បុគ្គលណាមាន កិលេស ដូចជាដើមឈើដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃប្រាសចេញ ហើយ ព្រោះខ្លួនលះបង់ដើមឈើ ដែលតាំងនៅក្នុងព្រៃ ពោលគឺអាល័យក្នុងកាពជាយរាវាសហើយបួស មានចិត្តចុះ ស៊ប់ទៅក្នុងព្រៃ គឺតបធម៌ ពោលគឺវិហារធម៌ ជាអ្នករួចផុត ស្រឡះចាកព្រៃ គឺតណ្ហា ដែលចាត់ជាចំណង គឺការគ្រប់គ្រង ផ្ទះហើយ ស្ទុះទៅរកព្រៃ គឺតណ្ហា ដែលជាចំណង គឺការគ្រប់

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងភិក្ខុអ្នកសឹក

គ្រងផ្ទះវិញទៀត អ្នកទាំងឡាយ ចូរមើលបុគ្គលនោះចុះ, បុគ្គលនោះរួចស្រឡះចាកចំណង គឺការគ្រប់គ្រងផ្ទះហើយ ស្ទុះទៅរកចំណង គឺការគ្រប់គ្រងផ្ទះវិញ ។

បុរសនោះស្តាប់ទេសនានេះ នៅលើឈើអណ្តោតក្នុង ចន្លោះនៃរាជបុរសទាំងឡាយ ផ្តើមនូវការកើតឡើង និងការ រលត់ទៅហើយ លើកចិត្តឡើងកាន់ត្រៃលក្ខណៈ ពិចារណា សង្ខារទាំងឡាយ បានសម្រេចសោតាបត្តិផលហើយសោយ

សុខដែលកើតអំពីសមាបត្តិ ហោះឡើងទៅកាន់វេហាស៍មក កាន់សម្នាក់ព្រះមានព្រះភាគតាមអាកាសនោះឯង ថ្វាយបង្គំ ព្រះមានព្រះភាគហើយបួស បានសម្រេចព្រះអរហត្តនៅ កណ្ដាលបរិស័ទ មួយអន្លើព្រះរាជានោះឯង ។៙

(រឿងភិក្ខុសឹក ចប់)

888888888888

៨ រឿងពន្ធនាគារ

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធ ពន្ធនាគារ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **ន តំ ទឡ្ហំ** " ជា ដើម ។

[ពួកភិក្ខុឃើញចោរត្រូវគេចាប់ចងនឹកប្លែកក្នុងចិត្ត]

បានឮថា ក្នុងគ្រានោះ ពួករាជបុរសបានចាប់ពួកចោរ ដែលកាត់ទី-ត ដែលប្លន់អ្នកស្រុកតាមផ្លូវ និងសម្លាប់មនុស្ស ជាច្រើន នាំចូលទៅថ្វាយព្រះរាជាដែនកោសល ។

ព្រះរាជាត្រាស់ឲ្យចងចោរទាំងនោះ ដោយចំណង គឺ ខ្នោះ, ខ្សែ និងច្រវាក់ទាំងឡាយ ។ ពួកភិក្ខុដែលនៅក្នុងជនបទប្រមាណ ៣០ រូប ប្រាថ្នានឹងចូលទៅគាល់ព្រះសាស្ដា ទើបនាំគ្នាមកគាល់ថ្វាយបង្គំព្រះសាស្ដាហើយ ស្អែកឡើងចូលទៅកាន់ក្រុងសាវត្ថីដើម្បីបិណ្ឌបាត ឆ្លងកាត់ពន្ធនាគារឃើញចោរទាំងនោះ ត្រឡប់មកអំពីបិណ្ឌបាតវិញ ចូលទៅគាល់ព្រះមានព្រះភាគក្នុងវេលារសៀល ទូលសួរថា “ បពិត្រ

ព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ថ្ងៃនេះ ពួកខ្ញុំព្រះអង្គចេញទៅបិណ្ឌបាត បានឃើញចោរជាច្រើននៅក្នុងគុក ត្រូវចងដោយចំណង គឺ ខ្នោះ និងខ្សែជាដើម ម្នាក់ៗ សោយទុក្ខយ៉ាងខ្លាំង , ពួកចោរទាំងនោះមិនអាចនឹងកាត់ចំណងទាំងនោះ ហើយរត់គេចបាន, បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន តើនៅមានចំណងយ៉ាងដទៃដែលមាំជាងចំណងទាំងនោះទៀតឬ ?” ។

[ចំណងគឺកិលេសកាត់បានដោយកម្រ]

ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចំណង ទាំងនោះនឹងឈ្មោះថាជាចំណងអ្វី ចំណែកចំណង គឺកិលេស បានដល់តណ្ហា ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងសវិញ្ញាណកទ្រព្យ និង អវិញ្ញាណកទ្រព្យទាំងឡាយ មានទ្រព្យគឺស្រូវអង្ករ បុត្ត និង ភរិយាជាដើម ទើបជាចំណងដ៏មាំជាងចំណង គឺខ្នោះជាដើម ទាំងនោះ ទាំងរយដង ទាំងពាន់ដង ទាំងសែនដង , ថ្វីបើ ចំណងនេះ ជាចំណងដ៏មាំ កាត់បានដោយកម្រយ៉ាងនេះក៏ ដោយ ក៏បុរាណបណ្ឌិតនៅតែកាត់បាន ហើយចូលទៅកាន់ ហិមវន្តប្រទេស បួសជាឥសី ។ ដូច្នេះហើយ ទ្រង់នាំអតីត

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងពន្ធនាគារ

និទានមក (ត្រាស់) ថា :-

ក្នុងអតីតកាល កាលព្រះបាទព្រហ្មទត្ត សោយរាជ-សម្បត្តិនៅក្នុងក្រុងពារាណសី ព្រះពោធិសត្វបដិសន្ធិក្នុង ត្រកូលគហបតីទុគ៌តមួយ ។ កាលព្រះពោធិសត្វចម្រើនវ័យ បិតាក៏បានធ្វើមរណកាលទៅ ។ ព្រះពោធិសត្វស៊ីឈ្នួលគេ

ចិញ្ចឹមមាតា , ក្រោយមក មាតារបស់ព្រះពោធិសត្វបានទៅកាន់ត្រកូលមួយសូមធីតាមកទុកក្នុងផ្ទះ ដើម្បីព្រះពោធិសត្វទាំងដែលព្រះពោធិសត្វមិនត្រូវការ ។ មិនយូរប៉ុន្មានមាតារបស់ព្រះពោធិសត្វក៏ធ្វើមរណកាលទៅទៀត ។ ចំណែកភរិយារបស់ព្រះពោធិសត្វក៏មានគភ៌ ។ ព្រះពោធិសត្វមិនបានដឹងថាភរិយារបស់ខ្លួនមានគភ៌ទេ ទើបពោលថា “ ម្នាលនាងដ៏ចម្រើន នាងចូរស៊ីឈ្នួលគេចិញ្ចឹមជីវិតចុះ, ខ្ញុំនឹងបួស”។

នាងពោលថា “ បពិត្រអ្នកជាម្ចាស់ ខ្ញុំមានគភ៌ហើយមិនមែនឬ ? កាលខ្ញុំប្រសូតហើយ អ្នកនឹងឃើញទារកហើយទៅបួសចុះ ” ព្រះពោធិសត្វក៏យល់ព្រមដោយពាក្យថា “ ល្អនាង ” កាលនាងប្រសូតហើយ ក៏ពោលលាថា “ ម្នាលនាង

ដ៏ចម្រើន ឥឡូវនេះ នាងប្រសូតបុត្តដោយសិរីសួស្តីហើយ, ខ្ញុំនឹងទៅបួសហើយ ” ពេលនោះនាងក៏ពោលទៅកាន់ព្រះ-ពោធិសត្វថា “ បពិត្រអ្នកជាម្ចាស់ ចូររង់ចាំពេលដែលកូនតូចរបស់បងឈប់បៅដោះសិនចុះ ” ហើយក៏មានគភ៌ទៀត ។

ព្រះពោធិសត្វត្រិះរិះថា “ យើងមិនអាចឲ្យនាងនេះយល់ព្រមបានទេ, យើងមិនចាំបាច់លានាងទេ នឹងគេចចេញទៅបួសតែម្តង” ។ ព្រះពោធិសត្វមិនប្រាប់នាង ក្រោកឡើងក្នុងចំណែករាត្រីហើយ ចៀសចេញទៅតែម្តង ។

គ្រានោះ រាជបុរសអ្នករក្សាព្រះនគរ ចាប់ព្រះពោធិសត្វ ។ ព្រះពោធិសត្វពោលថា “ នៃអ្នកដ៏ចម្រើន ខ្ញុំជាអ្នកចិញ្ចឹមមាតាបិតា , សូមអ្នកទាំងឡាយដោះលែងខ្ញុំទៅ ” ញុំាងរាជបុរសឲ្យដោះលែងខ្លួនហើយ សម្រាកនៅក្នុងទីមួយហើយចូលទៅកាន់ព្រៃហិមពាន្តបួសជាឥសី ញុំាងអភិញ្ញានិងសមាបត្តិឲ្យកើតឡើងហើយ ត្រេកអរកែកាយនៅជាសុខក្នុងឈាន ។ ព្រះពោធិសត្វនៅក្នុងទីនោះ បានបន្លឺឧទានឡើងថា “ចំណង គឺបុត្ត និងភរិយា ចំណង គឺកិលេស ដែល

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងពន្ធនាគារ

បុគ្គលកាត់បានដោយក្រៃបែបនោះ យើងកាត់បានហើយ ។

[ព្រះសាស្តាទ្រង់សម្តែងចំណងពីរយ៉ាង]

ព្រះសាស្តា លុះទ្រង់នាំអតីតនិទាននេះមកហើយ កាលនឹងទ្រង់ប្រកាសឧទាន ដែលព្រះពោធិសត្វនោះបន្លឺហើយ បានត្រាស់ព្រះគាថាទាំងនេះថា :-

ន តំ ទឡ្ហំ ពន្ធនមាហុ ធីរា
យទាយសំ ទារុជំ បព្វជញ្ច
សារត្តរត្តា មណិកុណ្ឌលេសុ
បុត្តេសុ ទារេសុ ច យា អបេក្ខា
ឯតំ ទឡ្ហំ ពន្ធនមាហុ ធីរា
ឱហារិនំ សិថិលំ ទុប្បមុញ្ចំ
ឯតំបិ ឆេត្វាន បរិព្វជន្តិ
អនបេក្ខិនោ កាមសុខំ បហាយ ។

ចំណងណា ដែលកើតអំពីដែកក្តី កើតអំពីឈើក្តី កើតអំពីស្មៅឃាបូងក្តី អ្នកប្រាជ្ញមិនហៅចំណងនោះថាជាចំណងមាំមួនឡើយ ។

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ពួកជនណា ត្រេកអរក្រៃពេក ក្នុងកែវមណី និងកុណ្ឌលទាំងឡាយក្តី សេចក្តីអាឡោះអាល័យកូន

និងប្រពន្ធទាំងឡាយក្តី អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ ហៅសេចក្តីត្រេកអរ និងសេចក្តីអាឡោះអាល័យនោះ ថាជាចំណងមាំមួន ជាចំណងនាំចុះ (ទាញសត្វទម្លាក់ទៅក្នុងអបាយ) ជាចំណងធូរទេ ប៉ុន្តែសត្វស្រាយបានដោយកម្រ អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយកាត់ចំណងនោះចេញ ជាអ្នកមិនមានសេចក្តីអាឡោះអាល័យ លះបង់កាមសុខ ហើយចេញបួស ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **ធីរា** ជាដើម សេចក្តីថា អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ មានព្រះពុទ្ធជាដើម មិនហៅចំណងដែលកើតអំពីដែក ដែលបណ្ឌិតហៅថា ប្រវាក់ជាវិការៈនៃដែក ដែលកើតអំពីឈើ ពោលគឺខ្នោះ និងចំណង គឺខ្សែ ដែលគេយកស្នៀយាប្លង ឬវត្ថុយ៉ាងដទៃមានសម្បកព្រោល (ក្រចៅ) ជាដើមធ្វើជាខ្សែថា " ជាចំណងដ៏មាំ " ទេ , ព្រោះជាចំណង

ដែលបុគ្គលអាចកាត់ដោយសស្រ្តាទាំងឡាយ មានដាវជាដើមបាន ។

បទថា **សារត្តរត្តា** បានដល់ ជាអ្នកត្រេកអរដ៏ក្រៃលែង , អធិប្បាយថា អ្នកត្រេកអរដោយរាគៈដ៏ក្រាស់ ។

បទថា **មណិកុណ្ឌលេសុ** គឺក្នុងកែវមណី និងកុណ្ឌលទាំងឡាយ , ម្យ៉ាងទៀត (គឺ) ក្នុងកុណ្ឌលទាំងឡាយដែលវិចិត្រដោយកែវមណី ។

បទថា **ទឡ្ហំ** សេចក្តីថា សេចក្តីត្រេកអរណា របស់ជនទាំងឡាយ អ្នកត្រេកអរដ៏ក្រៃលែងក្នុងកែវ និងកុណ្ឌលទាំងឡាយនោះ និងការហួងហែង គឺសេចក្តីអាឡោះអាល័យកូននិងប្រពន្ធណា , បណ្ឌិតទាំងឡាយតែងហៅសេចក្តីត្រេកអរនិងសេចក្តីអាឡោះអាល័យនោះ ដែលជាចំណងសម្រេចអំពីកិលេសថា “ ជាចំណងដ៏មាំ ” ។

បទថា **ឱហារិនំ** សេចក្តីថា ឈ្មោះថា មានប្រក្រតីនាំចុះ ព្រោះរមែងទាញចុះ គឺនាំទៅកាន់ទីទាប ព្រោះទាញសត្វទម្លាក់ទៅក្នុងអបាយភូមិទាំង ៤ ។

បទថា **សិថិលំ** សេចក្ដីថា ឈ្មោះថា ធូរ ព្រោះមិនកាត់សម្បុរថ្ងៃ, ស្បែក និងសាច់ គឺមិនធ្វើឲ្យមានលោហិតក្នុងទីដែលចង បានដល់ មិនឲ្យដឹងថាជាចំណង មិនឲ្យដឹងថាខ្ជាប់ចំណង អាចឲ្យធ្វើការងារទាំងឡាយ ក្នុងទីទាំង-ឡាយ មានផ្លូវគោក និងផ្លូវទឹកជាដើមបាន ។

បទថា **ទុប្បមុញ្ចំ** សេចក្ដីថា ឈ្មោះថា ស្រាយបានក្រ ក៏ព្រោះចំណង គឺកិលេស ដែលកើតឡើងដោយអំណាចការលោភសូម្បីតែម្ដង រមែងជាកិលេសជាតដែលបុគ្គលស្រាយបានដោយក្រ ដូចអណ្ដើករួចអំពីចំណងបានដោយលំបាក ដូច្នោះ ។

ពីរបទថា **ឯតំបិ ឆេត្វាន** សេចក្ដីថា អ្នកប្រាជ្ញទាំង-ឡាយកាត់ចំណង គឺកិលេសនោះ សូម្បីជាចំណងដ៏មាំយ៉ាងនោះ ដោយព្រះខ័ន គឺញាណហើយ ជាអ្នកមិនមានសេចក្ដីអាឡោះអាល័យ បានលះបង់សេចក្ដីសុខក្នុងកាម ហើយវៀរដោយជុំវិញ គឺចៀសចេញទៅ, អធិប្បាយថា រមែងបួស ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ជនជាច្រើនបានសម្រេចអរិយ-
ផលទាំងឡាយ មានសោតាបត្តិផលជាដើម ។

(រឿងពន្ធនាគារ ចប់)

8888888888888

៥ រឿងព្រះនាងខេមា

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន ទ្រង់ប្រារព្ធព្រះអគ្គមហេសីរបស់ព្រះបាទពិម្ពិសារ ព្រះនាមថា ខេមា ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ **យេ រាគរត្តា** ” ជាដើម ។

[បន្ទាមុតយកបន្ទាជោះ]

បានឮថា ព្រះនាងខេមានោះ តាំងសេចក្ដីប្រាថ្នាទុកទៀបបាទមូលព្រះពុទ្ធទ្រង់ព្រះនាមថា បទុមុត្តរៈ បានជាស្ត្រីមានព្រះរូបស្រស់ស្អាតគួរជាទីជ្រះថ្លាយ៉ាងក្រៃលែង ។

ក៏ព្រះនាងបានទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់ថា “ បានឮថា ព្រះសាស្ដា ទ្រង់តិះដៀលទោសរបស់រូប ” ទើបមិនប្រាថ្នានឹងស្ដេចទៅកាន់សម្នាក់ព្រះសាស្ដា ។ ព្រះរាជា ទ្រង់ជ្រាបថា ព្រះអគ្គមហេសីនោះស្រវឹងក្នុងរូប ទើបត្រាស់ឲ្យពួកអ្នកកវីនិពន្ធបទចម្រៀងពណ៌នាអំពីវត្តវេឡុវ័ន ហើយក៏ឲ្យព្រះរាជ-ទានបទចម្រៀងនោះដល់ពួកអ្នករបាំជាដើម ។ កាលអ្នករបាំទាំងនោះច្រៀងបទចម្រៀងនោះ ព្រះនាងទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់

ហើយ វត្តវេឡុវ័នប្រហែលដូចជាមិនធ្លាប់បានទត្តនិងមិនធ្លាប់ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់អ៊ីចឹង ។ ព្រះនាងខេមាត្រាស់សួរថា " ពួកអ្នកច្រៀងសំដៅដល់ឧទ្យានមួយណា ?" ។

កាលពួកអ្នកចម្រៀងក្រាបទូលថា " បពិត្រព្រះទេវី ពួកខ្ញុំច្រៀងសំដៅដល់ឧទ្យានវេឡុវ័ន" ក៏ទ្រង់ប្រាថ្នានឹងស្តេចទៅកាន់ព្រះឧទ្យានវេឡុវ័ន ។ ព្រះសាស្តាទ្រង់ជ្រាបការយាងមករបស់ព្រះនាង កាលទ្រង់គង់សម្តែងព្រះធម៌នៅក្នុងកណ្តាលបរិស័ទ ទើបទ្រង់និម្មិតស្ត្រីរូបស្អាតម្នាក់ ឈរកាន់ផ្លិតជាងត្នោតបក់ថ្វាយព្រះអង្គ ។

ចំណែកព្រះនាងខេមាទេវី ស្តេចចូលទៅ ទ្រង់ទតឃើញស្ត្រីនោះ ក៏ទ្រង់ព្រះតម្រិះថា " ជនទាំងឡាយតែងនិយាយថា ព្រះសម្មាសម្ពុទ្ធទ្រង់តិះដៀលទោសរបស់រូប , ក៏ស្ត្រីនេះឈរបក់ផ្លិតថ្វាយព្រះអង្គក្នុងសម្នាក់ព្រះអង្គ , យើងមិនចូលដល់សូម្បីមួយចំរៀកនៃស្ត្រីនេះ, រូបស្ត្រីដូច្នេះ យើងមិនធ្លាប់ឃើញពីមុនឡើយ, ជនទាំងឡាយប្រហែលជាពោលបង្កាច់ព្រះសាស្តាដោយពាក្យមិនពិតហើយមើលទៅ " ដូច្នេះ

ហើយ ក៏មិនធ្វើទុកក្នុងចិត្តចំពោះព្រះតម្រាស់របស់ព្រះតថាគត ទ្រង់ព្រះថាប់ឈរទតស្ត្រីនោះ ។

[ក្នុងរាងកាយនេះមិនមានសារៈ]

ព្រះសាស្តា ទ្រង់ជ្រាបថាព្រះនាងខេមានេះ មានមានះខ្លាំងកើតឡើងក្នុងរូបនោះ កាលនឹងទ្រង់សម្តែងរូបនោះដោយអំណាចវ័យមានបឋមវ័យជាដើម ទើបទ្រង់សម្តែងធ្វើរូបនោះឲ្យសល់នៅតែរាងឆ្អឹងក្នុងទីបំផុត ដោយន័យដូចដែលខ្ញុំម្ចាស់បានពោលហើយក្នុងកាលមុននោះឯង ។

ព្រះនាងខេមា លុះទ្រង់ទតឃើញរូបនោះ មានអាការយ៉ាងនោះ ក៏ទ្រង់ព្រះតម្រិះថា " រូបនោះ សូម្បីបែបនេះ ក៏ដល់នូវការសាបសូន្យទៅដោយមួយរំពេចប៉ុណ្ណោះ, ខ្លឹមសារក្នុងរូបនេះ មិនមានឡើយ " ។

ព្រះសាស្តា ទ្រង់ជ្រាបវារៈចិត្តរបស់ព្រះនាងខេមានោះហើយ ក៏ទ្រង់ត្រាស់ថា " ម្នាលនាងខេមា នាងគិតថា សារៈ

មាននៅក្នុងរូបនេះឬ ? នាងចូរមើលរូបនោះមិនមានសារៈទេ ហើយត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ម្នាលនាងខេមា នាងចូរមើលកាយដ៏ក្តៅក្រហាយ
មិនស្អាត ជាកាយស្អុយ គួរទៀយណាយ មាន
របស់មិនស្អាតហូរចេញទាំងខាងលើ ហូរចេញ
ទាំងខាងក្រោម ដែលជនពាលទាំងឡាយ តែង
ប្រាថ្នាក្រៃលែងណាស់ ។

ក្នុងកាលចប់ព្រះគាថា ព្រះនាងខេមា បានសម្រេចសោតាបត្តិផល ។

គ្រានោះ ព្រះតថាគត ត្រាស់ទៅកាន់ព្រះនាងថា " ម្នាលនាងខេមា សត្វទាំងនោះ ត្រេកអរដោយរាគៈ ខឹងក្រោធ មិនសប្បាយចិត្តដោយទោសៈ វង្វេងដោយមោហៈ ទើបមិនអាចឈានកន្លងខ្សែតណ្ហាបាន តែងធ្លាក់ចុះទៅកាន់ខ្សែតណ្ហានោះឯង " ដូច្នេះហើយ កាលនឹងទ្រង់សម្តែងធម៌ បានត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

យេ រាគរត្តានុបតន្តិ សោតំ
សយំ កតំ មក្កដកោវ ជាលំ
ឯតម្បិ ឆេត្វាន វជន្តិ ធីរា
កណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងព្រះនាងខេមា
អនបេក្ខិនោ សព្វទុក្ខំ បហាយ ។

ពួកជនណា ត្រេកអរដោយអំណាចរាគៈ ពួកជននោះ តែងធ្លាក់ចុះកាន់ខ្សែតណ្ហា ដូចពីងពាងទម្លាក់ខ្លួនចុះកាន់សំណាញ់ ដែលធ្វើហើយដោយខ្លួនឯង អ្នកប្រាជ្ញទាំងឡាយ តែងកាត់ខ្សែតណ្ហានោះ ជាអ្នកមិនមានសេចក្តីអាឡោះអាល័យ លះបង់ទុក្ខទាំងពួងចេញទៅ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្តាបទទាំងនោះ ពីរបទថា **មក្កដកោវ ជាលំ** សេចក្តីថា ដូចពីងពាងធ្វើសំណាញ់ គឺសំបុកហើយ ក៏ដេកនៅក្នុងសំបុកត្រង់កណ្តាល ហើយក៏ប្រញាប់រត់ទៅសម្លាប់កណ្តូប ឬសត្វល្អិតទាំងឡាយ ដែលធ្លាក់ទៅក្នុងសំបុក បឺត

ស៊ីរសរបស់សត្វល្អិតទាំងនោះ   ហើយក៏ត្រឡប់មកដេកនៅក្នុងទីដើមវិញ យ៉ាងណា ពួកជនណាត្រេកអរដោយអំណាចរាគៈ ក្រោធដោយអំណាចទោសៈ វង្វេងដោយមោហៈ, ជនទាំងនោះតែងធ្លាក់ទៅកាន់ខ្សែតណ្ហា ដែលធ្វើហើយដោយខ្លួន

ឯង គឺគេមិនអាចឈានកន្លងខ្សែតណ្ហានោះបាន ដូច្នោះដែរ, ខ្សែតណ្ហានោះ បុគ្គលកន្លងបង់បានដោយក្រយ៉ាងនេះ ។

បាទព្រះគាថាថា **ឯតម្បិ ឆេត្វាន វជន្តិ ធីរា** សេចក្ដីថា បណ្ឌិតទាំងឡាយ   កាត់ខ្សែតណ្ហាទាំងនោះហើយ   ជាអ្នកអស់ហួងហែង គឺមិនមានសេចក្ដីអាឡោះអាល័យ លះបង់ទុក្ខទាំងពួងដោយអរហត្តមគ្គហើយ ក៏វៀរ គឺចេញទៅ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា   ព្រះនាងខេមាទ្រង់តាំងនៅក្នុងព្រះអរហត្ត ។ ទេសនាបានជាគុណជាតិមានប្រយោជន៍សូម្បីដល់មហាជន ។ ព្រះសាស្ដាត្រាស់ទៅកាន់ព្រះរាជាថា “មហាបពិត្រ ព្រះនាងខេមានឹងបួសឬបរិនិព្វាន ទើបគួរ ?” ។

ព្រះរាជា. បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន សូមព្រះអង្គទ្រង់ព្រះមេត្តាឲ្យព្រះនាងបួសចុះ, កុំឲ្យព្រះនាងបរិនិព្វានឡើយ ។ ព្រះនាងបួសហើយ ក៏បានជាជាសាវិកាដ៏លើស ។៚

(រឿងព្រះនាងខេមា ចប់)

៦ រឿងបុត្តសេដ្ឋីឈ្មោះឧគ្គសេន

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងវត្តវេឡុវ័ន ទ្រង់ប្រារព្ធឧគ្គសេន ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា "**មុញ្ច បុរេ**" ជាដើម

[ឧគ្គសេនស្រឡាញ់ស្រីរបាំ]

បានឮថា កាលគ្រប់បី ឬ ៦ ខែហើយ ពួកអ្នករបាំប្រមាណ ៥០០ នាក់ទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ លេងមហោស្រពថ្វាយព្រះរាជា ៧ ថ្ងៃ បានមាស និងប្រាក់យ៉ាងច្រើន , បាន

ទទួលរង្វាន់ជាចន្លោះៗ មិនមានទីបំផុត ។ មហាជន ម្នាក់ៗ ក៏ឈរលើគ្រែជាដើម មើលមហោស្រព ។

គ្រានោះ ជីតាអ្នកដាំដូងម្នាក់ ឡើងទៅកាន់ក្តារបែន ដាំដូងនៅលើក្តារបែននោះ រាំ និងច្រៀងនៅលើអាកាស ទីបំផុតនៃក្តារបែននោះ ។

សម័យនោះ បុត្តសេដ្ឋីឈ្មោះឧគ្គសេន ឈរនៅលើគ្រែដែលតម្រួតគ្នាជាមួយនឹងសម្លាញ់ សម្លឹងមើលស្ត្រីនោះ មានសេចក្តីស្រឡាញ់កើតឡើងក្នុងអាការទាំងឡាយ មាន

ការគ្រវីដៃគ្រវីជើងជាដើមរបស់នាង ទៅផ្ទះវិញគិតថា កាលយើងបាននាងធ្វើជាប្រពន្ធ ទើបនឹងរស់នៅ , កាលបើយើងមិនបាននាងធ្វើជាប្រពន្ធទេ ក៏នឹងស្លាប់នៅទីនេះឯង លុះគិតដូច្នេះហើយ ក៏ដេកអត់អាហារនៅលើគ្រែ , កាលមាតាបិតាសួរថា " នែកូនសម្លាញ់ កូនឯងកើតរោគអ្វី ?" ក៏ប្រាប់ថា "កាលខ្ញុំបានកូនស្រីរបស់អ្នករបាំនោះ ក៏នឹងមានជីវិត, កាលខ្ញុំមិនបាន ក៏នឹងស្លាប់នៅទីនេះឯង " សូម្បីមាតាលួងលោមថា " នែកូនសម្លាញ់ កូនឯងកុំធ្វើយ៉ាងនេះឡើយ , មាតា

និងបិតានឹងនាំកុមារិកាដទៃ ដែលសមគួរដល់ត្រកូល និងភោគៈរបស់ពួកយើង មកឲ្យកូនឯង ” ក៏នៅដេកពោលយ៉ាងនោះដដែល ។

[ឧគ្គសេនបានស្រីរបាំដូចបំណង]

គ្រានោះ បិតារបស់ឧគ្គសេន អង្វរឧគ្គសេនយ៉ាងច្រើន កាលមិនអាចញុំាងឧគ្គសេនឲ្យយល់ព្រមបាន ក៏ហៅអ្នករបាំនោះមក ឲ្យទ្រព្យមួយពាន់កហាបណៈ ហើយបញ្ជូនទៅដោយពាក្យថា “ អ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកឯងចូរទទួលយក

កហាបណៈទាំងនេះ ហើយឲ្យកូនស្រីរបស់អ្នកឯង មកកូនប្រុសរបស់ខ្ញុំចុះ ” ។

អ្នករបាំនោះ ពោលថា “ ខ្ញុំទទួលយកកហាបណៈរបស់លោកហើយក៏ឲ្យមិនបាន , ប្រសិនបើបុត្តរបស់លោកនោះ មិនបានកូនស្រីរបស់ខ្ញុំហើយ មិនអាចនឹងរស់នៅបាន, បើដូច្នោះ ឲ្យកូនប្រុសរបស់លោកត្រាច់ទៅជាមួយនឹងពួកខ្ញុំចុះ , ខ្ញុំនឹងឲ្យកូនស្រីរបស់ខ្ញុំដល់បុត្តរបស់លោក ” មាតា

បិតាប្រាប់សេចក្តីនោះដល់ឧគ្គសេន ។ ឧគ្គសេននិយាយថា " ខ្ញុំនឹងត្រាច់ទៅជាមួយនឹងពួកអ្នករបាំនោះ " លុះពោលដូច្នោះហើយ ក៏ចេញទៅកាន់សម្នាក់ពួកអ្នករបាំ ដោយមិនបានអើពើនឹងពាក្យអង្វររបស់មាតាបិតាឡើយ ។

អ្នករបាំនោះ ឲ្យកូនស្រីដល់ឧគ្គសេន ហើយដើរសម្តែងសិល្បៈក្នុងស្រុកនិគម និងរាជធានីជាមួយនឹងឧគ្គសេន ។

ចំណែកនាងនោះ អាស្រ័យការនៅរួមជាមួយនឹងបុត្តសេដ្ឋីនោះ មិនយូរប៉ុន្មានក៏បានបុត្ត ពេលបំពេបុត្តនោះ ក៏បំពេដោយពាក្យថា " នែកូនអ្នកចាំរទេះ , កូនអ្នករែករបស់,

កូនអ្នកមិនចេះអ្វីៗ " ។

ចំណែកបុត្តសេដ្ឋីនោះ ជញ្ជូនស្មៅមកឲ្យគោទាំងឡាយ , (និង) លើកយករបស់របរដែលបានក្នុងទីសម្តែងសិល្បៈហើយនាំទៅ , បានឮថា ស្ត្រីនោះសំដៅយកបុត្តសេដ្ឋីនោះឯង ពេលបំពេកូន ទើបពោលយ៉ាងនោះ, បុត្តសេដ្ឋីនោះ

ដឹងថានាងច្រៀងបំពេកូនប្រាវត្ថខ្លួន ក៏សួរថា " នាងនិយាយសំដៅដល់ខ្ញុំឬ ?" ។

ករិយា. ចាំ ខ្ញុំនិយាយសំដៅដល់លោក ។

បុត្តសេដ្ឋី. បើដូច្នោះ ខ្ញុំនឹងចៀសចេញទៅ ។

នាងពោលថា " នឹងប្រយោជន៍អ្វីដល់ខ្ញុំ ដោយការដែលលោកទៅ ឬមកនោះ " ដូច្នេះហើយ ក៏ច្រៀងបទនោះរឿយៗ ។

បុត្តសេដ្ឋីនោះ គិតថា " នាងនេះ មានការប្រកាន់ខ្លួនដូច្នេះ ព្រោះអាស្រ័យអ្វីហ្ន៎ ?" ដឹងថា " ព្រោះអាស្រ័យសិល្បៈ" ហើយក៏ចូលទៅរកឪពុកក្មេក រៀនសិល្បៈដែលជាចំណេះដឹងរបស់ឪពុកក្មេកនោះ សម្ដែងសិល្បៈក្នុងស្រុក

និគមជាដើម មកដល់ក្រុងរាជគ្រឹះដោយលំដាប់ ឲ្យគេដើរប្រកាសថា " ក្នុងថ្ងៃទី ៧ អំពីថ្ងៃនេះ បុត្តសេដ្ឋីឈ្មោះឧគ្គសេននឹងសម្ដែងសិល្បៈជូនអ្នកនគរ " ។

[ឧគ្គសេនសម្ដែងសិល្បៈ]

អ្នកនគរបង់គ្រែតម្រួតគ្នាជាដើមហើយ ប្រជុំគ្នាក្នុងថ្ងៃទី ៧ ។

ចំណែកឧគ្គសេន បានឡើងទៅកាន់ឈើស្នូកម្ពស់ ៦០ ហត្ថ ឈរនៅលើចុងឈើស្នូនោះ ។

ក្នុងថ្ងៃនោះ ព្រះសាស្ដា ទ្រង់ពិចារណាមើលសត្វលោក ក្នុងវេលាជិតភ្លឺ ទ្រង់ឃើញឧគ្គសេននោះ ចូលទៅក្នុងសំណាញ់ គឺព្រះញាណរបស់ព្រះអង្គ ទើបទ្រង់ពិចារណាមើលថា " ហេតុអ្វីហ្ន៎ នឹងមាន " ទ្រង់ជ្រាបថា " ថ្ងៃស្អែកនេះបុត្តសេដ្ឋីនឹងឈរនៅលើចុងឈើស្នូ ដោយគិតថា នឹងសម្ដែងសិល្បៈ មហាជននឹងប្រជុំគ្នាដើម្បីមើលគេ, តថាគតនឹងសម្ដែងគាថាប្រកបដោយបទ ៤ ក្នុងសមាគមនោះ , ការសម្រេចធម៌នឹងមានដល់សត្វ ៨៤០០០ ព្រោះស្ដាប់ធម៌នោះ,

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

សូម្បីឧគ្គសេនក៏នឹងតាំងនៅក្នុងអរហត្តផលដែរ " ។

ថ្ងៃស្អែកឡើង ព្រះអង្គទ្រង់កំណត់វេលាហើយ មានភិក្ខុសង្ឃចោមរោម ស្ដេចចូលទៅកាន់ក្រុងរាជគ្រឹះ ដើម្បីបិណ្ឌបាត ។ ចំណែកឧគ្គសេន កាលព្រះសាស្ដាមិនទាន់

ស្តេចចូលទៅខាងក្នុងព្រះនគរ ក៏បានឲ្យសញ្ញាដោយម្រាមដៃដល់មហាជន ដើម្បីឲ្យមានភាពឱឡារិក ឈរនៅលើចុងឈើស្នូជាំជួងក្នុងអាកាសនោះឯងអស់ ៧ ដង ចុះមកហើយឈរនៅលើចុងឈើស្នូទៀត ។

[ឧគ្គសេនសម្តែងសិល្បៈ ប្រគេនព្រះមហាមោគ្គល្លាន]

គ្រានោះ ព្រះសាស្តា កំពុងស្តេចទៅកាន់ព្រះនគរ , ទ្រង់ធ្វើបរិស័ទឲ្យឈប់មើលឧគ្គសេន , ឲ្យសម្លឹងមើលតែព្រះអង្គប៉ុណ្ណោះ ។ ឧគ្គសេនសម្លឹងមើលបរិស័ទហើយ ខូចចិត្តថា " បរិស័ទនឹងមិនមើលយើង " ក៏គិតថា " សិល្បៈនេះយើងគប្បីសម្តែង (ប្រចាំ) ឆ្នាំ , ក៏កាលព្រះសាស្តាស្តេចចូលទៅកាន់ព្រះនគរ បរិស័ទមិនមើលយើង មើលតែ

ព្រះសាស្តាប៉ុណ្ណោះ , ការសម្តែងសិល្បៈរបស់យើង ឥតប្រយោជន៍ហើយហ្ន៎ " ។

ព្រះសាស្តា ទ្រង់ជ្រាបការគិតរបស់ឧគ្គសេន ទើបត្រាស់ហៅព្រះមហាមោគ្គល្លានមកហើយ ត្រាស់ថា “ ម្នាលមោគ្គល្លាន អ្នកចូរទៅ, ចូរនិយាយនឹងបុត្រសេដ្ឋីថា “ នែអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកចូរសម្តែងសិល្បៈចុះ ” ។ ព្រះថេរៈទៅឈរខាងក្រោមឈើស្ទួនោះ ហៅបុត្រសេដ្ឋីមកហើយ ពោលគាថានេះថា :-

ម្នាលឧគ្គសេនកូនអ្នករបាំដ៏ចម្រើន អ្នកមានកម្លាំងច្រើន អញ្ជើញអ្នកមើល ចូរធ្វើសេចក្តីត្រេកអរ ចូរញុំាងសេចក្តីរីករាយឲ្យកើតដល់មហាជនចុះ ។

ឧគ្គសេន បានឮពាក្យរបស់ព្រះថេរៈហើយ ក៏មានចិត្តត្រេកអរថា ព្រះសាស្តា មានព្រះបំណងនឹងមើលសិល្បៈរបស់យើង ” ទើបឈរលើចុងឈើស្ទួ ហើយពោលគាថានេះថា :-

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

បពិត្រព្រះមោគ្គល្លានដ៏ចម្រើន អ្នកមានបញ្ញា

ច្រើន មានឫទ្ធិច្រើន សូមលោកម្ចាស់មើលចុះ ខ្ញុំព្រះករុណានឹងញុំាំងសេចក្តីរីករាយឲ្យកើតដល់បរិស័ទ នឹងញុំាំងមហាជនឲ្យរីករាយ ។

លុះពោលយ៉ាងនោះហើយ ក៏លោតអំពីចុងឈើស្ទួឡើងទៅកាន់អាកាស ជាំជួង ១៤ ជងក្នុងអាកាសហើយ ចុះមកឈរលើចុងឈើស្ទួនោះ (ដូចដើម) ។

គ្រានោះ ព្រះសាស្តាត្រាស់ទៅកាន់ឧគ្គសេនថា “ម្នាលឧគ្គសេន ធម្មតាបណ្ឌិត ត្រូវលះបង់សេចក្តីអាឡោះអាល័យសេចក្តីស្រឡាញ់ជាប់ជំពាក់ក្នុងខន្ធទាំងឡាយ ទាំងដែលជាអតីត អនាគត និងបច្ចុប្បន្នចេញហើយ ផុតចាកទុក្ខទាំង-ឡាយ មានជាតិជាដើម ទើបគួរ ដូច្នេះហើយ ត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

មុញ្ច បុរេ មុញ្ច បច្ឆតោ
មជ្ឈេ មុញ្ច ភវស្ស បារគូ
សព្វត្ថ វិមុត្តមានសោ

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងបុត្តសេដ្ឋីឈ្មោះឧគ្គសេន

ន បុន ជាតិជរំ ឧបេហិសិ ។

អ្នកចូរដោះ (សេចក្ដីអាល័យ) ក្នុងកាលមុនចេញ ចូរដោះ (សេចក្ដីអាល័យ) ក្នុងកាលខាងក្រោយចេញ ចូរដោះ (សេចក្ដីអាល័យ) ក្នុងកាលជាកណ្ដាលចេញ (កាលបើធ្វើយ៉ាងនេះ) អ្នកនឹងដល់ត្រើយនៃភព នឹងមានចិត្តរួចស្រឡះចាកសង្ខតធម៌ទាំងពួង មិនត្រូវទៅកាន់ជាតិ និងជរាទៀតឡើយ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ ពីរបទថា **មុញ្ច បុរេ** សេចក្ដីថា ចូរដោះសេចក្ដីអាល័យ គឺសេចក្ដីត្រេកអរ ការជាប់ជំពាក់ សេចក្ដីប្រាថ្នា ការជ្រមុជ ការប្រកាន់មាំ ការស្ដាបអង្អែលនូវខន្ធទាំងឡាយដែលជាអតីតចេញ ។

បទថា **បច្ឆតោ** សេចក្ដីថា ចូរដោះសេចក្ដីអាល័យជាដើម ក្នុងខន្ធទាំងឡាយដែលជាអនាគតចេញ ។

បទថា **មជ្ឈេ** សេចក្ដីថា ចូរដោះសេចក្ដីអាល័យជា

ដើម ក្នុងខន្ធទាំងឡាយដែលជាបច្ចុប្បន្នរបេចញ ។

ពីរបទថា **ភវស្ស បារគូ** សេចក្តីថា កាលបើអ្នកបដិបត្តិបានយ៉ាងនេះ អ្នកនឹងដល់ត្រើយ គឺទៅកាន់ត្រើយនៃភពសូម្បីទាំង ៣ បាន ដោយអំណាចនៃការកំណត់ដឹង ការលះការចម្រើន និងការធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ដោយបញ្ញាដ៏ប្រពៃ មានចិត្តរួចស្រឡះចាកសង្ខារទាំងពួង មានខន្ធ ធាតុ អាយតនៈជាដើម តទៅមិនត្រូវទៅកាន់ជាតិ ជរា និងមរណៈទៀតឡើយ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ការត្រាស់ដឹងធម៌ បានមានដល់សត្វ ៨៤០០០ ។

[ឧគ្គសេនទូលសូមបព្វជ្ជាឧបសម្បទា]

ចំណែកបុត្រសេដ្ឋី កំពុងឈរនៅចុងឈើស្នូនោះ បានសម្រេចព្រះអរហត្ត មួយអន្លើដោយបដិសម្ភិទា ហើយចុះអំពីឈើស្នួ មកកាន់ទីជិតព្រះសាស្តា ថ្វាយបង្គំដោយបញ្ចង្គប្រតិស្ឋាន ទូលសូមព្រះសាស្តាបព្វជ្ជា ។ គ្រានោះព្រះសាស្តា ទ្រង់លាតព្រះហស្តខាងស្តាំចេញហើយ ត្រាស់ទៅកាន់ឧគ្គសេននោះថា “ ម្នាលឧគ្គសេន អ្នកចូរជាភិក្ខុចុះ ”

ឧគ្គសេនបានជាអ្នកទ្រទ្រង់នូវបរិក្ខារទាំង ៨ ដូចព្រះថេរៈដែលមានវស្សា ៦០ ក្នុងខណៈនោះឯង ។

ក្រោយមក ពួកភិក្ខុសួរព្រះឧគ្គសេនថា “ អាវុសោឧគ្គសេន កាលអ្នកចុះអំពីចុងឈើស្ទួ (កម្ពស់) ៦០ ហត្ថ អាវុសោឯងមិនខ្លាចទេឬ ?” កាលលោកតបថា “ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ការខ្លាចរមែងមិនមានដល់ខ្ញុំឡើយ ” ទើបក្រាបទូលព្រះសាស្ដាថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ឧគ្គសេនបាននិយាយថា ខ្ញុំមិនខ្លាច លោកនិយាយពាក្យមិនពិតពោលអួតគុណវិសេស ” ព្រះសាស្ដាត្រាស់ថា “ ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ពួកភិក្ខុអ្នកមានសញ្ញោជនៈកាត់បានហើយ ដូចជាឧគ្គសេនបុត្តរបស់តថាគត មិនខ្លាច មិនតក់ស្លុតឡើយ ” ដូច្នេះហើយ ត្រាស់ព្រះគាថានេះក្នុងព្រាហ្មណវគ្គថា :-

> បុគ្គលណា កាត់សញ្ញោជនៈទាំងអស់បាន មិនតក់ស្លុត តថាគតហៅបុគ្គលនោះ ដែលគ្មានកិលេសជាគ្រឿងជំពាក់ អ្នករួចស្រឡះចាកកិលេសថាជាព្រាហ្មណ៍ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ការត្រាស់ដឹងធម៌បានកើតមាន

ដល់ជនជាច្រើន ។

ស្អែកឡើង ពួកភិក្ខុសន្ទនាគ្នាក្នុងរោងធម៌ថា " អ្នកមានអាយុទាំងឡាយ ហេតុ គឺការអាស្រ័យកូនស្រីអ្នករបាំ ការត្រាច់ទៅជាមួយនឹងអ្នករបាំរបស់ភិក្ខុ អ្នកដល់ព្រមដោយឧបនិស្ស័យនៃព្រះអរហត្តយ៉ាងនេះ ជាយ៉ាងណាហ្ន៎ ? ហេតុនៃឧបនិស្ស័យព្រះអរហត្តជាយ៉ាងណា ?" ។

[ព្រះសាស្តាត្រាស់ប្រាប់ឧបនិស្ស័យ របស់ព្រះឧគ្គសេន]

ព្រះសាស្តាស្តេចមកហើយ ត្រាស់សួរថា " ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ អ្នកទាំងឡាយ អង្គុយប្រជុំគ្នាដោយរឿងអ្វី ?" កាលភិក្ខុទាំងនោះក្រាបទូលថា " ដោយរឿងឈ្មោះនេះ ព្រះអង្គ " ដូច្នេះហើយ ក៏ត្រាស់ថា " ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ហេតុសូម្បីទាំង ២ នោះ ដែលឧគ្គសេនតែម្នាក់ធ្វើទុកហើយ " កាលនឹងទ្រង់ប្រកាសសេចក្តីនោះឲ្យពិស្តារ ទើបទ្រង់ទាញអតីតនិទានមក (ត្រាស់) ថា :-

“ បានឮថា ក្នុងអតីតកាល កាលសុវណ្ណចេតិយ សម្រាប់ព្រះកស្សបទសពល ដែលគេកំពុងកសាង ពួក

កុលបុត្រ ដែលនៅក្នុងព្រះនគរពារាណសី ផ្ទុករបស់ទំពាស៊ី របស់បរិភោគជាច្រើន ក្នុងយានទាំងឡាយ រួចហើយ ធ្វើដំណើរទៅកាន់ចេតិយ ដោយតាំងចិត្តថា “ ពួកយើងនឹងធ្វើហត្ថកម្ម ” ជួបព្រះថេរៈមួយអង្គ ដែលកំពុងចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាតក្នុងចន្លោះផ្លូវ ។ គ្រានោះ មានកុលធីតាម្នាក់ ក្រឡេកឃើញព្រះថេរៈនោះហើយ ក៏ពោលទៅកាន់ស្វាមីថា “ បពិត្រអ្នកជាម្ចាស់ លោកម្ចាស់របស់ពួកយើងចូលមកដើម្បីបិណ្ឌបាត , ម្យ៉ាងទៀត របស់ទំពាស៊ី និងរបស់បរិភោគរបស់ពួកយើងក្នុងយាន មានជាច្រើន , ដូច្នេះសូមអ្នកជាម្ចាស់ទៅយកបាត្ររបស់លោកម្ចាស់មក , យើងទាំងពីរនឹងថ្វាយកិក្ខា ” ។ បុរសដែលជាស្វាមីទៅយកបាត្រមកតាមពាក្យរបស់ភរិយា , ស្ត្រីដែលជាភរិយាញុំាងបាត្រនោះឲ្យពេញដោយរបស់ទំពាស៊ី និងរបស់បរិភោគហើយឲ្យស្វាមីយកទៅប្រគេនព្រះថេរៈ ទាំងពីរនាក់ធ្វើសេចក្ដី

ប្រាថ្នាថា “ បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ខ្ញុំព្រះករុណាទាំង-ពីរនាក់ គប្បីមានចំណែកនៃធម៌ ដែលលោកម្ចាស់ឃើញហើយផងចុះ ” ។ ព្រះថេរៈនោះ ជាព្រះខីណាស្រព , ព្រោះ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ហេតុនោះ កាលលោកសម្លឹងមើល ក៏បានដឹងថា សេចក្តីប្រាថ្នារបស់គេទាំងពីរនាក់នោះនឹងសម្រេច ក៏ធ្វើការញញឹមឲ្យប្រាកដ ។ ស្ត្រីនោះឃើញអាការនោះហើយ ក៏ពោលទៅកាន់ស្វាមីថា “ បពិត្រអ្នកជាម្ចាស់ លោកម្ចាស់របស់ពួកយើង រមែងធ្វើអាការញញឹម , ប្រហែលជាលោកកូនអ្នករបាំទេដឹង ” ចំណែកស្វាមីរបស់នាងក៏ឆ្លើយតបថា “ ម្នាលនាងដ៏ចម្រើន ប្រហែលជាយ៉ាងនោះពិតមែនហើយ ” ដូច្នេះហើយ ក៏ចៀសចេញទៅ ។ នេះជាបុព្វកម្មរបស់គេទាំងពីរនាក់នោះ ។

ស្វាមីភរិយាទាំងពីរនាក់នោះ តាំងនៅក្នុងអត្តភាពនោះហើយ ក្រោយអំពីចុតិ ក៏បដិសន្ធិក្នុងទេវលោក ចុតិចាកទេវលោកនោះហើយ , ស្ត្រីដែលជាភរិយាកើតក្នុងត្រកូលអ្នករបាំ ចំណែកបុរសដែលជាស្វាមី កើតក្នុងត្រកូលសេដ្ឋី ។

ព្រះឧគ្គសេននោះ ព្រោះឆ្លើយតបនឹងពាក្យរបស់ភរិយាថា “ ម្នាលនាងដ៏ចម្រើន ប្រហែលជាយ៉ាងនោះពិតមែនហើយ ” ទើបត្រូវត្រាច់ទៅជាមួយនឹងពួកអ្នករបាំ , អាស្រ័យបិណ្ឌបាត ដែលប្រគេនចំពោះព្រះថេរៈដែលជាខីណាស្រព ទើបបាន

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងបុត្តសេដ្ឋីឈ្មោះឧគ្គសេន

សម្រេចព្រះអរហត្ត ។

ចំណែកធីតារបស់អ្នករបាំនោះ គិតថា “ អំពើណាជាគតិនៃស្វាមីរបស់យើង , អំពើនុ៎ះ ក៏ជាគតិរបស់យើងដែរ ” ដូច្នេះហើយ បព្វជ្ជាក្នុងសម្នាក់ភិក្ខុនីទាំងឡាយ ហើយតាំងនៅក្នុងអរហត្ត ។៚

(រឿងបុត្តសេដ្ឋីឈ្មោះឧគ្គសេន ចប់)

៧ រឿងចូឡធនុគ្គហបណ្ឌិត

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា គង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធភិក្ខុកំលោះមួយរូប ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ **វិតក្កមថិ-តស្ស** ” ជាដើម ។

(ភិក្ខុកំលោះស្រឡាញ់ស្ដ្រីក្រមុំ)

បានឮថា ភិក្ខុកំលោះមួយរូប ចាប់សលាកដើម្បីខ្លួនក្នុងរោងសលាក ។ កាន់យកបបរតាមសលាកទៅកាន់រោងឆាន់ ដើម្បីឆាន់ ។ ភិក្ខុកំលោះនោះ មិនបានទឹកក្នុងរោងឆាន់នោះ ក៏បានទៅកាន់ផ្ទះមួយដើម្បីត្រូវការទឹក , កុមារីម្នាក់ក្នុងផ្ទះនោះ គ្រាន់តែឃើញភិក្ខុកំលោះនោះភ្លាម ក៏កើតសេចក្ដី

ស្រឡាញ់ ហើយពោលថា " បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ប្រសិនបើលោកម្ចាស់ត្រូវការទឹកទៀត សូមលោកម្ចាស់និមន្តមកផ្ទះនេះទៀតចុះ " ។

ចាប់តាំងពីពេលនោះមក ភិក្ខុកំលោះនោះ មិនបានទឹកក្នុងកាលណា ក៏ទៅកាន់ផ្ទះនោះក្នុងកាលនោះ ។

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ចំណែកស្ត្រីនោះ ទទួលបាត្ររបស់ភិក្ខុនោះហើយប្រគេនទឹកឆាន់ ។ ពេលវេលាកន្លងទៅដោយអាការយ៉ាងនោះ ថ្ងៃមួយ នាងប្រគេនបបរ ហើយនិមន្តភិក្ខុកំលោះនោះឲ្យគង់ក្នុងផ្ទះ ហើយប្រគេនកត្តទៀត ។ នាងអង្គុយជិតភិក្ខុកំលោះនោះ ហើយពោលឡើងថា " បពិត្រលោកម្ចាស់ដ៏ចម្រើន ក្នុងផ្ទះនេះ អ្វីៗ ដែលឈ្មោះថា មិនមាន រមែងមិនមាន , ខ្វះតែអ្នកមើលការខុសត្រូវប៉ុណ្ណោះ " ។

ភិក្ខុនោះស្តាប់ពាក្យរបស់ស្ត្រីនោះហើយ កន្លងទៅបាន ២-៣ ថ្ងៃប៉ុណ្ណោះ ក៏កើតការអផ្សុកឡើង ។

(ភិក្ខុកំលោះត្រូវនាំទៅគាល់ព្រះសាស្តា)

គ្រានោះ អាគន្តុកភិក្ខុទាំងឡាយ ឃើញភិក្ខុនោះហើយ ក៏សួរថា “ម្នាលអាវុសោ ហេតុអ្វី ទើបអ្នកកើតរោគលឿង ?” កាលភិក្ខុនោះឆ្លើយតបថា “ ម្នាលអាវុសោទាំងឡាយ ខ្ញុំកើតការអផ្សុក ” ទើបនាំភិក្ខុនោះ ទៅកាន់សម្នាក់អាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍ ។ អាចារ្យ និងឧបជ្ឈាយ៍ក៏នាំភិក្ខុនោះទៅកាន់សម្នាក់ព្រះសាស្តា ហើយក្រាបទូលរឿងនោះ ។

[ព្រះសាស្តាទ្រង់សម្តែងបុព្វកម្ម របស់ភិក្ខុកំលោះនោះ]

ព្រះសាស្តា ត្រាស់សួរថា “ ម្នាលភិក្ខុ អ្នកអផ្សុកពិតមែនឬ ? ” កាលភិក្ខុនោះទូលថា “ ព្រះករុណា ព្រះអង្គ ” ក៏ទ្រង់ត្រាស់ថា “ ម្នាលភិក្ខុ ហេតុអ្វី ? អ្នកបួសក្នុងសម្នាក់ព្រះពុទ្ធ អ្នកប្រារព្ធសេចក្តីព្យាយាមដូចជាតថាគត មិនឲ្យគេហៅខ្លួនថា ព្រះសោតាបន្ន ឬព្រះសកទាគាមី ត្រឡប់ឲ្យគេហៅថា អ្នកអផ្សុកទៅវិញ , អ្នកបានធ្វើកម្មដ៏ធ្ងន់ហើយ ” ទើបទ្រង់សាកសួរថា “ ព្រោះហេតុអ្វី ទើបអ្នកអផ្សុក ? ” កាលភិក្ខុនោះក្រាបទូលថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ស្ត្រី

ម្នាក់និយាយទីងខ្ញុំព្រះអង្គយ៉ាងនេះ ” ទើបត្រាស់ថា “ ម្នាល ភិក្ខុ កិរិយារបស់ស្ត្រីនោះ មិនគួរអស្ចារ្យទេ ព្រោះក្នុងកាល មុន នាងលះបង់បណ្ឌិតដ៏ធ្មើមក្នុងជម្ពូទ្វីបទាំងអស់ ហើយ ញ៉ាំងសេចក្តីស្នេហាឲ្យកើតឡើងចំពោះចោរម្នាក់ ដែលខ្លួន ទើបតែឃើញប៉ុណ្ណោះ ញ៉ាំងបណ្ឌិតដ៏ធ្មើមនោះឲ្យអស់ជីវិត” កាលភិក្ខុទាំងឡាយអារាធនា ដើម្បីឲ្យទ្រង់ប្រកាសរឿងនោះ ក៏ទ្រង់ធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់ នូវការដែលចូឡធនុគ្គហបណ្ឌិតរៀន

គណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងចូឡធនុគ្គហបណ្ឌិត

សិល្បៈក្នុងសម្នាក់អាចារ្យទិសាបាមោក្ខ ក្នុងក្រុងតក្កសិលា នាំធីតាដែលអាចារ្យនោះឲ្យហើយ ទៅកាន់ក្រុងពារាណសី កាលខ្លួនសម្លាប់ចោរអស់ ៤៩ នាក់ ដោយកូនសរ ៤៩ ក្បែរ មាត់ព្រៃមួយ , កាលកូនសរអស់ ក៏ចាប់មេចោរផ្តួលទៅលើ ផែនដី ហើយពោលថា “ ម្នាលនាងដ៏ចម្រើន នាងចូរនាំដាវ មក ” , នាង (ត្រឡប់) ញ៉ាំងសេចក្តីស្នេហាឲ្យកើតឡើង ចំពោះចោរដែលខ្លួនឃើញក្នុងខណៈនោះ ហើយហុចដងដាវ ទៅចោរ ឲ្យចោរសម្លាប់ហើយក្នុងកាលជាចូឡធនុគ្គហបណ្ឌិត

ក្នុងអតីតកាល ហើយការដែលចោរនាំស្ត្រីនោះទៅបណ្តើរ គិតបណ្តើរថា ស្ត្រីនេះ ឃើញបុរសដទៃហើយ នឹងឲ្យបុរសនោះសម្លាប់យើង ដូចស្វាមីរបស់នាងដូច្នោះដែរ , យើងមិនត្រូវការស្ត្រីនេះទេ " ឃើញស្ទឹងមួយ ក៏ទុកស្ត្រីនោះនៅត្រើយខាងអាយ កាន់យកបង្វិចទ្រព្យរបស់ស្ត្រីនោះទៅ ដោយផ្តាំថា " ម្នាលនាងដ៏ចម្រើន នាងចូររង់ចាំខ្ញុំនៅទីនេះសិន ខ្ញុំនឹងនាំយកបង្វិចទ្រព្យជូនទៅមុន រួចហើយ នឹងត្រឡប់មកយកនាងជាខាងក្រោយ " លះបង់ស្ត្រីនោះនៅទីនោះឯង (ចៀស)

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ចេញទៅ ហើយត្រាស់ចូឡធនុគ្គហជាតកនេះ ក្នុងបញ្ចកនិបាតឲ្យពិស្តារថា :-

(ស្ត្រីនោះនិយាយថា) ម្នាលព្រាហ្មណ៍ អ្នក
នាំយកទ្រព្យទាំងអស់ ឆ្លងទៅកាន់ត្រើយនាយ
ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើន អ្នកចូរត្រឡប់មកវិញ យ៉ាង
ឆាប់រួសរាន់ សូមអ្នកចម្លងខ្ញុំ ឥឡូវនេះ ។
(ចោរនិយាយថា) នាងផ្លាស់ប្តូរយកអញ អ្នក
ស្និទ្ធស្នាល ដោយប្តីដែលស្និទ្ធស្នាល អស់កាល

យូរ ផ្លាស់ប្ដូរយកអញ ដែលមិនមែនជាប្ដីទៀង ទាត់ ដោយប្ដីទៀងទាត់ នាងនឹងផ្លាស់ប្ដូរយក ប្រុសឯទៀត នឹងអញមិនខាន អញនឹងទៅកាន់ ទីឆ្ងាយជាងទីនេះ ។

(ចចកនិយាយថា) ស្ត្រីនេះជាអ្វី ទើបធ្វើនូវ សំណើចយ៉ាងខ្លាំង ទៀបគុម្ពរៃទឹក ការរាំក្ដី ច្រៀងក្ដី ប្រគំក្ដី ដែលគេតាំងទុកដោយល្អ ក្នុង ទីនេះ មិនមានទេ ម្នាលស្ត្រី មានត្រគាកល្អ

មានរូបល្អ ហេតុដូចម្ដេច ទើបនាងសើចក្អាក ក្អាយ ក្នុងកាលគួរយំ ។

(នាងនោះនិយាយថា) ម្នាលចចក ជម្ពុកៈ ពាលឥតប្រាជ្ញា ឯងជាសត្វគ្មានប្រាជ្ញា ឯង សាបសូន្យចាកត្រី និងដុំសាច់ សញ្ជប់សញ្ជឹង ដូចសត្វកំព្រា ។

(ចចកនិយាយថា) ទោសរបស់ជនទាំង

ឡាយឯទៀត ឃើញបានដោយងាយ ចំណែក
នាង ទោសរបស់ខ្លួន ឃើញបានដោយក្រណាស់
នាងឯងជាស្ត្រីសាបសូន្យចាកប្តី និងសាហាយ
សញ្ចប់សញ្ចឹង ជាងអញទៅទៀត ។
(នាងនោះនិយាយថា) ម្នាលស្តេចម្រឹគ ជម្ពុកៈ
អ្នកនិយាយយ៉ាងណា ពាក្យនុ៎ះ យ៉ាងហ្នឹងហើយ
ខ្ញុំនោះ ទៅអំពីទីនេះ នឹងលុះអំណាចប្តី ដោយពិត ។
(សក្កទេវរាជពោលថា) អ្នកណា ហ៊ានលួច
កាជន៍ដី អ្នកនោះ គង់ហ៊ានលួចកាជន៍សម្រិទ្ធ

ទៀត បាបដែលនាងបានធ្វើរួចហើយ នាងនឹង
ធ្វើយ៉ាងនេះទៀត មិនលែងឡើយ ។

ហើយត្រាស់ថា " ចូឡធនុគ្គហបណ្ឌិតក្នុងកាលនោះ
បានមកជាអ្នក , ស្ត្រីនោះ បានមកជាកុមារិកាក្នុងឥឡូវនេះ ,
សក្កទេវរាជ ដែលមកដោយរូបជាចចក ធ្វើការផ្ចាញ់ផ្ចាល
ស្ត្រីនោះ គឺតថាគតនេះឯង " ហើយទ្រង់ឱវាទភិក្ខុនោះថា
" ម្នាលភិក្ខុ ស្ត្រីនោះផ្តាច់ផ្តិលជីវិតបណ្ឌិតដ៏ធ្ងើមក្នុងជម្ពូទ្វីប

ទាំងមូល ដោយសារសេចក្តីស្នេហាចំពោះចោរម្នាក់ ដែលខ្លួនឃើញហើយ ក្នុងកាលមួយរំពេចប៉ុណ្ណោះ ដោយអាការយ៉ាងនេះ , ម្នាលភិក្ខុ អ្នកចូរកាត់តណ្ហារបស់អ្នក ដែលប្រារព្ធស្ត្រីនោះកើតឡើងចោលចេញ " ដូច្នេះហើយ កាលនឹងទ្រង់សម្តែងធម៌ឲ្យក្រៃលែងឡើង ទើបទ្រង់ភាសិតព្រះគាថាទាំងនេះថា :-

វិតក្កមថិតស្ស ជន្តុនោ
តិព្វរាគស្ស សុភានុបស្សិនោ
ភិយ្យោ តណ្ហា បវឌ្ឍតិ

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងចូឡធនុគ្គហបណ្ឌិត

ឯស ខោ ទឡ្ហំ ករោតិ ពន្ធនំ ។
វិតក្កូបសមេ ច យោ រតោ
អសុភំ ភាវយតី សទា សតោ
ឯស ខោ វ្យន្តិកាហតិ
ឯសច្ឆេច្ឆតិ មារពន្ធនំ ។

តណ្ហា រមែងចម្រើនក្រៃលែង ដល់ជនដែលវិតក្កញាំញី មានតម្រេកក្លៀវក្លា យល់ឃើញអា-

រម្មណ៍ថាល្អ បុគ្គលនោះឯង ឈ្មោះថា ធ្វើចំណង
ឲ្យមាំមួន ។ លុះតែបុគ្គលណា ត្រេកអរក្នុង
អសុភជ្ឈាន ដែលជាហេតុឲ្យស្ងប់រម្ងាប់នូវវិតក្ក
មានស្មារតីសព្វកាល តែងចម្រើនអសុភជ្ឈាន
បុគ្គលនោះឯង នឹងធ្វើតណ្ហាឲ្យអស់ទៅបាន បុគ្គល
នោះឯង ទើបឈ្មោះថា កាត់ចំណងមារបាន ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **វិតក្កមថិតស្ស** បានដល់
អ្នកត្រូវវិតក្ក ៣ យ៉ាង មានកាមវិតក្កជាដើម ញាំញីហើយ ។

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

បទថា **តិព្វរាគស្ស** គឺអ្នកមានរាគៈដ៏ក្រាស់ ។

បទថា **សុភានុបស្សិនោ** សេចក្ដីថា ដែលឈ្មោះថា
អ្នកតាមឃើញអារម្មណ៍ថា “ ល្អ ” ព្រោះជាអ្នកមានចិត្តដែល
ខ្ជួនបណ្ដោយទៅកាន់អារម្មណ៍ ដែលគួរប្រាថ្នាទាំងឡាយដោយ
អំណាចនៃកិលេស មានការកាន់យកនូវសុភនិមិត្តជាដើម ។

បទថា **តណ្ហា** ជាដើម សេចក្ដីថា បណ្ដាគុណជាតិទាំងឡាយ មានឈានជាដើម សូម្បីតែឈានមួយ រមែងមិនចម្រើនដល់បុគ្គលបែបនោះ ។ ដោយពិត តណ្ហាដែលកើតឡើងតាមទ្វារទាំង ៦ ប៉ុណ្ណោះ រមែងចម្រើនឡើងរឿយៗ ។

បទថា **ឯស ខោ** សេចក្ដីថា បុគ្គលនោះ រមែងធ្វើចំណង គឺតណ្ហាឲ្យមាំ ។

បទថា **វិតក្កូបសមេ** សេចក្ដីថា បណ្ដាអសុភទាំង ១០ ក្នុងបឋមជ្ឈាន ពោលគឺ ធម៌ជាគ្រឿងរម្ងាប់មិច្ឆាវិតក្កទាំង-ឡាយ ។

ពីរបទថា **សទា សតោ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុណាជាអ្នកត្រេកអរក្រៃលែងក្នុងឈាននោះ ឈ្មោះថា ជាអ្នកមានសតិ

ព្រោះជាអ្នកមានសតិចូលទៅតាំងទុកហើយ អស់កាលជានិច្ចចម្រើនអសុភជ្ឈាននោះ ។

បទថា **ព្យន្តិកាហតិ** សេចក្ដីថា ភិក្ខុនោះ នឹងធ្វើតណ្ហាដែលញ៉ាំងសត្វឲ្យកើតក្នុងភព ៣ ឲ្យទៅប្រាសបាន ។

បទថា **មារពន្ធនំ** សេចក្តីថា ភិក្ខុនោះនឹងកាត់ចំណង របស់មារ ពោលគឺ វដ្តៈដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងភូមិបីបាន ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ភិក្ខុនោះតាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិ-ផល ។

ទេសនាបានជាគុណជាតិមានប្រយោជន៍ សូម្បីដល់បុគ្គលអ្នកប្រជុំគ្នាហើយ ។៚

(រឿងចូឡធនុគ្គហបណ្ឌិត ចប់)

៨ រឿងមារ

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធមារ ត្រាស់ព្រះទេសនានេះថា “ **និដ្ឋំ គតោ** ” ជាដើម ។

បានឮថា នៅថ្ងៃក្នុងវេលាវិកាល ព្រះថេរៈជាច្រើន ចូលទៅកាន់វត្តជេតពនមហាវិហារ លុះទៅដល់លំនៅរបស់ព្រះរាហុលហើយ ក៏ដាស់លោកឲ្យក្រោកឡើង, ព្រះរាហុលនោះ កាលមិនមានទីដទៃដែលខ្លួនគប្បីសិង ក៏ទៅសិងខាងមុខព្រះគន្ធកុដិរបស់ព្រះតថាគត ។ ពេលនោះ លោកអ្នកដ៏មានអាយុរូបនោះបានសម្រេចព្រះអរហត្តហើយ ប៉ុន្តែមិនទាន់មានវស្សានៅឡើយ ។

គ្រានោះ មារដែលឋិតនៅក្នុងភព ឈ្មោះវសវត្តី ឃើញព្រះរាហុលសិងនៅខាងមុខព្រះគន្ធកុដិ ក៏គិតថា “ ព្រះពន្លកតូចអ្នកចាក់ដោតព្រះសមណគោតម សិងឮដ៏ខាងក្រៅចំណែកព្រះអង្គទ្រង់ផ្ទុំឮដ៏ខាងក្នុងព្រះគន្ធកុដិ , កាលអញបៀតបៀនព្រះរាហុល ក៏ដូចជាបៀតបៀនផ្ចាញ់ផ្ចាលព្រះ

សមណគោតមដែរ ” មារនោះនិម្មិតភេទជាស្តេចដំរីមក យកប្រមោយរួបរឹតព្រះសិរព្រះថេរៈហើយ ស្រែកនូវសម្រែកដូចជាសម្រែកសត្វក្រៀលដោយសំឡេងដ៏ខ្លាំង ។

[ព្រះសាស្តាទ្រង់សម្តែងហេតុ ដែលព្រះរាហុលមិនខ្លាច]

ព្រះសាស្តា ទ្រង់ផ្ចំព្ធង់ខាងក្នុងព្រះគន្ធកុដិ ទ្រង់ជ្រាបថា ដំរីនោះជាមារ ទើបត្រាស់ថា " ម្នាលមារ មនុស្សដូចជាអ្នកនោះ សូម្បីទាំងសែននាក់ ក៏មិនអាចនឹងញុំាងការភ័យខ្លាចឲ្យកើតឡើងដល់បុត្ររបស់តថាគតបានដែរ, ព្រោះថាបុត្ររបស់តថាគតមានប្រក្រតីមិនតក់ស្លុត មិនខ្លាច មានតណ្ហាទៅប្រាសហើយ មានសេចក្តីព្យាយាមធំ មានបញ្ញាច្រើន " ដូច្នេះហើយ បានទ្រង់ភាសិតព្រះគាថាទាំងនេះថា :-

និដ្ឋង្គតោ អសន្តាសី វីតតណ្ហោ អនង្គណោ
អច្ឆិន្ទិ ភវសល្លានិ អន្តិមោយំ សមុស្សយោ ។
វីតតណ្ហោ អនាទានោ និរុត្តិបទកោវិទោ
អក្ខរានំ សន្និបាតំ ជញ្ញា បុព្វាបរានិ ច

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងមារ

ស វេ អន្តិមសារីរោ មហាបញ្ញោ មហាបុរិសោតិ វុច្ចតិ ។

បុគ្គលណាដល់សេចក្តីសម្រេច គឺអរហត្ត

ជាអ្នកមិនតក់ស្លុត មិនមានតណ្ហា មិនមានកិលេស ដូចទីទួល បានកាត់កូនសរ គឺកិលេស ជាហេតុ ញ៉ាំងសត្វឲ្យទៅកាន់កពបានហើយ កាយដែលឆ្អឹង ៣០០ កំណាត់ផ្គុំគ្នាហើយនេះ របស់បុគ្គលនោះ ឈ្មោះថា តាំងនៅក្នុងទីបំផុត ។

បុគ្គលណា មិនមានតណ្ហា មិនមានសេចក្តី ប្រកាន់មាំ ជាអ្នកឈ្លាសក្នុងនិរុត្តិ (វាចាជាគ្រឿង សម្តែងចេញ) និងបទដ៏សេស ដឹងច្បាស់នូវប្រជុំ នៃអក្ខរៈទាំងឡាយផង នូវខាងដើម និងខាងចុង នៃអក្ខរៈទាំងឡាយផង បុគ្គលនោះឯង តថាគត ហៅថា អ្នកមានសរីរៈស្ថិតនៅក្នុងទីបំផុត មាន បញ្ញាច្រើន ជាមហាបុរស ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្តាបទទាំងនោះ ពីរបទថា **និដ្ឋំ គតោ** សេចក្តីថា

ព្រះអរហត្តឈ្មោះថា សេចក្តីសម្រេចរបស់បព្វជិតទាំង-ឡាយ ក្នុងព្រះគាថានេះ, ដល់ គឺសម្រេចព្រះអរហត្តនោះ ។

បទថា **អសន្តាសី** គឺអ្នកដែលមិនតក់ស្លុត ព្រោះមិនមានកិលេសជាគ្រឿងតក់ស្លុត មានរាគៈជាដើមដ៏ខាងក្នុង។

បាទព្រះគាថាថា **អច្ឆិន្ទិ ភវសល្លានិ** គឺបានកាត់កូនសរគឺកិលេស ជាហេតុញុំាងសត្វឲ្យទៅកាន់ភពបានហើយ។

បទថា **សមុស្សយោ** គឺកាយនេះ របស់អ្នកនោះមាននៅក្នុងទីបំផុត ។

បទថា **អនាទានោ** គឺអ្នកមិនមានការប្រកាន់មាំក្នុងខន្ធជាដើម ។

បាទព្រះគាថាថា **និរុត្តិបទកោវិទោ** សេចក្តីថា ជាអ្នកឈ្លាស ក្នុងបដិសម្ភិទាសូម្បីទាំង ៤ គឺក្នុងនិរុត្តិ (វាចាជាគ្រឿងសម្តែងចេញ) និងបទដ៏សេស ។

បាទព្រះគាថាថា **អក្ខរានំ សន្និបាតំ ជញ្ញា បុព្វាបរានិ ច** សេចក្តីថា រមែងដឹងច្បាស់នូវពួកនៃអក្ខរៈ ពោលគឺ ប្រជុំនៃអក្ខរៈទាំងឡាយផង ដឹងនូវខាងដើម និងខាងចុង នៃ

អក្ខរៈទាំងឡាយផង ។ ឈ្មោះថា ដឹងខាងចុងនៃអក្ខរៈដោយអក្ខរៈខាងដើម គឺកាលខាងដើមប្រាកដ ក្នុងកណ្ដាល និងទីបំផុត សូម្បីមិនប្រាកដ , ក៏រមែងដឹងបានថា " នេះជាកណ្ដាលនៃអក្ខរៈ, នេះជាទីបំផុត " ឈ្មោះថា រមែងដឹងអក្ខរៈខាងដើមដោយអក្ខរៈខាងចុង គឺកាលទីបំផុតប្រាកដ កាលខាងដើម និងកណ្ដាលសូម្បីមិនប្រាកដ , ក៏រមែងដឹងបានថា " នេះជាកណ្ដាលនៃអក្ខរៈទាំងនេះ , នេះជាខាងដើម " កាលកណ្ដាលប្រាកដ កាលខាងដើម និងទីបំផុតសូម្បីមិនប្រាកដ, ក៏រមែងដឹងបានថា " នេះជាខាងដើមនៃអក្ខរៈទាំងនេះ, នេះជាទីបំផុតនៃអក្ខរៈ " ។

បទថា **មហាបញ្ញោ** សេចក្ដីថា អ្នកមានសរីរៈឋិតនៅក្នុងទីបំផុតនោះ ព្រះសាស្ដា ត្រាស់ហៅថា អ្នកមានបញ្ញាច្រើន ព្រោះជាអ្នកប្រកបដោយបញ្ញា ដែលកំណត់កាន់យកនូវអត្ថ ធម៌ និរុត្តិ និងបដិភាណ និងសីលក្ខន្ធជាដើមដ៏ធំ ហើយត្រាស់ហៅថា ជាមហាបុរស ព្រោះជាអ្នកមានចិត្តផុតស្រឡះហើយ ដោយព្រះបាលីថា " ម្នាលសារីបុត្ត តថាគត

ហៅអ្នកដែលមានចិត្តផុតស្រឡះហើយនោះថា“មហាបុរស”

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ជនជាច្រើនបានសម្រេចអរិយ-ផលទាំងឡាយ មានសោតាបត្តិផលជាដើម ។

ចំណែកមារមានចិត្តបាបគិតថា “ ព្រះសមណគោតមស្គាល់យើងហើយ ” ក៏អន្តរធានទៅក្នុងទីនោះឯង ៗ៚

(រឿងមារ ចប់)

888888888888

៩ រឿងឧបកាជីវក

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា ទ្រង់ប្រារព្ធឧបកាជីវក ក្នុងចន្លោះផ្លូវ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “**សព្វាភិភូ**” ជាដើម ។

[ឧបកាជីវកទូលសួរព្រះសាស្តា]

បានឮថា សម័យមួយ ព្រះសាស្តាទ្រង់សម្រេចព្រះ-សព្វញ្ញុតញ្ញាណហើយ ទ្រង់ញ៉ាំងកាលឲ្យកន្លងទៅក្រោមមណ្ឌលពោធិព្រឹក្សអស់ ៧ សប្តាហ៍ ទ្រង់កាន់បាត្រ និងចីវររបស់ព្រះអង្គ ស្តេចដំណើរទៅអស់ចម្ងាយផ្លូវប្រមាណ ១៨ យោជន៍សំដៅទៅកាន់ក្រុងពារាណសី ដើម្បីទ្រង់ញ៉ាំងព្រះ-ធម្មចក្រឲ្យប្រព្រឹត្តទៅ ទ្រង់ទតឃើញអាជីវកឈ្មោះឧបកៈ ក្នុងចន្លោះផ្លូវ ។

ចំណែកឧបកាជីវកនោះ ឃើញព្រះសាស្តាហើយ ទូលសួរថា “ អ្នកមានអាយុ ឥន្ទ្រិយរបស់អ្នកផូរផង់ , ពណ៌

សម្បុរក៏បរិសុទ្ធផូរផង់ , អ្នកមានអាយុ អ្នកបួសចំពោះអ្នកណា ? អ្នកណាជាសាស្ដារបស់អ្នក ? ឬអ្នកពេញចិត្តធម៌

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

របស់អ្នកណា ?" ។

[ព្រះសាស្ដាត្រាស់តបឧបកាជីវក]

គ្រានោះ ព្រះសាស្ដា ត្រាស់ថា " តថាគតមិនមានឧបជ្ឈាយ៍ ឬអាចារ្យទេ " ដូច្នេះហើយ ត្រាស់ព្រះគាថានេះដល់ឧបកាជីវកនោះថា :-

សព្វាភិភូ សព្វវិទូហមស្មិ
សព្វេសុ ធម្មេសុ អនូបលិត្តោ
សព្វញ្ជហោ តណ្ហក្ខយេ វិមុត្តោ
សយំ អភិញ្ញាយ កមុទ្ទិសេយ្យំ ។

តថាគត ជាអ្នកគ្របសង្កត់តេភូមិកធម៌ទាំងអស់ ដឹងច្បាស់ចតុភូមិកធម៌ទាំងអស់ មានចិត្តមិនបានជាប់នៅ ក្នុងតេភូមិកធម៌ទាំងអស់ លះបង់តេភូមិកធម៌ទាំងអស់ មានចិត្តរួចស្រឡះ ព្រោះអស់តណ្ហា

បើតថាគតត្រាស់ដឹងធម៌ ដោយខ្លួនឯងហើយ ចាំបាច់យកអ្នកណាជាគ្រូអាចារ្យទៀត ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **សព្វាភិភូ** គឺគ្របសង្កត់ធម៌ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងភូមិ ៣ ទាំងអស់បាន ។

បទថា **សព្វវិទូ** គឺដឹងច្បាស់ធម៌ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងភូមិ ៤ ទាំងអស់ ។

ពីរបទថា **សព្វេសុ ធម្មេសុ** សេចក្តីថា អ្នកដែលតណ្ហា និងទិដ្ឋិទាំងឡាយលាបមិនបាន ក្នុងធម៌ដែលប្រព្រឹត្តទៅក្នុងភូមិ ៣ សូម្បីទាំងអស់ ។

បទថា **សព្វញ្ជហោ** គឺអ្នកលះបង់ធម៌ដែលប្រព្រឹត្តទៅភូមិ ៣ ទាំងអស់បាន ។

ពីរបទថា **តណ្ហក្ខយេ វិមុត្តោ** គឺអ្នកមានចិត្តរួចស្រឡះហើយ ព្រោះព្រះអរហត្ត ពោលគឺធម៌ជាទីអស់ទៅនៃតណ្ហាដែលខ្លួនឲ្យកើតឡើងហើយ ក្នុងទីបំផុតនៃការអស់ទៅនៃតណ្ហា ដោយវិមុត្តិដែលជារបស់ព្រះអសេក្ខៈ ។

ពីរបទថា **សយំ អភិញ្ញាយ** គឺដឹងធម៌ទាំងឡាយ មានអភិញ្ញេយ្យធម៌ជាដើម ដោយខ្លួនឯងហើយ ។

បទថា **កមុទ្ទិសេយ្យំ** សេចក្ដីថា តថាគតចាំបាច់យក

គណ្ឋាវត្តវណ្ណនា រឿងឧបកាជីវក

អ្នកណាជាគ្រូអាចារ្យទៀត ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ឧបកាជីវក មិនត្រេកអរ មិនជំទាស់នឹងព្រះតម្រាស់របស់ព្រះតថាគតឡើយ , គ្រាន់តែងក់ក្បាល លៀនអណ្ដាត ហើយកាន់យកផ្លូវដែលបុគ្គលគប្បីដើរទៅដោយជើង បានទៅកាន់ទីលំនៅនាយព្រានមួយ ។

(រឿងឧបកាជីវក ចប់)

88888888888888888

១០ រឿងសក្កទេវរាជ

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធសក្កទេវរាជ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា “ **សព្វទានំ** ” ដូច្នេះជាដើម ។

[បញ្ហា ៤ ប្រការរបស់ទេវតា]

សេចក្តីពិស្តារថា សម័យមួយ ទេវតាក្នុងជាន់តាវត្តិង្ស ប្រជុំគ្នាហើយ ញុំាងបញ្ហា ៤ ប្រការឡើងថា “ បណ្តាទានទាំងឡាយ ទានប្រភេទណាហ្ន៎ ទើបបណ្ឌិតពោលថា ឈ្នះអស់ទានទាំងពួង , រសប្រភេទណាហ្ន៎ ទើបបណ្ឌិតពោលថា ជារសដ៏ប្រសើរ , បណ្តាសេចក្តីត្រេកអរទាំងឡាយ សេចក្តីត្រេកអរប្រភេទណាហ្ន៎ ទើបបណ្ឌិតពោលថា ជាសេចក្តី

ត្រេកអរដ៏លើស , ព្រោះហេតុអ្វី ទើបបណ្ឌិតពោលថា ការអស់ទៅនៃតណ្ហាប្រសើរជាទីបំផុត ? ទេវតាទាំងអស់ សូម្បីតែមួយអង្គ ក៏មិនអាចនឹងដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនោះបាន ។ ទេវតាមួយអង្គ សួរទេវតាមួយអង្គទៀត , សូម្បីទេវតាអង្គ

នោះ ក៏សួរទេវតាអង្គដទៃទៀត , ក៏ទេវតាទាំងឡាយ សួរគ្នាយ៉ាងនេះ ដោយអាការយ៉ាងនេះ បានត្រាច់ទៅក្នុងម៉ឺនចក្រវាឡអស់ ១២ ឆ្នាំ ។

[ទេវតានាំគ្នាទៅសួរបញ្ហាមហារាជទាំង ៤]

ទេវតាក្នុងម៉ឺនចក្រវាឡ មិនអាចដោះស្រាយបញ្ហាបានអស់កាលមានប្រមាណប៉ុណ្ណោះ ប្រជុំគ្នាហើយ ទៅកាន់សម្នាក់មហារាជទាំង ៤ , កាលមហារាជពោលថា “ ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ ហេតុដូចម្តេច ទើបមានទេវសន្និបាតដ៏ធំយ៉ាងនេះ ?” ក៏ពោលថា “ ពួកខ្ញុំតាំងបញ្ហាឡើង ៤ ខ. ហើយ កាលមិនអាចដោះស្រាយបាន ទើបមកកាន់សម្នាក់មហារាជ ”, កាលមហារាជពោលថា “ ម្នាលអ្នកដ៏ចម្រើនទាំងឡាយ តើបញ្ហា

អ្វី ?" (ក៏ប្រាប់សេចក្ដីនោះ) ថា " ពួកខ្ញុំមិនអាចដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះបាន គឺបណ្ដាទាន រស និងសេក្ដីត្រេកអរ ទាន រស និងសេចក្ដីត្រេកអរប្រភេទណាហ្ន៎ ទើបប្រសើរបំផុត ? ព្រោះហេតុអ្វី ទើបបណ្ឌិតទាំងឡាយពោលថា ការអស់ទៅនៃតណ្ហាប្រសើរបំផុត ? " ទើបមករកមហាបពិត្រ ។

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងសក្កទេវរាជ

មហារាជទាំង ៤ ពោលថា ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ សូម្បីពួកយើង ក៏មិនអាចដោះស្រាយបញ្ហាទាំងនេះបានដែរ , ប៉ុន្តែ ព្រះរាជារបស់ពួកយើង ទ្រង់ព្រះតម្រិះអត្ថ ដែលជនដទៃតាំងឡើងទាំងពាន់ហើយ រមែងទ្រង់ជ្រាបដោយខណៈតែមួយប៉ុណ្ណោះ , ព្រះអង្គប្រសើរវិសេសជាងពួកយើងទាំងឡាយ ទាំងផ្នែកខាងបញ្ញា ទាំងផ្នែកខាងបុណ្យ , ពួកយើងចូរទៅកាន់សម្នាក់ព្រះអង្គចុះ " ហើយនាំពួកទេវតាទាំងនោះទៅកាន់សម្នាក់សក្កទេវរាជ ។ កាលសក្កទេវរាជត្រាស់សួរថា " ម្នាលអ្នកទាំងឡាយហេតុដូចម្ដេច ទើបមានទេវសន្និបាតដ៏ធំយ៉ាងនេះ ?" ក៏ក្រាបទូលសេចក្ដីនោះ ។

[សក្កទេវរាជទ្រង់នាំពួកទេវតា ទៅគាល់ព្រះសាស្តា]

សក្កទេវរាជត្រាស់ថា “ ម្នាលអ្នកទាំងឡាយ អ្នកដទៃរមែងមិនអាចដឹងសេចក្តីនៃបញ្ហាទាំងនេះបានទេ , បញ្ហាទាំងនោះ ជាវិស័យរបស់ព្រះពុទ្ធ , ហើយត្រាស់សួរថា “ ឥឡូវនេះ ព្រះសាស្តាទ្រង់គង់នៅទីណា ? ” ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់ថា

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

“ ក្នុងជេតពនមហាវិហារ ” ក៏ត្រាស់ថា “ ពួកអ្នកមកចុះ , ពួកយើងនឹងទៅកាន់សម្នាក់ព្រះអង្គ ” សក្កទេវរាជ ព្រមទាំងពួកទេវតា ញ៉ាំងវត្តជេតពនទាំងមូលឲ្យភ្លឺស្វាង ក្នុងចំណែកនៃរាត្រី ចូលទៅគាល់ព្រះសាស្តា ថ្វាយបង្គំហើយទ្រង់ឈរនៅក្នុងទីដ៏សមគួរមួយ , កាលព្រះសាស្តាត្រាស់សួរថា “ បពិត្រមហារាជ ហេតុដូចម្តេច ទើបព្រះអង្គស្តេចមក មួយអន្លើដោយទេវតាដ៏ច្រើនយ៉ាងនេះ ?” ក៏ក្រាបទូលថា បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ពួកទេវតានាំគ្នាបង្កើតបញ្ហាទាំងនេះ , អ្នកដទៃដែលឈ្មោះថា អាចដឹងសេចក្តីនៃបញ្ហាទាំង

នោះ រមែងមិនមាន , សូមព្រះអង្គទ្រង់ប្រកាសនូវសេចក្តីនៃបញ្ហាទាំងនេះដល់ពួកខ្ញុំព្រះអង្គចុះ " ។

[ព្រះសាស្តាទ្រង់ដោះស្រាយបញ្ហា]

ព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា " ប្រពៃហើយ មហាបពិត្រ តថាគតបំពេញបារមី ៣០ បរិច្ចាគមហាបរិច្ចាគ សម្រេចព្រះសព្វញ្ញុតញ្ញាណហើយ ក៏ដើម្បីកាត់សេចក្តីសង្ស័យរបស់ជនទាំងឡាយ ដូចជាព្រះអង្គនេះឯង , សូមមហាបពិត្រទ្រង់ព្រះ

សណ្តាប់នូវបញ្ហាដែលមហាបពិត្រទ្រង់សួរហើយចុះ បណ្តាទានគ្រប់ប្រភេទ ធម្មទានប្រសើរបំផុត , បណ្តារសទាំងឡាយ រសនៃព្រះធម៌ប្រសើរបំផុត, បណ្តាសេចក្តីត្រេកអរទាំងឡាយ សេចក្តីត្រេកអរក្នុងព្រះធម៌ប្រសើរបំផុត, ចំណែកការអស់ទៅនៃតណ្ហាប្រសើរបំផុត ព្រោះជាហេតុឲ្យសត្វទាំងឡាយ បានសម្រេចព្រះអរហត្ត " ដូច្នេះហើយ ត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

សព្វទានំ ធម្មទានំ ជិនាតិ
សព្វរសំ ធម្មរសោ ជនាតិ

សព្វរតឹ ធម្មរតិ ជិនាតិ

តណ្ហក្ខយោ សព្វទុក្ខំ ជិនាតិ ។

ធម្មទានឈ្នះអាមិសទានទាំងពួង ធម្មរស ឈ្នះរសទាំងពួង សេចក្តីត្រេកអរក្នុងធម៌ ឈ្នះ សេចក្តីត្រេកអរទាំងពួង ការអស់តណ្ហាឈ្នះទុក្ខ ទាំងពួង ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្តាបទទាំងនោះ បទថា **សព្វទានំ** ជាដើម សេចក្តី

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ថា ប្រសិនបើបុគ្គលគប្បីថ្វាយត្រៃចីវរ ដែលសាច់ទន់ស្អាត ដូចជាបណ្តូលចេកចំពោះព្រះពុទ្ធ ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ និងព្រះ-ខីណាស្រពទាំងឡាយ ដែលគង់ក្នុងផ្ទៃចក្រវាឡមិនមានចន្លោះ ដរាបដល់ព្រហ្មលោក ការអនុមោទនា ដែលព្រះពុទ្ធជាដើមទ្រង់ធ្វើដោយព្រះគាថា ៤ បាទ ក្នុងសមាគមនោះប្រសើរជាង , ដ្បិតថាទាននោះមានតម្លៃមិនដល់ចំរៀកទី ១៦ នៃព្រះគាថានោះ , ការសម្តែងធម៌ក្តី ការបង្រៀនធម៌ក្តី ស្តាប់

ធម៌ក្តី ជារឿងសំខាន់ដោយប្រការដូច្នេះ ។ ម្យ៉ាងទៀត បុគ្គលណាធ្វើឲ្យមានការស្តាប់ធម៌ , អានិសង្សដ៏ធំក៏រមែងមានដល់បុគ្គលនោះឯង ដែលព្រះពុទ្ធជាដើម ឲ្យប្រព្រឹត្តទៅហើយសូម្បីដោយអំណាចនៃការអនុមោទនា ដោយទីបំផុតត្រឹមតែព្រះគាថា ៤ បាទ ប្រសើរជាងទានដែលទាយកញ៉ាំងបាត្រទាំងឡាយ ឲ្យពេញដោយបិណ្ឌបាតដ៏ប្រណីតហើយប្រគេនដល់បរិស័ទបែបនោះផង ប្រសើរជាងភេសជ្ជទានដែលទាយកញ៉ាំងបាត្រឲ្យពេញដោយទឹកដោះ និងប្រេងជាដើមហើយប្រគេនផង ប្រសើរជាងសេនាសនទាន ដែលទាយក

ឲ្យគេកសាងវិហារ ដូចជាមហាវិហារ និងប្រាសាទដូចជាលោហប្រាសាទទាំងច្រើនសែនហើយប្រគេនផង ប្រសើរជាងការបរិច្ចាគដែលអនាថបិណ្ឌិកសេដ្ឋីជាដើម ប្រារព្ធវិហារទាំងឡាយហើយធ្វើផង ។ ព្រោះហេតុអ្វី ? ព្រោះថាជនទាំងឡាយ កាលនឹងធ្វើបុណ្យបែបនោះបាន ទាល់តែបានស្តាប់ធម៌ហើយប៉ុណ្ណោះ ទើបអាចធ្វើបាន ។ ប្រសិនបើមិនបាន

ស្តាប់ទេ ក៏មិនអាចធ្វើបានទេ , បើសត្វទាំងនេះមិនបានស្តាប់ធម៌ទេនោះ ក៏មិនអាចថ្វាយបបរយាគូប្រមាណមួយបោយកត្តប្រមាណមួយវែកបានដែរ, ព្រោះហេតុនេះ ធម្មទាន ទើបឈ្នះអស់ទានទាំងពួង ប្រសើរជាងទានទាំងពួង ។

ម្យ៉ាងទៀត វៀរព្រះពុទ្ធ និងព្រះបច្ចេកពុទ្ធចេញ សូម្បីព្រះសាវកទាំងឡាយ មានព្រះសារីបុត្តជាដើម ដែលមានបញ្ញាអាចរាប់ដំណក់ទឹកបាន ក្នុងកាលដែលភ្លៀងធ្លាក់ចុះមកក្នុងកប្បទាំងមូល ក៏មិនអាចសម្រេចគុណវិសេស មានសោតាបត្តិផលជាដើម តាមធម្មតារបស់ខ្លួនបានដែរ , ទាល់តែបានស្តាប់ធម៌ ដែលព្រះអស្សជិត្ថេរជាដើមសម្តែងហើយ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ទើបធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសោតាបត្តិផល , ហើយធ្វើឲ្យជាក់ច្បាស់នូវសាវកបារមីញាណ ដោយព្រះធម្មទេសនារបស់ព្រះមានព្រះភាគ , ព្រោះហេតុនេះ មហាបពិត្រ ធម្មទាននោះឯង ទើបប្រសើរជាទីបំផុត ។ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះ-សាស្តា ត្រាស់ថា “ **សព្វទានំ ធម្មទានំ ជិនាតិ** ” ។

ម្យ៉ាងទៀត រសទាំងឡាយ មានរសកើតអំពីដើមជាដើមគ្រប់ប្រភេទ ដោយចំណែកជាន់ខ្ពស់ សូម្បីរសនៃសុធាភោជនរបស់ទេវតាទាំងឡាយ រមែងជាបច្ច័យនៃការញ៉ាំងសត្វឲ្យធ្លាក់ទៅក្នុងសង្សារវដ្ត ហើយសោយទុក្ខតែម្យ៉ាងប៉ុណ្ណោះ ។ ចំណែកព្រះធម្មរសពោលគឺពោធិបក្ខិយធម៌ ៣៧ ប្រការ និងលោកុត្តរធម៌ ៩ ប្រការនេះឯង ប្រសើរជាងរសទាំងពួង ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះសាស្ដាត្រាស់ថា “ **សព្វ-រសំ ធម្មរសោ ជិនាតិ** ” ។

ម្យ៉ាងទៀត សូម្បីសេចក្ដីត្រេកអរក្នុងបុត្ត សេចក្ដីត្រេកអរក្នុងធីតា សេចក្ដីត្រេកអរក្នុងទ្រព្យ សេចក្ដីត្រេកអរក្នុងស្ត្រី និងសេចក្ដីត្រេកអរមានប្រភេទមិនមែនតែម្យ៉ាងមាន

សេចក្ដីត្រេកអរក្នុងការរាំការច្រៀងការប្រគំជាដើម រមែងជាបច្ច័យនៃការញ៉ាំងសត្វ ឲ្យធ្លាក់ទៅក្នុងសង្សារវដ្ត ហើយសោយទុក្ខតែម្យ៉ាង, ចំណែកសេចក្ដីត្រេកអរដែលកើតឡើងខាងក្នុងចិត្តនៃអ្នកសម្ដែងធម៌ក្ដី អ្នកស្ដាប់ធម៌ក្ដី អ្នកបង្រៀន

ធម៌ក្តី រមែងញុំាងចិត្តឲ្យរីករាយ ញុំាងទឹកភ្នែកឲ្យហូរ ឲ្យកើតការព្រឺព្រួចរោម សេចក្តីត្រេកអរនោះ រមែងធ្វើទីបំផុតនៃសង្សារវដ្ត មានព្រះអរហត្តជាបរិយោសាន, សេចក្តីត្រេកអរក្នុងធម៌បែបនេះប្រសើរជាងសេចក្តីត្រេកអរទាំងពួង ។ ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា " **សព្វរតឹ ធម្មរតិ ជិនាតិ** " ។

ចំណែកការអស់ទៅនៃតណ្ហា គឺព្រះអរហត្តដែលកើតឡើងក្នុងទីបំផុតនៃការអស់តណ្ហា , ព្រះអរហត្តនោះប្រសើរជាងធម៌ទាំងពួង ព្រោះគ្របសង្កត់វដ្តទុក្ខសូម្បីទាំងអស់បាន, ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះសាស្តា ត្រាស់ថា " **តណ្ហក្ខយោ សព្វទុក្ខំ ជិនាតិ** " ។

កាលព្រះសាស្តា ទ្រង់ត្រាស់សេចក្តីនៃព្រះគាថានេះ

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ដោយប្រការដូច្នេះ ធម្មាភិសម័យ បានកើតមានដល់សត្វ ៨៤០០០ ។

ចំណែកសក្កទេវរាជ ទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់ធម្មកថារបស់ព្រះសាស្ដា ថ្វាយបង្គំព្រះសាស្ដាហើយ ទូលសួរថា " បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន ដើម្បីប្រយោជន៍អ្វី ទើបព្រះអង្គមិនត្រាស់ឲ្យៗ ចំណែកបុណ្យដល់ពួកខ្ញុំព្រះអង្គ ក្នុងធម្មទានដែលឈ្នះអស់ទានទាំងពួងយ៉ាងនេះ ? ចាប់ពីពេលនេះទៅ សូមព្រះអង្គទ្រង់ព្រះមេត្ដាត្រាស់ប្រាប់ភិក្ខុសង្ឃឲ្យៗ ចំណែកបុណ្យដល់ពួកខ្ញុំព្រះអង្គផងចុះ " ។ ព្រះសាស្ដា ទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់ពាក្យរបស់សក្កទេវរាជហើយ ត្រាស់ឲ្យភិក្ខុសង្ឃប្រជុំគ្នាហើយ ត្រាស់ថា " ម្នាលភិក្ខុទាំងឡាយ ចាប់ពីពេលនេះទៅ ពួកអ្នកធ្វើការស្ដាប់ធម៌ធំក្ដី ស្ដាប់ធម៌តាមប្រក្រតីក្ដី ពោលឧបនិសិន្នកថាក្ដី ដោយទីបំផុតទៅ សូម្បីតែការអនុមោទនា ហើយគប្បីឲ្យចំណែកបុណ្យដល់សត្វទាំងពួង ។៚

(រឿងសក្កទេវរាជ ចប់)

១១ រឿងសេដ្ឋីអបុត្តកមិនមានបុត្រ

សេចក្ដីខាងដើម

ព្រះសាស្ដា កាលគង់នៅក្នុងវត្តជេតពន ទ្រង់ប្រារព្ធសេដ្ឋីឈ្មោះថា អបុត្តកៈ ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **ហនន្តិ ភោគា ទុម្មេធំ** " ដូច្នេះជាដើម ។

[ប្រវត្តិកាលនៅមានជីវិតរបស់អបុត្តកសេដ្ឋី]

បានឮមកថា ព្រះបាទបសេនទិកោសល ទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់ការធ្វើមរណកាលរបស់សេដ្ឋីនោះហើយ ក៏ត្រាស់សួរថា " ទ្រព្យសម្បត្តិដែលគ្មានបុត្រ នឹងទៅជារបស់អ្នកណា ?" ទ្រង់ព្រះសណ្ដាប់ថា " នឹងទៅជាព្រះរាជទ្រព្យ " ក៏ត្រាស់ឲ្យនាំទ្រព្យអំពីផ្ទះរបស់សេដ្ឋីនោះ មកកាន់រាជត្រកូល (អស់ពេលវេលា) ៧ ថ្ងៃ ហើយស្ដេចយាងទៅកាន់សម្នាក់ព្រះសាស្ដា កាលព្រះសាស្ដាត្រាស់សួរថា " បពិត្រមហារាជ ព្រះអង្គស្ដេចមកអំពីទីណាទាំងកណ្ដាលថ្ងៃ " ក៏ក្រាបទូលថា " បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គហបតីជាសេដ្ឋីក្រុងសាវត្ថីនេះ ធ្វើកាលកិរិយាហើយ ខ្ញុំព្រះអង្គនាំទ្រព្យសម្បត្តិដែលគ្មានបុត្ត

នោះ ទៅកាន់រាជសម្នាក់ហើយ ទើបមក " ។

រឿងទាំងពួង គប្បីជ្រាបតាមន័យដែលមានមកហើយក្នុងព្រះសូត្រនោះចុះ ។

កាលព្រះរាជាក្រាបទូលសេចក្ដីយ៉ាងនេះថា “ បានឮថា សេដ្ឋីនោះ កាលអ្នកបម្រើនាំភោជនមានរសដ៏ប្រណីតផ្សេងៗ ចូលទៅឲ្យដោយថាសមាស ក៏ពោលថា មនុស្សទាំងឡាយតែងតែបរិភោគបែបនេះឬ , ពួកឯងមានចេតនាបញ្ឆោតយើងឬ ? កាលអ្នកបម្រើនាំភោជនចូលទៅតម្កល់ ទុកឲ្យក៏ប្រហារអ្នកបម្រើទាំងនោះ ដោយដុំដី និងដំបងជាដើម ឲ្យចៀសចេញទៅ បរិភោគបាយចុងអង្ករ មានទឹកជ្រក់ជាគម្រប់ ២ ដោយពោលថា នេះទើបជាភោជនសម្រាប់មនុស្ស , សូម្បីកាលអ្នកបម្រើចាត់ចែងរៀបចំសំពត់ យាន និងឆត្រដែលជាទីពេញចិត្តជូន ក៏ប្រហារអ្នកបម្រើនទាំងនោះឲ្យចៀសចេញទៅ ដោយដុំដី និងដំបងជាដើម ស្លៀកដណ្ដប់សំពត់សម្បកឈើ ប្រើប្រាស់ឆត្រស្លឹកឈើ ហើយទៅណាមកណា រមែងទៅដោយរថកញ្ចាស់ ។

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងសេដ្ឋីអ្នកមិនមានបុត្រ

ទើបព្រះសាស្ដា ត្រាស់សម្ដែងបុព្វកម្មរបស់អបុត្តសេដ្ឋី នោះថា :-

[បុព្វកម្មរបស់អបុត្តកសេដ្ឋី]

"មហាបពិត្រ រឿងធ្លាប់មានមកហើយ គហបតីដែលជាសេដ្ឋីនោះ ទទួលព្រះបច្ចេកពុទ្ធព្រះនាមថាតគរសិខីដោយបិណ្ឌបាត ហើយពោលថា អ្នកទាំងឡាយ ចូរប្រគេនបិណ្ឌៈដល់សមណៈ ដូច្នេះហើយ ក៏ក្រោកចាកអាសនៈចៀសចេញទៅ ។ បានឮថា កាលសេដ្ឋីនោះ អ្នកមិនមានសទ្ធា ជាអ្នកល្ងង់ខ្លៅ ពោលយ៉ាងនេះហើយចៀសចេញទៅ ភរិយារបស់គាត់ដែលជាអ្នកមានសទ្ធាជ្រះថ្លា គិតថា យូរណាស់មកហើយ យើងមិនដែលបានឮពាក្យថា ចូរឲ្យ អំពីមាត់របស់សេដ្ឋីនេះទេ ទើបតែបានឮក្នុងថ្ងៃនេះឯង, មនោរថរបស់យើងនឹងពេញក្នុងថ្ងៃនេះ, យើងនឹងថ្វាយបិណ្ឌបាត ហើយទទួលបាត្ររបស់ព្រះបច្ចេកពុទ្ធ មកដាក់ភោជនដ៏ប្រណីតហើយប្រគេនព្រះបច្ចេកពុទ្ធ ។ ចំណែកសេដ្ឋីនោះត្រឡប់មក ឃើញព្រះបច្ចេកពុទ្ធនោះ ក៏សួរថា "សមណៈលោកបានអ្វីៗហើយ

ឬ ” ហើយចាប់បាត្រឃើញបិណ្ឌបាតដ៏ប្រណីត ក៏មានសេចក្ដីក្ដៅក្រហាយស្ដាយក្រោយ ទើបគិតយ៉ាងនេះថា “ ប្រសិនបើទុកបិណ្ឌបាតនេះ ឲ្យពួកទាសៈ ឬពួកកម្មករបរិភោគវិញប្រសើរជាង ព្រោះថា ពួកគេលុះបានបរិភោគបិណ្ឌបាតនេះហើយ នឹងធ្វើការងារឲ្យយើង , ចំណែកសមណៈឆាន់ហើយក៏នឹងទៅដេកលក់យ៉ាងស្រួល , បិណ្ឌបាតរបស់យើងវិនាសអស់ហើយ ” មិនត្រឹមតែប៉ុណ្ណោះ សេដ្ឋីនោះបានសម្លាប់កូនប្រុសរបស់បងប្រុសខ្លួនម្នាក់ ព្រោះហេតុនៃទ្រព្យសម្បត្តិ ។ ក្មេងនោះចាប់ម្រាមដៃរបស់សេដ្ឋីនោះ ដើរទៅបណ្ដើរពោលបណ្ដើរថា “ យាននេះរបស់បិតាខ្ញុំ គោនេះក៏ជារបស់គាត់ដែរ ” ។ គ្រានោះ សេដ្ឋីគិតថា “ ឥឡូវនេះ ក្មេងនេះ ចេះពោលយ៉ាងនេះទៅហើយ , ក៏ក្នុងកាលក្មេងនេះចម្រើនវ័យហើយ នរណានឹងរក្សាទ្រព្យសម្បត្តិក្នុងផ្ទះនេះបាន ក៏នាំក្មេងនោះទៅកាន់ព្រៃ ចាប់ប្របាច់ក.ដូចប្របាច់មើមដំឡូង ឲ្យងាប់ក្បែរគុម្ពឈើមួយ ហើយបោះសាកសពក្មេងនោះចោលក្នុងទីនោះឯង ” ។ នេះជាបុព្វកម្មរបស់សេដ្ឋីនោះ ។

[សរុបកម្ម និងផលនៃកម្មរបស់សេដ្ឋី]

ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ពាក្យនេះថា “ មហាបពិត្រ ដោយផលនៃកម្មដែលគហបតីជាសេដ្ឋីទទួលព្រះបច្ចេកពុទ្ធព្រះនាមថាតគរសិខីដោយបិណ្ឌបាតនោះឯង ទើបសេដ្ឋីនោះទៅកាន់សុគតិសួគ៌ទេវលោក ៧ ដង , ដោយផលដ៏សេសនៃកម្មនោះ ទើបសេដ្ឋីនោះបានជាសេដ្ឋីនៅក្នុងក្រុងសាវត្ថីនេះឯងដល់ទៅ ៧ ដង ។ មហាបពិត្រ ដោយផលនៃកម្មដែលសេដ្ឋីនោះឲ្យទានហើយ មានការស្តាយក្រោយថា ពួកទាសៈ ឬកម្មករគប្បីបរិភោគបិណ្ឌបាតនេះប្រសើរជាង , ទើបសេដ្ឋីនោះមិនបង្អោនចិត្តទៅដើម្បីបរិភោគភត្តដែលប្រណីតៗ , មិនបង្អោនចិត្តទៅ ដើម្បីប្រើប្រាស់សំពត់ដែលប្រណីតៗ , មិនបង្អោនចិត្តទៅដើម្បីប្រើប្រាស់យានដែលប្រណីតៗ , មិនបង្អោនចិត្តទៅដើម្បីបរិភោគកាមគុណទាំង ៥ ឲ្យសប្បាយចិត្ត ។ មហាបពិត្រ ដោយផលនៃកម្មដែលសេដ្ឋីនោះ ផ្តាច់ជីវិតបុត្រតូចរបស់បងប្រុសម្នាក់

ព្រោះហេតុនៃទ្រព្យសម្បត្តិ, ទើបសេដ្ឋីនោះឆេះក្នុងនរកអស់ឆ្នាំជាច្រើន អស់រយឆ្នាំជាច្រើន អស់ពាន់ឆ្នាំជាច្រើន អស់

សែនឆ្នាំជាច្រើន ។ ជនទាំងឡាយ ញុំាងទ្រព្យសម្បត្តិរបស់សេដ្ឋីដែលគ្មានបុត្រក្នុងជាតិទី ៧ នេះឲ្យចូលទៅកាន់ព្រះរាជឃ្លាំង ដោយផលដ៏សេសនៃកម្មនោះឯង ។ មហាបពិត្រម្យ៉ាងទៀត បុណ្យចាស់របស់សេដ្ឋីនោះអស់ហើយ ហើយបុណ្យថ្មីសេដ្ឋីនោះមិនបានសន្សំ , មហាបពិត្រ ថ្ងៃនេះ សេដ្ឋីនោះឆេះនៅក្នុងមហារោរុវនរក ។

[ភោគៈទាំងឡាយរមែងសម្លាប់បុគ្គលអប្បបញ្ញា]

ព្រះរាជា ទ្រង់ព្រះសណ្តាប់នូវព្រះតម្រាស់របស់ព្រះសាស្តាហើយ ក៏ក្រាបទូលថា “ បពិត្រព្រះអង្គដ៏ចម្រើន គួរអស្ចារ្យណាស់ នេះជាកម្មដ៏ធ្ងន់, សេដ្ឋីនោះ កាលភោគៈមានប្រមាណប៉ុណ្ណេះ មាន មិនបរិភោគដោយខ្លួនឯង , កាលព្រះពុទ្ធដូចជាព្រះអង្គ ទ្រង់គង់នៅក្នុងវិហារជិតៗ ក៏មិនបានធ្វើបុណ្យ ” ។

ព្រះសាស្ដាត្រាស់ថា " យ៉ាងហ្នឹងហើយ មហាបពិត្រ ធម្មតាបុគ្គលល្ងង់ខ្លៅ អប្បបញ្ញា បានភោគៈទាំងឡាយហើយ រមែងមិនស្វែងរកនិព្វាន , មួយវិញទៀត តណ្ហាដែល

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

កើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យភោគៈទាំងឡាយ រមែងសម្លាប់បុគ្គលទាំងនោះអស់កាលយូរ " ដូច្នេះហើយ បានត្រាស់ព្រះគាថានេះថា :-

ហនន្តិ ភោគា ទុម្មេធំ នោ ច បារគវេសិនោ
ភោគតណ្ហាយ ទុម្មេធោ ហន្តិ អញ្ញេវ អត្តនំ ។

ភោគៈទាំងឡាយ រមែងសម្លាប់បុគ្គលអប្បប្រាជ្ញា ប៉ុន្តែមិនសម្លាប់បុគ្គលអ្នកស្វែងរកត្រើយគឺព្រះនិព្វានទេ ឯបុគ្គលអប្បប្រាជ្ញា រមែងសម្លាប់ខ្លួនឯង ដូចជាសម្លាប់បុគ្គលដទៃ ព្រោះចំណង់ក្នុងភោគៈ ។

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ បាទព្រះគាថាថា **នោ ច បារគ-វេសិនោ** សេចក្ដីថា ប៉ុន្តែភោគៈទាំងឡាយ រមែងមិនសម្លាប់បុគ្គលអ្នកស្វែងរកត្រើយ គឺព្រះនិព្វានជាប្រក្រតី ។

បាទព្រះគាថាថា **ហន្តិ អញ្ញេវ អត្តនំ** សេចក្ដីថា បុគ្គលអប្បបញ្ញា រមែងសម្លាប់ខ្លួនឯង ដូចសម្លាប់អ្នកដទៃ

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា រឿងសេដ្ឋីអ្នកមិនមានបុត្រ

ព្រោះតណ្ហាដែលកើតឡើង ព្រោះអាស្រ័យភោគៈទាំងឡាយ

ក្នុងកាលចប់ទេសនា ជនជាច្រើនបានសម្រេចអរិយ-ផលទាំងឡាយ មានសោតាបត្តិផលជាដើម ៕

(រឿងអបុត្តកសេដ្ឋី ចប់)

១២ រឿងអង្កុរទេវបុត្ត

សេចក្តីខាងដើម

ព្រះសាស្តា កាលគង់នៅលើសិលា ដូចជាសំពត់កម្ពលពណ៌លឿង ទ្រង់ប្រារព្ធអង្កុរទេវបុត្ត ត្រាស់ព្រះធម្មទេសនានេះថា " **តិណទោសានិ ខេត្តានិ** " ជាដើម ។

[ទានដែលបុគ្គលជ្រើសរើសហើយឲ្យព្រះពុទ្ធទ្រង់សរសើរ]

ខ្ញុំម្ចាស់ធ្វើរឿងនេះឲ្យពិស្តារហើយ ក្នុងព្រះគាថាថា " **យេ ឈានប្បសុតា ធីរា** " ជាដើម ។ សមដូចពាក្យដែលខ្ញុំម្ចាស់ប្រារព្ធឥន្ទកទេវបុត្តពោលទុកក្នុងរឿងនោះដូច្នេះថា :-

“ បានឮថា ឥន្ទកទេវបុត្តនោះបានប្រគេនកិក្ខាមួយវែក ដែលនាំមកដើម្បីខ្លួន ចំពោះព្រះអនុរុទ្ធត្ថេរដែលចូលទៅកាន់ស្រុកដើម្បីបិណ្ឌបាត , បុណ្យរបស់ឥន្ទកទេវបុត្តនោះ មានផលច្រើនជាងទានដែលអង្កុរទេវបុត្ត ធ្វើជួរនៃចង្ក្រានប្រមាណ ១២ យោជន៍ ថ្វាយទានហើយអស់មុឺនឆ្នាំ ” ព្រោះហេតុនោះ ទើបឥន្ទកទេវបុត្ត ពោលយ៉ាងនោះ ។ កាលឥន្ទកទេវបុត្ត

ធម្មបទដ្ឋកថា អដ្ឋកថាខុទ្ទកនិកាយ គាថាធម្មបទ

ពោលយ៉ាងនោះហើយ ព្រះសាស្តាក៏ទ្រង់ត្រាស់ថា “ ម្នាលអង្កុរ ការជ្រើសរើសហើយឲ្យទាន រមែងសមគួរ, ទានរបស់ឥន្ទកៈនោះ ជាទានមានផលច្រើន ដូចពូជដែលគេសាបព្រោះល្អហើយក្នុងស្រែល្អ ដូច្នោះដែរ , ប៉ុន្តែអ្នកមិនបានធ្វើយ៉ាងនោះ, ព្រោះហេតុនោះ ទើបទានរបស់អ្នកមិនមានផលច្រើន” កាលនឹងទ្រង់ប្រកាសសេចក្តីនេះឲ្យពិស្តារ ទើបត្រាស់ថា :-

ទានដែលបុគ្គលពិចារណាហើយទើបឲ្យ ព្រះសុគត
ទ្រង់សរសើរហើយ ទក្ខិណេយ្យបុគ្គលណា ដែល
មាននៅក្នុងជីវលោកនេះ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ

ដល់ទក្ខិណេយ្យបុគ្គលទាំងនោះ រមែងមានផល ច្រើន ដូចពូជដែលបុគ្គលព្រោះហើយក្នុងស្រែល្អ ។ កាលនឹងទ្រង់សម្ដែងធម៌ឲ្យក្រៃលែងឡើង ទើបបាន ទ្រង់ភាសិតព្រះគាថាទាំងនេះថា :-

តិណទោសានិ ខេត្តានិ រាគទោសា អយំ បជា
តស្មា ហិ វីតរាគេសុ ទិន្នំ ហោតិ មហប្ផលំ ។
តិណទោសានិ ខេត្តានិ ទោសទោសា អយំ បជា

តស្មា ហិ វីតទោសេសុ ទិន្នំ ហោតិ មហប្ផលំ ។
តិណទោសានិ ខេត្តានិ មោហទោសា អយំ បជា
តស្មា ហិ វីតមោហេសុ ទិន្នំ ហោតិ មហប្ផលំ ។
តិណទោសានិ ខេត្តានិ ឥច្ឆាទោសា អយំ បជា
តស្មា ហិ វិគតិច្ឆេសុ ទិន្នំ ហោតិ មហប្ផលំ ។

ស្រែទាំងឡាយ មានស្មៅជាទោស ពួកសត្វ លោកនេះមានរាគៈជាទោស ព្រោះហេតុនោះ ទាន ដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ដល់អ្នកមានរាគៈអស់ហើយ

រមែងជាទានមានផលច្រើន ៗ ស្រែទាំងឡាយ មានស្មៅជាទោស ពួកសត្វលោកនេះ មានទោសៈជាទោស ព្រោះហេតុនោះ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយដល់អ្នកមានទោសៈអស់ហើយ រមែងជាទានមានផលច្រើន ៗ ស្រែទាំងឡាយ មានស្មៅជាទោស ពួកសត្វលោកនេះ មានមោហៈជាទោស ព្រោះហេតុនោះ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ដល់អ្នកមានមោហៈអស់ហើយ រមែងជាទានមានផល

ច្រើន ៗ ស្រែទាំងឡាយ មានស្មៅជាទោស ពួកសត្វលោកនេះ មានសេចក្តីប្រណែនជាទោស ព្រោះហេតុនោះ ទានដែលបុគ្គលឲ្យហើយ ដល់អ្នកមានសេចក្តីប្រណែនអស់ហើយ រមែងជាទានមានផលច្រើន ៗ

អធិប្បាយគាថា

បណ្ដាបទទាំងនោះ បទថា **តិណទោសានិ** សេចក្ដីថា ពិតណាស់ ស្មៅទាំងឡាយ មានស្មៅគែលលកជាដើម កាលដុះឡើង រមែងប្រទូសរ៉ាយនូវស្រែនៃបុព្វណ្ណជាតិ និង អបរណ្ណជាតិ , ព្រោះហេតុនោះ ទើបស្រែទាំងនោះមិនលូតលាស់ចម្រើនឡើងបាន , រាគៈកាលកើតឡើងក្នុងខាងក្នុងនៃសត្វទាំងឡាយ រមែងប្រទូសរ៉ាយសត្វទាំងនោះ, ព្រោះហេតុនោះ ទានដែលឲ្យចំពោះបុគ្គលដែលត្រូវរាគៈប្រទូស្តទាំងនោះ ទើបជាទានមិនមានផលច្រើន , ចំណែកទានដែលឲ្យហើយចំពោះព្រះខីណាស្រពទាំងឡាយ ទើបជាទានមានផលច្រើន, ព្រោះហេតុនោះ ទើបព្រះមានព្រះភាគត្រាស់ថា “ ស្រែទាំង

ឡាយមានស្មៅជាទោស , ពួកសត្វមានរាគៈជាទោស , ហេតុដូច្នោះ ទានដែលឲ្យចំពោះបុគ្គលអ្នកប្រាសចាករាគៈ ទើបជាទានមានផលច្រើន ” ។

សូម្បីក្នុងគាថាដ៏សេស ក៏មានន័យដូច្នេះដែរ ។

ក្នុងកាលចប់ទេសនា អង្កុរទេវបុត្ត និងឥន្ទកទេវបុត្ត តាំងនៅក្នុងសោតាបត្តិផល, ទេសនាបានជាគុណប្រយោជន៍ សូម្បីដល់ពួកទេវតាដែលប្រជុំគ្នាហើយ ដូច្នេះឯង ៕ល៚

(រឿងអង្កុរទេវបុត្ត ចប់)

តណ្ហាវគ្គវណ្ណនា ចប់

វគ្គទី ២៤ ចប់

នាមពុទ្ធបរិស័ទចូលបោះពុម្ពសៀវភៅ

វត្តសន្សំកុសល សហរដ្ឋអាមេរិក

០១ ឧបាសក (ទក្ខប្បញ្ញោ) អៀ សៅ .... ៥០០ $

០២ ឧ.ស សាន្ត-រត្ន និងឧ.សិ អិន-គីមលេង .... ៣០០ $

០៣ ឧបាសិកា លីប៉ូលីន ស៊ីមប៉ូ ព្រមទាំងក្មួយៗ .... ១០០ $

០៤ ឧបាសិកា ផេង នាង ព្រមទាំងបុត្រធីតា .... ៣៥ $

០៥ ឧបាសិកា ខៀវ ណាត .... ២០ $

០៦ ឧបាសិកា វុន ចរណៃ .... ២០ $

០៧ ឧ.ស ទឹម ឡាច ឧ.សិ ចាន់ ណោត .... ២០ $

០៨ ឧបាសិកា ជិម អុល .... ២០ $

០៩ ឧបាសិកា ឡាច រុំ .... ២០ $

១០ ឧ.ស និន ហាក់ ឧ.សិ លុយ ចាន់ថន និងបុត្រ ...... ២០ $

១១ ឧបាសិកា ជៀន ង៉ា .... ២០ $

១២ ឧបាសិកា គួន វួច លេង .... ១០ $

១៣ ឧ.ស ឈាង-ឆេង ឧ.សិ ង៉ាន-មុំ .... ១០ $

១៤ កុមារា ម៉ាក់ចច .... ៥ $

១៥ ឧ.ស ប៊ូហោ-នាង ឧ.សិ អ៊ុង-រិទ្ធារី និងបុត្រធីតា .... ១០០ $

១៦ ឧ.ស ចេក-យាន ឧ.សិ ចាន់-ឈួម និងកូនៗ និង

១៧ ឧ.សិ ចេក-ប៉ុណារី និងស្វាមី ព្រមបុត្រធីតា និង

១៨ ឧ.សិ ចេក-សុធារី និងស្វាមី ព្រមបុត្រធីតា ...... ១០០ $

១៩ ឧ.សិ រស់ ផល ព្រមទាំងបុត្រ .... ៥០ $

តាមរយៈ ឧបាសក ហេង វីរុទ្ធ

០១ ឧបាសិកា ហម ឈឹន .... ១០០០០ ៛

០២ ឧ.ស ហេង វីរុទ្ធ ឧ.សិ ស៊ីវ សារឹម និងគ្រួសារ. ៥០០០០ ៛

០៣ ឧបាសិកា យយ នឿម ព្រមទាំងបុត្រ .... ៥០០០០ ៛

០៤ លី តុងយឿង .... ៣០០០០ ៛

០៥ ឧបាសិកា ស៊ូ ហួងព្រមទាំងបុត្រ .... ២៥០០០ ៛

០៦ សាក់ សុភាព .... ២៥០០០ ៛

០៧ ឧ.ស ជុំ សំនិត ឧ.សិ សុខ វ៉ាន់នី .... ២៥០០០ ៛

០៨ ឧ.ស ម៉ង់ សូវ៉ាន់ធីន និងភរិយា + បុត្រ .... ២០០០០ ៛

០៩ លោកគៀង សាម៉ន + អ្នកស្រី យិន ស៊ីុនរី ..... ២០០០០ ៛

១០ ឧបាសិកា ចាន់ ប៊ុនលី .... ២០០០០ ៛

១១ លោក គី ឈួង អ្នកស្រី គឹម អាង និងបុត្រ .... ២០០០០ ៛

១២ លោក សុខ ឡេង និង ទេព ណាត .... ១០០០០ ៛

១៣ លោក ចៅ ជី អ្នកស្រី ណែម គីមធី .... ១០០០០ ៛

១៤ ឧបាសិកា សុភាវត្តី .... ១០០០០ ៛

១៥ ឧបាសិកា យក់ គីម .... ១០០០០ ៛

១៦ យក់ ឆេងគីម និងសុង ផលឡែន + បុត្រ .... ១០០០០ ៛

១៧ លោក ឱម ឈុនគ្រុយ អ្នកស្រី ឈី ឈីវគង់ .. ១០០០០ ៛

១៨ ឧបាសិកា ចៅ ហាក់មន្ថា និងបុត្រ .. .. ១០០០០ ៛

១៩ ឧ.ស ជួន សាអ៊ួន ឧ.សិ ប៉ែន ស៊ីម .. .. ១០០០០ ៛

២០ ឧ.ស លួន កុយ ឧ.សិ យ៉ាន .... ១០០០០ ៛

២១ លោក ដោក វណ្ណា អ្នកស្រី ចាន់ មុំ + បុត្រ .... ១០០០០ ៛

២២ ឧបាសិកា ប៉ិច ម៉ៅ ព្រមទាំងបុត្រ ១០០០០

២៣ លោកតា ប្រាក់ ហ៊ុន លោកយាយ ង៉ុប .... ១០០០០ ៛

២៤	លោក ស៊ិម ចន្ទ្រី និងភរិយា	....	១០០០០ ៛
២៥	ឧបាសិកា តោ សាមឿន	....	១០០០០ ៛
២៥	ឧ.ស ហ៊ុន ផារិន ឧ.សិ ខៀវ យ៉ាន់	... .	១០០០០ ៛
២៧	ឧ.ស លាច សាវុធ ឧ.សិ ខាំ ងួនលីន	....	១០០០០ ៛
២៨	លោក ហៃ សៀង និង ឡុង មុំ	....	១០០០០ ៛
២៩	លោក ចៅ គង + យិប ហី ព្រមទាំងបុត្រ	......	១០០០០ ៛
៣០	ឧបាសិកា ជា សៀវគាង	....	១០០០០ ៛
៣១	លោកតា មាស លោកយាយ វ៉ុង	....	១០០០០ ៛
៣២	ឧបាសិកា ភួង គិមហេង	....	១០០០០ ៛
៣៣	ឧ.ស មាស រិន ឧ.សិ អ៊ុក ប្រើច និងបុត្រ	.....	១០០០០ ៛
៣៤	ឧ.សិ ភាច រួម និងលោក ភាច ឆាង	....	១០០០០ ៛
៣៥	គួច វ៉ារុណ ព្រមទាំងបុត្រ	....	១០០០០ ៛
៣៦	គីម យ៉ុម	....	១០០០០ ៛
៣៧	ឧបាសិកា ខូវ រតនា	....	១០០០០ ៛
៣៨	ឧបាសិកា ខូវ គិមលី	....	១០០០០ ៛
៣៩	ឧបាសក ខូវ ឡាយស៊ុន	....	១០០០០ ៛
៤០	លោក លាយបុនធិម អ្នកស្រី ឆាន់ លីជូ	....	១០០០០ ៛
៤១	កញ្ញា ណារី	....	១០០០០ ៛
៤២	អ្នក ថា នាង អ៊ុន និងបុត្រ	....	១០០០០ ៛
៤៣	ឧបាសិកា ហម ឈឺន និងបុត្រ	....	១០០០០ ៛

៤៤	ឧ.សិ យូ មុយគា ឧ.សិ តាន់ គីមសុង និងបុត្រ.	១០៥០០ ៛
៤៥	ឧ.សិ ណាច សាវេត+ក្ដួយស្រី យឹម សៅរី	១០០០០ ៛
៤៦	កាច សារួម	១០០០០ ៛
៤៧	ឡម	១០០០០ ៛
៤៨	អ៊ុក រួយ	១០០០០ ៛
៤៩	លោកតា ហោ អន + ខឹម វ៉ន	១០០០០ ៛
៥០	ពិន ចំណាន	១០០០០ ៛
៥១	តៃ ប៉ក់ និង ឡុប មុំ	១០០០០ ៛
៥២	លោក ប៊ូ រ៉ាត់ អ្នកស្រី ឈាំ សុជា + បុត្រ	១០០០០ ៛
៥៣	ឧ.ស ជា ឆៃ ឧ.សិ ឃួន សុភ័ក្ត្រ និងបុត្រ	១០០០០ ៛
៥៤	ឧ.ស ហួយ ផុត ឧ.សិ តាំង ហួន ឧ.សិ ទិត នៅ.	១០០០០ ៛
៥៥	យស គុយ ម៉ី រិន	១០០០០ ៛
៥៦	ព្រំ ស្រួច	១០០០០ ៛
៥៧	លាង ឆេង ព្រមទាំងបុត្រ	៩០០០ ៛
៥៨	រស់ បូរិទ្ធី ហៅយាយ សុង	៩០០០ ៛
៥៩	ថៃ ស៊ុន ឡាយ និងកូនចៅ	៩០០០ ៛
៦០	ហ៊ា លឹម សំហេង + សុភី + កូនចៅ	៩០០០ ៛
៦១	ថៃ នី ព្រមទាំងកូនចៅ	៩០០០ ៛
៦២	វ៉ង ព្រមទាំងបុត្រ	៧០០០ ៛
៦៣	សៅ វ៉ាន - ហេង - ម៉ុត - មួន	៦០០០ ៛

៦៤	ទិត វណ្ណាវត្តី	៥០០០ ៛
៦៥	អ្នកស្រី លាង ស្វាង ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០ ៛
៦៦	ឡា ដាវ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០ ៛
៦៧	ឧបាសិកា វ៉ាន់ មង្ឈុទ ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០ ៛
៦៨	ឧបាសិកា វ៉ាន់ សំអាត ព្រមទាំងបុត្រ	៥០០០ ៛
៦៩	ជា ថន	៥០០០ ៛
៧០	ឧ.សិ សោម ណារ៉ុម + ស្វាមី	៥០០០ ៛
៧១	ប៊ុន បៀន	៥០០០ ៛
៧២	ជាង វី + ណារុន	៥០០០ ៛
៧៣	លោកប៊ុន បានរិទ្ធ + នាង គឹមយ៉ាន	៥០០០ ៛
៧៤	អ៊ី លៀវ	៥០០០ ៛
៧៥	យ៉ន យាយ យ៉ុន	៥០០០ ៛
៧៦	យាយ យ៉ុន	៥០០០ ៛
៧៧	ឧបាសិកា សុខ ង៉ែត	៥០០០ ៛
៧៨	យូគី អេង ហៅ គាវ	៥០០០ ៛
៧៩	ឧបាសិកា ផន អុន	៥០០០ ៛
៨០	ផុន ណាម វឿង សារ៉ុម	៥០០០ ៛
៨១	អោ គឹម អាយ ឧ.សិ ទន់ សាឡាត់	៥០០០ ៛
៨២	ឧបាសិកា ភិម មឿត	៥០០០ ៛
៨៣	ឧបាសិកា បេង ហ៊ុន	៥០០០ ៛

៨៤ ឧបាសិកា នាង សារីន .... ៥០០០ ៛

៨៥ ឧបាសិកា ហម ឈឹន .... ៥០០០ ៛

៨៦ ឧ.ស ធិល ម៉ាប់ ឧ.សិ ស៊ាង សរ .... ៥០០០ ៛

៨៧ ឧ.សិ យាយ វ៉ាន ឧ.សិ យាយ ផា .... ៥០០០ ៛

៨៨ លៀម ឡាយ , លៀម ឡូប .... ៥០០០ ៛

៨៩ អ៊ូ រុី នាង យិត គិមហុង .... ៥០០០ ៛

៩០ លោកយាយ រុីយ .... ៥០០០ ៛

៩១ ម៉ែ នាងលិញ .... ៥០០០ ៛

៩២ ឧបាសិកា អន យ៉ាត និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

៩៣ បែ ជាង និងកូនចៅ .... ៥០០០ ៛

៩៤ ជាន សុផាត + កូនចៅ ៥០០០

៩៥ ឌួង វ៉ារេត + កូនចៅ .... ៥០០០ ៛

៩៦ ស្រីធំ + ក្រុមគ្រួសារ .... ៤៥០០ ៛

៩៧ យាយ កៀវ + កូនចៅ .... ៤៥០០ ៛

៩៨ អ្នក លេង នាង គុន .... ៤០០០ ៛

៩៩ ឧបាសិកា កែវ អ៊ាន .... ៣០០០ ៛

១០០ បាន ឈុន .... ៣០០០ ៛

១០១ ឧបាសិកា វ៉ា គិមលាន .... ២០០០ ៛

១០២ ឧបាសិកា យាយ រិន .... ២០០០ ៛

១០៣ លោកតា ឡុង + បែ ចិត្រា .... ២០០០ ៛

១០៤ លោកតា ណុច .... ២០០០ ៛

១០៥ លោកយាយ ព្រៀង .... ១៥០០ ៛

១០៦ លោកយាយ ធ .... ១០០០ ៛

១០៧ លោកយាយ សុំ .... ១០០០ ៛

១០៨ លោកយាយ សុត .... ១០០០ ៛

១០៩ ឧ.ស កែ អាន ឧ.សិ ហៃ ស៊ាន .... ៥០០០ ៛

១១០ ឧបាសិកា ឡាយ ហ៊ុនគី និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១១១ ឧ.ស វង់ ខ្មៅ និងកូនចៅ .... ៥០០០ ៛

១១២ នាង កុំ អូន .... ៥០០០ ៛

១១៣ ឧបាសិកា ប៊ុត យ៉ុម និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១១៤ ឧ.សិ ជៀប ហេង និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១១៥ ឧ.ស ផ្កុង ហូ ឧ.សិ ប៊ុន .... ៥០០០ ៛

១១៦ ឧ.ស ជុង ម៉ៅ ឧ.សិ វង់ នុយ និងបុត្រ ...... ៥០០០ ៛

១១៧ ឧ.សិ ឡាំ អុតនា និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១១៨ ឧ.សិ ប្រាង សំបាន និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១១៩ ឧ.សិ ឡាន់ រ៉ាត់ និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១២០ ឧ.ស ចន្តា ឧ.សិ ចន្ទី និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១២១ ឧ.សិ ណាប់ គីវ និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១២២ ឧ.សិ ឡៃ ហ៊ុន និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១២៣ លោក កត បូរាណ + ភរិយា និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១២៤ លោក កត ប៊ូរ៉ុម + ភរិយា និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១២៥ ឧ.សិ ម៉ា ហេ និងកូនចៅ .... ៥០០០ ៛
១២៦ ឧ.ស ណៃម ហៀក និងភរិយា .... ៥០០០ ៛
១២៧ ឧ.សិ មាន ស៊ីវ៉ុន ស្វាមី និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១២៨ យុវជន ដួង ចាន់ធី .... ៥០០០ ៛
១២៩ លោកគីវ ប៊ុនល័ក្ខ + ជួន គីមអាន .... ៥០០០ ៛
១៣០ លោកផែង ឡាក់ នាង ខ្វឹង និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៣១ លោក អ៊ូ ស និងនាង ទូច .... ៥០០០ ៛
១៣២ លោក អែម កំសត់ នាងជួន គីមអេង .... ៥០០០ ៛
១៣៣ ឧ.សិ ឡាច ឡុង និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៣៤ កញ្ញា ជួន សេងគី .... ៥០០០ ៛
១៣៥ លោកបាន់ ឆៃលី នាងគីវ សូភី និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៣៦ ឧ.សិ កែវ វិញ និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៣៧ ជាម ហាំ និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៣៨ លោកង្គួន ប៊ុនរិន និងភរិយា .... ៥០០០ ៛
១៣៩ ឧ.ស ម៉ែន ម៉ុល ភរិយា និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៤០ អ្នក គុន នាង ទី .... ៥០០០ ៛
១៤១ ឧ.សិ ដោក អឿង និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៤២ ឧ.សិ ឌិត សៅ៉ាន និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៤៣ តា ធ្វង យាយ ធូយ និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៤៤ នាង គុន និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៤៥ ឧ.ស លន់ ឧ.សិ ៉ែង និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៤៦ ឧបាសិកា សារីវ .... ៥០០០ ៛

១៤៧ លោក ហាក់ នាង សិថា និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៤៨ ឧ.ស ហៀប ឧ.សិ សម្បត្តិ និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៤៩ ឧ.ស លឿម ឧ.សិ ជួន និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៥០ ឧ.សិ ដាន់ និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៥១ ឧ.ស ៉ា ឧ.សិ យាង និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៥២ ឧ.ស ពេជ្រ ឧ.សិ ទៀម និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៥៣ ឧ.សិ សា ងឿន និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៥៤ ឧ.ស ហេង ឧ.សិ តន និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៥៥ ឧ.សិ សេង សារើយ និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៥៦ នាង ម៉ោល ស្រមៃ និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៥៧ លោកស៊ឹង ជយ នាងលឹម ពៀ និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៥៨ ឧ.ស កែវ សា៉ៃន និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៥៩ ឧបាសិកា ទេព សារី និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៦០ កញ្ញា ស៊ី ណាត + នាង នុត .... ៥០០០ ៛

១៦១ ឧ.ស ឃួន អិន ឧ.សិ ឡាច ឡាយ+បុត្រ ..... ៥០០០ ៛

១៦២ ឧ.ស សោម ប៊ុនធឿន និង ឡាច ៉ា .... ៥០០០ ៛

១៦៣ ឧ.សិ សន ហាន និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៦៤ ឧ.សិ សេក យ៉ឹន និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៦៥ ឧ.ស មួង ខុន ឧ.សិ ស្ងួន វ៉ែង .... ៥០០០ ៛
១៦៦ កញ្ញា កែ ចាន់ថន + ស្រីម៉ៅ .... ៥០០០ ៛
១៦៧ ឧ.សិ គល់ ញ៉ែត និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៦៨ ភិក្ខុ កែ អឿន (វត្តនន្ទសិរី) .... ៥០០០ ៛
១៦៩ ឧ.ស គាំ ឧ.សិ សារូ .... ៥០០០ ៛
១៧០ ឧ.ស ធន អឿន ឧ.សិ ប៊ុន យឿត+បុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៧១ ឧ.ស វ៉ែម ផានិត ឧ.សិ រឿន សារឿង+បុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៧២ ឧ.ស តន់ រុំ ឧ.សិ ឈុត យឿង+បុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៧៣ ឧ.សិ តូ ពណ៌ និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៧៤ ឧ.ស នួន ជិន ឧ.សិ ម៉ក់ សុខេន+បុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៧៥ ឧ.ស ម៉ី តែម ឧ.សិ អ៊ុង ហុន .... ៥០០០ ៛
១៧៦ ឧ.ស ភួង ឡា នាង ស៊ីនួន និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៧៧ ឧ.ស ប៊ិត ឌីថន ឧ.សិ សៀង ហុន +បុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៧៨ លោក ញិក ឡាក់ នាង ចាន់ធូ +បុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៧៩ ឧ.សិ ប៉ាច គិមហុន និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛
១៨០ ឧ.សិ យុន ស៊ីម៉ុន .... ៥០០០ ៛
១៨១ ឧ.ស ឡៅ ពុំ ឧ.សិ អ៊ុច ចាន់ធួន .... ៥០០០ ៛
១៨២ លោក សុខ-រស់ នាងជែង ថេត និងបុត្រ ...... ៥០០០ ៛
១៨៣ ឧ.សិ យូ មួយគា .... ៥០០០ ៛

១៨៤	ឧ.សិ វ៉ា គិមលាន និងបុត្រ	....	៥000 ៛
១៨៥	ឧ.សិ ណាវ សុភាព	....	៥000 ៛
១៨៦	ឧ.សិ ស៊ុយ សំផន ឧ.សិ ស៊ុយ សារិន	....	៥000 ៛
១៨៧	គីឡា ស៊ីន + ស៊ុន្ធន + សុគុណ	....	៦000 ៛
១៨៨	ឧ.ស ចាន់ ជួក ឧ.សិ ពិន លាងស៊ីម	....	៥000 ៛
១៨៩	ឧ.សិ និល យ៉ុំ និងបុត្រ	....	៥000 ៛
១៩០	ឧ.សិ កៀក វ៉ន និងបុត្រ	....	៥000 ៛
១៩១	ឧ.សិ សេង រ៉ែយ និងបុត្រ	....	៥000 ៛
១៩២	លោកឡៃ ហេង អ្នកស្រី ហាវ និងបុត្រ	....	៥000 ៛
១៩៣	ឧ.សិ ស្មាន់ សាវី និងបុត្រ	....	៥000 ៛
១៩៤	ឧ.សិ លី អ៊ុក និងបុត្រ	....	៥000 ៛
១៩៥	ឧ.ស ស្វាង ស ឧ.សិ គង់ មាស+បុត្រ	....	៥000 ៛
១៩៦	កញ្ញា ឌី យក់លីន	....	៥000 ៛
១៩៧	កញ្ញា ឌី គិមលាង	....	៥000 ៛
១៩៨	អ្នកស្រី ឌី អោគាន	....	៥000 ៛
១៩៩	ឧ.ស ខោល ឌី ឧ.សិ តុប ធុនថូ	....	៥000 ៛
២០០	ឧបាសិកា ជុំ សុខា	....	៥000 ៛
២០១	វិន នាងកា នាងក័ស្ស	....	៥000 ៛
២០២	ឧ.ស អ៊ុន ឌុល ឧ.សិ ប្រែង យ៉ឺន	....	៥000 ៛
២០៣	អ្នកគ្រូ វ៉ាន់ គិមអាន	....	៥000 ៛

២០៤	លោកយាយ ធា	....	៥000 ៛
២០៥	ឧបាសិកា ជី ម៉ារី	....	៥000 ៛
២០៦	លោក ប៊ុណ្ណារិទ្ធ នាងកែ ជី +បុត្រ	....	៥000 ៛
២០៧	ឧ.ស ទូច សុខ ឧ.សិ ឱម សុផាត់ +បុត្រ	......	៥000 ៛
២០៨	ឧបាសិកា អ៊ូ អឿង ព្រមទាំងបុត្រ	....	៥000 ៛
២០៩	ឧ.សិ មួង កាញ់ ឧ.សិ មួង គីម	....	៥000 ៛
២១០	ឧ.ស ចូច ឧ.សិ យ៉ា លី +បុត្រ	....	៥000 ៛
២១១	ឧ.ស ប៉ោ ឧ.សិ ហោន +កូនចៅ	....	៥000 ៛
២១២	ឧ.ស ជួន ឧ.សិ អៀម	....	៥000 ៛
២១៣	ម៉ា អួន និងកូនចៅ	....	៥000 ៛
២១៤	កញ្ញា ឌី យក់លីម	....	៥000 ៛
២១៥	ឧ.ស អ៊ឹង សារេត ឧ.សិ ម៉ម រិទ្ធ បុត្រអ៊ឹង វិចិត្រ	..	៥000 ៛
២១៦	ឧ.ស ហ៊ុន ឌី ឧ.សិ ស៊ុន ហូ +បុត្រ	....	៥000 ៛
២១៧	ឧ.សិ ចាន់ គិមធូត ស្វាមី +បុត្រ	....	៥000 ៛
២១៨	ឧ.ស កុង លឿង ឧ.សិ វ៉ាន	....	៥000 ៛
២១៩	ឧ.ស ស៊ុ ជា ឧ.សិ ចាន់ ហម	....	៥000 ៛
២២០	លោក សុខ ឡុង និង សាយ ស្រីពៅ	....	៥000 ៛
២២១	ឧបាសិកា ចាយ អេង	....	៥000 ៛
២២២	ឧ.ស ស៊ី ឈិញ + ណែម សុត	....	៥000 ៛
២២៣	ឧបាសិកា ហី ឡាង	....	៥000 ៛

២៣៤ ឧបាសក សាយ ចន្ថា .... ៥០០០ ៛

២៣៥ ឧ.សិ អ៊ុត សាខន +បុត្រ .... ៥០០០ ៛

២២៦ ឧ.សិ សំ សៅគន្ធ +បុត្រ .... ៥០០០ ៛

២២៧ លោក ប៊ុត ចាន់ណាន់ នាងប៊ុត បូរាមី .... ៥០០០ ៛

២២៨ ប៊ុត ផល្លី .... ៥០០០ ៛

២២៩ លោកគ្រូ ប៊ុត តុ + ម៉ាច សុផា .... ៥០០០ ៛

២៣០ ភួត .... ៥០០០ ៛

២៣១ លោកគ្រូ អ៊ុច វណ្ណា + កុយ លក្ខណា .... ៥០០០ ៛

២៣២ ឧ.សិ នាង ម៉ុត .... ៥០០០ ៛

២៣៣ ឧ.សិ ញ៉ឹក សុជាតា +បុត្រ .... ៥០០០ ៛

២៣៤ ឧ.សិ សរ កេសារា +បុត្រ .... ៥០០០ ៛

២៣៥ ឧ.សិ វ៉ែន ណាត +បុត្រ .... ៥០០០ ៛

២៣៦ ឧ.ស អ៊ុក គួន ឧ.សិ ប៊ុន ឡាត់ .... ៥០០០ ៛

២៣៧ ឧ.សិ យាយ មួន +បុត្រ .... ៥០០០ ៛

២៣៨ ឧ.សិ កូ សារឿន +បុត្រ .... ៥០០០ ៛

២៣៩ ឧ.ស ស្រិល អែ ឧ.សិ នាងសោម ចាន់រី +បុត្រ .. ៥០០០ ៛

២៤០ លោក គា អ្នកស្រី មុំ +បុត្រ .... ៥០០០ ៛

២៤១ ឧ.ស ញ៉ែម ចំរើន អ.ស ទូច ចិន្តា+កូនយុន ចន្ទកក្កដា.៥០០០ ៛

២៤២ លោក ទូច សុចិត្រ អ្នកស្រីចាន់ សិរី +បុត្រ .... ៥០០០ ៛

២៤៣ អ្នកស្រី គង់ គឹមលី +បុត្រ .... ៥០០០ ៛

២៤៤ កញ្ញា ខួត មារឌី .... ៥០០០ ៛
២៤៥ ឧ.សិ ស៊ុម ពន្ទឹក .... ៥០០០ ៛
២៤៦ អ៊ុំ យ៉ាត់ + អ៊ុំ យ៉ឺន .... ៥០០០ ៛
២៤៧ លោក ចារ៉ូ និងភរិយា .... ៥០០០ ៛
២៤៨ កុំ អូន និងក្រុមគ្រួសារ .... ៥០០០ ៛
២៤៩ ឧបាសិកា ម៉ក់ រឹម .... ៥០០០ ៛
២៥០ ឧបាសិកា រឹម ឆន .... ៥០០០ ៛
២៥១ ឧបាសិកា ឌុច សន .... ៥០០០ ៛
២៥២ លោក ញូង សាម៉ន នាងអ៊ុី សាកិន .... ៥០០០ ៛
២៥៣ ឧ.ស មឿន ឧ.សិ ហ៊ុង យូន +បុត្រ .... ៤៥០០ ៛
២៥៤ អ្នក ណុល នាង សាឡាង +បុត្រ .... ៤៥០០ ៛
២៥៥ ឧ.សិ យូ ឈឿ + បុត្រ .... ៤៥០០ ៛
២៥៦ លោកហាក់ សុខុន អ.ស យឿម ទី .... ៤៥០០ ៛
២៥៧ ឧ.សិ ម៉ង់ រ៉ាវី និងបុត្រ .... ៤៥០០ ៛
២៥៨ ឧ.ស សុខ សំផន ឧ.សិ ថេត ចុម .... ៤៥០០ ៛
២៥៩ ឧ.ស យីវ ព្រឿន និងភរិយា .... ៤៥០០ ៛
២៦០ ឧ.ស អៀម សឿន ឧ.សិ ដា .... ៤៥០០ ៛
២៦១ ឧ.ស ហាំ ឧ.សិ ប៊ុច និងបុត្រ .... ៤៥០០ ៛
២៦២ ឧ.សិ គិវ ឆង ព្រមទាំងបុត្រ .... ៤៥០០ ៛
២៦៣ ឧ.សិ គិវ ប៊ិ ព្រមទាំងបុត្រ .... ៤៥០០ ៛

២៦៤ ឧ.សិ ធៀប លៀម និងបុត្រ .... ៤៥០០ ៛

២៦៥ ឧ.ស អ៊ុន ដីលុច្ប និងភរិយា .... ៣៥០០ ៛

២៦៦ ឧបាសក វី និងភរិយា .... ៣០០០ ៛

២៦៧ ឧ.ស ឡាច លៃ ឧ.សិ ពាន់ +បុត្រ .... ៣០០០ ៛

២៦៨ ឧ.ស គុយ ឧ.សិ យ៉ុន .... ៣០០០ ៛

២៦៩ ឧ.សិ គិវ អោក និងបុត្រ .... ៣០០០ ៛

២៧០ ឧ.សិ ជូ នារី ឧ.ស ថោង ផន .... ៣០០០ ៛

២៧១ ឧ.សិ យាយ ហួន .... ៣០០០ ៛

២៧២ អ្នក ចាង នាង សាង +បុត្រ .... ៣០០០ ៛

២៧៣ ឧ.សិ ឡុង ឈីវ និងបុត្រ .... ៣០០០ ៛

២៧៤ ឧ.ស តាក៉ាត់ ឧ.សិ យាយ ទី +បុត្រ .... ២៥០០ ៛

២៧៥ ឧ.សិ យាយ ធឿន និងបុត្រ .... ២៥០០ ៛

២៧៦ ឧ.ស តាហម ឧ.សិ យាយ សែម .... ២៥០០ ៛

២៧៧ ឧ.ស តាអុង ឧ.សិ យាយ ជូ +បុត្រ .... ២៥០០ ៛

២៧៨ ឧ.ស ស៊ុយ ឧ.សិ ជា +បុត្រ .... ២៥០០ ៛

២៧៩ រិញ ឈៀប .... ២០០០ ៛

២៨០ លោក អ៊ុង ផល្លា អ.ស ជា វណ្ណឈួត .... ២០០០ ៛

២៨១ ឧ.សិ លឿម ព្រមទាំងបុត្រ .... ២០០០ ៛

២៨២ ឧ.សិ កែវ វឡ្យ៉ា .... ២០០០ ៛

២៨៣ អ្នក ភិន យាយ សុខ .... ២០០០ ៛

២៨៤	លោកតា ម៉ៅ លោកយាយ មឿន +បុត្រ	....	២០០០ ៛
២៨៥	អ្នក ចា នាង រេត និងបុត្រ	....	២០០០ ៛
២៨៦	តែន	....	២០០០ ៛
២៨៧	អ្នក មិល នាង ណា និងបុត្រ	....	២០០០ ៛
២៨៨	ឧ.សិ កេត ស៊ីនួន	....	២០០០ ៛
២៨៩	កញ្ញា ហ៊ួត មន្ថា	....	២០០០ ៛
២៩០	ឧ.សិ ចាន់ សុង	....	២០០០ ៛
២៩១	វិញ ឈឹង ព្រមទាំងបុត្រ	....	២០០០ ៛
២៩២	ឧ.សិ យាយ ឌិន និងបុត្រ	....	២០០០ ៛
២៩៣	ឧ.សិ នង គឹមណៃ	....	២០០០ ៛
២៩៤	ឧ.សិ វៀង ព្រមទាំងបុត្រ	....	១០០០ ៛
២៩៥	ឧ.ស លន់ ឧ.សិ នឿន +បុត្រ	....	១០០០ ៛
២៩៦	ឧបាសិកា ថន ព្រមទាំងបុត្រ	....	២០០០ ៛
២៩៧	ឧ.ស ថោង កិរម្យ (ង៉ុយ) + ភរិយា	....	៩០០០ ៛
២៩៨	តា ស្រួច យាយ យ៉ាន + យាយរួន	....	៧៥០០ ៛
២៩៩	នាង ស្រី + យាយ រ៉ែន	....	៧០០០ ៛
៣០០	លោកហែម ប៊ុនថុន អ.ស អ៊ឹង ដារី	....	៧០០០ ៛
៣០១	លោកទៀប សូផាត អ.ស ស៊ូ វណ្ណា កូន+ក្មួយ.		៧០០០ ៛
៣០២	ឧ.សិ អឿ គឹមលី និងបុត្រ	....	៦៥០០ ៛
៣០៣	លោកញ៉ែម ពល: អ.ស ទូច ផល្លា+បុត្រសុលាភី.		៦០០០ ៛

៣០៤	លោកអៀ ឆាយហេង អ.ស ឡី ខាន់	....	៥០០០ ៛
៣០៥	ឧបាសិកា សម ស៊ីម៉ុន	....	៥០០០ ៛
៣០៦	ឧ.ស ប៉ោ សាគុណ ឧ.សិ ជូ សារួម	....	៥០០០ ៛
៣០៧	លោកគ្រូ ឃឹន + នាង សយ	....	៤៥០០ ៛
៣០៨	លោកគ្រូ ខាំ សុខា	....	៤៥០០ ៛
៣០៩	លោកគ្រូ ខាំ សុឃឿត	....	៤៥០០ ៛
៣១០	ឧបាសិកា ថាប់ យុត	....	៣០០០ ៛
៣១១	មុំ ជេត នាង ញឹង	....	៣០០០ ៛
៣១២	ឧបាសក ឡាច ហោន និងបុត្រ	....	២០០០ ៛
៣១៣	ឧ.ស កឿង + នាង វ៉ុង	....	២០០០ ៛
៣១៤	ឧបាសិកា សុគន្ធ	....	២០០០ ៛
៣១៥	ឧ.ស សំ នៀង នាង រ៉េង	....	២០០០ ៛
៣១៦	ឧ.ស វ៉ុត + នាង វឿង	....	១៥០០ ៛
៣១៧	ឧ.សិ តាន់ គិមស៊ុង	....	៣០០០ ៛
៣១៨	តា ឌុច យាយ ជិន	....	៤០០០ ៛
៣១៩	យាយ ប៉ោយ	....	៣០០០ ៛
៣២០	តា រ៉ាង	....	១០០០ ៛
៣២១	ឧ.សិ មិល យុទ + កូនចៅ	....	៥០០០ ៛
៣២២	ឧ.សិ អ៊ំ ចឹប ឧ.ស អ៊ំ ចូច	....	៥០០០ ៛

តាមរយៈឧបាសិកា ហេង ចន្ទបុញ្ញវត្តី

០១ ឧ.សិ តឹក អេងគី ព្រមទាំងកូនចៅ .... ៥០ $

០២ ឧ.សិ កាំង ប៉ោទៀង ព្រមទាំងបុត្រ .... ២០ $

០៣ ឧ.សិ អ៊ឹង គីមរស់ ព្រមទាំងកូនចៅ .... ១២ $

០៤ ឧ.ស ហុក តាំងអ៊ិន់ ឧ.សិ ជួន ស៊ីមយន់ +កូនចៅ.. ១០ $

០៥ ឧ.សិ ជួន ស៊ីមហ៊ិន ព្រមទាំងកូនចៅ .... ១០ $

០៦ ឧ.សិ បុង ក៊ារី ហៅអាស្រី ព្រមទាំងកូនចៅ .... ១០ $

០៧ ឧ.សិ ឈួន ចិន្តា ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ .... ១០ $

០៨ អ្នក សុខ លក្ខណា ព្រមទាំងបុត្រ .... ១០ $

០៩ លោក អ៊ុំ ចាន់ការៈ + កញ្ញា កណ្ណិកា .... ១០ $

១០ លោក អ៊ុំ ចាន់ធឿន ភរិយា + បុត្រ .... ៥ $

១១ ឧ.សិ សេង សុខា .... ១ $

១២ ឧ.សិ ហ៊ីង សុផាត .... ១ $

១៣ ឧ.ស ទា សុង ឧ.សិ ង៉ោ ចាន់ខេង +កូនចៅ ... ៨០០០០ ៛

១៤ ឧ.ស កាំង ប៉េងជីវ ឧ.សិ លឹម អ៊ីហ៊ាម +កូនចៅ. ៥០០០០ ៛

១៥ ឧ.ស ជា ក៊ានី ឧ.សិ លឹម សុភ័ណ +បុត្រ .... ៤០០០០ ៛

១៦ ឧ.សិ ជា សារីម ព្រមទាំងកូនចៅ .... ៣០០០០ ៛

១៧ ឧ.ស ឈឹម ហុកអ៊ាន ព្រមទាំងកូនចៅ .... ៣០០០០ ៛

១៨ ឧ.ស ម៊ី សារ៊ែន ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ .... ៣០០០០ ៛

១៩ ឧ.សិ កុយ អុន ព្រមទាំងកូនចៅ .... ៣០០០០ ៛

២០ ឧ.សិ ហួយ ជន ព្រមទាំងកូនចៅ .... ២៥០០០ ៛

២១	ឧ.ស រឹម លឹមសេង ឧ.សិ ចន្ទ សុវត្ថិ +បុត្រ ...	២៥០០០ ៛
២២	លោកយាយហ៊ិត សុផល ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ...	២៥០០០ ៛
២៣	ឧ.សិ សេង ញាណដារី ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	២២៥០០ ៛
២៤	ឧ.សិ ជុំ ឆាយ ព្រមទាំងកូនចៅ	២០០០០ ៛
២៥	ឧ.សិ ស៊ុន ជា ព្រមទាំងកូនចៅ	២០០០០ ៛
២៦	ឧ.សិ សោម យ៉ាន ព្រមទាំងកូនចៅ	២០០០០ ៛
២៧	ឧ.សិ លី ឡៃហ៊ាង ព្រមទាំងកូនចៅ	២០០០០ ៛
២៨	ឧ.សិ ឡាច ធុំ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
២៩	ឧ.សិ ឌុច សយ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៣០	ឧ.សិ តាន់ គឹមលាន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៣១	លោកស្រី មុំ ច័ន្ទសុត្ថារី ស្វាមី និងបុត្រ	១០០០០ ៛
៣២	ឧ.ស អៀង សុខន ឧ.សិ ស្ងួន ជា និងបុត្រ	១៥០០០ ៛
៣៣	ឧ.សិ ព្រំ សុខា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៣៤	ឧ.ស កែវ សារ៉ែន ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០ ៛
៣៥	ឧ.សិ តឹក សុខសួរ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៣៦	ឧ.ស សំ សាន ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០ ៛
៣៧	ឧបាសិកា មៀច សំបូរ	១០០០០ ៛
៣៨	ឧ.សិ អ៊ូ គីមប៉ោ ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០ ៛
៣៩	អ្នកនាង ឡុង វណ្ណៈ	១០០០០ ៛
៤០	ឧ.ស អៀ សៅ	១០០០០ ៛

៤១	ឧ.ស អោម វ៉ាន់ថន ភរិយា ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០ ៛
៤២	ឧ.សិ ស៊ុយ លាបនាង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៤៣	ឧ.ស តាក គីអ៊ាង ឧ.សិ ឱម លាងគ្រី +កូនចៅ...	១០០០០ ៛
៤៤	ឧ.សិ អាយ ស្រី ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	១០០០០ ៛
៤៥	ឧ.សិ ប៉ុល ណារ៉ែន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៤៦	ឧ.សិ ផ្វាង តាំងគាន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៤៧	ឧ.សិ ឈួន សុ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៤៨	ឧ.សិ ទុន គីមសួ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៤៩	ឧ.សិ តុប សៀកមួយ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៥០	ឧ.សិ អៀ ឈុនហេង ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៥១	ឧ.ស ទ្រី ប៉ាវ ឧ.សិ តាត់ ណៃជា និងកូនចៅ .	១០០០០ ៛
៥២	ឧ.សិ ពៅ ចាន់សេនា ស្វាមី និងបុត្រ	១០០០០ ៛
៥៣	ឧ.ស ហង់ វណ្ណៈ ភរិយា និងបុត្រ	១០០០០ ៛
៥៤	ឧ.សិ អៀ គីមយូ ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៥៥	ឧ.សិ អ៊ូ សុខសាន្ត ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៥៦	ឧ.ស ស៊ីវ ឃួក ឧ.សិ កៅ គាវ និងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៥៧	ឧ.សិ កាន់ គិរីសុខា ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៥៨	ឧ.សិ សឹម ផាន ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៥៩	ឧ.សិ កង ផល្លី ព្រមទាំងកូនចៅ	១០០០០ ៛
៦០	ឧ.សិ ណុប សុគុណ ស្វាមី និងបុត្រ	១០០០០ ៛

៦១	ឧ.សិ ម៉ែន ថាប់ ព្រមទាំងកូនចៅ	....	១០០០០ ៛
៦២	ឧ.សិ រស់ គឹមថាន	....	១០០០០ ៛
៦៣	ឧ.សិ ទូច ដានី ព្រមទាំងបុត្រ	....	១០០០០ ៛
៦៤	ឧ.សិ ឡឹក សំហៀង ឧ.សិ សោម សាន +បុត្រ.		១០០០០ ៛
៦៥	ឧ.ស គឹម ហុង	....	១០០០០ ៛
៦៦	អ្នកស្រី យក់ ផល្លី ព្រមទាំងបុត្រ	....	១០០០០ ៛
៦៧	អ្នកស្រី យក់ ម៉ាលិនី ស្វាមី +បុត្រ	....	១០០០០ ៛
៦៨	អ្នកស្រី យក់ ចាន់ថានី ស្វាមី +បុត្រ	....	១០០០០ ៛
៦៩	ឧ.ស អ៊ិន បូរ ភរិយា និងកូនចៅ	....	៥០០០ ៛
៧០	ឧ.សិ ប៉ោ សេងអ៊ាត	....	៥០០០ ៛
៧១	ឧ.ស លី ហ៊ួរ ឧ.សិ ឈឹម យូម៉េ	....	៥០០០ ៛
៧២	ឧ.សិ តូ ហៀង ព្រមទាំងកូនចៅ	....	៥០០០ ៛
៧៣	ឧ.សិ សាម ជា និងកូនចៅ	....	៥០០០ ៛
៧៤	ឧ.សិ សួស សុគុណ	....	៥០០០ ៛
៧៥	ឧ.ស ជិន លីម ភរិយា និងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
៧៦	ឧ.សិ អ៊ុក វណ្ណថា និងកូនចៅ	....	៥០០០ ៛
៧៧	សែ ទៀង ព្រមទាំងកូនចៅ	....	៥០០០ ៛
៧៨	ឧ.ស កួយ ឧ.សិ ប៉ោង	....	៥០០០ ៛
៧៩	ឧ.ស រស់ គៀន	....	៥០០០ ៛
៨០	ឧ.ស ពេញ សារឿន	....	៥០០០ ៛

៨១	ឧ.ស គង់ សន	៥០០០ ៛
៨២	ឧ.ស អ៊ីម ឧ.សិ យូម៉េន +បុត្រ	៥០០០ ៛
៨៣	ឧ.ស នួន សំណាង	៥០០០ ៛
៨៤	ឧ.ស សូ អំ	៥០០០ ៛
៨៥	ឧ.សិ ម៉ី ដារ៉េ	៥០០០ ៛
៨៦	ឧ.ស សួស គុន ឧ.សិ ហុក អ៊ិត	៥០០០ ៛
៨៧	ឧ.សិ ឈឹម សុវណ្ណ	៥០០០ ៛
៨៨	ឧ.សិ យឹង ហេង និងកូនចៅ	៥០០០ ៛
៨៩	ឧ.សិ ជុំ ស៊ីម៉ុន និងកូនស្រី ពេជ្រ សុឃុង ស្វាមី.	៥០០០ ៛
៩០	ឧ.សិ ឃួន អូន ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០០០ ៛
៩១	ឧ.សិ ហាស់ សុខុម ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០០០ ៛
៩២	ឧ.សិ ញ៉ែម សឿន ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០០០ ៛
៩៣	ឧ.សិ លឹម សារ៉េន និងកូនចៅ	៥០០០ ៛
៩៤	ឧ.សិ យ៉ែម ពុំសែន ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០០០ ៛
៩៥	ឧ.សិ ឯម សុខន ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០០០ ៛
៩៦	ឧ.សិ ហ៊ុន សុផា ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០០០ ៛
៩៧	ឧ.សិ នេត សុថន ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០០០ ៛
៩៨	ឧ.សិ ចាប កឿន ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០០០ ៛
៩៩	ឧ.សិ ដួង វ៉ាន់ធឿន ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០០០ ៛
១០០	ឧ.សិ ឈៀង ប៊ុច ព្រមទាំងកូនចៅ	៥០០០ ៛

១០១	ឧ.សិ ពាក ជា ព្រមទាំងកូនចៅ	....	៥០០០ ៛
១០២	ឧ.សិ ញ៉ឹក ទូច ព្រមទាំងកូនចៅ	....	៥០០០ ៛
១០៣	ឧ.ស ចាប ម៉ុងឡេង ឧ.សិ ចាប ឈាងហុង+កូនចៅ.		៥០០០ ៛
១០៤	ឧ.សិ សេង វ៉ាន់នី ព្រមទាំងកូនចៅ	....	៥០០០ ៛
១០៥	ឧ.សិ ហាម មៀត	....	៥០០០ ៛
១០៦	ឧ.សិ ទេព ថាន់ ព្រមទាំងកូនចៅ	....	៥០០០ ៛
១០៧	ឧ.ស ហាយ ធី ភរិយា និងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
១០៨	ឧ.សិ ហុង ទូច ព្រមទាំងកូនចៅ	....	៥០០០ ៛
១០៩	ឧ.សិ តាន់ យុហ៊ាង ព្រមទាំងកូនចៅ	....	៥០០០ ៛
១១០	ឧ.សិ ម៉ៅ ថេង ស្វាមី ព្រមទាំងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
១១១	ឧ.សិ យុន គីមជី ព្រមទាំងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
១១២	ឧ.សិ ហ៊ិន ដារុង ព្រមទាំងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
១១៣	ឧ.សិ ឱ សុភី ព្រមទាំងកូនចៅ	....	៥០០០ ៛
១១៤	ឧ.សិ ដួង គួយអេង ស្វាមី និងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
១១៥	ឧ.ស កែវ សឿន ព្រមទាំងកូនចៅ	....	៤៥០០ ៛
១១៦	ឧ.ស ប៊ុន ណា	....	៣៥០០ ៛
១១៧	ឧ.សិ ម៉ម ម៉ុន	....	៣០០០ ៛
១១៨	ឧ.សិ ជីង គីមស្រ៊ី +កូនចៅ	....	៣០០០ ៛
១១៩	ឧ.ស យស ពៅ ឧ.សិ ទឹម បែនឡៃ កូនចៅ	..	៣០០០ ៛
១២០	ឧ.សិ សន សំអុន	....	២០០០ ៛

១២១ ឧ.សិ វង់ យឿន .... ២០០០ ៛

១២២ ឧ.សិ ធិល .... ២០០០ ៛

១២៣ ឧ.សិ សុក ធូរេន +កូនចៅ .... ២០០០ ៛

១២៤ ឧ.សិ ចាប សន +កូនចៅ .... ២០០០ ៛

១២៥ ឧ.សិ សួ គីមអេង .... ១៥០០ ៛

១២៦ ឧ.សិ អ៊ីង សៀកមួយ .... ១០០០ ៛

តាមរយៈឧបាសិកា បានរ៉ូ

០១ លោក ជឹង គីមសេង លោកស្រី ឈួ លីមួយ+បុត្រ. ៣០០០០ ៛

០២ ឧ.សិ បាន រ៉ូ និងអ្នកម្តាយ អឹម យ៉ម .... ២០០០០ ៛

០៣ ឧ.ស លឹម ទាស្រ៊ិន ឧ.សិ ជៀម ស៊ីម +បុត្រ .... ២០០០០ ៛

០៤ ឧ.ស ហេង ស៊ីវហ៊ួរ ភរិយាឈួ ណៃក្ហួយ+បុត្រ... ២០០០០ ៛

០៥ ឧ.សិ បាន ឌិន ស្វាមី និងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

០៦ ឧ.សិ បាន ឌី ព្រមទាំងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

០៧ ឧ.ស បាន បូរិន ភរិយា និងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

០៨ ឧ.សិ គឹម អា ព្រមទាំងកូនចៅ .... ១០០០០ ៛

០៩ លោក មាស និន អ្នកស្រី កែវ ស្រីខួច .... ១០០០០ ៛

១០ ឧ.ស ទេព ផនសុខា ព្រមទាំងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

១១ ឧ.ស ជុំ ឧ.សិ ស្រេង និងកូនចៅ .... ១០០០០ ៛

១២ ឧ.សិ វ៉ន ស៊ីណាត និងកូនចៅ .... ១០០០០ ៛

១៣ លោក សុង ង៉ួន អ្នកស្រី ហេង សៀអ៊ី +បុត្រ ... ១០០០០ ៛

១៤	ឱ.សិ គឹម ឈៀង	....	១០០០០ ៛
១៥	ឱ.សិ យុន អេង ព្រមទាំងបុត្រ	....	១០០០០ ៛
១៦	ឱ.ស ផាត់ សំ ឱ.សិ តែ គឹមហួយ	....	១០០០០ ៛
១៧	ឱ.ស ផាត់ ទុយ និងភរិយា	....	១០០០០ ៛
១៨	ឱ.សិ ឈុន សេង ព្រមទាំងក្មួយ	....	១០០០០ ៛
១៩	ឱ.ស ប៊ិន ឱ.សិ ណៃ	....	១០០០០ ៛
២០	ឱ.សិ តែ គឹមមួយ និងកូនចៅ	....	១០០០០ ៛
២១	ឱ.សិ សេង គីមអេង ព្រមទាំងបុត្រ	....	១០០០០ ៛
២២	ឱ.ស លឹម យុងហុក ភរិយា +បុត្រ	....	១០០០០ ៛
២៣	ឱ.ស អ៊ាវ សេង ឱ.សិ ម៉េង ចេង និងបុត្រ		១០០០០ ៛
២៤	ឱ.ស ឈួ ប៉េងយុន ឱ.សិ ហេួច ហ៊ួរ និងបុត្រ ..		១០០០០ ៛
២៥	ឱ.ស ហេង វេងហៃ ឱ.សិ សុខ ជូ	....	១០០០០ ៛
២៦	លោក ចាន់ ថុល ភរិយាចាន់ ណាត +បុត្រ		១០០០០ ៛
២៧	ឱ.សិ កៀន លី ស្វាមី និងបុត្រ	....	១០០០០ ៛
២៨	ឱ.សិ យឹម ហេួចអ៊ួច និងកូនចៅ	....	១០០០០ ៛
២៩	ឱ.សិ បាន យ៉ង់ ស្វាមី និងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
៣០	អ្នកស្រី កែវ ចិន្តា ស្វាមី និងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
៣១	លោក កែវ រតនា ភរិយា និងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
៣២	ឱ.ស គឹម លុច ភរិយាហោ គឹមស៊ួ និងបុត្រ		៥០០០ ៛
៣៣	ឱ.ស ហេង ឡេាមបែល	....	៥០០០ ៛

៣៤	លោក ស៊ីម លីម ភរិយាគឹម ស៊ុនធារី +បុត្រ ...		៥០០០ ៛
៣៤	ឧ.ស បូ ឧ.សិ ណៃ និងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
៣៦	កុមារី គឹម ប៉ូលីន	....	៣០០០ ៛

តាមរយៈឧបាសិកា សុខ ភួង

០១	ឧ.សិ សុខ ភួង ឧ.សិ សុខ ផៃ	....	៥ $
០២	ឧ.ស ប៉ែន ឆាំ ឧ.សិ ហុំ រុំ និងបុត្រ	....	៥ $
០៣	ឧ.ស គ្រី សុខន ឧ.សិ ម៉ុច ហ៊ិន	....	១០០០០ ៛
០៤	ឧ.សិ ប៉ាល់ យិន	....	១០០០០ ៛
០៥	ឧ.ស វណ្ណ ប៊ុនឈឿន និងបុត្រ	....	១០០០០ ៛
០៦	ឧ.ស ឈឹម ស្រីមុំ ព្រមទាំងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
០៧	រ័ត្ន វាសនា	....	៥០០០ ៛
០៨	រ័ត្ន ណាយអ៊ាង	....	៥០០០ ៛
០៩	រ័ត្ន ស៊ីថាន	....	៥០០០ ៛
១០	រ័ត្ន ស៊ីផៃ	....	៥០០០ ៛
១១	នង ដារីយ៉ាន	....	៥០០០ ៛
១២	ថាច់ ពូន	....	៥០០០ ៛
១៣	ស៊ុប គឹមអឿន	....	៥០០០ ៛
១៤	ឈឹម គឹមអាត	....	៥០០០ ៛
១៥	យុវជន ឈឹម សំបូរ	....	៥០០០ ៛
១៦	ឧ.សិ អន ចន្ទណាត	....	៥០០០ ៛

តាមរយៈឧបាសិកា ទី សុធី

០១ ឧ.សិ ទី សុធី ព្រមទាំងបុត្រ .... ៤០០០០ ៛

០២ ឧ.សិ សោម ណារ៉ែត .... ២០០០០ ៛

០៣ ឧ.សិ អ៊ុយ ឈុនលី ស្វាមី និងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

០៤ ឧ.សិ ចាប់ ចន្ធី .... ១០០០០ ៛

០៥ ឧ.សិ រ័ត្ន គឹមធុន .... ១០០០០ ៛

០៦ ឧ.ស ក៊ា ហុង ឧ.សិ លូ ឡាយ និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

០៧ ឧ.សិ គឹម យ៉ុង និងកូនចៅ .... ៥០០០ ៛

០៨ ឧ.សិ ម៉ែន អូន និងកូនចៅ .... ៥០០០ ៛

០៩ ឧ.សិ ម៉ន ឧ.សិ អ៊ូ ផាន់ .... ៥០០០ ៛

១០ ឧ.សិ អួន សម ឧ.សិ សាធ .... ៥០០០ ៛

១១ ឧ.សិ អ៊ឹង សាមុត និងកូនចៅ .... ៥០០០ ៛

១២ ឧ.សិ អ៊ូ ប៉ោ ស្វាមី និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៣ ឧ.សិ ហេង យុន និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

១៤ ឧ.សិ គឹម សុផាន .... ៣០០០ ៛

១៥ ឧ.សិ ម៉ក់ គឹមអូន .... ២០០០ ៛

តាមរយៈឧបាសិកា ប៉ាល់ ធីតា

០១ ឧ.ស អ៊ុក សំណាង ឧ.សិ ប៉ាល់ ធីតា និងកូនចៅ .១០០០០ ៛

០២ ឧ.សិ លីម ណាលី និងកូនចៅ .... ១០០០០ ៛

០៣ ឧ.សិ សុត សំអាត និងកូនចៅ .... ១០០០០ ៛

០៤ ឧ.សិ យស នឹម និងកូនចៅ .... ១០០០០ ៛

០៥ ឧ.សិ អ៊ុត ប៊ុនថុល និងកូនចៅ .... ៥០០០ ៛

០៦ ឧ.សិ ជូ ឆន ឧ.សិ នៅ កុសល ឧ.ស វង ខេង +កូនចៅ. ៥០០០ ៛

០៧ ឧ.សិ ប៊ុន រិទ្ធសិតា .... ៥០០០ ៛

០៨ ឧ.សិ តាំង ស៊ីវហួ ស្វាមី +កូនចៅ .... ៥០០០ ៛

០៩ ឧ.សិ លី យីម ស្វាមី និងកូនចៅ .... ៥០០០ ៛

១០ ឧ.សិ សូ យឿន ស្វាមី និងកូនចៅ .... ៥០០០ ៛

១១ ឧ.សិ អ៊ុន វីណា និងកូនចៅ .... ៥០០០ ៛

១២ ឧ.សិ គុយ ហ៊ុន និងកូនចៅ .... ៥០០០ ៛

១៣ ឧ.សិ អ៊ូច សុខម៉េង ស្វាមី និងកូនចៅ .... ៥០០០ ៛

១៤ ឧ.ស ប៉ោ សាគុណ ឧ.សិ ជូ សារួម .... ៥០០០ ៛

១៥ លោក អៀ ឆាយហេង អ្នកស្រី ឡៃ ខាន់ .... ៥០០០ ៛

១៦ ឧបាសិកា សម ស៊ីម៉ុន .... ៥០០០ ៛

១៧ ឧបាសិកា តាន់ គីមសុង .... ៣០០០ ៛

នាមពុទ្ធបរិស័ទ

០១ ភិក្ខុ ធម្មប្បញ្ញោ ធុំ សារឿន .... ៥០ $

០២ សាមណេរ ផុន សែនរ៉ុង .... ១០ $

០៣ ឧ.សិ គ្រី ណៃ បួយ .... ១០ $

០៤ ឧបាសិកា សាភយ គីមលឿន ព្រមទាំងបុត្រ ... ២០០០០០ ៛

០៥ លោក សន ម៉ារឌី ព្រមទាំងភរិយា .... ២០០០០ ៛

០៦ ងួន ប៊ុន ស៊ើត ឧ.សិ គឹម អាន .... ២០០០០ ៛
០៧ ពុទ្ធបរិស័ទសមាទានសីលផ្ទះប៊ូ សៀកហួយ .... ៤៤០០០ ៛
០៨ ឧ.សិ ប៊ូ អេងឈន់ ឧ.សិ ប៊ូ សៀកលីវ + បុត្រ . ៥០០០០ ៛
០៩ ឧ.ស ស្រី ឆេង ឧ.សិ គង់ ផេង និងកូនចៅ ... ៥០០០០ ៛
១០ ឧបាសិកា ម៉ៅ គឹមស៊ឺន និងកូនចៅ .... ៤០០០០ ៛
១១ ឧបាសិកា ប៊ុក ចន្ទី ព្រមទាំងកូនចៅ .... ៣០០០០ ៛
១២ ឧ.ស តុល ថៃ ឧ.សិ ព្រុំ យ៉ាត និងកូនចៅ ..... ២០០០០ ៛
១៣ លោក លឹម ឆៃហេង ឧបាសិកា សែម ស្រី + បុត្រ ២០០០០ ៛
១៤ លោក វីរៈ អ្នកស្រី សូ លីទីន .... ២០០០០ ៛
១៥ លោក ឡោ សែ ឧ.សិ លឹម គួយ និងបុត្រ ..... ១០០០០ ៛
១៦ លោក លឹម ហាំងគន ភរិយា និងបុត្រ ..... ១០០០០ ៛
១៧ ឧបាសក វ៉ិត ថេន .... ១០០០០ ៛
១៨ ឧបាសក វ៉ន ទាយិកា វ៉ែន ព្រមទាំងបុត្រ ...... ១០០០០ ៛
១៩ ឧ.ស ប៉ែន ម៉េ ឧ.សិ ឯម វ៉ាត និងបុត្រ ...... ១០០០០ ៛
២០ ឧ.ស ស្វាយ ផុន ឧ.សិ ឡុង លាភ និងបុត្រ .. ២០០០០ ៛
២១ ឧ.ស ឯម មៀប ឧ.សិ ធុប និងបុត្រ .... ១០០០០ ៛
២២ ទាយក វិន ទាយិក ម៉ៅ .... ១០០០០ ៛
២៣ ឧបាសក ចន ឧបាសិកា ដើង .... ១០០០០ ៛
២៤ ឧបាសិកា គ្រួច យឺន .... ១០០០០ ៛
២៥ ឧបាសិកា ស្រី ខន .... ១០០០០ ៛

២៦ លោកគ្រូ សៅ សយ ឧ.សិ ប៊ុ ថា .... ១០០០០ ៛

២៧ ឧ.ស មាស សារុន ឧ.សិ សៀង សាខន +បុត្រ. ១០០០០ ៛

២៨ លោក អ៊ុង អ៊ូច ភរិយា និងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

២៩ ឧ.ស វង ផូ ឧ.សិ ប៉ិច និងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

៣០ ឧបាសិកា យស់ ណា ព្រមទាំងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

៣១ ឧបាសិកា រស់ សុផូ ព្រមទាំងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

៣២ ឧ.ស សេក សឿន ឧ.សិ ធឿន និងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

៣៣ ឧ.ស រស់ ធូ ឧ.សិ ណែម និងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

៣៤ លោក សុត ឧ.សិ ស៊ូ ជួក និងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

៣៥ ឧ.សិ សេក បូរី ឧ.សិ សុខ សុផាត និងបុត្រ ... ១០០០០ ៛

៣៦ ឧបាសក កង សុន ព្រមទាំងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

៣៧ ឧ.ស ជន ទាយិកា មន និងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

៣៨ ឧ.ស លន ទាយិកា យង់ និងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

៣៩ ឧ.ស ជន ទាយិកា មន និងបុត្រ .... ១០០០០ ៛

៤០ ឧបាសក ជ្រឹម ឧបាសិកា ខុម .... ១០០០០ ៛

៤១ ឧ.ស ហ៊ុម សាលី ឧ.សិ វ៉ុន និងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

៤២ ឧបាសិកា ហ៊ុម សាឡុន .... ៥០០០ ៛

៤៣ ឧបាសិកា អ៊ុន ម៉ើ ព្រមទាំងបុត្រ .... ៥០០០ ៛

៤៤ ឧបាសិកា ឡៅ ឧបាសិកា អ៊ុត .... ៥០០០ ៛

៤៥ ឧ.ស សេក អាន ឧ.សិ មិត្ត .... ៥០០០ ៛

៤៦	ឧបាសិកា នូ យ៉ឹន និងក្មួយ	....	៥០០០ ៛
៤៧	ឧបាសិកា អៀន ព្រមទាំងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
៤៨	ឧ.ស ហ៊ុយ ឧ.សិ ឡាយ ព្រមទាំងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
៤៩	ឧបាសិកា ប៊ុន អេង ព្រមទាំងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
៥០	ឧ.ស លាស់ មិន ឧ.សិ ទុំ រ៉ាត និងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
៥១	ឧ.ស រស់ សាន ឧ.សិ ង៉ុំ និងបុត្រ	....	៥០០០ ៛
៥២	ឧ.ស ស៊ូ យ៉ា ឧ.សិ យ៉ន និងបុត្រ	....	៣០០០ ៛
៥៣	ឧ.ស ព្រំ ហយ ឧ.សិ លន់ និងបុត្រ	....	៣០០០ ៛
៥៤	សុខ ខាន់	....	៣០០០ ៛
៥៥	ឧ.ស សឿង ទាយិកា ឡុន និងបុត្រ	....	៣០០០ ៛
៥៦	លោក យ៉ន ឧ.សិ ម៉ុន និងបុត្រ	....	២០០០ ៛
៥៧	ឧ.ស វុន ឧ.សិ យ៉ឹម និងបុត្រ	....	១០០០ ៛
៥៨	ឧ.ស ឯក ឧ.សិ ជួន និងបុត្រ	....	១០០០ ៛
៥៩	អ៊ូច ស្រីណា (ស)	....	១០០០ ៛
៦០	ខា សុខឃិ (ប)	....	១០០០ ៛
៦១	ពៅ សារ៉ុល (ស)	....	៥០០០ ៛
៦២	ធិល កត្រា (ប)	....	១០០០ ៛
៦៣	ពៅ សំបូ (ប)	....	១០០០ ៛
៦៤	ធិល បញ្ញា (ប)	....	១០០០ ៛
៦៥	ផន់ ផល្លា (ប)	....	១០០០ ៛

៦៦	ហ៊ុល សុកក្រ័ (ស)	....	១ $
៦៧	សេស ចន្ទ្រា (ប)	....	១០០០ ៛
៦៨	ឡុង ហ៊ូន (ប)	....	១០០០ ៛
៦៩	កប ដានី (ស)	....	១០០០ ៛
៧០	ខាវ ចាន់ណា (ស)	....	១០០០ ៛
៧១	ទិត្យ សុជាតិ (ស)	....	១០០០ ៛
៧២	ខា ស្រីមុំ (ស)	....	២០០០ ៛
៧៣	ពៅ ចំណាន (ស)	....	៣០០០ ៛
៧៤	កញ្ញា ឆែម សុនីតា	....	១០០០ ៛
៧៥	កញ្ញា ហ៊ុន ពិនគីវ	....	១០០០ ៛
៧៨	កញ្ញា ជី ស្រីមុំ	....	១០០០ ៛
៧៩	កញ្ញា យន ម៉ាលី	....	១០០០ ៛
៨០	លោក យ៉ែម វណ្ណា	....	១០០០ ៛
៨១	លោក គៀង ប៊ុនណា	....	៥០០ ៛
៨២	កញ្ញា ហ៊ុន លី	....	៥០០ ៛
៨៣	កញ្ញា អៀត គឹមអង	....	១០០០ ៛
៨៤	កញ្ញា ហោ ស្រីទូច	....	៥០០ ៛
៨៥	លី រ៉ុង (ស)	....	៥០០ ៛
៨៦	សៀង ស្រីនាង (ស)	....	៥០០ ៛
៨៧	លៀង សុម៉ារី (ស)	....	៥០០ ៛

៨៨	លួន សំគុល (ប)	....	៥០០ ៛
៨៩	សន ពិតាល់ (ប)	....	៥០០ ៛
៩០	លី ប៊ុនធាន (ប)	....	៥០០ ៛
៩១	ឧបាសក ង៉ែត សុផាន់	....	១០០០០ ៛

****

អ្នកខ្វល់ខ្វាយក្នុងការទារធម្មទាន

សាមណេរ អ៊ុំ សុជាន អ្នកពិនិត្យ

ឧបាសក សន ម៉ារឌី អ្នកជួយពិនិត្យអក្ខរាវិរុទ្ធ

សាមណេរ ម៉ី សាល្លួន ជំនួយការខាងកុំព្យូទ័រ

លោកគ្រូ (ទក្ខប្បញ្ញោ) អឿ សៅ

ឧបាសក ហេង វិរុទ្ធ ឧបាសិកា ស៊ុំ សារឹម

ឧបាសក ណុប សភាទូច ឧបាសិកា សម ពៅ

ឧបាសិកា ហេង ស៊ីនួន ឧបាសិកា ហៃ ស៊ាន

ឧបាសិកា បាន រ៉ូ ឧបាសិកា គឹម អា

ឧបាសិកា សុខ ភួង ឧបាសិកា ទី សុធី

ឧបាសិកា ឡាច ធុំ ឧបាសិកា ប៉ាល់ ធីតា

ឧបាសិកា រស់ ជិន ឧបាសិកា តឹក អេងគី

ឧបាសិកា ហេង ចន្ទបុញ្ញវត្តី ឧបាសិកា ស៊ុន ជា

លោក ម៉ាន់ បូរ ឧបាសិកា អ៊ុច សុឃឿន

ឧបាសិកា ប៊ិន ស៊ឹម